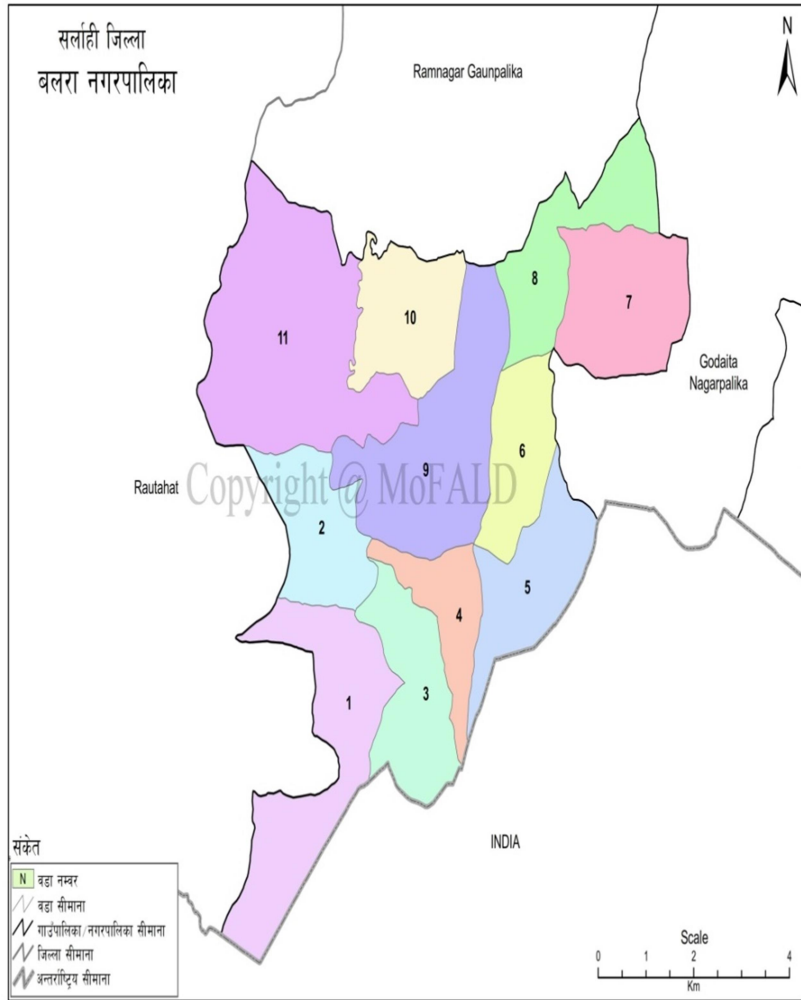

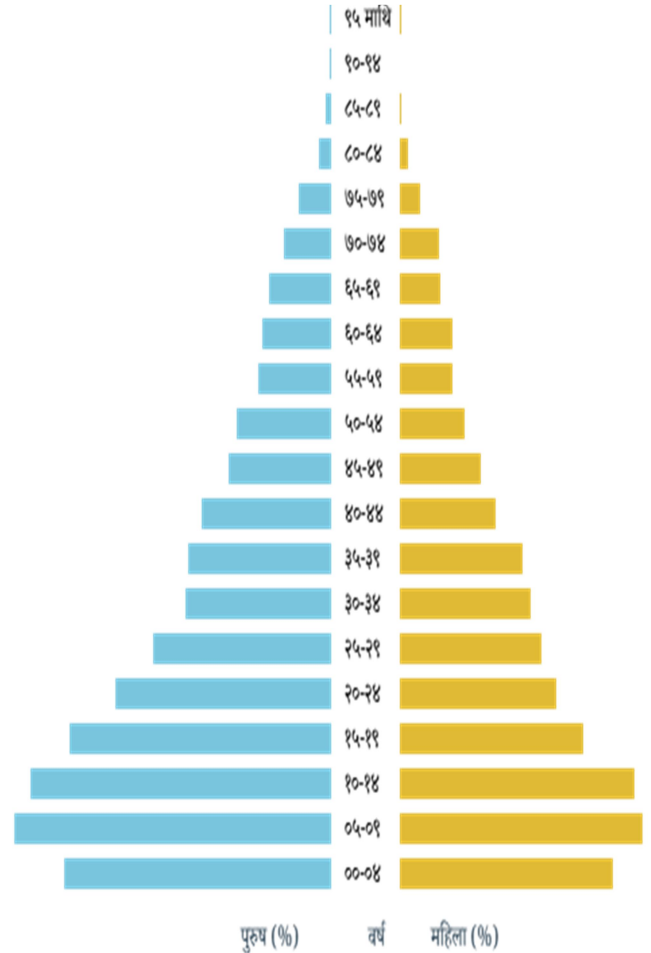
बलरा नगरपालिका

वस्तुगत विवरण

२०८३

बलरा न.पा.को पाँच वर्ष उमेर समूह अनुसार जनसंख्या

नेपाल सरकार

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय

पर्सा

बलरा नगरपालिका, वस्तुगत विवरण २०८३

प्रकाशक:

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्सा
वीरगंज, पर्सा (पर्सा, बारा, रौतहट र सर्लाही)

फोन नं. ०५१-५२१०३३

वेबसाईट: <https://scoparsa.nsonepal.gov.np/>

ईमेल: scoparsa@nsonepal.gov.np, bsoparsa2013@gmail.com

प्रथम संस्करण:.....प्रति

प्रकाशन वर्ष: २०८३

प्रकाशनको नाम:

बलरा नगरपालिका, वस्तुगत विवरण २०८३

प्रकाशक:

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्सा
वीरगंज, पर्सा (पर्सा, बारा, रौतहट र सर्लाही)

फोन नं. ०५१-५२१०३३

वेबसाईट: <https://scoparsa.nsonepal.gov.np/>

ईमेल: scoparsa@nsonepal.gov.np

प्रकाशन मिति:

२०८३, असोज

समन्वय तथा राय-सुझाव प्रदान गर्नुहुने:

➤ तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी, पुष्कर विजुक्षे

तथ्यांक संकलन, कम्प्यूटर लेखन तथा सम्पादन:

- » तथ्यांक सहायक, अनिल चौधरी
- » तथ्यांक सहायक, मोहनलाल महतो
- » तथ्यांक सहायक, उमेश राय यादव
- » खरिदार, नितेश साह
- » गणक, अनुज बैठा

कम्प्यूटर डिजाईन:

✎ खरिदार, नितेश साह

बलरा नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

बलरा, सर्लाही
मधेश प्रदेश

प.सं. : २०८३/०८४

च.नं. :

शुभकामना मन्तव्य

यस जिल्लास्थित तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्साले बलरा नगरपालिकाको समग्र परिचय, सामाजिक-आर्थिक अवस्था, जनसांख्यिकीय संरचना, भौतिक पूर्वाधार, शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, रोजगारी लगायतका विविध पक्ष समेटी बलरा नगरपालिका वस्तुगत विवरण, २०८३- प्रकाशन गर्न लागेको सुखद अवसरमा हार्दिक प्रसन्नता व्यक्त गर्दछु।

तथ्याङ्क कुनै पनि राष्ट्र, प्रदेश तथा स्थानीय तहको यथार्थ अवस्था पहिचान, आवश्यकता निर्धारण, प्राथमिकता छनोट र प्रभावकारी नीति निर्माणको आधारभूत स्रोत हो। विश्वसनीय, अद्यावधिक र वस्तुनिष्ठ तथ्याङ्कको अभावमा विकासका आवश्यकता पहिचान गर्न, स्रोत-साधनको उचित विनियोजन गर्न तथा कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्न कठिन हुन्छ। यस दृष्टिले तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्साले विगत लामो समयदेखि बहुआयामिक क्षेत्रका तथ्याङ्कहरूको सङ्कलन, प्रशोधन, संशोधन, विश्लेषण, प्रकाशन तथा वितरण गर्दै सार्वजनिक नीति र विकास व्यवस्थापनमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउँदै आएकोमा प्रशंसा व्यक्त गर्दछु।

स्थानीय सरकारका नीति, योजना, बजेट तथा कार्यक्रमहरूलाई तथ्यमा आधारित, आवश्यकतामुखी, परिणाममुखी र उत्तरदायी बनाउन स्थानीय तहसँग सम्बन्धित यथार्थ र अद्यावधिक तथ्याङ्कको विशेष महत्व रहन्छ। यसै सन्दर्भमा बलरा नगरपालिका वस्तुगत विवरण, २०८३-ले बलरा नगरपालिकाको वर्तमान अवस्था र सम्भावनालाई तथ्यपरक रूपमा प्रस्तुत गर्दै आगामी दिनमा नगरको नीति तथा योजना तर्जुमा, बजेट विनियोजन, विकास कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि महत्वपूर्ण आधार सामग्रीको भूमिका निर्वाह गर्ने विश्वास लिएको छु।

साथै, यस प्रकाशनले बलरा नगरपालिकाको समग्र अवस्थाबारे जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, नागरिक, विकास साझेदार, अनुसन्धानकर्ता, विद्यार्थी तथा सरोकारवाला निकायलाई आवश्यक सूचना उपलब्ध गराई अध्ययन, अनुसन्धान तथा विकासका विभिन्न क्षेत्रमा उपयोगी र विश्वसनीय सन्दर्भ सामग्रीका रूपमा स्थापित हुने अपेक्षा गर्दछु।

अन्त्यमा, बलरा नगरपालिका वस्तुगत विवरण, २०८३-प्रकाशनको यस महत्वपूर्ण कार्यमा संलग्न तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्सा परिवारप्रति हार्दिक आभार तथा धन्यवाद व्यक्त गर्दै प्रकाशनको पूर्ण सफलताको लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु। आगामी दिनमा पनि स्थानीय तहसँग सहकार्य र समन्वयमार्फत विश्वसनीय तथ्याङ्क प्रणालीको विकास तथा तथ्यमा आधारित विकास व्यवस्थापनमा थप योगदान पुग्ने विश्वास लिएको छु। प्रकाशन सफलताको हार्दिक शुभकामना।

(रामाशंकर प्रसाद कुशवाहा)
नगर प्रमुख

रामाशंकर प्रसाद कुशवाहा
नगर प्रमुख

बलरा नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

बलरा, सर्लाही
मधेश प्रदेश

प.सं. : २०८३/०८४

च.नं. :

शुभकामना

पर्सा, बारा, रौतहट र सर्लाही जिल्ला कार्यक्षेत्र रहने गरी पर्सा जिल्लाको सदरमुकाम स्थित वीरगंज महानगरपालिका वडा १५, मा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्साको कार्यालय रहेकोमा खुसी व्यक्त गर्दछु ।

यस कार्यालयको केन्द्रीय निकायको रूपमा रहेको राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय (साविक केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग)ले स्थापनाकाल देखि नै विभिन्न किसिमका गणना, सर्वेक्षण तथा अन्य विधिको माध्यमबाट समग्र मुलुकको आर्थिक, सामाजिक, जनसांख्यिक एवं वातावरणीय क्षेत्रका तथ्याङ्कहरू सङ्कलन, संशोधन, प्रकाशन र वितरण गर्दै आएको छ । जसले समग्र राज्यको नीति निर्माण एवं योजना तर्जुमा र त्यसको कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकनलाई आधार प्रदान गरेको छ ।

यसै सन्दर्भमा यस नगरपालिकाको परिचयात्मक विवरण सहितको तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्साले प्रकाशन गर्ने “बलरा नगरपालिका वस्तुगत विवरण, २०८३”ले नगरको समग्र विकास, आगामी नीति निर्माण, योजना तर्जुमा एवं त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकनका लागि वलियो आधार प्रदान गर्ने विश्वास व्यक्त गर्दछु । साथै यस कार्यालयले प्रकाशन गर्न लागेको “बलरा नगरपालिका वस्तुगत विवरण, २०८३”को प्रभावकारिता र सफलताको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दै यो अवसरको लागि समग्र कार्यालय परिवारलाई आभार प्रकट गर्दछु ।

कोशिला देवी

(कोशिला देवी)

नगर उपप्रमुख

कोशिला देवी
उप-प्रमुख

बलरा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

बलरा, सर्लाही
मधेश प्रदेश

प.सं. : २०८३/०८४

च.नं. :

शुभकामना

तथ्यांक समन्वय कार्यालय, पर्सले बलरा नगरपालिकाको परिचयात्मक विवरण सहितको “बलरा नगरपालिका वस्तुगत विवरण, २०८३” प्रकाशन गर्न लागेकोमा खुशी व्यक्त गर्दछु ।

अहिले यस नगरपालिकाले खण्डीकृत तथ्यांकको अभावमा वस्तुगत र यथार्थवादी नीति, योजना तथा वजेट निर्माणमा कठिनाई भोगिरहेको छ । यसै सन्दर्भमा तथ्यांक समन्वय कार्यालय, पर्सले प्रकाशन गर्न लागेको “बलरा नगरपालिका वस्तुगत विवरण, २०८३”ले नगरपालिकाको आगामी नीति, योजना, कार्यक्रम तथा वजेट निर्माण, कार्यान्वयन र अनुगमन एवं मूल्यांकनलाई तथ्यगत तथा वस्तुगत बनाउन सहयोग र सहजीकरण गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

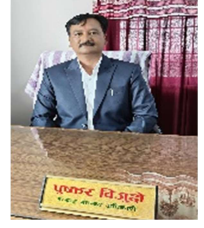
अन्त्यमा, यस तथ्यांक प्रतिवेदन नगरपालिकाका साथै अन्य सरकारी कार्यालय, विश्वविद्यालय, राजनीतिज्ञ, अनुसन्धानकर्ता, विद्यार्थी, निजी क्षेत्र तथा आम नागरिकको लागि उपयोगी हुन्छ भन्ने अपेक्षा लिँदै यो प्रतिवेदन प्रकाशन गर्न अग्रसरता लिएकोमा तथ्यांक समन्वय कार्यालय, पर्सले टिमलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

.....
(मेघराज पन्त)

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

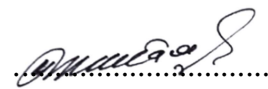
दुई शब्द

कुनै पनि क्षेत्रको वास्तविक अवस्था बुझ्न, उत्कृष्ट योजनाहरू बनाउन र तय गरिएका लक्ष्यहरूको सही मूल्याङ्कन गर्न विश्वसनीय तथ्याङ्क अनिवार्य हुन्छ। विकास निर्माणका हरेक कार्यहरू अगाडि बढाउन तथ्याङ्क तथा सूचनालाई नै मुख्य आधार मानिन्छ। सूचनाहरू सधैं वास्तविकतामा आधारित हुनुपर्दछ र तथ्याङ्कले ती सूचनाहरूलाई विश्वसनीय बनाउने हुनाले यसै मद्दतबाट योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमनको कार्यलाई व्यावहारिक तथा यथार्थपरक बनाउन सकिन्छ। नेपालको सन्दर्भमा, विभिन्न विषयगत निकायहरूले आ-आफ्नो क्षेत्रको तथ्याङ्क संकलन र विश्लेषण गर्ने गरे तापनि देशका लागि आवश्यक पर्ने जग र समष्टिगत तथ्याङ्कहरू भने राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले मात्र जारी गर्दछ र यसैलाई नै सरकारी एवं आधिकारिक तथ्याङ्क मान्ने गरिन्छ।

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयका साथै अन्य तथ्याङ्क उत्पादन गर्ने निकायहरूका विभिन्न प्रकाशनहरूमा छरिएर रहेका आंकडाहरूलाई एकीकृत रूपमा सरल ढंगले प्रस्तुत गरिएको यस बलरा नगरपालिका वस्तुगत विवरण, २०८३ मा नगरपालिका र यस मातहत रहेका वडा कार्यालयहरूमा आवश्यक पर्ने योजना निर्माण गर्न र सो लक्ष्य अनुसार कार्य भए नभएको मूल्याङ्कन समेत गर्न सहयोग पुऱ्याउने छ । यसका साथै पालिकास्थित तथ्याङ्क प्रयोगकर्ताहरूका लागि समेत यो प्रकाशन अत्यन्त उपयोगी हुने अपेक्षा लिएको छु । यस बलरा नगरपालिका वस्तुगत विवरण, २०८३ मा राष्ट्रिय जनगणना २०७८, राष्ट्रिय कृषि गणना २०७८ लगायत बलरा नगरपालिकाबाट प्राप्त आर्थिक, सामाजिक, जनसांख्यिक विवरणहरू संकलन गरी तयार गरिएको यस प्रकाशनले यस नगरपालिकाको कृषि, उद्योग, व्यापार, यातायात, विद्युत, शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत समग्र सार्वजनिक सेवा प्रवाहको मापनको माध्यमबाट पालिकाको समग्र वस्तुस्थिति तथा वास्तविक रूपमा सुशासनको अवस्था मापन गर्न र तथ्यमा आधारित योजना तर्जुमा गर्न सघाउ पुऱ्याउनेछ भन्ने आशा एवं विश्वास लिएको छु ।

यसमा हुन सक्ने सम्भावित कमी कमजोरी तथा गल्तीलाई औल्याई यसलाई सुधार गर्ने कार्यमा सहायता गरिदिनु हुनका साथै अमूल्य सुझाव र सल्लाहको लागि सम्पूर्ण पाठक वर्गहरूलाई हार्दिक अनुरोध गर्दछु । अन्त्यमा, यस बलरा नगरपालिका वस्तुगत विवरण, २०८३ तयारीको लागि विभिन्न चरणमा समन्वय, सहयोग, सुझाव प्रदान गर्नु हुने राजदेवी नगरपालिकाका प्रमुख श्री रामा शंकर प्रसाद कुशवाहा, नगर उप-प्रमुख कोसिला देवी, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मेघ राज पंत, आवश्यक तथ्याङ्क उपलब्ध गराई सहयोग गर्नु हुने नगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न शाखाका प्रमुख र कर्मचारीहरूमा आभार प्रकट गर्दै उक्त तथ्याङ्क संकलन र प्राप्त तथ्याङ्कलाई लिपिबद्ध गर्न सहयोग गर्नु हुने हुने यस कार्यालयका तथ्यांक सहायक अनिल चौधरी, तथ्यांक सहायक मोहनलाल महतो, तथ्यांक सहायक उमेश राय यादव, खरिदार नितेश साह, गणक अनुज बैठालाई धेरैधेरै धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । धन्यवाद !

पुष्कर विजुक्षे
तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी

विषयसूची

खण्ड १: नगरपालिकाको परिचय.....	१
१.१ परिचय	१
१.२ भौगोलिक अवस्थिति	१
१.४ प्रमुख ऐतिहासिक तथा धार्मिक क्षेत्रहरू	२
१.५ प्रमुख चार्डपर्व	२
१.७ मुख्य वनस्पति तथा वन्यजन्तुहरू	३
१.८ स्थानीयतहको कार्यालय देखि वडा कार्यालय सम्मको दुरी र सडकको अवस्था.....	३
खण्ड २: घरपरिवार तथा जनसंख्यिक विवरण	४
२.१ घरको मुख्य प्रयोग	४
२.२ घरको तल्ला	५
२.३ घरको आयु	५
२.४ आवसीय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवार	७
२.५ बैङ्क तथा वित्तिय संस्थामा खातासम्बन्धी विवरण	७
२.६ प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा वा तालिम	८
२.७ बैङ्क तथा वित्तिय संस्था (सहकारी बाहेक) बाट ऋण लिएको विवरण	९
२.८ घरको स्वामित्वअनुसार घरपरिवार संख्या	९
२.९ घरको जगको बनोटअनुसार घर परिवार संख्या.....	१०
२.१० घरको बाहिरी भित्ताको बनोटअनुसार घर परिवार संख्या	१०
२.११ घरको छानाअनुसार घर परिवार संख्या.....	११
२.१२ घरको भूँइ सतहमा प्रयोग भएको वस्तुको प्रकारअनुसार घरपरिवार संख्या	१२
२.१३ मुख्य पिउने पानीको स्रोतअनुसार घर परिवार संख्या.....	१३
२.१४ घर परिवारले खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गर्ने इन्धन	१४
२.१५ घर परिवारले अक्सर प्रयोग गर्ने प्रकाशको स्रोत.....	१५

२.१६ शौचालयको प्रकारअनुसार घर परिवार संख्या.....	१६
२.१७ घर परिवारमा भएका सुविधासम्बन्धी विवरण.....	१६
२.१८ घर जग्गामा महिलाको स्वामित्वअनुसार घर परिवार संख्या.....	१८
२.१९ लघु उद्यम (कृषि बाहेक) संचालकको लिङ्गअनुसारको संख्या.....	१९
२.२० लिङ्ग, औसत परिवारको आकार तथा लैङ्गिक अनुपात घरपरिवार र जनसंख्या	१९
२.२१ बलरा नगरपालिकाको जनसंख्यासम्बन्धी विवरण.....	२१
२.२२ परिवारमूलीको लिङ्ग र उमेर समूहअनुसार घर परिवार संख्या	२२
२.२३ उमेरअनुसार बलरा नगरपालिकाको अनुसार जनसंख्या.....	२३
२.२४ पाँच वर्ष उमेर समूहअनुसार बलरा नगरपालिका तथा यसका वडाको जनसंख्या	२५
२.२५ पाँच वर्ष उमेर समूह र तिनको वैवाहिक स्थितिअनुसार दश वर्ष र सोभन्दा माथि उमेरका जनसंख्या	२९
२.२६ आठ वर्ष मुनिका बालबालिकाको बसाइ स्थितिसम्बन्धी विवरण	३३
२.२७ जन्म दर्ताको अवस्था अनुसार पाँच वर्ष र सोभन्दा मुनिका बालबालिकाको संख्या	३४
२.२८ जन्म दर्ताको अवस्था अनुसार पाँच वर्ष र सोभन्दा मुनिका बालबालिकाको वडागत संख्या	३५
खण्ड ३ : अनुपस्थित जनसंख्यासम्बन्धी विवरण	३७
३.१ अनुपस्थित (विदेश गएका) घरपरिवार तथा जनसंख्या	३७
३.२ पाँच वर्ष उमेर समूह तथा लिङ्गको आधारमा अनुपस्थित जनसंख्या	३७
३.३ उमेर समूह तथा गन्तव्य मुलुकको आधारमा अनुपस्थित जनसंख्या	३८
३.४ उमेर समूह तथा विदेश जानुको कारणअनुसार अनुपस्थित जनसंख्या	४०
३.५ अनुपस्थित हुनुको कारण तथा मुलुकअनुसार अनुपस्थित जनसंख्या	४२
३.६ अनुपस्थित अवधि तथा जाँदाको उमेरको आधारमा जनसंख्या	४३
३.७ उमेर समूह तथा विदेश जाँदाको शैक्षिक तहको आधारमा जनसंख्या	४५
खण्ड ४: अपाङ्गतासम्बन्धी विवरण	४७
४.१ घर परिवारगत अपाङ्गता विवरण.....	४७

४.१.१ घरको स्वामित्वको प्रकारअनुसार अपाङ्गता भएका परिवार संख्या	४७
४.१.२ घरको जगको प्रकारअनुसार अपाङ्गता भएका परिवार संख्या.....	४८
४.१.३ घरको बाहिरी भित्ताको बनोटअनुसार अपाङ्गता भएका परिवार संख्या.....	४८
४.१.४ घरको छानाको प्रकारअनुसार अपाङ्गता भएका घर परिवार संख्या	४९
४.१.५ घरको भुँइको प्रकारअनुसार अपाङ्गता भएका घर परिवार संख्या	५०
४.१.६ मुख्य पिउने पानीको स्रोतअनुसार अपाङ्गता भएका घर परिवार संख्या	५०
४.२ जनसांख्यिक अपाङ्गता विवरण.....	५१
४.२.१ वडागत आधारमा अपाङ्गता भएका जनसंख्या (संस्थागत जनसंख्या बाहेक)	५१
४.२.२ अपाङ्गताको प्रकारअनुसार जनसंख्या.....	५२
४.२.३ अपाङ्गताको प्रकारअनुसार घरमूलीको विवरण	५३
४.२.४ विवाहको आधारमा दश वर्ष र सोभन्दा माथिका अपाङ्गता भएकाको जनसंख्या	५५
४.२.६ बसाइको अवस्थाको आधारमा १८ वर्षभन्दा कम उमेरका अपाङ्गता भएका बालबालिकाको संख्या	५७
४.२.७ जन्म दर्ता र अपाङ्गता अवस्थाको आधारमा पाँच वर्ष र सोभन्दा कम उमेरका अपाङ्गता भएका बालबालिकाको संख्या.....	५९
खण्ड ५: सामाजिक तथ्याङ्क.....	६०
५.१ धर्म.....	६०
५.१.१ सर्लाही जिल्ला तथा बलरा नगरपालिकाको धर्मअनुसारको जनसंख्या	६०
५.२ जातजाति.....	६०
५.२.१ बलरा नगरपालिकाको जातजाति सम्बन्धी विवरण.....	६०
५.२.२ बलरा नगरपालिकाको प्रमुख पाँच जात जातिको जनसंख्या.....	६२
५.२.३ बृहत् उमेर समूहहरूको आधारमा जातजातिको जनसंख्या: बलरा नगरपालिका	६२
५.३ भाषा भाषी	६३
५.३.१ बोलिने मातृभाषाको विवरण□ बलरा नगरपालिका.....	६३

५.३.२ बलरा नगरपालिकामा बोलिने प्रमुख पाँच भाषा (मातृभाषा) को आधारमा जनसंख्या	६३
यस तालिकामा बलरा नगरपालिकामा बोलिने प्रमुख पाँच भाषा (मातृभाषा)को जनसंख्यालाई प्रस्तुत गरिएको छ।	६३
५.३.३ दोस्रो भाषासम्बन्धी विवरण॥ बलरा नगरपालिका	६३
५.३.४ बलरा नगरपालिकामा बोलिने प्रमुख पाँच दोस्रो भाषाको आधारमा जनसंख्या	६४
५.३.५ पुर्ख्यौली भाषासम्बन्धी विवरण॥ बलरा नगरपालिका.....	६४
५.३.६ बलरा नगरपालिकाका जनसंख्याको प्रमुख पाँच पुर्ख्यौली भाषा	६५
खण्ड ६: सामुदायिक तथ्याङ्क	६६
६.१ बस्ती/टोल/गाँउको संख्याका आधारमा वडाको वितरण.....	६६
६.२ सबैभन्दा टाढा बस्ती, टोल वा गाँउमा जान प्रयोग गरिने सवारीको माध्यमअनुसार वडाको वितरण.....	६७
६.३ वडा कार्यालयबाट सबैभन्दा टाढाको बस्तीमा एकतर्फी पुग्न लाग्ने समयको आधारमा वडाको वितरण.....	६७
६.४ वडा कार्यालयको आम्दानीको प्रमुख राजस्व स्रोतअनुसार वडाको वितरण (न.पा. र अन्य निकायबाट प्राप्त रकमबाहेक)	६७
६.५ मुख्य कृषिजन्य उत्पादनअनुसार वडाको वितरण.....	६८
६.६ मुख्य कृषिजन्य उपजको निर्यात गर्ने वडाको वितरण	६८
६.७ मुख्य गैर कृषिजन्य उपजका आधारमा वडाहरूको वितरण	६९
६.८ वडाअनुसार मुख्य गैर कृषिजन्य उपजका निर्यातको वितरण.....	६९
६.९ शिक्षासँग सम्बन्धित सेवा/ सुविधाअनुसार वडाको वितरण.....	७०
६.१० प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रको सेवा/ सुविधाअनुसार वडाको वितरण	७०
६.११ आधारभूत तहका विद्यालय (कक्षा १-८) अनुसार वडाको वितरण.....	७१
६.१२ माध्यमिक तह (कक्षा १२ सम्म)का विद्यालयअनुसार वडाको वितरण	७१
६.१३ महा विद्यालय (क्याम्पस/कलेज) अनुसार वडाको वितरण.....	७१
६.१४ विधुत पहुँच (सुविधा) भएको विद्यालय अनुसार वडाको वितरण.....	७१

६.१५	इन्टरनेट पहुँच(सुविधा) भएको विद्यालय अनुसार वडाको वितरण.....	७१
६.१६	वास (WASH) सुविधा भएका आधारभूत विद्यालय अनुसार वडाको वितरण.....	७१
६.१७	सार्वजनिक पुस्तकालय सुविधा अनुसार वडाको वितरण	७२
६.१८	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सुविधा अनुसार वडाको वितरण.....	७२
६.१९	स्वास्थ्य तथा पनर्स्थापनाको सुविधाको पहुँचअनुसार वडाको वितरण.....	७२
६.२०	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रअनुसार वडाको वितरण.....	७२
६.२१	स्वास्थ्य चौकीको सुविधाअनुसार वडाको वितरण.....	७३
६.२२	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको सुविधाअनुसार वडाको वितरण	७३
६.२३	पशु सेवा केन्द्रको सुविधाअनुसार वडाको वितरण.....	७३
६.२४	पुनर्स्थापना केन्द्रको सुविधाअनुसार वडाको वितरण.....	७३
६.२५	सरकारी अस्पतालको सुविधाअनुसार वडाको वितरण	७३
६.२६	सामुदायिक अस्पतालको सुविधाअनुसार वडाको वितरण	७३
६.२७	निजी अस्पतालको सुविधाअनुसार वडाको वितरण.....	७४
६.२८	एम्बुलेन्स सेवाको सुविधाअनुसार वडाको वितरण	७४
६.२९	सार्वजनिक शौचालय सेवाको सुविधाअनुसार वडाको वितरण.....	७४
६.३०	पशु बधशाला सेवाको सुविधाअनुसार वडाको वितरण.....	७४
६.३१	वडा भित्र रहेका वित्तीय सेवा लगायतका सुविधाअनुसार वडाको वितरण	७४
६.३२	वडा भित्र रहेका हाटबजारको संख्याअनुसार वडाको वितरण	७५
६.३३	वडा भित्र रहेका मुख्य बजारको संख्याअनुसार वडाको वितरण.....	७५
६.३४	वडा भित्र रहेका कृषि उपज संकलन केन्द्रको संख्याअनुसार वडाको वितरण.....	७५
६.३५	वडा भित्र रहेका सहकारी संस्थाको संख्याअनुसार वडाको वितरण	७५
६.३६	वडा भित्र रहेका बैंकको संख्याअनुसार वडाको वितरण	७५
६.३७	वडाभित्र रहेका समाज कल्याणसँग सम्बन्धित सेवासुविधाको संख्याअनुसार वडाको वितरण.....	७५
६.३८	वडाभित्र रहेका प्रहरी कार्यालय/चौकीको संख्याअनुसार वडाको वितरण.....	७६

६.३९ वडाभित्र रहेका वृद्धाश्रमको संख्याअनुसार वडाको वितरण	७६
६.४० वडाभित्र रहेका बालगृहको संख्याअनुसार वडाको वितरण.....	७६
६.४१ वडाभित्र रहेका सामुदायिक भवन वा सभा हलको संख्या अनुसार वडाको वितरण.....	७६
६.४२ वडाभित्र रहेका व्यवस्थित शवदाह स्थल/शव गाड्ने स्थलको संख्या अनुसार वडाको वितरण..	७७
६.४३ वडाभित्र रहेका खेलमैदान/टुँडिखेलको संख्या अनुसार वडाको वितरण	७७
६.४४ वडाभित्र रहेका सार्वजनिक पार्कको संख्या अनुसार वडाको वितरण.....	७७
६.४५ वडाभित्र रहेका ताल/सिमसार र तलाउ पोखरीहरुको संख्या अनुसार वडाको वितरण	७७
६.४६ वडा कार्यालयको आफ्नै प्रशासनिक भवन अनुसार वडाको वितरण (गणनाको अवधिसम्ममा) ..	७७
६.४७ वडाभित्र रहेका मठ मन्दिर, गुम्बा/चैत्य/विहार, मस्जिद, चर्चको संख्या अनुसार वडाको वितरण	७८
६.४८ वडाभित्र रहेका स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध सुविधा अनुसार वडाको वितरण.....	७८
६.४९ वडाभित्र उपलब्ध सडक सुविधा अनुसार वडाको वितरण.....	७८
६.५० वर्षेभरि चलन सक्ने कालोपत्रे सडकको लम्बाइअनुसार वडाको वितरण	७८
६.५१ वर्षेभरि चलन सक्ने ग्राभेल सडकको लम्बाइअनुसार वडाको वेर्गीकरण.....	७९
६.५२ वडाभित्र रहेको धुले-माटे सडकको लम्बाइअनुसार वडाको वेर्गीकरण	७९
६.५३ बहुसंख्याक वडाबासीहरुले वडाभित्र वा आधाघण्टा पैदल दूरिमा रहेको स्थानबाट उपभोग गर्दै आएको सेवा सुविधा अनुसार वडाको वेर्गीकरण	७९
६.५४ बसाइँसराइको अवस्थाअनुसार वडाको वितरण	७९
६.५५ प्राकृतिक विपद् वा प्रकोपको खतराअनुसारको वडाको वेर्गीकरण	८०
खण्ड ७ : प्रजनन तथा जन्म सम्बन्धी विवरण.....	८१
७.१ आमाको उमेर समूह र हाल सम्म जीवित जन्मेका बच्चाको संख्याअनुसार १५-४९ वर्ष उमेरका हालसम्म विवाहित महिलाको संख्या.....	८१
७.२ आमाको उमेर समूह र विगत १२ महिनाभित्र जीवित जन्मेका बच्चाको संख्याअनुसार १५-४९ वर्ष उमेरका हालसम्मका विवाहित महिला संख्या.....	८२

७.३ आमाको उमेर समूह र बच्चाको लिङ्गानुसार हाल (गणनाको अवधि) सम्म जीवित जन्मेका, जीवितै रहेका र जन्मेर मरेका बच्चाको संख्या	८३
७.४ बच्चाको संख्या आमाको साक्षरता/उत्तीर्ण शैक्षिक तहअनुसार १५-४९ वर्षका महिलाबाट हाल (गणनाको समय) सम्म जन्मेका	८४
७.५ आमाको साक्षरता/उत्तीर्ण शैक्षिक तहअनुसार विगत (गणनाको समयभन्दा अघि) १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या	८५
७.६ आमाको मुख्य पेशाअनुसार विगत (गणनाको समयभन्दा अघि) १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाहरुको संख्या	८६
७.७ आमाको संलग्नता रहेको मुख्य उद्योग र उमेर समूहअनुसार हाल (गणनाको समय) सम्म जन्मेका बच्चाको संख्या	८७
७.८ आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता र उमेर समूहअनुसार गत १२ महिना (गणनाको अवधिभन्दा अघि) मा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या	९०
७.९ आमाको आर्थिक रुपमा सक्रिय नहुनुको कारण र उमेर समूहअनुसार हाल (गणनाको अवधि) सम्ममा जन्मेका बच्चाको संख्या	९२
७.१० आमाको आर्थिक रुपमा सक्रिय नहुनुको कारण र उमेर समूहअनुसार गत (गणनाको अवधिभन्दा) १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या	९३
७.११ बलरा नगरपालिकाको कार्यालयबाट प्राप्त पछिल्लो तीन आ.व. मा जन्म भएका बच्चाहरुको विवरण	९४
खण्ड ८ : मृत्युसम्बन्धी विवरण	९५
८.१ लिङ्गको आधारमा गत (गणनाको समयभन्दा अघि) १२ महिनामा कम्तीमा एक सदस्यको मृत्यु भएको घरपरिवार संख्या	९५
८.२ मृतकको उमेर समूह र लिङ्गानुसार गत (गणना अवधिभन्दा अघि) १२ महिनामा मृत्यु हुनेको संख्या	९५
८.३ मृतकको उमेर समूह मृत्युको कारणअनुसार गत (गणना अवधिभन्दा अघि) १२ महिनामा मृत्यु हुनेहरुको संख्या	९७
८.४ बृहत उमेर समूह र मृत्यु हुँदाको अवस्थाअनुसार मृतक महिलाको संख्या	१००

८.५ आमाको उमेर समूह र मृत्यु भएका बच्चाको संख्याअनुसार १५-४९ वर्षका विवाहित महिलाको संख्या	१००
८.६ आमाको साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको शिक्षाको तहअनुसार मृत्यु हुने बच्चाको संख्या	१०२
८.७ आमाको पेशा र उमेर समूहअनुसार मृत बच्चाको जनसंख्या	१०३
८.८ आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता र उमेर समूहअनुसार मृत्यु हुने बच्चाको संख्या	१०४
८.१० बलरा नगरपालिकाको कार्यालयबाट प्राप्त पछिल्लो तीन आ.व. मा मृत्यु भएका व्यक्तिहरूको विवरण	१०७
खण्ड : ९ बसाइँसराइसम्बन्धी विवरण.....	१०८
९.१ जन्मस्थान, लिङ्ग तथा ५ वर्ष उमेर समूहअनुसार जनसंख्या	१०८
९.२ प्रदेशगत जन्म, लिङ्ग र उमेरअनुसार मूल जन्मथलोका जनसंख्या	१११
९.३ देश/क्षेत्र वृहत् उमेर समूहअनुसार विदेशमा जन्मेकाको जनसंख्या.....	११३
९. ४ पछिल्लो पटकको बसाइको स्थानको आधारमा जनसंख्या.....	११४
९.५ पछिल्लो पटक बसाइँ सरेको भौगोलिक अवस्थितिको आधारमा जनसंख्या.....	११६
९.६ पछिल्लो पटक बसाइँ सरेको प्रदेशको आधारमा जनसंख्या.....	११८
९.७ बसाइको अवधि, लिङ्ग र उमेर समूहअनुसार भर्खर (गणनाको समयमा) बसाइँ सरी आएकाको जनसंख्या	११९
९.८ अघिल्लो बसोबास हाल (गणना अवधि) को भन्दा फरक भएको र बसाइँ सरी आउनुको कारणको आधारमा जनसंख्या.....	१२१
९.९ अघिल्लो बसोबास विदेश (देश/क्षेत्र) भएको आधारमा जनसंख्या.....	१२४
९.१० अघिल्लो बसोबास विदेश (देश/क्षेत्र) भएको र बसाइ अवधिको आधारमा जनसंख्या	१२५
९.१२ बलरा नगरपालिकाको कार्यालयबाट प्राप्त पछिल्लो तीन आ.व. मा बसाइँ सरी आएका गएका व्यक्तिहरूको विवरण	१२८
खण्ड १० : शैक्षिक तथ्याङ्क.....	१२९
१०.१ साक्षरता तथा शिक्षासम्बन्धी राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त प्रमुख तथ्याङ्क.....	१२९
१०.१.१ साक्षरतासम्बन्धी विवरण (क्षेत्रगत).....	१२९

१०.१.२ पाँच वर्ष वा सो भन्दा माथिका व्यक्तिको साक्षरताको अवस्था अनुसार जनसङ्ख्या.....	१३०
१०.१.३ पाँच वर्ष वा सो भन्दा माथिका व्यक्तिले उत्तीर्ण गरेका तहको अध्ययनको विषय अनुसार बलरा नगरपालिकाको जनसङ्ख्या:	१३२
स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८.....	१३४
१०.१.४ वर्तमानमा (गणनाको समय) स्कुल जाने र पुरा गरेको शैक्षिक तह अनुसार एसएलसी/एसईई तहभन्दा मुनिको शैक्षिक तह उत्तीर्ण गरेको ५ वर्षदेखि २५ वर्ष उमेरको जनसङ्ख्या:	१३५
१०.१.५ गणनाको अवधिमा विद्यालय जाने नजाने, गएको वा कहिल्यै नगएको आधारमा ५- २५ वर्ष उमेरको जनसङ्ख्या:	१३७
१०.१.६ अध्ययन गरेको विषय अनुसार १५ वर्षमाथिका दश जोड २ वा सो सरह र सोभन्दा	१३८
माथिल्लो तह उत्तीर्ण गरेकाको जनसङ्ख्या:	१३८
१०.१.७ बलरा नगरपालिकाको शैक्षिक संस्था(विद्यालय), शिक्षक र विद्यार्थी सम्बन्धी विविध विवरण:	१४०

खण्ड ११ : वैवाहिक स्थितिसम्बन्धी विवरण..... १४३

११.१ आमाको प्रमुख पेशा र उमेर समूह अनुसार १५-४९ वर्ष उमेर भित्रका हाल (गणनाको अवधिमा) सम्मका विवाहित महिलाको संख्या:	१४३
११.२ पाँच वर्ष उमेर समूह, लिङ्ग र वैवाहिक स्थितिको आधारमा १० वर्ष र सोभन्दा माथिको जनसंख्या:	१४४
११.३: पाँच वर्ष उमेर समूह र पहिलो विवाह गर्दाको उमेर अनुसार विवाहित.....	१४६
जनसंख्या:	१४६
११.४ बलरा नगरपालिकामा विवाह र सम्बन्ध विच्छेद सम्बन्धी विवरण:	१४८

खण्ड १२ : आर्थिक क्रियाकलाप र रोजगारी..... १४९

१२.१ दश वर्ष र सोभन्दा माथिका व्यक्तिले गणनाको अवधि देखि अधिको १२ महिनासम्म आर्थिक काम गरेको अवधि (महिना) तथा उमेर समूह अनुसारको जनसंख्या:	१४९
१२.२ दश वर्ष र सोभन्दा माथिका व्यक्तिले गणनाको समयदेखि अधिको १२ महिना सम्म गरेको आर्थिक क्रियाकलापको पेशा अनुसारको जनसंख्या:	१५०

१२.३ दश वर्ष र सोभन्दा माथिका व्यक्तिले गणनाको समयदेखि अधिको १२ महिनासम्म गरेको आर्थिक क्रियाकलापको औद्योगिक क्षेत्र अनुसारको जनसंख्या:.....	१५१
१२.४ दश वर्ष वा सोभन्दा माथिको जनसंख्याको आर्थिक क्रियाकलापमा सक्रिय रहेको अवधि र कामको खोजीको अवस्था अनुसारको जनसंख्या:	१५३
१२.५ दश वर्ष वा सोभन्दा माथिका आर्थिक रूपमा सक्रिय रहेका व्यक्तिहरूको आर्थिक क्रियाकलापमा सक्रियताको रहेको अवस्था अनुसारको जनसंख्या:	१५५
१२.६ दश वर्ष वा सोभन्दा माथिको जनसंख्याको साक्षरता, शैक्षिक उपलब्धि र आर्थिक क्रियाकलापको विवरण:.....	१५६
स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८.....	१५९
१२.८ काम गर्ने उद्योग र उमेर समूहगत रूपमा १० वर्ष वा सोभन्दा माथिको.....	१५९
आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या विवरण:.....	१५९
स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८.....	१६६
१२.९ मुख्य उद्योग र मुख्य पेशा अनुसार १० वर्ष र सोभन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या:	१६६
स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८.....	१७३
१२.१० साक्षरताको अवस्था/ उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह र मुख्य पेशाअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या.....	१७३
१२.११ साक्षरताको अवस्था/उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह र मुख्य उद्योगअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या.....	१७६
१२.१२ रोजगारीको अवस्था र उमेर समूहअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक सक्रिय जनसंख्या	१८१
१२.१३ मुख्य पेशा र रोजगारको अवस्थाअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या	१८२
१२.१४ रोजगारको संस्थागत क्षेत्र र उमेर समूह अनुसार दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक रूपमा सक्रिय जासंख्या	१८३

१२.१५ साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह र रोजगारको संस्थागत क्षेत्रका आधारमा १० वर्ष र सो भन्दा माथी उमेरका आर्थिक रुपमा सक्रिय रुपमा सक्रिय जनसंख्या	१८५
१२.१६ मुख्य पेशा र काम गरेको संस्थागत क्षेत्रअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्या.....	१८८
१२.१७ मुख्य उद्योग तथा रोजगारको संस्थागत क्षेत्र अनुसार दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्या.....	१८९
१२.१८ आर्थिक रुपमा बढी सक्रिय नहुनुको मुख्य कारणअनुसार गणनाको समय भन्दा १२ महिना पहिले कुनै पनि आर्थिक काम नगर्ने वा ६ महिनाभन्दा कम समय काम गर्ने १० वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरको जनसंख्या	१९३
१२.१९ साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको तहअनुसार पछिल्लो १२ महिनामा कुनै पनि आर्थिक काम नगर्ने वा ६महिनाभन्दा कम समय काम गर्ने १० वर्ष र सो भन्दा माथि उमेरको जनसंख्या.....	१९५
१२.२० आर्थिक रुपमा सक्रिय नहुनुको कारणअनुसार पछिल्लो १२ महिनामा कुनै पनि आर्थिक काम नगर्नु वा ६ महिनाभन्दा कम समय काम गर्ने १० वर्ष र सो भन्दा माथि उमेरको जनसंख्या	१९८
खण्ड १३: कृषि, वन तथा वातावरण तथ्याङ्क	१९९
१३.१ कृषक परिवार संख्या, क्षेत्रफल, कित्ता संख्या तथा सिञ्चित क्षेत्रफल.....	१९९
१३.२ जग्गाको स्वामित्व अनुसार जग्गा कमाउने परिवार संख्या तथा कमाएको जग्गाको क्षेत्रफल.....	१९९
१३.३ कृषि चलनले गरेको जग्गाको उपयोग.....	१९९
१३.४ विभिन्न अस्थायी वालीको क्षेत्रफल तथा कृषक परिवार संख्या	२००
१३.४.१ मुख्य अस्थायी वाली लागेको जग्गाको क्षेत्रफल तथा कृषक परिवार संख्या.....	२००
१३.५ बगैँचाको रुपमा लगाइएका जम्मा स्थायी वालीको क्षेत्रफल, वोट संख्या, छरिएर रहेका वोट संख्या र कृषक परिवार संख्या.....	२०१
१३.५.१ बगैँचाको रुपमा लगाइएका मुख्य स्थायी वालीको क्षेत्रफल, वोट संख्या, छरिएर रहेका वोट संख्या र कृषक परिवार संख्या	२०१
१३.५.२ बगैँचाको रुपमा लगाइएका मुख्य स्थायी वालीको क्षेत्रफल, वोट संख्या, छरिएर रहेका वोट संख्या र कृषक परिवार संख्या	२०१
१३.६ प्रमुख वालीहरुमा कृषि समाग्री (बीउविजन,विषादी, मल) प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या.....	२०२

१३.६.१ प्रमुख वालीहरुमा कृषि समग्री (बीउविजन,विषादी, मल) प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	२०२
१३.६.२ प्रमुख वालीहरुमा कृषि समग्री (बीउविजन,विषादी, मल) प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	२०२
१३.७ पाल्तु चौपाया तथा पन्छी र कृषक परिवार.....	२०३
१३.८ कृषि कामदारको किसिमअनुसार कामदारहरुको संख्या र कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	२०३
१३.८.१ कृषि कामदारको किसिम अनुसार कामदारहरुको संख्या र कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	२०३
१३.९ कृषि ऋण, थप ऋणको आवश्यकता,बीमा तथा अनुदान प्राप्त गर्ने कृषक परिवार संख्या.....	२०४
१३.१० जलवायु परिवर्तन बारे जानकारी राख्ने र कृषि कार्यमा जलवायु परिवर्तनले पुर्याएको प्रभाव अनुसार कृषक परिवार संख्या	२०४
१३.११ कृषि चलनबाट निस्किएका फोहरको निम्ननुसार व्यवस्थापन गरेका कृषक परिवार संख्या...	२०४
१३.१२ लिङ्ग अनुसार मुख्य कृषकको संख्या तथा कृषक परिवारको जनसंख्या	२०५
१३.१३ लिङ्ग अनुसार कृषि तालिम, कृषि कार्यसम्बन्धी निर्णयमा सहभागिता तथा क्रियाकलापमा सरदर दिएको समय उल्लेख गर्ने १० वर्ष वा सो भन्दा माथि उमेरका कृषक परिवारको जनसंख्या	२०५
१३.१४ कृषि चलनमा परिवारमुली र कृषि चलनको स्थिति	२०५
१३.१५ कृषि चलनको प्रमुख उत्पादन/क्रियाकलापअनुसार कृषक परिवार संख्या.....	२०६
१३.१६ कृषि चलनबाट भएको प्रमुख उत्पादनको मुख्य प्रयोगअनुसार कृषक परिवार संख्या	२०६
१३.१७ कृषक परिवारको आम्दानीको मुख्य स्रोत, आफ्नै कृषि उत्पादनबाट भएको आम्दानीले मात्र वर्षभरि परिवारलाई खान नपुग्ने कृषि चलनको अवस्था तथा परिवारलाई खान नपुग्ने अवधिअनुसार कृषक परिवार संख्या.....	२०६
१३.१८ बलरा नगरपालिकाबाट प्राप्त केही तथ्याङ्कहरुः.....	२०७
खण्ड १४: उद्योग तथा वाणिज्य.....	२०८
१४.१ बलरा नगरपालिकाको व्यवसायिक प्रतिष्ठानसम्बन्धी विवरण.....	२०८
१४.१.१ वडागत व्यावसायिक प्रतिष्ठान र संलग्न जनशक्ति विवरण.....	२०८

१४.१.२ बलरा नगरपालिकाको औद्योगिक वर्गिकरण (NSIC) अनुसार व्यावसायिक प्रतिष्ठान र संलग्न व्यक्तिको संख्या	२०८
१४.१.३ संलग्न जनशक्तिको संख्याअनुसार वडागत व्यावसायिक प्रतिष्ठान र संलग्न व्यक्तिको संख्या	२१०
खण्ड १५: विविध.....	२१२
१५.१ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय समबन्धी विवरण	२१२
१५.१.१ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको परिचय	२१२
१५.१.२ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको दीर्घकालीन सोच	२१२
१५.१.३ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको लक्ष्य	२१२
१५.१.४ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको रणनीतिक उद्देश्य	२१२
१.१.५ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको उद्देश्य	२१३
१५.१.६ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको मुख्य कार्यहरु	२१३
१५.२ तथ्याङ्कका १० प्रमुख सिद्धान्तहरु	२१३
सिद्धान्त २: व्यावसायिक मापदण्ड, वैज्ञानिक सिद्धान्तहरु र व्यावसायिक नैतिकता	२१४
खण्ड १६: तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय पर्सा सम्बन्धी विवरण.....	२१६
१६.१ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्साको परिचय	२१६
१६.२ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्साको स्वीकृत दरबन्दी विवरण:	२१६
१६.३ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्साको सांगठनिक संरचना	२१७
१६.४ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय ,पर्साबाट समपन्न हुने मुख्य-मुख्य कार्यहरु	२१७
१६.५ स्थापनाकाल देखि हाल सम्मका तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्साको कार्यालय प्रमुखहरुको नामावली	२१८
१६.६ हाल (मिति: २०८३/०५/२८ गते) तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्सामा कार्यरत कर्मचारीहरुको नामावली:	२१९
१६.७ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्साको नागरिक बडावत्र	२२०
अनुसूची -१	२२३

सन्दर्भ सामग्रीहरु.....	२२५
केही शब्दावली र तिनका पुरा रुप.....	२२५
तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्साको अनुरोध:	२२५

खण्ड १: नगरपालिकाको परिचय

१.१ परिचय

बलरा नगरपालिका नेपालको मधेश प्रदेशको सर्लाही जिल्लामा अवस्थित नगरपालिका हो। बलरा नगरपालिका सर्लाही जिल्लाको सदरमुकामबाट लगभग २० किलोमिटरको दुरीमा अवस्थित विक्रम सम्बत् २०७३ फाल्गुन २७ गते घोषित नगरपालिका हो। यस नगरपालिकाको नामकरण साविकको बलरा गा.वि.स.को नामबाट गरिएको हो। यो नगरपालिका समुद्र सतहबाट ७७ मिटरको उचाइमा अवस्थित छ भने कुल ४८.५५ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफलमा फैलिएको छ। यस नगरपालिका अन्तर्गत ११ वडा रहेको छ, भने यस नगरपालिकाको उत्तरमा रामनगर गाउँपालिका, पश्चिममा रौतहट जिल्ला, पूर्वमा गोडैता नगरपालिका तथा दक्षिणमा भारतको सिमाना रहेको छ।

१.२ भौगोलिक अवस्थिति

क्र.सं.	विवरण	परिमाण	कैफियत
१	अक्षांश	२६.४६' २०" N	
	देशान्तर	८५.३२' २७" E	
२	उचाई	७७ मिटर	
३	सिमाना	पश्चिम:- रौतहट जिल्लाको सिमाना	
		दक्षिण:- भारतको सिमाना	
		पूर्व:- गोडैता नगरपालिका	
		उत्तर:- रामनगर गाउँपालिका	
४	क्षेत्रफल	४८.५५ वर्ग कि.मि.	
५	प्रशासनिक केन्द्र	बलरा	

तापक्रम:

- अधिकतम: ३५° सेल्सियस
- न्यूनतम: ८° सेल्सियस

(Source: www.dhm.gov.np)

१.३ राजनैतिक तथा प्रशासनिक विभाजन

हालको वडा	समावेश भएका गाविसनगरपालिका/	साविकको वडा	क्षेत्रफल(.मी.वर्ग कि)
१	हथिऔल	१-४,८	६.११
२	हथिऔल	५,६,७,९	३.२१
३	बलरा	१-४	३.५६
४	बलरा	५-९	२.२१
५	अर्नाहा	१-९	३.५७
६	मिरजापुर	१-९	२.७६
७	डुमरीया	१-९	४.३५
८	गढहिया	३-९	३.६
९	अचलगढ	१-९	६.३९
१०	सुदामा	१-९	३.४१
११	छटौना	१-९	९.३८
जम्मा क्षेत्रफल			४८.५५

स्रोत: भूमि व्यवस्था, सहकारी, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको वेबसाइट

१.४ प्रमुख ऐतिहासिक तथा धार्मिक क्षेत्रहरू

बलरा नगरपालिकामा रहेका प्रमुख धार्मिक स्थलहरू:

- ❖ गढीमाई मन्दिर
- ❖ शितलामाई मन्दिर

१.५ प्रमुख चाडपर्व

यस बलरा नगरपालिकामा छठ पर्व, दिपावली, होली, रक्षा बन्धन, जुडशितल, दशौं, माघे संक्रान्ति, जितिया, श्री पञ्चमी, गोवर्धन पुजा, ईद, बकरिद लगायतका प्रमुख पर्वहरू मनाउनुको साथै आ-आफ्नो जातीको धार्मिक तथा सांस्कृतिक परम्परा अनुसार अन्य चाडपर्वहरू पनि उत्साहका साथ मनाउने गरिन्छ। यी चाडपर्वहरूले समाजमा सामाजिक सद्भाव कायम राख्न सहयोग गरेको पाइन्छ।

१.६ मुख्य बजार केन्द्रहरू

बलरा नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा लाग्ने हाटबजारको विवरण यस प्रकार छः

वडा नं.	हाटबजार लाग्ने ठाउँ	हाटबजार लाग्ने दिनहरू	कैफियत
१	हथिऔल	आइतवार, बुधवार	
६	मिर्जापुर	आइतवार, बिहीवार	
७	डुमरिया	सोमवार, शुक्रवार	
८	गडहिया बजार	बुधवार, शनिवार	
९	नरहरगंज बजार	सोमवार, शुक्रवार	
११	छतौना बजार	आइतवार, बिहीवार, मंगलवार	

स्रोत: बलरा नगरपालिका

१.७ मुख्य वनस्पति तथा वन्यजन्तुहरू

- वनस्पतिहरू: आप, लिची, जामुन, शिशौ, कटहर, बास इत्यादि।
- वन्यजन्तुहरू: बदेल, घोरगदर (निल गाई)।
- चराचुरुङ्गीहरू: सुगा, मैना, काग, परेवा, बकुल्ला इत्यादि।
- जडीबुटीहरू: अमला, हरे, पुदिना, तुलसी, निम, घ्यूकुमारी (Aloe Vera) इत्यादि।

१.८ स्थानीयतहको कार्यालय देखि वडा कार्यालय सम्मको दुरी र सडकको अवस्था

वडा नं.	स्थानीयतहको केन्द्रदेखि वडा कार्यालय सम्मको दुरी	सडकको अवस्था (पक्की/ग्राभेल/कच्ची)
१	२ कि.मि.	पक्की सडक
२	२ कि.मि.	पक्की सडक
३	४ कि.मि.	पक्की सडक
४	५ कि.मि.	पक्की सडक
५	५ कि.मि.	पक्की सडक
६	६ कि.मि.	पक्की सडक
७	९ कि.मि.	पक्की सडक
८	८ कि.मि.	पक्की सडक
९	५ कि.मि.	पक्की सडक
१०	६ कि.मि.	पक्की सडक
११	५ कि.मि.	पक्की सडक

स्रोत: बलरा नगरपालिका

खण्ड २: घरपरिवार तथा जनसंख्यिक विवरण

बलरा नगरपालिकाको घरपरिवार तथा जनसंख्यासम्बन्धि तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने उद्देश्यले यो खण्डको तयारी गरिएको छ। यस खण्डमा विशेष गरी राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा घरपरिवार जनसंख्यासम्बन्धि विवरण संलग्न गरी तालिकाको माध्यमबाट प्रस्तुत गरिएको छ। जसमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त विशेषतः बलरा नगरपालिकाको घरको मुख्य प्रयोग, घरको तल्ला, घरको आयु, आवासीय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवार, बैंक खाता, प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा वा तालिम, ऋण, घरको स्वामित्व, घरको जगको बनोट, घरको बाहिरी भित्ता, घरको छाना, घरको भूईँ, मुख्य पिउने पानीको स्रोत, खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन, अक्सर प्रयोग गर्ने प्रकाशको स्रोत, शौचालयको प्रकार, घरपरिवारमा भएका सुविधा, घरजग्गामा महिलाको स्वामित्व, लघु उद्यम (कृषि बाहेक) संचालक, परिवारमूली, उमेर समूहअनुसार जनसंख्या, वैवाहिक स्थिति, १८ वर्षमुनिका बालबालिकाको बसाइस्थिति, बालबालिकाको जन्मदर्ताको अवस्था लगायतका विवरण समावेश गरिएको छ। साथै विषयवस्तुलाई सरल सहज रूपमा बुझियोस् भनी शीर्षक अनुसार नै तालिकाकरण गरिएको छ।

२.१ घरको मुख्य प्रयोग

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकामा रहेका कुल ७ हजार ९९१ ओटा घरमध्ये मुख्य रूपमा आवासको लागि प्रयोग भएका घर ८१.७५ प्रतिशत, गोठ/धन्सार ७.३८ प्रतिशत, अन्य ३.७९ प्रतिशत र खाली घर ३.६४ प्रतिशत रहेका छन्। त्यसैगरी व्यापार व्यवसायका लागि १.८८ प्रतिशत, स्वास्थ्यका लागि ०.११ प्रतिशत, संस्थागत ०.९ प्रतिशत, शैक्षिक ०.६६ प्रतिशत, उद्योग/कलकारखाना ०.४१ प्रतिशत, सरकारी ०.२४ प्रतिशत र बैंक तथा वित्तीय संस्थाका लागि ०.०३ प्रतिशत घरहरू प्रयोग भएका छन् भने होटल तथा लजको प्रतिशत शून्य (०) रहेको देखिन्छ।

घरको मुख्य प्रयोग अनुसारको विवरण (प्रतिशतमा)

क्षेत्र	जम्मा घर संख्या	घरको मुख्य प्रयोग अनुसारको विवरण(प्रतिशतमा)											
		आवासीय	व्यापार व्यवसाय	सरकारी	शैक्षिक	स्वास्थ्य	उद्योग/कलकारखाना	बैंक तथा वित्तीय संस्था	संस्थागत	होटल तथा लज	गोठ/धनसार	अन्य	खाली
सर्लाही जिल्ला	१८४४४८	७३.६	२.५८	०.३४	०.५९	०.१६	०.३६	०.०७	०.२६	०.०९	१२	५.४९	४.४४
बलरा नगरपालिका	७९९१	८१.७५	१.८८	०.२४	०.६६	०.११	०.४१	०.०३	०.१	०	७.३८	३.७९	३.६४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.२ घरको तल्ला

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकामा रहेका कुल ७ हजार ९२१ ओटा घरमध्ये १ तल्ला भएका घरहरू अत्यधिक मात्रामा अर्थात् ९१.८४ प्रतिशत रहेका छन् । त्यसैगरी २ तल्ला भएका घरहरू ६.७२ प्रतिशत, ३ तल्ला भएका घरहरू ०.३५ प्रतिशत, ४ तल्ला भएका घरहरू ०.०३ प्रतिशत र ५-७ तल्ला भएका घरहरू ०.०९ प्रतिशत रहेका छन् । यस नगरपालिकामा ८ भन्दा बढी तल्ला भएका घरहरू शून्य (०) प्रतिशत रहेका छन् भने तल्ला नखुलेका घरहरूको प्रतिशत ०.९८ रहेको देखिन्छ ।

घरको तल्ला अनुसारको विवरण (प्रतिशतमा)

क्षेत्र	जम्मा घर संख्या	घरको तल्ला अनुसारको विवरण (प्रतिशतमा)							
		१	२	३	४	५-७	८-९	१०+	नखुलेको
सर्लाही जिल्ला	१८४४४८	७०.३३	२८.०८	०.८९	०.११	०.२४	०	०	०.३४
बलरा नगरपालिका	७९९१	९१.८४	६.७२	०.३५	०.०३	०.०९	०	०	०.९८

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.३ घरको आयु

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकामा रहेका कुल ७ हजार ९२१ ओटा घरमध्ये सबै भन्दा धेरै आवसीय प्रयोगका लागि ६५३३ घरहरू त्यसैगरी गोठ/धनसारको लागि ५९० घरहरू, अन्य प्रायोजनका लागि ३०३, खालि घरहरू २९१, व्यापार व्यवसाय प्रयोगका लागि १५०, शैक्षिकका लागि ५३, उद्योग कलकारखाना प्रयोगका लागि ३३, सरकारी भवन प्रयोगका लागि १९, स्वास्थ्य प्रयोगका लागि ९, संस्थागत प्रयोगका लागि ८, बैंक तथा वित्तिय संस्था प्रयोगका लागि २ घरहरू रहेका छन्। बलरा नगरपालिकामा रहेका कुल ७ हजार ९२१ ओटा घरमध्ये घरको आयु अनुसार ५-९ वर्ष पुरानो घरहरू सबै भन्दा धेरै रहेका छन्।

घरको मुख्य उपयोग तथा घरको आयु अनुसारको विवरण (प्रतिशतमा)

घरको मुख्य प्रयोग	जम्मा घर संख्या	घरको आयु (वर्षमा) अनुसारको विवरण(प्रतिशतमा)												
		०	१	२	३	४	५-९	१०-१४	१५-१९	२०-२९	३०-४९	५०-९९	१००+	उल्लेख नभएको
सर्लाही														
जम्मा	१८४४४८	३.२	७.६६	६.३४	५.६२	४.७२	२१.२८	१८.५३	१०.२५	१३.८६	५.१६	१.५१	०.३२	१.५५
आवसीय	१३५७५२	२.४४	७	५.६६	५.२४	४.५६	२१.०४	१९.०२	११.३८	१५.३६	५.६१	१.५७	०.३५	०.७७
व्यपार व्यवसाय	४७६०	५.०६	११.१८	१०.४२	७.३५	४.५४	२१.६८	१५.३६	६.५८	९.१८	३.२४	०.८४	०.२१	४.३७
सरकारी	६२५	४.३२	१०.८८	५.७६	६.७२	५.२८	१३.४४	१२.१६	५.१२	९.६२	१७.१२	४.६४	०.९६	४
शैक्षिक	१०९४	२.३८	५.७६	५.१२	६.३१	४.०२	१६.६४	१८.९२	९.२३	१४.६३	९.५१	३.५६	०.७३	३.२
स्वास्थ्य	३०४	४.६१	१५.७९	९.८७	५.५९	५.५९	१४.१४	१०.२	८.५५	१२.५	७.५७	१.६४	०	३.९५
उद्योग कलकारखाना	६७०	४.९३	९.७	१०.१५	४.७८	४.७८	२२.३९	१९.७	५.०७	७.७६	२.५४	०.९	०.१५	७.१६
बैंक तथा वित्तीय संस्था	१३७	३.६५	८.७६	८.०३	५.११	७.३	१६.०६	१८.२५	१०.२२	९.४९	४.३८	१.४६	०	७.३
संस्थागत	४७३	६.३४	९.३	९.०९	६.७७	४.६५	१९.४५	११.४२	६.९८	११.६३	६.३४	२.९६	०.४२	४.६५
होटल तथा लज	१७४	५.१७	१३.२२	१२.०७	५.१७	४.०२	२१.२६	१३.७९	६.९	१०.३४	३.४५	१.७२	०	२.८७
गोठ/घनसार	२२१३४	३.९७	८.३२	८.४५	७.४५	६.१८	२४.७९	१७.९९	६.८४	८.५३	२.९	०.९१	०.१९	३.४८
अन्य	१०१३५	४.४८	८.६८	८.४५	६.९१	५.२९	२३.५६	१७.१७	७.५	१०.१९	३.८६	१.५१	०.२३	२.१८
खाली	८१९०	१०.६७	१२.८३	६.३५	४.१	२.९७	१४.४७	१६.४५	७.६८	११.७१	५.२	१.८६	०.३२	५.४
बलरा नगरपालिका														
जम्मा	७९९१	१.७९	७.४१	६.३४	५.४२	५.०३	२४.६७	१८.६२	८.१	१२.५३	५.२२	२.६४	०.५४	१.७
आवसीय	६५३३	१.६४	७.३३	५.२३	५.२७	४.९३	२४.६७	१९.०३	८.७६	१३.३८	५.३६	२.८५	०.५२	१.०४
व्यपार व्यवसाय	१५०	१.३३	६.६७	१३.३३	१४	३.३३	२८.६७	११.३३	४.६७	१०	२	०.६७	०.६७	३.३३
सरकारी	१९	१५.७९	१०.५३	१५.७९	०	५.२६	१५.७९	१०.५३	१०.५३	५.२६	५.२६	५.२६	०	०
शैक्षिक	५३	०	१६.९८	३.७७	७.५५	१५.०९	१३.२१	११.३२	१.८९	५.६६	१३.२१	५.६६	०	५.६६
स्वास्थ्य	९	०	३३.३३	११.११	२२.२२	०	०	०	११.११	११.११	११.११	०	०	०

घरको मुख्य प्रयोग	जम्मा घर संख्या	घरको आयु (वर्षमा) अनुसारको विवरण (प्रतिशतमा)											
		० वर्ष	१ वर्ष	२ वर्ष	३ वर्ष	४ वर्ष	५-९	१०-१४	१५-१९	२०-२९	३०-४९	५०-९९	१००+
उद्योग कलकारखाना	३३	०	३.०३	२१.२१	०	१५.१५	२१.२१	१५.१५	३.०३	९.०९	६.०६	३.०३	०
बैंक तथा वित्तिय संस्था	२	०	०	०	०	०	५०	०	५०	०	०	०	०
संस्थागत	८	०	१२.५	०	०	०	३७.५	१२.५	०	०	१२.५	१२.५	०
गोठ/घनसार	५९०	१.३६	५.२५	११.८६	५.७६	६.२७	२७.८	१८.६४	३.३९	८.६४	४.०७	०.८५	०.६८
अन्य	३०३	२.९७	९.२४	१३.५३	६.६	२.९७	२६.४	१८.१५	६.९३	५.२८	३.६३	१.९८	०.६६
खाली	२९१	४.८१	९.६२	७.२२	२.७५	५.१५	१७.५३	१६.८४	७.२२	१२.७१	५.८४	२.४१	०.६९

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.४ आवसीय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकामा संस्थागत बाहेक कुल ८ हजार ६२२ ओटा परिवारहरू रहेका छन्। यी परिवारहरूमध्ये घर निर्माणका लागि सरकारी अनुदान लिएका परिवारहरू ४.२३ प्रतिशत रहेका छन् भने अनुदान नलिएका परिवारहरूको हिस्सा ९५.७५ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। यस नगरपालिकामा अनुदान प्राप्तिको विवरण उल्लेख नभएका परिवारहरू ०.०२ प्रतिशत रहेका छन्।

आवसीय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवार

क्षेत्र	परिवार संख्या (संस्थागत बाहेक)	आवसीय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवारको प्रतिशत		
		लिएको	नलिएको	उल्लेख नभएको
सर्लाही जिल्ला	१६४८२४	५.१	९४.७९	०.१२
बलरा नगरपालिका	८६२२	४.२३	९५.७५	०.०२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.५ बैंक तथा वित्तिय संस्थामा खातासम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकामा संस्थागत बाहेक कुल ८ हजार ६२२ ओटा परिवारहरू रहेका छन्। जसमध्ये पुरुषको सङ्ख्या २४,७७१ र महिलाको सङ्ख्या २३,१४१ रहेको छ। यस नगरपालिकामा कम्तिमा एउटा बैंक खाता भएका परिवारहरू ३२.७१ प्रतिशत मात्र रहेका छन्। व्यक्तिको आधारमा हेर्दा कुल जनसङ्ख्याको केवल ९.८६ प्रतिशत व्यक्तिको मात्र बैंक खाता

रहेको देखिन्छ, जसमा पुरुषको हिस्सा ११.१३ प्रतिशत र महिलाको हिस्सा झन् न्यून अर्थात् ८.५ प्रतिशत मात्र रहेको छ।

बैङ्क तथा वित्तिय संस्थामा (सहकारी बाहेक) बैङ्क खाता भएका परिवार तथा जनसंख्या

क्षेत्र	जम्मा परिवार	जम्मा जनसंख्या (संस्थागत बाहेक)			कम्तिमा एउटा खाता भएको परिवारको प्रतिशत	बैङ्क खाता भएको		
	संख्या					व्यक्तिको प्रतिशत		
	(संस्थागत बाहेक)	जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला
सर्लाही जिल्ला	१६४८२४	८६०२५१	४३३१२८	४२७१२३	४५.५३	१४.१४	१५.४२	१२.८६
बलरा नगरपालिका	८६२२	४७९१२	२४७७१	२३१४१	३२.७१	९.८६	११.१३	८.५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.६ प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा वा तालिम

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकामा संस्थागत बाहेक कुल ८ हजार ६२२ परिवार रहेका छन्, जसमा १८ वर्ष र सोभन्दा माथिको जनसङ्ख्या २७,५७९ रहेको छ। यस नगरपालिकामा कम्तिमा एक जनाले व्यावसायिक तथा प्राविधिक तालिम लिएका परिवारहरू १,०७० (१२.४१ प्रतिशत) रहेका छन्। १८ वर्ष र सोभन्दा माथिका कुल व्यक्तिहरूको आधारमा हेर्दा, यस नगरपालिकामा तालिम लिएका व्यक्तिको जम्मा सङ्ख्या १,१६४ रहेको देखिन्छ, जुन यहाँको १८ वर्षमाथिको कुल जनसङ्ख्याको ४.२२ प्रतिशत हो।

प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा वा तालिम लिएका परिवार तथा जनसंख्या

परिवार संख्या (संस्थागत बाहेक)	१८ वर्ष र सो भन्दा माथिका जनसंख्या	व्यवसायिक तथा प्राविधिक तालिम लिएको परिवार संख्या			
		कम्तिमा एक जना व्यक्ति तालिम प्राप्त भएका परिवार		जनसंख्या	
		संख्या	प्रतिशत	तालिम लिएका जम्मा जनसंख्या	प्रतिशत(१८ वर्ष र सो भन्दा माथिका)
सर्लाही					
१६४८२४	५२२७९०	१७६४६	१०.७१	२२३०५	४.२७
बलरा नगरपालिका					
८६२२	२७५७९	१०७०	१२.४१	११६४	४.२२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.७ बैङ्क तथा वित्तीय संस्था (सहकारी बाहेक) बाट ऋण लिएको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकामा संस्थागत बाहेक कुल ८ हजार ६२२ ओटा परिवारहरू रहेका छन्। यी परिवारहरूमध्ये विभिन्न बैंक, वित्तीय संस्था, सहकारी वा अन्य स्रोतहरूबाट ऋण लिएका परिवारहरू १३.२१ प्रतिशत मात्र रहेका छन् भने ऋण नलिएका परिवारहरूको हिस्सा ८६.७९ प्रतिशत रहेको देखिन्छ।

क्षेत्र	जम्मा परिवार संख्या	ऋण लिएका/नलिएका परिवार प्रतिशतमा	
	(संस्थागत बाहेक)	ऋण लिएका	ऋण नलिएका
सर्लाही जिल्ला	१६४८२४	२५.१८	७४.८२
बलरा नगरपालिका	८६२२	१३.२९	८६.७९

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.८ घरको स्वामित्व अनुसार घरपरिवार संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकाभर कुल ८ हजार ६२२ परिवारहरूमध्ये आफ्नो स्वामित्वको घरमा बस्ने परिवारहरू ८ हजार ४५७, भाडाको घरमा बस्ने ११४, संस्थागत घरमा बस्ने २५ र अन्य प्रकारको स्वामित्व भएका घरमा बस्ने परिवारहरू २६ रहेका छन्। यस बलरा नगरपालिकाका सबैजसो वडाहरूमा आफ्नै स्वामित्वको घरमा बस्ने परिवारहरूको सङ्ख्या अत्यधिक रहेको छ। वडा नम्बर २ मा सबैभन्दा बढी (१,०२६ परिवार) र वडा नम्बर ३ मा सबैभन्दा कम (४९८ परिवार) को आफ्नै घर रहेको छ। नगरपालिकाभर भाडामा बस्ने परिवारहरूको सङ्ख्या निकै कम छ। सबैभन्दा बढी वडा नम्बर १ मा ९२ परिवार भाडामा बस्छन् भने वडा नम्बर ३, वडा नम्बर ७ र वडा नम्बर ११ मा भाडामा बस्ने परिवारको सङ्ख्या शून्य (०) रहेको छ। त्यस्तै सरकारी वा गैरसरकारी कार्यालय, उद्योग वा व्यवसायले उपलब्ध गराएका संस्थागत घरमा बस्ने परिवारहरू वडा नम्बर ३ र वडा नम्बर ८ मा समान ६/६ परिवार र वडा नम्बर १ मा ९ परिवार रहेका छन्। अन्य प्रकारको स्वामित्व भएका घरहरू वडा नम्बर ८ मा सबैभन्दा बढी १३ ओटा रहेका छन्।

क्षेत्र तथा वडा	जम्मा	घरको स्वामित्व			
		आफ्नो	भाडामा	संस्थागत	अन्य
बलरा नगरपालिकाको जम्मा	८६२२	८४५७	११४	२५	२६
वडा नम्बर १	६८३	५७९	९२	९	३
वडा नम्बर २	१०३०	१०२६	१	०	३
वडा नम्बर ३	५०४	४९८	०	६	०
वडा नम्बर ४	७१४	७११	३	०	०
वडा नम्बर ५	८९६	८८५	६	४	१
वडा नम्बर ६	८९५	८८९	३	०	३
वडा नम्बर ७	७९१	७९०	०	०	१

क्षेत्र तथा वडा	जम्मा	घरको स्वामित्व			
		आफ्नो	भाडामा	संस्थागत	अन्य
वडा नम्बर ८	९४८	९२२	७	६	१३
वडा नम्बर ९	६९६	६९५	१	०	०
वडा नम्बर १०	८०५	८०२	१	०	२
वडा नम्बर ११	६६०	६६०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.९ घरको जगको बोनोटअनुसार घर परिवार संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकाभर कुल ८ हजार ६२२ परिवारहरू बसोबास गर्दछन्। जसमध्ये सबैभन्दा बढी काठ पिलर भएको घरमा बस्ने परिवारहरू ४ हजार ५०८ र सिमेन्टले जडित ईटा वा ढुङ्गाले बनेको घरमा बस्ने परिवारहरू २ हजार ९५४ रहेका छन्। यसैगरी ढलान पिलर भएका आधुनिक घरमा बस्ने परिवारहरू ७३१, माटोले जडित ईटा वा ढुङ्गाले बनेको घरमा बस्ने ४०६ र अन्य प्रकारको बोनोट भएका घरमा बस्ने परिवारहरू २३ रहेका ।

क्षेत्र	जम्मा	घरको बोनोटको प्रकार				
		माटोले जडित ईटा वा ढुङ्गाले बनेको	सिमेन्टले जडित ईटा वा ढुङ्गाले बनेको	ढलान पिलर	काठ पिलर भएको	अन्य
बलरा नगरपालिकाको जम्मा	८६२२	४०६	२९५४	७३१	४५०८	२३
वडा नम्बर १	६८३	११	२२५	११	४३६	०
वडा नम्बर २	१०३०	१८	४०८	३	५९६	५
वडा नम्बर ३	५०४	२७	१३९	४२	२९६	०
वडा नम्बर ४	७१४	८५	२४२	४०	३४७	०
वडा नम्बर ५	८९६	३८	२७६	१४०	४४२	०
वडा नम्बर ६	८९५	११	२९३	९७	४९१	३
वडा नम्बर ७	७९१	१४	१९७	८४	४९५	१
वडा नम्बर ८	९४८	१२५	४२८	७	३८८	०
वडा नम्बर ९	६९६	९	२४६	४३	३८८	१०
वडा नम्बर १०	८०५	५७	२६६	१६६	३१२	४
वडा नम्बर ११	६६०	११	२३४	९८	३१७	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.१० घरको बाहिरी भित्ताको बोनोटअनुसार घर परिवार संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकामा कुल ८ हजार ६२२ परिवारहरू बसोबास गर्दछन्। जसमध्ये सबैभन्दा बढी बाँसले बनेको बाहिरी भित्ता भएका घरमा बस्ने परिवारहरू ४ हजार ७४८ र सिमेन्ट जडित ईटा वा ढुङ्गाले बनेको भित्ता भएका घरमा बस्ने परिवारहरू ३ हजार ३९१

रहेका छन्। यसैगरी माटोले जडित ईटा वा ढुङ्गाको भित्ता भएका घरमा ३७२ परिवार, काठ वा प्लाइउडले बनेको भित्तामा ८७ परिवार र अन्य प्रकारका (काँचो ईटा, जस्तापाता आदि) भित्ता भएका घरमा अत्यन्तै न्यून परिवारहरू बस्ने गरेको देखिन्छ।

बलरा नगरपालिकाको जम्मा	८६२२	३७२	३३९१	८७	४७४८	७	५	०	१२
वडा नम्बर १	६८३	१३	२२६	३	४४१	०	०	०	०
वडा नम्बर २	१०३०	१६	३५४	१४	६४३	१	०	०	२
वडा नम्बर ३	५०४	२४	१८३	१	२९४	०	२	०	०
वडा नम्बर ४	७१४	७२	२६४	१७	३६०	१	०	०	०
वडा नम्बर ५	८९६	३९	३९२	८	४५१	२	३	०	१
वडा नम्बर ६	८९५	५	३४०	०	५४७	०	०	०	३
वडा नम्बर ७	७९१	१६	२७२	३२	४६८	२	०	०	१
वडा नम्बर ८	९४८	१२३	४२८	५	३९२	०	०	०	०
वडा नम्बर ९	६९६	६	२८२	१	४०६	०	०	०	१
वडा नम्बर १०	८०५	५५	३९४	३	३४८	१	०	०	४
वडा नम्बर ११	६६०	३	२५६	३	३९८	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.११ घरको छानाअनुसार घर परिवार संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकामा रहेको कुल ८ हजार ६२२ परिवारमध्ये सबैभन्दा बढी टायल/खपडा/झिगटीको छाना भएका घरमा बस्ने परिवारहरू ३ हजार ६६९ र सिमेन्ट ढलान (आरसीसी) भएको छाना भएका घरमा बस्ने परिवारहरू २ हजार २९९ रहेका छन्। यसैगरी परम्परागत कच्ची मानिने खर/पराल/बजालीको छाना भएका घरमा १ हजार ९९९ परिवार र आधुनिक जस्तापाता (ग्याल्भानाइज्ड शीट) को छाना भएका घरमा ५४४ परिवारहरू बसोबास गर्छन्। काठ/फल्याकको छाना भएका ७० परिवार, ढुङ्गा/स्लेट भएका १९ परिवार र अन्य प्रकारको छाना भएका २२ परिवार रहेका छन् भने माटोको छाना भएको घर नगरपालिकाभर शून्य (०) रहेको छ।

क्षेत्र	जम्मा	घरको छाना							अन्य
		जस्ता	सिमेन्ट ढलान	खर/पराल/ बजाली	टायल/खपडा/ झिगटी	ढुङ्गा/स्लेट	काठ फल्याक	माटो	
बलरा नगरपालिकाको जम्मा	८६२२	५४४	२२९९	१९९९	३६६९	१९	७०	०	२२
वडा नम्बर १	६८३	१२०	१७२	२३५	१४८	१	७	०	०

क्षेत्र	जम्मा	घरको छाना							अन्य
		जस्ता	सिमेन्ट डलान	खर/पराल/छवाली	टायल/खण्ड/झिँगी	ढुङ्गा/स्लेट	काठ फल्याक	माटो	
वडा नम्बर २	१०३०	१२५	२१६	२९२	३९१	०	३	०	३
वडा नम्बर ३	५०४	३१	१५३	११७	२००	०	३	०	०
वडा नम्बर ४	७१४	६०	२१६	१९५	२३७	०	६	०	०
वडा नम्बर ५	८९६	५६	२९८	१०१	४३३	१	३	०	४
वडा नम्बर ६	८९५	१३	२१५	१७५	४८८	०	०	०	४
वडा नम्बर ७	७९१	२४	१९२	१६४	३६७	०	४३	०	१
वडा नम्बर ८	९४८	४५	२६५	२१५	४२३	०	०	०	०
वडा नम्बर ९	६९६	१०	१७०	१८०	३३३	१	०	०	२
वडा नम्बर १०	८०५	४५	२३६	१६३	३३२	१६	५	०	८
वडा नम्बर ११	६६०	१५	१६६	१६२	३१७	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.१२ घरको भूँइ सतहमा प्रयोग भएको वस्तुको प्रकारअनुसार घरपरिवार संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकाभर कुल ८ हजार ६२२ परिवारहरू बसोबास गर्दछन्। जसमध्ये सबैभन्दा बढी माटोको भुइँ भएका घरमा बस्ने परिवारहरू ७ हजार १६३ र सिमेन्टको भुइँ भएका घरमा बस्ने परिवारहरू १ हजार १४ रहेका छन्। यसैगरी ईँटा/ढुङ्गाको भुइँ भएका १८९ परिवार, काठको फल्याक/बाँसको भुइँ भएका १४१ परिवार र आधुनिक सेरामिक टायल प्रयोग गरिएका घरमा १०५ परिवारहरू बसोबास गर्छन् भने अन्य प्रकारको भुइँ भएका घरहरू केवल १० ओटा मात्र रहेका छन्।

क्षेत्र	जम्मा	भूँइको प्रकार					
		माटो	काठको फल्याक/बाँस	ईँटा/ढुङ्गा	सेरामिक टायल	सिमेन्ट	अन्य
बलरा नगरपालिकाको जम्मा	८६२२	७१६३	१४१	१८९	१०५	१०१४	१०
वडा नम्बर १	६८३	५४२	५१	१४	९	६३	४
वडा नम्बर २	१०३०	९७१	५	६	४	४४	०
वडा नम्बर ३	५०४	३८९	३	१८	११	८२	१

क्षेत्र	जम्मा	भूँडको प्रकार					
		माटो	काठको फल्याक/बाँस	ईटा/ढुङ्गा	सेरामिक टायल	सिमेन्ट	अन्य
वडा नम्बर ४	७१४	५६५	१६	१७	८	१०८	०
वडा नम्बर ५	८९६	७२६	६	३५	१५	११३	१
वडा नम्बर ६	८९५	८१४	१९	२	१७	४२	१
वडा नम्बर ७	७९१	६३२	१४	५०	१३	८२	०
वडा नम्बर ८	९४८	८२३	७	५	६	१०७	०
वडा नम्बर ९	६९६	५९२	२	१	३	९८	०
वडा नम्बर १०	८०५	५५५	८	३५	९	१९६	२
वडा नम्बर ११	६६०	५५४	१०	६	१०	७९	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.१३ मुख्य पिउने पानीको स्रोतअनुसार घर परिवार संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकाभर कुल ८ हजार ६२२ परिवारहरू मध्ये खानेपानीको सबैभन्दा ठुलो र मुख्य स्रोत ट्युबवेल/हाते पम्प रहेको छ, जसको प्रयोग गर्ने परिवारहरू ८ हजार ५६ ओटा रहेका छन्। यसैगरी धारा पाइप (घर परिसर भित्र) बाट पानी उपभोग गर्ने ३१० परिवार र धारा पाइप (घर परिसर बाहिर) भएका १७२ परिवारहरू रहेका छन्। ढाकिएको इनार वा कुवा प्रयोग गर्ने १९ परिवार, खुला इनार वा कुवा प्रयोग गर्ने ७ परिवार, जार/बोटलको पानी प्रयोग गर्ने ५ परिवार, मूल/धारा प्रयोग गर्ने २ परिवार, खोला/झरनाको पानी प्रयोग गर्ने २ परिवार र अन्य स्रोतबाट पानी संकलन गर्ने परिवारहरू ४९ ओटा रहेका छन्।

क्षेत्र	जम्मा	पानीको स्रोत							
		धारा पाइप(घर परिसर भित्र)	धारा पाइप(घर परिसर बाहिर)	ट्युबवेल/हाते पम्प	ढाकिएको इनार वा कुवा	खुला इनार वा कुवा	मूल/धारा	खोला/झरना	जार/बोटल
बलरा नगरपालिकाको जम्मा	८६२२	३१०	१७२	८०५६	१९	७	२	२	५
वडा नम्बर १	६८३	१२	६	६६१	०	२	१	१	०
वडा नम्बर २	१०३०	११	३	९७८	२	१	०	१	४
वडा नम्बर ३	५०४	२६	६	४६८	०	१	०	०	०
वडा नम्बर ४	७१४	१२	१९	६८३	०	०	०	०	०
वडा नम्बर ५	८९६	१०९	७३	७०७	०	१	१	०	५
वडा नम्बर ६	८९५	१०	११	८७२	१	०	०	०	१

क्षेत्र	जम्मा	पानीको स्रोत								
		धारा पाइप(घर परिसर भित्र)	धारा पाइप(घर परिसर बाहिर)	ट्युबवेलाहाते पम्प	ढाकिएको इनार वा कुवा	खुला इनार वा कुवा	मूल/धारा	खोला/झरना	जार/बोटल	अन्य
वडा नम्बर ७	७९१	५२	१५	७०७	१३	२	०	०	१	१
वडा नम्बर ८	९४८	१४	५	९२९	०	०	०	०	०	०
वडा नम्बर ९	६९६	१७	१४	६६३	१	०	०	०	०	१
वडा नम्बर १०	८०५	३०	१६	७५२	२	०	०	०	०	५
वडा नम्बर ११	६६०	१७	४	६३६	०	०	०	०	०	३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.१४ घर परिवारले खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गर्ने इन्धन

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकाभर कुल ८ हजार ६२२ परिवारहरू मध्ये खाना पकाउन सबैभन्दा बढी काठ वा दाउरा प्रयोग गर्ने परिवारहरू ६ हजार ८७८ र एल.पी. ग्यास प्रयोग गर्ने परिवारहरू १ हजार २९१ रहेका छन्। यसैगरी तराई क्षेत्रको परम्परागत इन्धन गाई/भैसीको गोबरबाट बन्ने गुइँठा (गोरहा) प्रयोग गर्ने ३१६ परिवार, बिजुली (विद्युत्) को प्रयोग गर्ने ७८ परिवार र बायो ग्यास प्रयोग गर्ने ३९ परिवारहरू रहेका छन्। मट्टितेल प्रयोग गर्ने परिवार संख्या शून्य (०) छ भने अन्य प्रकारको इन्धन प्रयोग गर्ने परिवारहरू २० ओटा रहेका छन्।

क्षेत्र	जम्मा	खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गर्ने इन्धन						
		काठ वा दाउरा	एल.पी. ग्यास	विद्युत्	गाई/भैसीको गोबर गुइँठा	बायो ग्यास	मट्टितेल	अन्य
बलरा नगरपालिकाको जम्मा	८६२२	६८७८	१२९१	७८	३१६	३९	०	२०
वडा नम्बर १	६८३	४२३	१३८	३	११९	०	०	०
वडा नम्बर २	१०३०	९६५	३०	२	३२	०	०	१
वडा नम्बर ३	५०४	३८९	९७	१६	२	०	०	०
वडा नम्बर ४	७१४	६१६	९३	५	०	०	०	०
वडा नम्बर ५	८९६	५५१	१५५	७	१३१	३४	०	१८
वडा नम्बर ६	८९५	७६४	१२३	६	०	२	०	०
वडा नम्बर ७	७९१	६७३	१०२	११	१	३	०	१

क्षेत्र	जम्मा	खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गर्ने इन्धन						
		काठ वा दाउरा	एल.पी. ग्यास	विद्युत्	गाई/भैसीको गोबर गुईँठा	बायो ग्याँस	मट्टीतेल	अन्य
वडा नम्बर ८	९४८	७९३	१५०	४	१	०	०	०
वडा नम्बर ९	६९६	६२०	७४	२	०	०	०	०
वडा नम्बर १०	८०५	५२३	२३९	१३	३०	०	०	०
वडा नम्बर ११	६६०	५६१	९०	९	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.१५ घर परिवारले अक्सर प्रयोग गर्ने प्रकाशको स्रोत

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकाभर कुल ८ हजार ६२२ परिवारहरू मध्ये प्रकाश वा उज्यालोका लागि सबैभन्दा बढी विद्युत् (बिजुली) प्रयोग गर्ने परिवारहरू ८ हजार २४२ ओटा रहेका छन्। यसैगरी परम्परागत मट्टीतेल (टुकी/लाल्टिन) को प्रयोग गर्ने २३२ परिवार, सोलार/सौर ऊर्जा प्रयोग गर्ने ५६ परिवार र बायो ग्यास प्रयोग गर्ने ६ परिवारहरू रहेका छन् भने अन्य वैकल्पिक स्रोतबाट प्रकाश प्राप्त गर्ने परिवारहरू ८६ ओटा रहेका छन्।

क्षेत्र	जम्मा	अक्सर प्रयोग गर्ने प्रकाशको स्रोत				
		विद्युत्	सोलार/सौर्य ऊर्जा	मट्टीतेल	बायो ग्याँस	अन्य
बलरा नगरपालिकाको जम्मा	८६२२	८२४२	५६	२३२	६	८६
वडा नम्बर १	६८३	६६५	२	८	३	५
वडा नम्बर २	१०३०	९३४	६	१७	१	७२
वडा नम्बर ३	५०४	४८३	३	१८	०	०
वडा नम्बर ४	७१४	६८६	१५	१३	०	०
वडा नम्बर ५	८९६	८५९	१	३६	०	०
वडा नम्बर ६	८९५	८२६	१४	५२	१	२
वडा नम्बर ७	७९१	७८४	०	३	०	४
वडा नम्बर ८	९४८	९१४	९	२४	०	१
वडा नम्बर ९	६९६	६६९	४	२१	१	१
वडा नम्बर १०	८०५	७७०	१	३३	०	१
वडा नम्बर ११	६६०	६५२	१	७	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.१६ शौचालयको प्रकारअनुसार घर परिवार संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकाभर कुल ८ हजार ६२२ परिवारहरू मध्ये सबैभन्दा बढी फलस भएको सार्वजनिक ढलमा जोडिएको शौचालय प्रयोग गर्ने परिवारहरू ३ हजार ४३८ र फलस भएको सेप्टी ट्याङ्की भएको शौचालय प्रयोग गर्ने परिवारहरू ३ हजार ७४५ रहेका छन्। यसैगरी साधारण शौचालय प्रयोग गर्ने १५ परिवार र सार्वजनिक शौचालय प्रयोग गर्ने परिवारहरू १ हजार २९८ ओटा रहेका छन् भने अझै पनि शौचालय नभएका परिवारहरू १२६ ओटा देखिन्छन्।

क्षेत्र	जम्मा	शौचालय नभएको	प्रयोग भएको शौचालयको प्रकार			
			फलस भएको	फलस भएको	साधारण	सार्वजनिक
			(सार्वजनिक ढल)	(सेप्टी ट्याङ्की)		
बलरा नगरपालिकाको जम्मा	८६२२	१२६	३४३८	३७४५	१५	१२९८
वडा नम्बर १	६८३	३	३५६	२०६	०	११८
वडा नम्बर २	१०३०	२	३६९	३३८	२	३१९
वडा नम्बर ३	५०४	०	९८	३४५	०	६१
वडा नम्बर ४	७१४	११	३७८	१५०	३	१७२
वडा नम्बर ५	८९६	४६	२८९	४५४	३	१०४
वडा नम्बर ६	८९५	४०	७६०	५	०	९०
वडा नम्बर ७	७९१	५	२८७	४४०	४	५५
वडा नम्बर ८	९४८	३	६१	६८५	२	१९७
वडा नम्बर ९	६९६	५	२०६	४०८	०	७७
वडा नम्बर १०	८०५	९	४३०	३१८	१	४७
वडा नम्बर ११	६६०	२	२०४	३९६	०	५८

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.१७ घर परिवारमा भएका सुविधासम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को तथ्याङ्क अनुसार बलरा नगरपालिकाभर संस्थागत बाहेक कुल ८ हजार ६२२ परिवारहरू बसोबास गर्दछन्। जसमध्ये आधुनिक जीवनशैली र सञ्चारका साधनहरूमा पहुँच पुगेका र कम्तिमा एउटा सुविधा भएका परिवारहरू ७ हजार ९८३ ओटा रहेका छन् भने कुनै पनि प्रकारको भौतिक वा सञ्चार सुविधा नभएका परिवारहरू ६३९ ओटा रहेका छन्। कुल परिवारमध्ये ४ हजार ९२० परिवारसँग मोबाइल फोन स्मार्ट रहेको छ, जुन वडा नम्बर ५ मा सबैभन्दा बढी (६४१ परिवार) देखिन्छ। त्यसैगरी साधारण मोबाइल फोन भएका ३ हजार ७५ ओटा परिवार छन्। सञ्चारका अन्य

साधनहरूमा रेडियो प्रयोग गर्ने १ हजार २७१, टेलिभिजन (टिभी) भएका १ हजार ७००, कम्प्युटर/ल्यापटप भएका २३६ र ल्याण्डलाइन टेलिफोन भएका ३० परिवारहरू रहेका छन्। इन्टरनेट सुविधा पुगेका परिवारहरू ५९३ ओटा मात्र छन्, जसमा वडा नम्बर ४ मा सबैभन्दा बढी २९० परिवारको पहुँच रहेको देखिन्छ। यहाँ साइकलको प्रयोग अत्यधिक अर्थात् ५ हजार ४३७ परिवारमा रहेको देखिन्छ। मोटरसाइकल/स्कुटर भएका परिवारहरू २ हजार ११७ ओटा रहेका छन् भने चारपाइग्रे गाडी (कार/जिप आदि) भएका परिवारहरू केवल ७९ ओटा मात्र छन्। गर्मी क्षेत्र भएकाले विद्युतीय पंखाको पहुँच अत्यधिक अर्थात् ५ हजार ३७९ परिवारमा पुगिसकेको छ, जुन वडा नम्बर २ मा सबैभन्दा बढी ५४६ परिवारसँग उपलब्ध छ। आधुनिक घरायसी सामानतर्फ रेफ्रिजरेटर (फ्रिज) भएका ३१२ परिवार, वासिङ मेसिन भएका ५१ परिवार र एयर कन्डिसनर (एसी) जडान गरिएका परिवारहरू केवल १५ ओटा मात्र रहेका छन्।

क्षेत्र	जम्मा	कुनै पनि सुविधा नभएको	कम्तिमा एउटा सुविधा भएको	घरपरवारिवारमा भएको सुविधा													
				रेडियो	टि.भी.	ल्याण्डलाईन	मोबाईल फोन साधारण	मोबाईल फोन स्मार्ट	कम्प्युटर/ल्यपटप	इन्टरनेट सुविधा	गाडी	मोटरसाईकल/स्कुटर	साईकल	विद्युतिय पंखा	रेफ्रिजेटर	वाशिङ मेसिन	एयर कण्डिशन
बल रा न.पा .	८६२ २	७३ ९	७८८ ३	१२७ १	१७० ०	७०	७०५ ७	४९२ ०	२३ ६	५९ ३	७९	२११ ७	५४३ ७	५३७ ९	३१ २	५१	१५
वडा नम्ब र १	६८३	७८	६०५	१५१	१५३	२	५८ ४	३०१	११	१	४	१४ ८	३८६	४१२	९	१	०
वडा नम्ब र २	१०३ ०	१३ ९	८९१	२७	७६	०	७३२	३७३	८	५	२	१४ ७	५०२	५४ ६	४	१	०
वडा नम्ब र ३	५० ४	९६	४० ८	५०	८१	७	३९७	१३८	१९	४९	४	८४	१८१	२४ ७	११	५	४
वडा नम्ब र ४	७१४	२५	६८९	१३७	१६०	३०	६०१	४४ ८	२५	२९ ०	९	१५१	४९ ७	४२ ५	३६	३	१
वडा नम्ब र ५	८९६	३२	८६४	१४ ०	२१४	३	८३०	६४१	४१	३८	१३	२७२	६४०	६३६	४३	७	०
वडा नम्ब	८९ ५	५१	८४ ४	२३	१२०	१	८१२	५५०	१०	३५	२	२२३	६६९	६२५	१३	३	२

क्षेत्र	जम्मा	कुनै पनि सुविधा नभएको	कस्तिमा एउटा सुविधा भएको	घरपरवारिवारमा भएको सुविधा													
				रेडियो	टि.भी.	ल्यण्डलाईन	मोबाईल फोन साधारण	मोबाईल फोन स्मार्ट	कम्प्युटर/ल्यपटप	इन्टरनेट सुविधा	गाडी	मोटरसाईकल/स्कुटर	साईकल	विद्युतीय पंखा	रेफ्रिजरेटर	वाशिङ मेसिन	एयर कण्डिशन
र ६																	
वडा नम्बर ७	७९१	७४	७१७	२६५	१४५	६	५९२	४८०	२९	६५	१४	१७५	५०३	४१३	५२	१३	२
वडा नम्बर ८	९४८	१०२	८४६	३३८	२२५	४	७४४	६२२	२४	२५	६	२५६	६०६	५७७	३३	२	१
वडा नम्बर ९	६९६	३०	६६६	३२	१४१	७	६११	४६९	१५	३१	९	१५६	४१२	४६०	२२	६	२
वडा नम्बर १०	८०५	५०	७५५	९३	२८९	१०	६७३	४८०	४६	४४	१२	३४६	६३२	५७४	५९	५	०
वडा नम्बर ११	६६०	६२	५९८	१५	९६	०	४८१	४१८	८	१०	४	१५९	४०९	४६४	३०	५	३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.१८ घर जग्गामा महिलाको स्वामित्वअनुसार घर परिवार संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकामा कुल ८ हजार ६२२ ओटा परिवारहरू रहेका छन्। यी परिवारहरूमध्ये महिलाको नाममा मात्र घर भएका परिवारहरू १३६ र जग्गा मात्र भएका परिवारहरू ७६८ रहेका छन्। त्यसैगरी घर र जग्गा दुवै महिलाको नाममा भएका परिवारहरू ५०७ रहेका छन्। यस नगरपालिकामा घर र जग्गा दुवैमा महिलाको स्वामित्व नभएका परिवारहरू ७ हजार १३७ ओटा रहेका छन् भने यस सम्बन्धी विवरण उल्लेख नभएका परिवारहरू ७४ ओटा रहेका छन्।

क्षेत्र	जम्मा	महिलाको स्वामित्व				
		घरमात्र	जग्गामात्र	घर र जग्गा दुवै	घर र जग्गा दुवै नभएको	उल्लेख नभएको
सर्लाही जिल्ला	१६४८२४	३५१७	१६०२७	२०९५८	१२१९३७	२३८५
बलरा नगरपालिका	८६२२	१३६	७६८	५०७	७१३७	७४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.१९ लघु उद्यम (कृषि बाहेक) संचालकको लिङ्गानुसारको संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार बलरा नगरपालिकामा कुल ८ हजार ६२२ ओटा परिवारहरू रहेका छन्। यी परिवारहरूमध्ये घरेलु उद्योगमा पुरुष ८९ र महिला ३९; व्यापारमा पुरुष १२४ र महिला १४५; यातायातमा पुरुष ७ र महिला २; सेवा क्षेत्रमा पुरुष २६ र महिला ११; तथा अन्य व्यवसायमा पुरुष ९४ र महिला १६ जना संलग्न रहेका छन् भने व्यवसायको प्रकार उल्लेख नभएका परिवार ८ ओटा रहेका छन्।

जम्मा	साना घरेलु व्यवसाय नभएका घर परिवार संख्या	साना घरेलु व्यवसायका प्रकार										
		घरेलु उद्योग		व्यापार		यातायात		सेवा		अन्य		उल्लेख
		पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	नभएको
सर्लाही												
१६४८२४	१४६९७५	२३२५	१२९१	५२९५	२६८२	९५४	१५५	९७२	४०७	२६८७	७९२	२८९
बलरा नगरपालिका												
८६२२	८१६१	८९	३९	१२४	४५	७	२	२६	११	९४	१६	८

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.२० लिङ्ग, औसत परिवारको आकार तथा लैङ्गिक अनुपात घरपरिवार र जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को तथ्याङ्क अनुसार बलरा नगरपालिकाभर संस्थागत बाहेक कुल ८ हजार ६२२ परिवारहरू बसोबास गर्दछन्। यस नगरपालिकाको कुल जनसङ्ख्या ४७ हजार ९१२ रहेको छ, जसमा पुरुषको सङ्ख्या २४ हजार ७७१ र महिलाको सङ्ख्या २३ हजार १४१ रहेको देखिन्छ। समग्र नगरपालिकाको औसत घरपरिवार सदस्य सङ्ख्या ५.५६ र लैङ्गिक अनुपात १०७.०४ (प्रति १०० महिलामा पुरुषको संख्या) रहेको छ।

क्षेत्र	परिवार संख्या	जनसंख्या			औसत घरपरिवार	लैङ्गिक अनुपात
		जम्मा	पुरुष	महिला	संख्या	
बलरा नगरपालिकाको जम्मा	८६२२	४७९१२	२४७७१	२३१४१	५.५६	१०७.०४
वडा नम्बर १	६८३	३९४३	२०५३	१८९०	५.७७	१०८.६२
वडा नम्बर २	१०३०	५६३०	२८८२	२७४८	५.४७	१०४.८८
वडा नम्बर ३	५०४	२७७८	१४६१	१३१७	५.५१	११०.९३
वडा नम्बर ४	७१४	४३७१	२३२२	२०४९	६.१२	११३.३२
वडा नम्बर ५	८९६	४५६५	२३८७	२१७८	५.०९	१०९.६
वडा नम्बर ६	८९५	५१८५	२६१८	२५६७	५.७९	१०१.९९
वडा नम्बर ७	७९१	४५१६	२३६५	२१५१	५.७१	१०९.९५
वडा नम्बर ८	९४८	५१६४	२६२४	२५४०	५.४५	१०३.३१
वडा नम्बर ९	६९६	३९६५	२०१६	१९४९	५.७	१०३.४४
वडा नम्बर १०	८०५	४४१६	२३०४	२११२	५.४९	१०९.०९
वडा नम्बर ११	६६०	३३७९	१७३९	१६४०	५.१२	१०६.०४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.२१ बलरा नगरपालिकाको जनसंख्यासम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	विवरण	एकाइ	परिमाण
१	जम्मा परिवार संख्या	संख्या	८६२२
२	जम्मा जनसंख्या	जना	४७९१२
३	महिलाको संख्या	जना	२३९४९
४	पुरुषको संख्या	जना	२४७७१
५	नेपालको जनसंख्यामा बलरा नपाको जनसंख्याको अंश	प्रतिशत	०.१६४
६	सर्लाही जिल्लाको जनसंख्यामा बलरा नपाको जनसंख्याको अंश	प्रतिशत	५.५५
७	परिवारको औसत आकार	व्यक्तिहरू प्रति घरपरिवार	५.५६
८	लैङ्गिक अनुपात	पुरुष प्रति १०० महिला	१०७.०४
९	जनघनत्व	जना प्रति वर्गकिलोमिटरमा क्षेफलमा	९८७
१०	अनुपस्थित (अक्सर विदेशमा बस्ने)		
१०.१	परिवार संख्या	जना	७७६
१०.२	जम्मा जनसंख्या	जना	९९४
१०.३	महिलाको संख्या	जना	७६
१०.४	पुरुषको संख्या	जना	९१८
१०.५	अनुपस्थित जनसंख्याको अंश	प्रतिशत	२.०७
११	अपाङ्गता भएको		
११.१	जम्मा जनसंख्या	जना	८.२८
११.२	महिलाको संख्या	जना	३.३८
११.३	पुरुषको संख्या	जना	४९०
१२	५ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरको साक्षरता दर		
१२.१	जम्मा साक्षरता दर	प्रतिशत	५४.५
१२.२	महिला साक्षरता दर	प्रतिशत	४६.२
१२.३	पुरुष साक्षरता दर	प्रतिशत	६२.२
१३	५ वर्ष मुनिको जनसंख्या (०-४ वर्षका)		
१३.१	जम्मा जनसंख्या	जना	५२८८
१३.२	महिलाको संख्या	जना	२६९३
१३.३	पुरुषको संख्या	जना	२५९५
१४	७५ वर्ष र सो भन्दा माथिको		
१४.१	जम्मा जनसंख्या	जना	९७४
१४.२	महिलाको संख्या	जना	४४२
१४.३	पुरुषको संख्या	जना	५३२
१५	महिला घरमूली भएको परिवार	परिवार संख्या	७८०
१६	बालबालिकाको जनसंख्या		
१६.१	जम्मा जनसंख्या	जना	१७३३२
१६.२	महिलाको संख्या	जना	८९१२
१६.३	पुरुषको संख्या	जना	८४२०
१७	आश्रित (उमेर ०-४ वर्ष सम्म र ६०*) जनसंख्या	जना	९७१८
१८	कुल जनसंख्यामा आश्रित जनसंख्याको अंश	प्रतिशत	२०.२८

नोट:- १.कम्तिमा एकजना विदेशमा बसोबास गर्ने परिवार।

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना,

२०७८

२. बालबालिका भन्नाले ०-१४ वर्ष उमेर समूहका जनसंख्यालाई जनाउँछ।

२.२२ परिवारमूलीको लिङ्ग र उमेर समूहअनुसार घर परिवार संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को तथ्याङ्क अनुसार बलरा नगरपालिकाभर कुल ८ हजार ६२२ ओटा परिवारहरू बसोबास गर्दछन्। जसमध्ये पुरुष घरमूली भएका परिवारहरू ७ हजार ८४२ र महिला घरमूली भएका परिवारहरू ७८० ओटा रहेका छन्। कुल घरमूलीहरूमध्ये निकै कम उमेरमा वा विशेष परिस्थितिका कारण घरमूली बन्नुपरेका किशोर अवस्थाका घरमूलीहरूमा १५-१९ वर्षका ५० जना र १०-१४ वर्ष उमेर समूहका ९ जना बालबालिकाहरू समेत घरमूलीको रूपमा रहेको देखिन्छ। त्यस्तै २०-२९ वर्षका ९२७, ३०-३९ वर्षका २०२६, ४०-४९ वर्षका २०१० र ५०-५९ वर्षका १६२२ जना घरमूली रहेका छन्। यस सक्रिय उमेर समूहमा पनि पुरुष घरमूलीकै सङ्ख्या अत्यधिक रहेको छ। ६०-६९ वर्ष उमेर समूहका १२१० र ७० वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका ७६८ जना ज्येष्ठ नागरिकहरू घरमूलीको भूमिकामा रहेका देखिन्छन्। सबै उमेर समूहमा पुरुष घरमूलीहरूको सङ्ख्या (७,८४२) र महिला घरमूली भएका कुल ७८० परिवार रहेका देखिन्छन्।

विवरण	जम्मा	घरमूलीको उमेर समूह							
		१०-१४	१५-१९	२०-२९	३०-३९	४०-४९	५०-५९	६०-६९	७० वर्ष वा सो भन्दा बढी
सर्लाही जिल्ला									
जम्मा	१६४८९३	१५४	१०२८	१८३६८	३९५३८	४०१८८	३१७४४	२१३९२	१२४८१
पुरुष	१३२९८७	१०८	७२६	१२५७३	२९४११	३३६८८	२७९४६	१८३४२	१०१९३
महिला	३१९०६	४६	३०२	५७९५	१०१२७	६५००	३७९८	३०५०	२२८८
बलरा नगरपालिका									
जम्मा	८६२२	९	५०	९२७	२०२६	२०१०	१६२२	१२१०	७६८
पुरुष	७८४२	७	४४	८०५	१७७३	१८४९	१५४१	११३९	६८४
महिला	७८०	२	६	१२२	२५३	१६१	८१	७१	८४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.२३ उमेरअनुसार बलरा नगरपालिकाको अनुसार जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को यस तथ्याङ्कले बलरा नगरपालिकामा बसोबास गर्ने कुल जनसङ्ख्याको विस्तृत उमेरगत (प्रत्येक वर्षको उमेर अनुसार) र लैङ्गिक (पुरुष र महिला) अवस्थालाई चित्रण गरिएको छ।

उमेर	जनसंख्या			उमेर	जनसंख्या		
	जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला
बलरा न.पा.				बलरा न.पा.			
सबै उमेर	४७९१२	२४७७१	२३१४१	५० वर्ष	९७१	५२९	४४२
० वर्ष	८१४	४५१	३६३	५१ वर्ष	१२०	७८	४२
१ वर्ष	८६९	४३०	४३९	५२ वर्ष	२८६	१५६	१३०
२ वर्ष	११७८	५९३	५८५	५३ वर्ष	१९७	९९	९८
३ वर्ष	१२४४	६३१	६१३	५४ वर्ष	१७९	९०	८९
४ वर्ष	११८३	५८८	५९५	५५ वर्ष	६९३	३७६	३१७
५ वर्ष	१३८२	७२५	६५७	५६ वर्ष	२१२	११३	९९
६ वर्ष	१३६५	७१९	६४६	५७ वर्ष	११५	७२	४३
७ वर्ष	१०८३	५७७	५०६	५८ वर्ष	२९०	१३४	१५६
८ वर्ष	१५०८	७५८	७५०	५९ वर्ष	८७	४४	४३
९ वर्ष	८०९	४१२	३९७	६० वर्ष	७१३	३५६	३५७
१० वर्ष	१६८९	८९०	७९९	६१ वर्ष	११७	६८	४९
११ वर्ष	७४२	३९५	३४७	६२ वर्ष	२७०	१५५	११५
१२ वर्ष	१४५९	७५८	७०१	६३ वर्ष	१३१	५७	७४
१३ वर्ष	९०२	४६०	४४२	६४ वर्ष	१११	५७	५४
१४ वर्ष	११०५	५२५	५८०	६५ वर्ष	५५४	३०८	२४६
१५ वर्ष	१०५२	५३८	५१४	६६ वर्ष	१११	६२	४९
१६ वर्ष	११८८	६१४	५७४	६७ वर्ष	९९	५४	४५
१७ वर्ष	७६१	४३१	३३०	६८ वर्ष	२२६	१२०	१०६
१८ वर्ष	१३४७	७५०	५९७	६९ वर्ष	१४६	८२	६४
१९ वर्ष	५१५	२९५	२२०	७० वर्ष	४५८	२३७	२२१
२० वर्ष	१३८६	७२६	६६०	७१ वर्ष	१०२	५१	५१

उमेर	जनसंख्या			उमेर	जनसंख्या		
	जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला
२१ वर्ष	४८५	२८१	२०४	७२ वर्ष	२२०	१०१	११९
२२ वर्ष	९५५	५०७	४४८	७३ वर्ष	१२५	५६	६९
२३ वर्ष	५६३	३०२	२६१	७४ वर्ष	७३	३६	३७
२४ वर्ष	७०२	३५६	३४६	७५ वर्ष	३६७	१९८	१६९
२५ वर्ष	१२२७	६२५	६०२	७६ वर्ष	७८	४९	२९
२६ वर्ष	६३३	३२२	३११	७७ वर्ष	४५	२५	२०
२७ वर्ष	४१५	२२५	१९०	७८ वर्ष	७७	४३	३४
२८ वर्ष	१०१४	४९०	५२४	७९ वर्ष	१२	५	७
२९ वर्ष	२४९	१३६	११३	८० वर्ष	१६४	८४	८०
३० वर्ष	१४२३	६८९	७३४	८१ वर्ष	११	६	५
३१ वर्ष	२३२	१३२	१००	८२ वर्ष	१८	९	९
३२ वर्ष	६७९	३०६	३७३	८३ वर्ष	१७	१०	७
३३ वर्ष	३८२	१६८	२१४	८४ वर्ष	१४	८	६
३४ वर्ष	३५६	१७४	१८२	८५ वर्ष	५४	३७	१७
३५ वर्ष	१३४९	७१२	६३७	८६ वर्ष	७	६	१
३६ वर्ष	४६८	२२६	२४२	८७ वर्ष	३	२	१
३७ वर्ष	२४५	१३०	११५	८८ वर्ष	८	३	५
३८ वर्ष	६९३	२६४	४२९	८९ वर्ष	१८	१०	८
३९ वर्ष	१७९	१०१	७८	९० वर्ष	२४	१२	१२
४० वर्ष	१४०६	७७०	६३६	९१ वर्ष	३	१	२
४१ वर्ष	१६२	८५	७७	९२ वर्ष	४	३	१
४२ वर्ष	४४६	२३०	२१६	९३ वर्ष	१	१	०
४३ वर्ष	२७१	१२७	१४४	९४ वर्ष	३	१	२
४४ वर्ष	१९२	९२	१००	९५ वर्ष	२०	११	९
४५ वर्ष	१०६४	५८५	४७९	९६ वर्ष	०	०	०
४६ वर्ष	२२७	१०५	१२२	९७ वर्ष	१	०	१
४७ वर्ष	१७४	८९	८५	९८ वर्ष	२	१	१

उमेर	जनसंख्या			उमेर	जनसंख्या		
	जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला
४८ वर्ष	४३५	१८८	२४७	९९ वर्ष	२	१	१
४९ वर्ष	१२५	६५	६०	१०० वर्ष र सोभन्दा बढी	२१	६	१५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.२४ पाँच वर्ष उमेर समूहअनुसार बलरा नगरपालिका तथा यसका वडाको जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को तथ्याङ्क अनुसार बलरा नगरपालिकाका सबै ११ वटा वडाहरूमा ५-५ वर्षको उमेर अन्तरालमा जनसङ्ख्यालाई वर्गीकरण गरिएको छ। यो वडागत उमेर समूहको तथ्याङ्कले बलरा नगरपालिका भित्रका वडाहरूको जनसङ्ख्याको बोनोटलाई वडा अनुसार स्पष्ट रूपमा वर्गीकरण गर्न मद्दत पुऱ्याउँछ। बलरा नगरपालिकाभरिमा सबैभन्दा धेरै जनसङ्ख्या भएको वडा वडा नम्बर ६ र कम जनसङ्ख्या भएको वडा वडा नम्बर ३ हो।

उमेर समूह	बलरा नगरपालिका			वडा नम्बर १			वडा नम्बर २		
सबै उमेर समूह	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
जम्मा	४७९१२	२४७७१	२३१४१	३९४३	२०५३	१८९०	५६३०	२८८२	२७४८
००-०४	५२८८	२६९३	२५९५	४७४	२३९	२३५	७५७	३६६	३९१
०५-०९	६१४७	३१९१	२९५६	४९२	२४६	२४६	८२६	४११	४१५
१०-१४	५८९७	३०२८	२८६९	४२७	२२७	२००	७३८	३७४	३६४
१५-१९	४८६३	२६२८	२२३५	४०३	२१८	१८५	५७९	३२३	२५६
२०-२४	४०९१	२१७२	१९१९	३५८	१९२	१६६	४९२	२४५	२४७
२५-२९	३५३८	१७९८	१७४०	२६०	१३३	१२७	४५२	२२०	२३२
३०-३४	३०७२	१४६९	१६०३	२५२	११४	१३८	३८०	२०४	१७६
३५-३९	२९३४	१४३३	१५०१	२६०	१३६	१२४	३३६	१७०	१६६
४०-४४	२४७७	१३०४	११७३	२१०	१०५	१०५	२२३	१२२	१०१
४५-४९	२०२५	१०३२	९९३	१८१	९६	८५	१८९	९२	९७
५०-५४	१७५३	९५२	८०१	१५५	८७	६८	१७७	९६	८१
५५-५९	१३९७	७३९	६५८	११२	६७	४५	१२२	७०	५२
६०-६४	१३४२	६९३	६४९	१०५	५७	४८	१०७	५४	५३
६५-६९	११३६	६२६	५१०	८६	४५	४१	७३	३८	३५

उमेर समूह	बलरा नगरपालिका			वडा नम्बर १			वडा नम्बर २		
सबै उमेर समूह	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
७०-७४	९७८	४८१	४९७	७६	३८	३८	९७	४७	५०
७५-७९	५७९	३२०	२५९	५२	२९	२३	५८	३५	२३
८०-८४	२२४	११७	१०७	२१	१२	९	२०	१३	७
८५-८९	९०	५८	३२	८	५	३	३	२	१
९०-९५	३५	१८	१७	५	३	२	०	०	०
९५ भन्दा माथि	४६	१९	२७	६	४	२	१	०	१
	वडा नम्बर ३			वडा नम्बर ४			वडा नम्बर ५		
सबै उमेर समूह	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
जम्मा	२७७८	१४६१	१३१७	४३७१	२३२२	२०४९	४५६५	२३८७	२१७८
००-०४	३०२	१५५	१४७	४४२	२२६	२१६	४७०	२४७	२२३
०५-०९	३३०	१७६	१५४	५५६	३०६	२५०	५७०	३०४	२६६
१०-१४	३२४	१६९	१५५	५५०	२८२	२६८	५०९	२५३	२५६
१५-१९	२५९	१४०	११९	३९५	२४०	१५५	४३३	२२९	२०४
२०-२४	२११	१२२	८९	३४९	२००	१४९	४०१	२२४	१७७
२५-२९	२२६	१२०	१०६	३५६	१८०	१७६	३४६	१८७	१५९
३०-३४	१७७	९०	८७	३३१	१५९	१७२	२७८	१३५	१४३
३५-३९	१६८	८६	८२	२७४	१४४	१३०	२७८	१३५	१४३
४०-४४	१४८	८३	६५	२३२	१२६	१०६	२७१	१४९	१२२
४५-४९	१२८	५८	७०	१६७	८४	८३	२००	१०५	९५
५०-५४	११२	६५	४७	१३६	७५	६१	१६९	९२	७७
५५-५९	९१	४६	४५	१३५	६८	६७	१४८	७४	७४
६०-६४	९३	४४	४९	१३२	७४	५८	१३७	७१	६६
६५-६९	८१	४४	३७	११५	५६	५९	१२०	६५	५५
७०-७४	७२	३४	३८	९९	५२	४७	१०३	५२	५१
७५-७९	३०	१८	१२	६०	३३	२७	७१	३३	३८

उमेर समूह	बलरा नगरपालिका			वडा नम्बर १			वडा नम्बर २		
सबै उमेर समूह	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
८०-८४	१५	६	९	२६	९	१७	३०	१६	१४
८५-८९	७	४	३	९	४	५	१६	११	५
९०-९५	०	०	०	२	१	१	९	३	६
९५ भन्दा माथि	४	१	३	५	३	२	६	२	४
वडा नम्बर ६				वडा नम्बर ७			वडा नम्बर ८		
सबै उमेर समूह	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
जम्मा	५१८५	२६१८	२५६७	४५१६	२३६५	२१५१	५१६४	२६२४	२५४०
००-०४	६३२	३३६	२९६	४३७	२३५	२०२	५८६	२९५	२९१
०५-०९	७४४	३६१	३८३	५३१	२८९	२४२	७१७	३८४	३३३
१०-१४	६७७	३५२	३२५	५८५	२९३	२९२	६५९	३१०	३४९
१५-१९	५०५	२६८	२३७	४९२	२६५	२२७	५४६	२९१	२५५
२०-२४	४४७	२२२	२२५	३७८	२०८	१७०	४४१	२२५	२१६
२५-२९	३६७	१७५	१९२	२८५	१४३	१४२	३५२	१८०	१७२
३०-३४	३७३	१६१	२१२	२८०	१३०	१५०	२९८	१४४	१५४
३५-३९	२७८	१३९	१३९	३२१	१४५	१७६	३०६	१३५	१७१
४०-४४	२२१	११६	१०५	२६९	१५०	११९	२८७	१३३	१५४
४५-४९	१८२	८२	१००	२०३	१०३	१००	२५५	१४२	११३
५०-५४	१६९	९२	७७	१६९	९६	७३	१९०	१०५	८५
५५-५९	१२७	७०	५७	१३६	७०	६६	१२८	६०	६८
६०-६४	१४३	६३	८०	१३८	७६	६२	१४१	७१	७०
६५-६९	१३८	९०	४८	१३९	७६	६३	१००	६२	३८
७०-७४	९८	३९	५९	८१	४८	३३	८७	४४	४३
७५-७९	४७	२८	१९	३९	२२	१७	४०	२८	१२
८०-८४	१६	८	८	१९	१०	९	११	५	६
८५-८९	१२	१०	२	६	२	४	११	६	५

उमेर समूह	बलरा नगरपालिका			वडा नम्बर १			वडा नम्बर २		
सबै उमेर समूह	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
१०-१५	४	३	१	६	४	२	३	१	२
१५ भन्दा माथि	५	३	२	२	०	२	६	३	३
वडा नम्बर ९				वडा नम्बर १०			वडा नम्बर ११		
सबै उमेर समूह	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
जम्मा	३९६५	२०१६	१९४९	४४१६	२३०४	२११२	३३७९	१७३९	१६४०
००-०४	४०९	२०३	२०६	३७५	१८९	१८६	४०४	२०२	२०२
०५-०९	४४७	२२२	२२५	४९३	२६९	२२४	४४१	२२३	२१८
१०-१४	४८७	२६२	२२५	५४१	२८२	२५९	४००	२२४	१७६
१५-१९	४८२	२३३	२४९	४५७	२४६	२११	३१२	१७५	१३७
२०-२४	३५४	१८७	१६७	३९९	२१९	१८०	२६१	१२८	१३३
२५-२९	२९७	१५३	१४४	३३२	१६९	१६३	२६५	१३८	१२७
३०-३४	२३८	१०७	१३१	२५१	११८	१३३	२१४	१०७	१०७
३५-३९	२४४	१२२	१२२	२७१	१२५	१४६	१९८	९६	१०२
४०-४४	२११	१०९	१०२	२३२	१२४	१०८	१७३	८७	८६
४५-४९	१६६	८२	८४	२१९	११५	१०४	१३५	७३	६२
५०-५४	१३६	७३	६३	१८५	१००	८५	१५५	७१	८४
५५-५९	१३१	६४	६७	१६०	९२	६८	१०७	५८	४९
६०-६४	११८	६१	५७	११६	६०	५६	११२	६२	५०
६५-६९	८१	४४	३७	१३८	७२	६६	६५	३४	३१
७०-७४	८७	४४	४३	१२६	६३	६३	५२	२०	३२
७५-७९	५२	३३	१९	७०	३३	३७	६०	२८	३२
८०-८४	१३	८	५	४१	२४	१७	१२	६	६
८५-८९	५	५	०	५	२	३	८	७	१
९०-९५	१	१	०	३	२	१	२	०	२
९५ भन्दा माथि	६	३	३	२	०	२	३	०	३

२.२५ पाँच वर्ष उमेर समूह र तिनको वैवाहिक स्थितिअनुसार दश वर्ष र सोभन्दा माथि उमेरका जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को यस नयाँ तथ्याङ्कले बलरा नगरपालिकामा १० वर्ष वा सोभन्दा माथिल्लो उमेर समूहका नागरिकहरूको वैवाहिक स्थिति (Marital Status), उमेर समूह र लिङ्ग (पुरुष र महिला) को अवस्थालाई चित्रण गर्छ। बलरा नगरपालिकामा १० वर्षमाथिको जनसङ्ख्यामध्ये सबैभन्दा ठुलो हिस्सा विवाहित नागरिकहरूको छ, जसको कुल सङ्ख्या २२ हजार २२५ (पुरुष: १०,७७५ र महिला: ११,४५०) रहेको छ। सबैभन्दा बढी विवाहितहरू २५-२९ वर्ष उमेर समूहमा रहेका छन्, जहाँ कुल ३,०५८ जना विवाहित छन् (जसमा ६६ जना मात्र अविवाहित देखिन्छन्)। सबैभन्दा कम विवाहितहरू सुरुवाती १०-१४ वर्ष उमेर समूहमा जम्मा १६ जना (पुरुष ६ र महिला १०) मात्र रहेका छन्, जसले कानुनी सचेतनाका कारण बालविवाहको दर निकै कम रहेको सङ्केत गर्छ। नगरपालिकाभरि कुल १२ हजार ८६५ जना नागरिकहरू अविवाहित (पुरुष: ७,६०६ र महिला: ५,२५९) रहेका छन्। जीवनसाथी गुमाएका विधुर वा विधवाहरूको कुल सङ्ख्या १ हजार ३५७ (पुरुष: ४८५ र महिला: ८७२) रहेको छ। बलरा नगरपालिकामा वैवाहिक सम्बन्ध तोडिएका वा कानुनी रूपमा सम्बन्ध विच्छेद भएका व्यक्तिहरूको सङ्ख्या सबैभन्दा कम अर्थात् केवल १२ जना (पुरुष: ७ र महिला: ५) मात्र रहेको छ।

लिङ्ग	उमेर समूह	जम्मा	जनसंख्या				
			अविवाहित	विवाहित	विधुर वा विधुवा	सम्बन्धविच्छेद	अलग भएका
सर्लाही जिल्ला							
जम्मा	जम्मा	६७७५६९	२३४४००	४१६१४०	२५६७२	३११	१०४६
	१० - १४ वर्ष	९९०३९	९८७९५	२४४	०	०	०
	१५ - १९ वर्ष	९१३४६	८२९०७	८३८४	४५	३	७
	२० - २४ वर्ष	८१७८२	३८०३५	४३५३९	१३५	२४	४९
	२५ - २९ वर्ष	६८१९७	१००९९	५७६९८	२६०	४१	९९
	३० - ३४ वर्ष	५६४००	२१०९	५३७७१	३६५	४७	१०८
	३५ - ३९ वर्ष	५६३४१	८०१	५४७३२	६४९	४०	११९
	४० - ४४ वर्ष	४६८०१	३९५	४५३०९	९०१	४५	१५१
	४५ - ४९ वर्ष	३८२४८	२९५	३६६५५	११६१	२५	११२
	५० - ५४ वर्ष	३५०२१	३१५	३२७७२	१८०६	२०	१०८
	५५ - ५९ वर्ष	२६८२५	२१०	२४५७९	१९५०	११	७५

लिङ्ग	उमेर समूह	जम्मा	जनसंख्या				
			अविवाहित	विवाहित	विधुर वा विधुवा	सम्बन्धविच्छेद	अलग भएका
	६० - ६४ वर्ष	२४४५५	१५६	२१०१८	३१८६	२१	७४
	६५ - ६९ वर्ष	२०४३०	११३	१६६०२	३६४४	११	६०
	७० - ७४ वर्ष	१७७४५	८४	१२४२०	५१८५	१२	४४
	७५+ वर्ष	१४९३९	८६	८४१७	६३८५	११	४०
	जम्मा	३३८४३६	१३५२७३	१९५०३५	७५४१	१४१	४४६
पुरुष	१० - १४ वर्ष	५०५८१	५०४९८	८३	०	०	०
	१५ - १९ वर्ष	४७५४७	४६१०७	१४२१	१५	१	३
	२० - २४ वर्ष	४००५३	२७१०१	१२८९०	३५	७	२०
	२५ - २९ वर्ष	३२५५८	८१८३	२४२४६	६१	२१	४७
	३० - ३४ वर्ष	२६४१५	१६७२	२४५८५	८९	१७	५२
	३५ - ३९ वर्ष	२६०९७	५९२	२५३२६	९७	२०	६२
	४० - ४४ वर्ष	२३८१६	२८६	२३२५३	१८७	२२	६८
	४५ - ४९ वर्ष	१९०९१	१९७	१८६१४	२२०	१४	४६
	५० - ५४ वर्ष	१८४८७	२०३	१७७५३	४७९	८	४४
	५५ - ५९ वर्ष	१३९९०	१५६	१३२७२	५२९	५	२८
	६० - ६४ वर्ष	१२४८२	९२	११४५४	९०६	११	१९
	६५ - ६९ वर्ष	१०६६५	८६	९३६९	११८६	५	१९
	७० - ७४ वर्ष	८९४५	४६	७३१९	१५५३	७	२०
	७५+ वर्ष	७७०९	५४	५४५०	२१८४	३	१८
	जम्मा	३३९१३३	९९१२७	२२११०५	१८१३१	१७०	६००
महिला	१० - १४ वर्ष	४८४५८	४८२९७	१६१	०	०	०
	१५ - १९ वर्ष	४३७९९	३६८००	६९६३	३०	२	४
	२० - २४ वर्ष	४१७२९	१०९३४	३०६४९	१००	१७	२९
	२५ - २९ वर्ष	३५६३९	१९१६	३३४५२	१९९	२०	५२
	३० - ३४ वर्ष	२९९८५	४३७	२९१८६	२७६	३०	५६
	३५ - ३९ वर्ष	३०२४४	२०९	२९४०६	५५२	२०	५७
	जम्मा	३३९१३३	९९१२७	२२११०५	१८१३१	१७०	६००

लिङ्ग	उमेर समूह	जम्मा	जनसंख्या				
			अविवाहित	विवाहित	विधुर वा विधुवा	सम्बन्धविच्छेद	अलग भएका
	४० - ४४ वर्ष	२२९८५	१०९	२२०५६	७१४	२३	८३
	४५ - ४९ वर्ष	१९१५७	९८	१८०४१	९४१	११	६६
	५० - ५४ वर्ष	१६५३४	११२	१५०१९	१३२७	१२	६४
	५५ - ५९ वर्ष	१२८३५	५४	११३०७	१४२१	६	४७
	६० - ६४ वर्ष	११९७३	६४	९५६४	२२८०	१०	५५
	६५ - ६९ वर्ष	९७६५	२७	७२३३	२४५८	६	४१
	७० - ७४ वर्ष	८८००	३८	५१०१	३६३२	५	२४
	७५+ वर्ष	७२३०	३२	२९६७	४२०१	८	२२
बलरा नगरपालिका							
जम्मा	जम्मा	३६४७७	१२८६५	२२२२५	१३४७	१२	२८
	१० - १४ वर्ष	५८९७	५८८१	१६	०	०	०
	१५ - १९ वर्ष	४८६३	४४९३	३६८	२	०	०
	२० - २४ वर्ष	४०९१	१८३०	२२५१	७	०	३
	२५ - २९ वर्ष	३५३८	४६८	३०५८	१०	२	०
	३० - ३४ वर्ष	३०७२	९५	२९५०	२२	१	४
	३५ - ३९ वर्ष	२९३४	२४	२८६८	४०	१	१
	४० - ४४ वर्ष	२४७७	२२	२३९२	५४	५	४
	४५ - ४९ वर्ष	२०२५	११	१९७४	३८	१	१
	५० - ५४ वर्ष	१७५३	११	१६७०	६९	०	३
	५५ - ५९ वर्ष	१३९७	१०	१३०३	८०	१	३
	६० - ६४ वर्ष	१३४२	८	११८८	१४४	१	१
	६५ - ६९ वर्ष	११३६	४	९५२	१७७	०	३
	७० - ७४ वर्ष	९७८	२	७२४	२५०	०	२
	७५+ वर्ष	९७४	६	५११	४५४	०	३
पुरुष	जम्मा	१८८८७	७६०६	१०७७३	४८५	७	१६
	१० - १४ वर्ष	३०२८	३०२२	६	०	०	०

लिङ्ग	उमेर समूह	जम्मा	जनसंख्या				
			अविवाहित	विवाहित	विधुर वा विधुवा	सम्बन्धविच्छेद	अलग भएका
	१५ - १९ वर्ष	२६२८	२५६८	६०	०	०	०
	२० - २४ वर्ष	२१७२	१४३५	७३६	०	०	१
	२५ - २९ वर्ष	१७९८	४०३	१३९२	२	१	०
	३० - ३४ वर्ष	१४६९	८९	१३७०	७	०	३
	३५ - ३९ वर्ष	१४३३	२३	१४०१	७	१	१
	४० - ४४ वर्ष	१३०४	२०	१२६५	१५	३	१
	४५ - ४९ वर्ष	१०३२	१०	१०१०	१०	१	१
	५० - ५४ वर्ष	९५२	१०	९१६	२३	०	३
	५५ - ५९ वर्ष	७३९	९	७०५	२४	०	१
	६० - ६४ वर्ष	६९३	७	६३४	५१	१	०
	६५ - ६९ वर्ष	६२६	४	५४१	७९	०	२
	७० - ७४ वर्ष	४८१	२	४०५	७४	०	०
	७५+ वर्ष	५३२	४	३३२	१९३	०	३
	जम्मा	१७५९०	५२५९	११४५२	८६२	५	१२
महिला	१० - १४ वर्ष	२८६९	२८५९	१०	०	०	०
	१५ - १९ वर्ष	२२३५	१९२५	३०८	२	०	०
	२० - २४ वर्ष	१९१९	३९५	१५१५	७	०	२
	२५ - २९ वर्ष	१७४०	६५	१६६६	८	१	०
	३० - ३४ वर्ष	१६०३	६	१५८०	१५	१	१
	३५ - ३९ वर्ष	१५०१	१	१४६७	३३	०	०
	४० - ४४ वर्ष	११७३	२	११२७	३९	२	३
	४५ - ४९ वर्ष	९९३	१	९६४	२८	०	०
	५० - ५४ वर्ष	८०१	१	७५४	४६	०	०
	५५ - ५९ वर्ष	६५८	१	५९८	५६	१	२
	६० - ६४ वर्ष	६४९	१	५५४	९३	०	१
	६५ - ६९ वर्ष	५१०	०	४११	९८	०	१

लिङ्ग	उमेर समूह	जम्मा	जनसंख्या				
			अविवाहित	विवाहित	विधुर वा विधुवा	सम्बन्धविच्छेद	अलग भएका
	७० - ७४ वर्ष	४९७	०	३९९	९७६	०	२
	७५+ वर्ष	४४२	२	९७९	२६९	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.२६ आठ वर्ष मुनिका बालबालिकाको बसाइ स्थितिसम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को यस तथ्याङ्कले बलरा नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा रहेका ९८ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूको बसाइ स्थितिको अवस्थालाई चित्रण गर्छ। बलरा नगरपालिकामा आफ्ना जन्मदिने आमा र बुबा दुवैसँग सुरक्षित रूपमा बसोबास गरिरहेका बालबालिकाहरूको सङ्ख्या अत्यधिक अर्थात् ९८ हजार ८२६ (९२.५९ प्रतिशत) रहेको छ। आमासँग मात्र बस्ने बालबालिकाको कुल सङ्ख्या ९ हजार २४५ र बुबासँग मात्र बस्ने बालबालिकाको सङ्ख्या ९२५ रहेको छ। आफ्नो परिवारभन्दा बाहिर अन्य नातेदारहरूसँग बस्ने बालबालिकाको कुल सङ्ख्या ९०३ जना रहेको छ।

वडा	लिङ्ग	जम्मा	आठ वर्ष मुनिका बालबालिकाको बसाइ स्थितिसम्बन्धी विवरण								
			आमा बुबा दुवैसँग	आमासँग मात्र	बुबासँग मात्र	बुबा र सौतेनी आमासँग	आमा र सौतेनी बुबासँग	अन्य नातेदारसँग	रोजगारदाता सँग	अन्य	उल्लेख नभएको
सबै	जम्मा	२०३३३	९८८२६	९२४५	९२५	२५	२	९०३	०	४	३
	पुरुष	९०४९५	९७५९	६३४	६४	९२	९	३०	०	३	०
	महिला	९८३३८	९०७५	६९९	६९	९३	९	७३	०	९	३
१	जम्मा	९६२७	९५४८	६५	७	९	०	५	०	९	०
	पुरुष	८४२	८०३	३२	४	९	०	२	०	०	०
	महिला	७८५	७४५	३३	३	०	०	३	०	९	०
२	जम्मा	२६७८	२५६२	९३	९३	०	०	९	०	९	०
	पुरुष	९३५६	९२९८	४८	५	०	०	४	०	९	०
	महिला	९३२२	९२६४	४५	८	०	०	५	०	०	०
३	जम्मा	९९९७	९०६४	३३	९४	०	०	५	०	०	९
	पुरुष	५८५	५५७	९७	८	०	०	३	०	०	०
	महिला	५३२	५०७	९६	६	०	०	२	०	०	९
४	जम्मा	९८०५	९६९९	७९	९५	२	०	९	०	९	०
	पुरुष	९५९	८९७	४७	९९	०	०	३	०	९	०
	महिला	८४६	८०२	३२	४	२	०	६	०	०	०
५	जम्मा	९८०३	९७२३	५४	९०	७	०	८	०	९	०
	पुरुष	९५९	९९०	२९	४	३	०	४	०	९	०

वडा	लिंग	जम्मा	अठार वर्ष मुनिका बालबालिकाको बसाई स्थितिसम्बन्धी विवरण								
			आमा बुबा दुवैसँग	आमासँग मात्र	बुबासँग मात्र	बुबा र सौतेनी आमासँग	आमा र सौतेनी बुबासँग	अन्य नातेदारसँग	रोजगारदाता सँग	अन्य	उल्लेख नभएको
	महिला	८५२	८१३	२५	६	४	०	४	०	०	०
६	जम्मा	२३९५	२१०३	२७१	१४	१	१	५	०	०	०
	पुरुष	१२२५	१०८४	१३३	६	०	०	२	०	०	०
	महिला	११७०	१०१९	१३८	८	१	१	३	०	०	०
७	जम्मा	१८६०	१७२८	१००	१२	२	०	१७	०	०	१
	पुरुष	९७५	९१०	५७	४	०	०	४	०	०	०
	महिला	८८५	८१८	४३	८	२	०	१३	०	०	१
८	जम्मा	२२९५	२०७३	१९४	७	२	०	१९	०	०	०
	पुरुष	११५९	१०६२	९०	५	१	०	१	०	०	०
	महिला	११३६	१०११	१०४	२	१	०	१८	०	०	०
९	जम्मा	१६३८	१४४३	१६६	११	२	०	१६	०	०	०
	पुरुष	८१४	७१३	८७	६	२	०	६	०	०	०
	महिला	८२४	७३०	७९	५	०	०	१०	०	०	०
१०	जम्मा	१६८६	१५७८	८९	१०	५	१	३	०	०	०
	पुरुष	८८४	८२८	४५	६	३	१	१	०	०	०
	महिला	८०२	७५०	४४	४	२	०	२	०	०	०
११	जम्मा	१४२९	१३०५	१०१	१२	३	०	७	०	०	१
	पुरुष	७४५	६८९	४९	५	२	०	०	०	०	०
	महिला	६८४	६१६	५२	७	१	०	७	०	०	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.२७ जन्म दर्ताको अवस्था अनुसार पाँच वर्ष र सोभन्दा मुनिका बालबालिकाको संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को यस तथ्याङ्कले बलरा नगरपालिकामा ५ वर्ष वा सोभन्दा मुनिका (० देखि ५ वर्ष सम्मका) बालबालिकाहरूको जन्म दर्ता (Birth Registration) को अवस्था र त्यसमा रहेको लैङ्गिक (बालक र बालिका) विवरणलाई चित्रण गर्छ। बलरा नगरपालिकामा कुल बालबालिकाहरूमध्ये कानुनी रूपमा जन्म दर्ता भइसकेका बालबालिकाहरूको सङ्ख्या बढी अर्थात् ४ हजार ७९७ (७९.९२ प्रतिशत) रहेको छ।

क्षेत्र		जन्म दर्ताको अवस्था	जम्मा	पुरा भएको उमेर(वर्षमा)					
				०	१	२	३	४	५
बलरा नगरपालिका	जम्मा	जम्मा	६६७०	८१४	८६९	११७८	१२४४	११८३	१३८२
		जन्म दर्ता गरेको	४७९७	३३६	५७३	८६३	९९५	९३०	११००
		जन्म दर्ता नगरेको	१८७३	४७८	२९६	३१५	२४९	२५३	२८२
	पुरुष	जम्मा	३४१८	४५१	४३०	५९३	६३१	५८८	७२५
		जन्म दर्ता गरेको	२४०७	१७५	२८१	४२५	४९३	४६६	५६७
		जन्म दर्ता नगरेको	१०११	२७६	१४९	१६८	१३८	१२२	१५८
	महिला	जम्मा	३२५२	३६३	४३९	५८५	६१३	५९५	६५७
		जन्म दर्ता गरेको	२३९०	१६१	२९२	४३८	५०२	४६४	५३३
		जन्म दर्ता नगरेको	८६२	२०२	१४७	१४७	१११	१३१	१२४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.२८ जन्म दर्ताको अवस्था अनुसार पाँच वर्ष र सोभन्दा मुनिका बालबालिकाको वडागत संख्या
 राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को यस वडागत तथ्याङ्कले बलरा नगरपालिकाका सम्पूर्ण ११ वटै वडाहरूमा रहेका ५ वर्ष र सोभन्दा मुनिका बालबालिकाहरूको जन्म दर्ता (Birth Registration) को अवस्थालाई चित्रण गर्छ।

वडा	जन्म दर्ता गरेको/नगरेको	५ वर्ष र सो भन्दा मुनिको जनसंख्या		
		जम्मा	पुरुष	महिला
बलरा नगरपालिका				
सबै वडा	जम्मा	६६७०	३४१८	३२५२
	जन्म दर्ता गरेको	४७९७	२४०७	२३९०
	जन्म दर्ता नगरेको	१८७३	१०११	८६२
१	जम्मा	६०१	३१३	२८८
	जन्म दर्ता गरेको	४१२	२१७	१९५
	जन्म दर्ता नगरेको	१८९	९६	९३
२	जम्मा	९४९	४५८	४९१
	जन्म दर्ता गरेको	६७८	३०७	३७१
	जन्म दर्ता नगरेको	२७१	१५१	१२०
३	जम्मा	३७६	१९२	१८४

वडा	जन्म दर्ता गरेको/नगरेको	५ वर्ष र सो भन्दा मुनिको जनसंख्या		
		जम्मा	पुरुष	महिला
	जन्म दर्ता गरेको	२४४	१२२	१२२
	जन्म दर्ता नगरेको	१३२	७०	६२
४	जम्मा	५८१	३१२	२६९
	जन्म दर्ता गरेको	४०५	२१३	१९२
	जन्म दर्ता नगरेको	१७६	९९	७७
५	जम्मा	६०७	३१५	२९२
	जन्म दर्ता गरेको	४९३	२५२	२४१
	जन्म दर्ता नगरेको	११४	६३	५१
६	जम्मा	७८१	४१७	३६४
	जन्म दर्ता गरेको	५६४	२९२	२७२
	जन्म दर्ता नगरेको	२१७	१२५	९२
७	जम्मा	५५३	२९५	२५८
	जन्म दर्ता गरेको	४५५	२४०	२१५
	जन्म दर्ता नगरेको	९८	५५	४३
८	जम्मा	७२०	३६३	३५७
	जन्म दर्ता गरेको	४९१	२५०	२४१
	जन्म दर्ता नगरेको	२२९	११३	११६
९	जम्मा	५२३	२५८	२६५
	जन्म दर्ता गरेको	३५३	१७०	१८३
	जन्म दर्ता नगरेको	१७०	८८	८२
१०	जम्मा	४७५	२४६	२२९
	जन्म दर्ता गरेको	३४१	१६२	१७९
	जन्म दर्ता नगरेको	१३४	८४	५०
११	जम्मा	५०४	२४९	२५५
	जन्म दर्ता गरेको	३६१	१८२	१७९
	जन्म दर्ता नगरेको	१४३	६७	७६

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

खण्ड ३ : अनुपस्थित जनसंख्यासम्बन्धी विवरण

यस खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजा अनुसार गणनाको समयमा बलरा नगरपालिकाको अनुपस्थित जनसंख्याको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। अनुपस्थित जनसंख्या भन्नाले गणनाको समयमा कम्तिमा एक जना सदस्य विदेश गएको परिवारको सदस्य संख्यालाई जनाउँछ। उमेर, लिङ्ग, गन्तव्य मुलुक, विदेश जानुको कारण, विदेश जाँदाको उमेर तथा विदेश जाँदाको शैक्षिक तह लगायतको विवरणलाई तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

३.१ अनुपस्थित (विदेश गएका) घरपरिवार तथा जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को यस तथ्याङ्कले सर्लाही जिल्ला र बलरा नगरपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारी वा अन्य प्रयोजनका लागि विदेश गएका (अनुपस्थित) घरपरिवार र जनसङ्ख्याको अवस्थालाई चित्रण गर्छ। बलरा नगरपालिकामा रहेका कुल ८ हजार ६२२ घरपरिवारमध्ये कम्तिमा एकजना सदस्य विदेश गएका परिवारहरू ७७६ ओटा (९ प्रतिशत) रहेका छन्। यस नगरपालिकाबाट हाल विदेशमा अनुपस्थित रहेको कुल जनसङ्ख्या ९९४ जना रहेको छ। जिल्लाको औसत जस्तै यहाँ पनि विदेश जानेहरूमा पुरुषहरूको नै अत्यधिक बाहुल्यता रहेको छ, जसमा पुरुषको सङ्ख्या ९१८ जना (९२.३५ प्रतिशत) र महिलाको सङ्ख्या केवल ७६ जना (७.६५ प्रतिशत) मात्र देखिन्छ।

क्षेत्र	जम्मा	कम्तिमा एकजना अनुपस्थित भएको परिवार	अनुपस्थित जनसंख्या		
			जम्मा	पुरुष	महिला
सर्लाही जिल्ला	१६४८२४	२९०५४	३५०८४	३२६६९	२४१५
बलरा नगरपालिका	८६२२	७७६	९९४	९१८	७६

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

३.२ पाँच वर्ष उमेर समूह तथा लिङ्गको आधारमा अनुपस्थित जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को यस तथ्याङ्कले मुलुक छोड्दाको अवस्थामा (विदेश जाँदाको बखत) सर्लाही जिल्ला र बलरा नगरपालिकाका नागरिकहरूको ५-५ वर्षको उमेर समूह र लिङ्ग (पुरुष र महिला) अनुसारको अनुपस्थित जनसङ्ख्यालाई चित्रण गर्छ। बलरा नगरपालिकाबाट मुलुक छोड्दा सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या २०-२४ वर्ष उमेर समूहकै रहेको छ, जहाँ कुल २५३ जना (२५.४५ प्रतिशत) युवाहरू रहेका छन्। यस नगरपालिकामा दोस्रो बढी विदेशिने समूह २५-२९ वर्ष (१९७ जना) र तेस्रोमा १५-१९ वर्ष (१४४ जना) रहेका छन्। यस नगरपालिकामा ज्येष्ठ नागरिकहरू विदेशिने दर एकदमै न्यून छ। मुलुक छोड्दाको बखत ६०-६४ वर्षका ३ जना र ६५ वर्षभन्दा माथिका सबैभन्दा कम केवल ४ जना (सबै पुरुष) मात्र रहेका छन्। ५०-५४ वर्ष र ५५-५९ वर्ष उमेर समूहमा क्रमशः ६ र ८ जना मात्र विदेशिएका छन् भने ५०-५४ वर्ष उमेर समूहमा महिलाको संख्या शून्य (०) रहेको छ। विदेशिनेहरूमा पुरुषको हिस्सा ९२ प्रतिशतभन्दा माथि र महिलाको हिस्सा निक्कै कम रहेको देखिन्छ।

लिंग	जम्मा	उमेर समूह (वर्षमा) मुलुक छोड्दाको अवस्थामा														उल्लेख नभएको
		००-०४	०५-०९	१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५+	
सर्लाही जिल्ला																
जम्मा	३५०८४	३६६	२३६	४३६	३७४१	१०४४५	७४२०	५२१३	३७२३	१९९७	८१७	२५५	१०४	३४	२४	२७३
पुरुष	३२६६९	२२५	१४५	३२७	३४२३	९६९७	६९६४	४९६७	३५७१	१९३६	७९१	२४७	९५	२७	२२	२३२
महिला	२४११५	१४१	९१	१०९	३१८	७४८	४४६	२४६	११५२	६१	२६	८	९	७	२	४१
बलरा नगरपालिका																
जम्मा	९९४	३५	१७	१०	१४४	२५३	१९७	१३४	१०१	५७	१९	६	८	३	४	६
पुरुष	९१८	१८	१०	७	१४०	२३६	१८४	१२६	९९	५५	१८	६	७	३	४	५
महिला	७६	१७	७	३	४	१७	१३	८	२	२	१	०	१	०	०	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

३.३ उमेर समूह तथा गन्तव्य मुलुकको आधारमा अनुपस्थित जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को यस तथ्याङ्कले बलरा नगरपालिकाबाट विदेश गएका (अनुपस्थित) नागरिकहरूको उमेर समूह र लिङ्गका आधारमा उनीहरू बसोबास गरिरहेका गन्तव्य मुलुक वा क्षेत्रगत अवस्थालाई चित्रण गर्छ। बलरा नगरपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारी, अध्ययन वा अन्य सिलसिलामा विदेशमा अनुपस्थित रहेको कुल जनसङ्ख्या ९९४ जना (पुरुष: ९१८ र महिला: ७६) रहेको छ। बलरा नगरपालिकाका नागरिकहरूको सबैभन्दा मुख्य र बढी रोजाइमा परेको गन्तव्य छिमेकी मुलुक भारत रहेको छ। कुल ९९४ जना विदेशिएका नागरिकहरूमध्ये ४०२ जना (४०.४४ प्रतिशत) भारतमा मात्रै रहेका छन्। भारत जानेहरूमा ३३९ जना पुरुष र ६३ जना महिला रहेका छन्। उमेरका आधारमा भारतमा सबैभन्दा बढी १५-२४ वर्ष उमेर समूहका १४७ जना युवाहरू रहेका छन्। दोस्रो ठुलो गन्तव्यको रूपमा आशियान मुलुकहरू (मलेसिया आदि) रहेका छन्, जहाँ ३४० जना (३४.२ प्रतिशत) नागरिकहरू पुगेका छन्। तेस्रो ठुलो गन्तव्यको रूपमा मध्य पूर्वी एसिया (खाडी मुलुकहरू) रहेका छन्, जहाँ २१२ जना (२१.३२ प्रतिशत) नागरिकहरू रोजगारीमा छन्।

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	भारत	सार्क(भारत बाहेक)	आशियान मुलुक	मध्य पूर्वी एसिया	अन्य एसियन मुलुक	ईयूमा आवद्ध मुलुक	अन्य युरोपियन मुलुक	उत्तर अमेरिकन मुलुक	दक्षिण अमेरिकन मुलुक	अफ्रिकी मुलुक	प्यसिफिक	अन्य	उल्लेख नभएको
बलरा नगरपालिका														
जम्मा														
सबै उमेर	९९४	४०२	२	३४०	२१२	५	१	०	२१	०	२	६	१	२
००-१४	६२	५१	०	०	२	०	०	०	६	०	०	३	०	०
१५-२४	३९७	१४७	१	१६४	७३	२	०	०	४	०	२	३	१	०
२५-३४	३३१	१२३	१	११६	८०	१	१	०	८	०	०	०	०	१
३५-४४	१५८	५६	०	५२	४६	१	०	०	२	०	०	०	०	१
४५-५४	२५	१३	०	४	८	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५५-६४	११	९	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६५+	४	२	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	६	१	०	१	२	१	०	०	१	०	०	०	०	०
पुरुष														
सबै उमेर	९१८	३३९	२	३४०	२१२	५	१	०	१०	०	१	५	१	२
००-१४	३५	२९	०	०	२	०	०	०	१	०	०	३	०	०
१५-२४	३७६	१२८	१	१६४	७३	२	०	०	४	०	१	२	१	०
२५-३४	३१०	१०७	१	११६	८०	१	१	०	३	०	०	०	०	१
३५-४४	१५४	५२	०	५२	४६	१	०	०	२	०	०	०	०	१
४५-५४	२४	१२	०	४	८	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५५-६४	१०	८	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६५+	४	२	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	५	१	०	१	२	१	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला														
सबै उमेर	७६	६३	०	०	०	०	०	०	११	०	१	१	०	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	भारत	सार्क(भारत बाहेक)	आशियान मुलुक	मध्य पूर्वी एसिया	अन्य एसियन मुलुक	ईयूमा आवद्ध मुलुक	अन्य युरोपियन मुलुक	उत्तर अमेरिकन मुलुक	दक्षिण अमेरिकन मुलुक	अफ्रिकी मुलुक	प्यसिफिक	अन्य	उल्लेख नभएको
००-१४	२७	२२	०	०	०	०	०	०	५	०	०	०	०	०
१५-२४	२१	१९	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	०	०
२५-३४	२१	१६	०	०	०	०	०	०	५	०	०	०	०	०
३५-४४	४	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४५-५४	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५५-६४	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६५+	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	१	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

३.४ उमेर समूह तथा विदेश जानुको कारणअनुसार अनुपस्थित जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को यस तथ्याङ्कले बलरा नगरपालिकाबाट विदेश गएका (अनुपस्थित) नागरिकहरूको उमेर समूह र लिङ्गका आधारमा मुलुक बाहिर रहनु (विदेशिनु) को मुख्य कारणलाई चित्रण गर्छ। बलरा नगरपालिकाका नागरिकहरू विदेशिनुको सबैभन्दा मुख्य र ठुलो कारण वैदेशिक रोजगारी (तलब/ज्याला/नोकरी) नै रहेको देखिन्छ। कुल ९९४ जनामध्ये ६९३ जना (६९.७२ प्रतिशत) नागरिकहरू नोकरी वा रोजगारका लागि विदेशिएका छन्। विदेशिएका नागरिकहरूमध्ये दोस्रो ठुलो हिस्सा कामको खोजी (रोजगारी खोज्ने) का लागि विदेशिनेहरूको छ, जसको कुल सङ्ख्या १५३ जना (१५.३९ प्रतिशत) रहेको छ। बलरा नगरपालिकाबाट विदेशमा आफ्नो निजी व्यापार वा व्यवसाय सञ्चालन गर्नका लागि विदेशिने नागरिकहरूको सङ्ख्या सबैभन्दा कम केवल ११ जना (१.११ प्रतिशत) मात्र रहेको छ। उमेरका आधारमा नोकरीका लागि विदेशिनेहरू १५-२४ वर्ष (२६९ जना) र २५-३४ वर्ष (२६८ जना) उमेर समूहका युवाहरू सबैभन्दा बढी रहेका छन्।

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अनुपस्थित हुनु(विदेशनु)को कारण						उल्लेख नभएको
		तलब/ज्याला/नोकरी	व्यपार/ व्यवसाय	अध्ययन/तालिम	कामको खोजी	आश्रित	अन्य	
बलरा नगरपालिका								
जम्मा								
सबै उमेर	९९४	६९३	११	४६	१५३	६३	१६	१२

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अनुपस्थित हुनु(विदेशी)को कारण						उल्लेख नभएको
		तलब/ज्याला/नोकरी	व्यपार/ व्यवसाय	अध्यन/तालिम	कामको खोजी	आश्रित	अन्य	
००-१४	६२	१	०	१६	०	३६	९	०
१५-२४	३९७	२६९	६	२३	८०	१०	५	४
२५-३४	३३१	२६८	३	६	४१	९	०	४
३५-४४	१५८	१२२	१	१	२९	१	२	२
४५-५४	२५	२४	१	०	०	०	०	०
५५-६४	११	८	०	०	३	०	०	०
६५+	४	१	०	०	०	१	०	२
उल्लेख नभएको	६	०	०	०	०	६	०	०
पुरुष								
सबै उमेर	९१८	६७६	१०	३५	१५२	२९	८	८
००-१४	३५	१	०	१०	०	१९	५	०
१५-२४	३७६	२६४	६	१९	८०	२	१	४
२५-३४	३१०	२६०	२	५	४१	१	०	१
३५-४४	१५४	११९	१	१	२९	१	२	१
४५-५४	२४	२३	१	०	०	०	०	०
५५-६४	१०	८	०	०	२	०	०	०
६५+	४	१	०	०	०	१	०	२
उल्लेख नभएको	५	०	०	०	०	५	०	०
महिला								
सबै उमेर	७६	१७	१	११	१	३४	८	४
००-१४	२७	०	०	६	०	१७	४	०
१५-२४	२१	५	०	४	०	८	४	०
२५-३४	२१	८	१	१	०	८	०	३
३५-४४	४	३	०	०	०	०	०	१
४५-५४	१	१	०	०	०	०	०	०
५५-६४	१	०	०	०	१	०	०	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अनुपस्थित हुनु(विदेशी)को कारण						उल्लेख नभएको
		तलब/ज्याला/नोकरी	व्यपार/ व्यवसाय	अध्यन/तालिम	कामको खोजी	आश्रित	अन्य	
६५+	०	०	०	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	१	०	०	०	०	१	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

३.५ अनुपस्थित हुनुको कारण तथा मुलुकअनुसार अनुपस्थित जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को यस तथ्याङ्कले बलरा नगरपालिकाबाट विदेश गएका (अनुपस्थित) नागरिकहरू विदेशीको कारण र उनीहरू पुगेको गन्तव्य मुलुक/क्षेत्र बीचको अन्तरसम्बन्धलाई चित्रण गर्छ। बलरा नगरपालिकाबाट कुल ९९४ जना (पुरुष: ९१८ र महिला: ७६) नागरिकहरू विदेश गएका (अनुपस्थित) रहेका छन्। बलरा नगरपालिकाका नागरिकहरू विदेशीको सबैभन्दा ठुलो कारण वैदेशिक रोजगारी (तलब/ज्याला/नोकरी) हो, जसमा कुल ६९३ जना रहेका छन्।

अनुपस्थित हुनुको कारण	जम्मा	मुलुक												उल्लेख नभएको
		भारत	सार्क(भारत बाहेक)	आशियान मुलुक	मध्य पूर्वी एसिया	अन्य एसियन मुलुक	ईरूमा आवद्ध मुलुक	अन्य युरोपियन मुलुक	उत्तर अमेरिकन मुलुक	दक्षिण अमेरिकन मुलुक	अफ्रिकी मुलुक	प्यसिफिक	अन्य	
बलरा नगरपालिका														
जम्मा														
जम्मा	९९४	४०२	२	३४०	२१२	५	१	०	२१	०	२	६	१	२
तलब/ज्याला/नोकरी	६९३	२७४	१	२५१	१५३	२	१	०	६	०	०	२	१	२
व्यपार/ व्यवसाय	११	११	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अध्यन/तालिम	४६	३६	१	०	१	२	०	०	३	०	२	१	०	०
कामको खोजी	१५३	२१	०	८१	५०	०	०	०	१	०	०	०	०	०
आश्रित	६३	४९	०	४	४	१	०	०	५	०	०	०	०	०
अन्य	१६	६	०	१	१	०	०	०	५	०	०	३	०	०
उल्लेख नभएको	१२	५	०	३	३	०	०	०	१	०	०	०	०	०
पुरुष														
जम्मा	९१८	३३९	२	३४०	२१२	५	१	०	१०	०	१	५	१	२

अनुपस्थित हुनुको कारण	जम्मा	मुलुक												उल्लेख नभएको
		भारत	सार्क(भारत बाहेक)	आशियान मुलुक	मध्य पूर्वी एसिया	अन्य एसियन मुलुक	ईयूमा आवद्ध मुलुक	अन्य युरोपियन मुलुक	उत्तर अमेरिकन मुलुक	दक्षिण अमेरिकन मुलुक	अफ्रिकी मुलुक	प्यसिफिक	अन्य	
तलब/ज्याला/नोकरी	६७६	२६०	१	२५१	१५३	२	१	०	४	०	०	१	१	२
व्यपार/ व्यवसाय	१०	१०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अध्यन/तालिम	३५	२७	१	०	१	२	०	०	२	०	१	१	०	०
कामको खोजी	१५२	२०	०	८१	५०	०	०	०	१	०	०	०	०	०
आश्रित	२९	१९	०	४	४	१	०	०	१	०	०	०	०	०
अन्य	८	१	०	१	१	०	०	०	२	०	०	३	०	०
उल्लेख नभएको	८	२	०	३	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला														
जम्मा	७६	६३	०	०	०	०	०	०	११	०	१	१	०	०
तलब/ज्याला/नोकरी	१७	१४	०	०	०	०	०	०	२	०	०	१	०	०
व्यपार/ व्यवसाय	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अध्यन/तालिम	११	९	०	०	०	०	०	०	१	०	१	०	०	०
कामको खोजी	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
आश्रित	३४	३०	०	०	०	०	०	०	४	०	०	०	०	०
अन्य	८	५	०	०	०	०	०	०	३	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	४	३	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

३.६ अनुपस्थित अवधि तथा जाँदाको उमेरको आधारमा जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को यस तथ्याङ्कले बलरा नगरपालिकाबाट विदेश गएका (अनुपस्थित) नागरिकहरूको विदेश जाँदाको उमेर र उनीहरू मुलुक बाहिर अनुपस्थित रहेको समय (अवधि) बीचको अन्तरसम्बन्धलाई चित्रण गर्छ। बलरा नगरपालिकाका नागरिकहरू विदेशमा अनुपस्थित रहेको समयलाई हेर्दा ३-५ वर्षसम्म विदेशमा रहनेहरूको सङ्ख्या सबैभन्दा बढी अर्थात् ३९० जना र १-२ वर्षसम्म विदेशमा रहनेहरूको सङ्ख्या ३८८ जना रहेको छ। यी दुई अवधिलाई मात्र जोडदा कुल विदेशिएका मध्ये ७७८ जना (करिब ७८.२७ प्रतिशत) नागरिकहरू विगत १ देखि ५ वर्षदेखि विदेशमा रहँदै आएका छन्। विगत ३-५ वर्षदेखि विदेशमा रहेका ३९० जनामध्ये सबैभन्दा बढी १६९ जना विदेश

जाँदाखेरि १५-२४ वर्ष उमेर समूहका युवाहरू रहेका थिए। विगत १-२ वर्षदेखि विदेशमा रहेका ३८८ जनामध्ये सबैभन्दा बढी १४६ जना विदेश जाँदाखेरि २५-३४ वर्ष उमेर समूहका रहेका थिए। विदेश जाँदाको उमेरका आधारमा हेर्दा सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या १५-२४ वर्ष (३९७ जना) र २५-३४ वर्ष (३३१ जना) उमेर समूहको रहेको छ। विदेश जाँदाको उमेर ६५ वर्ष वा सोभन्दा माथि भएका व्यक्तिहरूको सङ्ख्या सबैभन्दा कम केवल ४ जना मात्र रहेको छ, जो विगत १ देखि ५ वर्षको अवधिदेखि विदेशमा अनुपस्थित छन्।

अनुपस्थित समय	जम्मा अनुपस्थित जनसंख्या	विदेश जाँदाको उमेर(वर्षमा)							उल्लेख नभएको
		१४ वर्ष मुनि	१५-२४	२५-३४	३५-४४	४५-५४	५५-६४	६५+	
बलरा नगरपालिका									
जम्मा									
जम्मा	९९४	६२	३९७	३३१	१५८	२५	११	४	६
१ वर्षभन्दा कम	७४	१	३५	२१	१३	२	२	०	०
१-२ वर्ष	३८८	२५	१२९	१४६	६५	१४	७	१	१
३-५ वर्ष	३९०	१८	१६९	१२७	६५	६	१	३	१
६-९ वर्ष	६०	२	३३	१९	५	१	०	०	०
१०-२४ वर्ष	५९	८	२३	१६	८	२	१	०	१
२५-४९ वर्ष	७	०	५	२	०	०	०	०	०
५० वर्ष र सो भन्दा बढी	२	०	१	०	१	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	१४	८	२	०	१	०	०	०	३
पुरुष									
जम्मा	९१८	३५	३७६	३१०	१५४	२४	१०	४	५
१ वर्षभन्दा कम	७२	१	३३	२१	१३	२	२	०	०
१-२ वर्ष	३५८	१७	११८	१३९	६३	१३	६	१	१
३-५ वर्ष	३७१	९	१६७	१२०	६४	६	१	३	१
६-९ वर्ष	५९	१	३३	१९	५	१	०	०	०
१०-२४ वर्ष	४२	३	१८	१०	७	२	१	०	१
२५-४९ वर्ष	५	०	४	१	०	०	०	०	०
५० वर्ष र सो भन्दा बढी	२	०	१	०	१	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	९	४	२	०	१	०	०	०	२
महिला									
जम्मा	७६	२७	२१	२१	४	१	१	०	१
१ वर्षभन्दा कम	२	०	२	०	०	०	०	०	०
१-२ वर्ष	३०	८	११	७	२	१	१	०	०

अनुपस्थित समय	जम्मा अनुपस्थित जनसंख्या	विदेश जाँदाको उमेर(वर्षमा)							उल्लेख नभएको
		१४ वर्ष मुनि	१५-२४	२५-३४	३५-४४	४५-५४	५५-६४	६५+	
३-५ वर्ष	१९	९	२	७	१	०	०	०	०
६-९ वर्ष	१	१	०	०	०	०	०	०	०
१०-२४ वर्ष	१७	५	५	६	१	०	०	०	०
२५-४९ वर्ष	२	०	१	१	०	०	०	०	०
५० वर्ष र सो भन्दा बढी	०	०	०	०	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	५	४	०	०	०	०	०	०	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

३.७ उमेर समूह तथा विदेश जाँदाको शैक्षिक तहको आधारमा जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को यस तथ्याङ्कले बलरा नगरपालिकाबाट विदेश गएका (अनुपस्थित) नागरिकहरूको उमेर समूह र शैक्षिक तह बीचको अवस्थालाई चित्रण गर्छ। बलरा नगरपालिकाबाट विदेशिएका नागरिकहरूमध्ये सबैभन्दा ठुलो हिस्सा प्राथमिक तह मात्र उत्तीर्ण गरेका व्यक्तिहरूको छ, जसको कुल सङ्ख्या २२७ जना (२३.६७ प्रतिशत) रहेको छ । जसमा २११ जना पुरुष र १६ जना महिला रहेका छन् । प्राथमिक तह उत्तीर्ण गरेर विदेशिनेहरूमध्ये सबैभन्दा बढी ९७ जना २५-३४ वर्ष उमेर समूहका रहेका छन् । यसैगरी दोस्रो ठुलो हिस्सा निम्न माध्यमिक तह उत्तीर्ण गर्नेहरूको (१७६ जना) र तेस्रो हिस्सा माध्यमिक तह उत्तीर्ण गर्नेहरूको (१३८ जना) रहेको देखिन्छ । तथ्याङ्क अनुसार स्नातकोत्तर वा सो सरह र सोभन्दा बढी शैक्षिक योग्यता भएका व्यक्तिहरू कुल १९ जना (१.९८ प्रतिशत) मात्र रहेका छन् । जसमा १४ जना पुरुष र ५ जना महिला छन् । यस उच्च शैक्षिक तहमा सबैभन्दा बढी १२ जना २५-३४ वर्ष उमेर समूहका युवाहरू विदेशिएका छन् ।

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	शैक्षिक तह									उल्लेख नभएको	
		प्रारम्भिक	प्राथमिक	निम्न माध्यमिक	माध्यमिक	एसएलसी/एसईई	प्रवीणता प्रमाणपत्र तह	स्नातक वा सो सरह	स्नातकोत्तर वा सो सरह र सो भन्दा बढी	अन्य		तह नभएको
बलरा नगरपालिका												
जम्मा												
सबै उमेर	९५९	६४	२२७	१७६	१३८	६६	६३	१५	१९	१	२६	१६४
००-१४	२७	४	१२	३	१	०	०	०	०	०	१	६
१५-२४	३९७	२३	७२	८६	५३	३८	४४	९	५	०	९	५८
२५-३४	३३१	२५	९७	५६	५२	११	१७	५	१२	१	९	४६
३५-४४	१५८	९	४२	२३	२५	१०	१	१	२	०	७	३८

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	शैक्षिक तह										उल्लेख नभएको
		प्रारम्भिक	प्रथमिक	निम्न माध्यमिक	माध्यमिक	एसएलसी/एसईई	प्रवीणता प्रमाणपत्र तह	स्नातक वा सो सरह	स्नातकोत्तर वा सो सरह र सो भन्दा बढी	अन्य	तह नभएको	
४५-५४	२५	०	२	५	५	४	१	०	०	०	०	८
५५-६४	११	२	२	०	२	२	०	०	०	०	०	३
६५+	४	१	०	२	०	०	०	०	०	०	०	१
उल्लेख नभएको	६	०	०	१	०	१	०	०	०	०	०	४
पुरुष												
सबै उमेर	९००	६०	२११	१७२	१३४	६४	५५	१२	१४	०	२५	१५३
००-१४	१७	२	८	३	०	०	०	०	०	०	१	३
१५-२४	३७६	२३	६८	८५	५२	३७	३६	८	४	०	९	५४
२५-३४	३१०	२५	८९	५३	५२	१०	१७	३	८	०	८	४५
३५-४४	१५४	८	४२	२३	२४	१०	१	१	२	०	७	३६
४५-५४	२४	०	२	५	४	४	१	०	०	०	०	८
५५-६४	१०	१	२	०	२	२	०	०	०	०	०	३
६५+	४	१	०	२	०	०	०	०	०	०	०	१
उल्लेख नभएको	५	०	०	१	०	१	०	०	०	०	०	३
महिला												
सबै उमेर	५९	४	१६	४	४	२	८	३	५	१	१	११
००-१४	१०	२	४	०	१	०	०	०	०	०	०	३
१५-२४	२१	०	४	१	१	१	८	१	१	०	०	४
२५-३४	२१	०	८	३	०	१	०	२	४	१	१	१
३५-४४	४	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	२
४५-५४	१	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
५५-६४	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६५+	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

खण्ड ४: अपाङ्गतासम्बन्धी विवरण

अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लागि राज्यले अवलम्बन गर्नु पर्ने नीतिगत व्यवस्थाको लागि आवश्यक आधारभूत तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने मुख्य उद्देश्यका साथ राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ मा सोधिएको अपाङ्गता सम्बन्धी प्रश्नावलीबाट प्राप्त तथ्याङ्कलाई छनोट गरी बलरा नगरपालिकाको विवरण यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ। मुख्यतया घरपरिवारगत अपाङ्गता विवरण, घरको जगको प्रकार अनुसार अपाङ्गताको विवरण, घरको बाहिरी भित्ता, घरको छाना, भुइँ, मुख्य पिउने पानीको स्रोत, अपाङ्गता भएकाको वडागत विवरण, अपाङ्गताको प्रकार, घरमूलीको अपाङ्गताको प्रकार, वैवाहिक स्थिति अनुसार अपाङ्गता, साक्षरता अवस्थाको आधारमा अपाङ्गता, अपाङ्ग बालबालिकाको बसाइ, अपाङ्ग बालबालिकाको जन्मदर्ता सम्बन्धी विवरण तल तालिकीकरण गरिएको छ।

४.१ घर परिवारगत अपाङ्गता विवरण

४.१.१ घरको स्वामित्वको प्रकारअनुसार अपाङ्गता भएका परिवार संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार सर्लाही जिल्लामा कूल १,६४,८२४ घरपरिवार मध्ये अधिकांश अर्थात् १,६१,१३५ परिवार आफ्नै घरमा बस्छन् भने अपाङ्गता भएका परिवारको संख्या ११,६५३ (जसमध्ये ११,४२८ को आफ्नै घर छ) रहेको छ। त्यसैगरी, बलरा नगरपालिकामा कूल ८,६२२ घरपरिवार मध्ये ८,४५७ परिवारको आफ्नै घर छ र यहाँ अपाङ्गता भएका परिवारको संख्या ७०० (जसमा ६८१ आफ्नै घरमा र १० परिवार भाडामा रहेका) छ। यसले दुवै क्षेत्रमा धेरैजसो परिवारहरू (अपाङ्गता भएका र नभएका दुवै) आफ्नै स्वामित्वको घरमा बसोबास गरिरहेको देखाउँछ।

क्षेत्र	अपाङ्गता भएका/नभएका परिवार	जम्मा	स्वामित्वको प्रकार			
			आफ्नै	भाडाको	संस्थागत	अन्य
सर्लाही जिल्ला	सबै घर परिवार	१६४८२४	१६११३५	२३०६	४३०	९५३
	अपाङ्गता नभएका परिवार	१५३१७१	१४९७०७	२२११	३९०	८६३
	अपाङ्गता भएका परिवार	११६५३	११४२८	९५	४०	९०
बलरा नगरपालिका	सबै घर परिवार	८६२२	८४५७	११४	२५	२६
	अपाङ्गता नभएका परिवार	७९२२	७७७६	१०४	२३	१९
	अपाङ्गता भएका परिवार	७००	६८१	१०	२	७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना

२०७८

४.१.२ घरको जगको प्रकारअनुसार अपाङ्गता भएका परिवार संख्या

यस तालिकाले घरको जगको प्रकारका आधारमा सर्लाही जिल्ला तथा बलरा नगरपालिकामा अपाङ्गता भएका र नभएका घर परिवारको विवरणलाई चित्रण गरिएको छ। बलरा नगरपालिकाको कुल परिवार संख्या ८,६२२ मध्य अपाङ्गता भएको परिवार संख्या ७०० रहेको, जहाँ सबैभन्दा बढी २२९ अपाङ्गता भएको परिवार सिमेन्टले जडित ईटा वा ढुङ्गाले बनेको घरमा र सबैभन्दा कम २० अपाङ्गता भएको परिवार माटोले जडित ईटा वा ढुङ्गाले बनेको घरमा बसोवास गरेको देखिन्छ।

अपाङ्गता भएमा/नभएका परिवार	जम्मा	जगको प्रकार				
		माटोले जडित ईटा वा ढुङ्गाले बनेको	सिमेन्टले जडित ईटा वा ढुङ्गाले बनेको	ढलान पिलर भएको	काठ पिलर भएको	अन्य
सर्लाही जिल्ला						
सबै घर परिवार	१६४८२४	१९६३२	५४१६८	२३२५१	६६५६५	१२०८
अपाङ्गता नभएका परिवार	१५३१७१	१८१६५	५०५६४	२१७६४	६१५७९	१०९९
अपाङ्गता भएका परिवार	११६५३	१४६७	३६०४	१४८७	४९८६	१०९
बलरा नगरपालिका						
सबै घर परिवार	८६२२	४०६	२९५४	७३१	४५०८	२३
अपाङ्गता नभएका परिवार	७९२२	३८६	२७२५	६९४	४०९८	१९
अपाङ्गता भएका परिवार	७००	२०	२२९	३७	४१०	४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

४.१.३ घरको बाहिरी भित्ताको बोनोटअनुसार अपाङ्गता भएका परिवार संख्या

यो तालिकाले सर्लाही जिल्लाका कुल १,६४,८२४ घरपरिवारमध्ये ११,६५३ परिवारमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू रहेका छन्, जसमध्ये सबैभन्दा धेरै ५,२९५ परिवारको घरको बाहिरी भित्ता बाँसले बनेको छ भने ४,५५० परिवारको सिमेन्टले जडित ईटा/ढुङ्गा र १,१९५ परिवारको माटोले जडित ईटा/ढुङ्गाले बनेको छ। त्यसैगरी, बलरा नगरपालिकाका कुल ८,६२२ घरपरिवारमध्ये ७०० परिवारमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू छन्, जसमा ४२१ परिवारको बाहिरी भित्ता बाँसले, २५० परिवारको सिमेन्टले जडित ईटा/ढुङ्गाले र १९ परिवारको माटोले जडित ईटा/ढुङ्गाले बनेको देखिन्छ। यसबाट दुवै क्षेत्रमा अपाङ्गता भएका घरपरिवारहरूले बाहिरी भित्ता निर्माणका लागि मुख्य रूपमा बाँस र सिमेन्टले जडित ईटा/ढुङ्गाको प्रयोग गरेको स्पष्ट हुन्छ।

अपाङ्गता भएका/नभएका परिवार	जम्मा	बाहिरी भित्ताको प्रकार							
		माटो जडित ईटा वा ढुङ्गाले बनेको	सिमेन्टले जडित ईटा वा ढुङ्गाले बनेको	काठ वा प्लाईले बनेको	बाँसले बनेको	काँचो ईटाले बनेको	काँचो ईटाले बनेको	प्रिप्याब	अन्य
सर्लाही जिल्ला									
सबै घर परिवार	१६४८२४	१६०४०	७०२४९	७२८६	६९८८३	१७४	१२९	१४	१०४९
अपाङ्गता नभएका परिवार	१५३१७१	१४८४५	६५६९९	६८०१	६४५८८	१६१	११७	१३	९४७
अपाङ्गता भएका परिवार	११६५३	११९५	४५५०	४८५	५२९५	१३	१२	१	१०२
बलरा नगरपालिका									
सबै घर परिवार	८६२२	३७२	३३९१	८७	४७४८	७	५	०	१२
अपाङ्गता नभएका परिवार	७९२२	३५३	३१४१	८१	४३२७	६	४	०	१०
अपाङ्गता भएका परिवार	७००	१९	२५०	६	४२१	१	१	०	२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

४.१.४ घरको छानाको प्रकारअनुसार अपाङ्गता भएका घर परिवार संख्या

यो तालिकाले सर्लाही जिल्लाका कुल १,६४,८२४ घरपरिवारमध्ये ११,६५३ परिवारमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू रहेका छन्, जसमध्ये सबैभन्दा धेरै ७,२४१ परिवारको घरको छाना टायल/खपड/झिँगटीले बनेको छ भने २,४५३ परिवारको सिमेन्ट ढलान र १,०१६ परिवारको खर/पराल छवालीले बनेको छ। त्यसैगरी, बलरा नगरपालिकाका कुल ८,६२२ घरपरिवारमध्ये ७०० परिवारमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू छन्, जसमा ३०१ परिवारको घरको छाना टायल/खपड/झिँगटीले बनेको छ भने १७४ परिवारको सिमेन्ट ढलान र खर/पराल छवालीले बनेको देखिन्छ। यसबाट दुवै क्षेत्रमा अपाङ्गता भएका घरपरिवारहरूले छाना निर्माणका लागि मुख्य रूपमा टायल/खपड/झिँगटीले प्रयोग गरेको स्पष्ट हुन्छ।

अपाङ्गता भएका/नभएका परिवार	जम्मा	घरको छानाको प्रकार							
		जस्ता	सिमेन्ट ढलान	खर/पराल छवाली	टायल/खपड /झिँगटी	ढुङ्गा/स्लेट	काठ फल्याक	माटो	अन्य
सर्लाही जिल्ला									
सबै घर परिवार	१६४८२४	१०१०३	४२५७	१३०७७	९७६७७	४२७	६५५	०	३१४
अपाङ्गता नभएका परिवार	१५३१७१	९२७७	४०११८	१२०६१	९०४३६	३९३	६०७	०	२७९
अपाङ्गता भएका परिवार	११६५३	८२६	२४५३	१०१६	७२४१	३४	४८	०	३५
बलरा नगरपालिका									
सबै घर परिवार	८६२२	५४४	२२९९	१९९९	३६६९	१९	७०	०	२२
अपाङ्गता नभएका परिवार	७९२२	५०१	२१२५	१८२५	३३६८	१८	६५	०	२०
अपाङ्गता भएका परिवार	७००	४३	१७४	१७४	३०१	१	५	०	२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

४.१.५ घरको भुँइको प्रकारअनुसार अपाङ्गता भएका घर परिवार संख्या

यो तालिकाले सर्लाही जिल्लाका कुल १,६४,८२४ घरपरिवारमध्ये ११,६५३ परिवारमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू रहेका छन्, जसमध्ये सबैभन्दा धेरै ७,९५२ परिवारको घरको भुँइ माटोले बनेको छ भने ३,१३१ परिवारको सिमेन्ट र २२१ परिवारको ईटा/ढुङ्गा ले बनेको छ। त्यसैगरी, बलरा नगरपालिकाका कुल ८,६२२ घरपरिवारमध्ये ७०० परिवारमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू छन्, जसमा ६०५ परिवारको घरको भुँइ माटोले बनेको छ भने ६४ परिवारको सिमेन्ट र १२ परिवारको काठको फल्याक/बाँस ले बनेको देखिन्छ। यसबाट दुवै क्षेत्रमा अपाङ्गता भएका घरपरिवारहरूले घरको भुँइ निर्माणका लागि मुख्य रूपमा माटो प्रयोग गरेको स्पष्ट हुन्छ।

अपाङ्गता भएकानभएका / परिवार	जम्मा	भुइँको प्रकार					
		माटो	काठको फल्याक/बाँस	ईँटा/ढुङ्गा	सेरामिक टायल	सिमेन्ट	अन्य
सर्लाही जिल्ला							
सबै घर परिवार	१६४८२४	१०७२७७	२६६७	३६७१	२५७९	४८०९६	५३४
अपाङ्गता नभएका परिवार	१५३१७१	९९३२५	२५१३	३४५०	२४२१	४४९६५	४९७
अपाङ्गता भएका परिवार	११६५३	७९५२	१५४	२२१	१५८	३१३१	३७
बलरा नगरपालिका							
सबै घर परिवार	८६२२	७९६३	१४१	१८९	१०५	१०१४	१०
अपाङ्गता नभएका परिवार	७९२२	६५५८	१२९	१८१	९४	९५०	१०
अपाङ्गता भएका परिवार	७००	६०५	१२	८	११	६४	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

४.१.६ मुख्य पिउने पानीको स्रोतअनुसार अपाङ्गता भएका घर परिवार संख्या

यो तालिकाले सर्लाही जिल्लाका कुल १,६४,८२४ घरपरिवारमध्ये ११,६५३ परिवारमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू रहेका छन्, जसमध्ये सबैभन्दा धेरै ७,७४२ परिवारको मुख्य पिउने पानीको स्रोत टयुबवेल/हाते पम्प छ भने १,९२२ परिवारको धारा पाइप (घर परिसर भित्र) रहेको छ। त्यसैगरी, बलरा नगरपालिकाका कुल ८,६२२ घरपरिवारमध्ये ७०० परिवारमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू छन्, जसमा ६६५ परिवारको मुख्य पिउने पानीको स्रोत टयुबवेल/हाते पम्प छ भने १४ परिवारको धारा पाइप (घर परिसर भित्र) रहेको देखिन्छ। यसबाट दुवै क्षेत्रमा अपाङ्गता भएका घरपरिवारहरूले मुख्य पिउने पानीको स्रोतका लागि मुख्य रूपमा टयुबवेल/हाते पम्प प्रयोग गरेको स्पष्ट हुन्छ।

अपाङ्गता भएका/नभएका परिवार	जम्मा	मुख्य पिउने पानीको स्रोत								
		धारा पाइप (घर परिसर भित्र)	धारा पाइप (घर परिसर बाहिर)	ट्युबवेल/हाते पम्प	ढाँकिएको इनार वा कुवा	खुला इनार वा कुवा	मुला/धारा	मुल/धारा	खोला/झरना	अन्य
सर्लाही जिल्ला										
सबै घर परिवार	१६४८२४	२९२३१	१३१००	१११४०७	१६२५	५७४७	१२८९	८५	४०६	१९३४

अपाङ्गता नभएका परिवार	१५३१७१	२७३०९	११९६४	१०३६६५	१५०४	५२९७	११९६	७५	३८२	१७७९
अपाङ्गता भएका परिवार	११६५३	१९२२	११३६	७७४२	१२१	४५०	९३	१०	२४	१५५
बलरा नगरपालिका										
सबै घर परिवार	८६२२	३१०	१७२	८०५६	१९	७	२	२	५	४९
अपाङ्गता नभएका परिवार	७९२२	२९६	१५९	७३९१	१७	७	२	१	५	४४
अपाङ्गता भएका परिवार	७००	१४	१३	६६५	२	०	०	१	०	५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

नोट: घर परिवारगत अपाङ्गतासम्बन्धी विस्तृत विवरण आवश्यक परेमा <https://censusnepal.nsonepal.gov.np> मा हेर्न सकिने छ।

४.२ जनसांख्यिक अपाङ्गता विवरण

४.२.१ वडागत आधारमा अपाङ्गता भएका जनसंख्या (संस्थागत जनसंख्या बाहेक)

यस तालिकाले वडागत आधारमा बलरा नगरपालिकामा अपाङ्गता भएका र नभएका जनसंख्याको विवरणलाई चित्रण गरिएको छ। बलरा नगरपालिकाको कुल जनसंख्या ४७,९१२ मध्य अपाङ्गता भएको जनसंख्या ८२८ रहेको, जहाँ सबैभन्दा बढी अपाङ्गता भएको जनसंख्या वडा नम्बर २ (कुल जनसंख्या ५,६३० मध्य अपाङ्गता भएका १७२ छन्) मा र सबैभन्दा कम वडा नम्बर ९ (कुल जनसंख्या ३,९६५ मध्य अपाङ्गता भएका ३५ छन्) मा रहेको देखिन्छ।

वडा	जम्मा जनसंख्या			अपाङ्गता भएका	अपाङ्गता नभएका	नखुलेको
	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	जम्मा	जम्मा
बलरा नगरपालिका						
जम्मा	४७९१२	२४७७१	२३१४१	८२८	४७०८४	०
१	३९४३	२०५३	१८९०	८७	३८५६	०
२	५६३०	२८८२	२७४८	१७२	५४५८	०
३	२७७८	१४६१	१३१७	५२	२७२६	०
४	४३७१	२३२२	२०४९	४०	४३३१	०
५	४५६५	२३८७	२१७८	७९	४४८६	०
६	५१८५	२६१८	२५६७	११५	५०७०	०
७	४५१६	२३६५	२१५१	३६	४४८०	०
८	५१६४	२६२४	२५४०	१०६	५०५८	०
९	३९६५	२०१६	१९४९	३५	३९३०	०
१०	४४१६	२३०४	२११२	५४	४३६२	०
११	३३७९	१७३९	१६४०	५२	३३२७	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

४.२.२ अपाङ्गताको प्रकारअनुसार जनसंख्या

यो तालिकामा बलरा नगरपालिकाको कुल जनसंख्या ४७,९१२ मध्य ८२८ जना अपाङ्गता भएका छन्, जसमध्ये सबैभन्दा धेरै शारीरिक अपाङ्गता भएका २४३ जना (जसमा पुरुष १६३, महिला ८०), न्यून दृष्टि भएका २४१ जना (जसमा पुरुष १३१, महिला ११०) छन् भने सबैभन्दा कम आनुवंशिक रक्तश्राव भएका ४ (जसमा पुरुष १, महिला ३) जना रहेका छन्।

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा जनसंख्या	अपाङ्गताको प्रकार												अपाङ्गता नभएका जनसंख्या	उल्लेख नभएको
		शारीरिक अपाङ्गता	न्यून दृष्टि	दृष्टिविहीन	बहिरोपन	न्यून श्रवणशक्ति	बहिरवपना एवं दृष्टिविहीन	स्वर र बोलाइसम्बन्धी	मनोसामाजिक अपाङ्गता	बौद्धिक अपाङ्गता	आनुवंशिक रक्तश्राव	अटिज्म	बहु-अपाङ्गता		
बलरा नगरपालिका															
जम्मा	४७९१२	२४३	२४१	५१	५४	२४	१८	६०	२३	२१	४	९	८०	४७०८४	०
००-०४	५२८८	२०	१	११	१	०	०	२५	०	२	०	०	४	५२२४	०
०५-०९	६१४७	११	१	८	१	०	२	१	४	०	०	०	१३	६१०६	०
१०-१४	५८९७	१८	२	०	२	१	१	७	३	१	०	०	५	५८५७	०
१५-१९	४८६३	२०	४	५	१	३	२	२	२	५	०	०	८	४८११	०
२०-२४	४०९१	२६	४	५	२	२	०	३	३	२	०	२	४	४०३८	०
२५-२९	३५३८	९	२	१	१	०	१	०	३	०	०	०	२	३५१९	०
३०-३४	३०७२	१२	२	१	०	०	०	२	२	२	१	२	४	३०४४	०
३५-३९	२९३४	८	२	४	२	०	०	३	०	२	१	१	५	२९०६	०
४०-४४	२४७७	११	४	३	४	१	०	२	४	२	०	१	०	२४४५	०
४५-४९	२०२५	९	१३	०	३	१	०	२	१	१	०	०	१	१९९४	०
५०-५४	१७५३	११	२८	०	३	२	०	२	०	०	०	१	८	१६९८	०
५५-५९	१३९७	१७	२२	३	४	२	०	३	०	०	१	२	७	१३३६	०
६०-६४	१३४२	१६	३१	२	४	२	१	१	१	१	१	०	१	१२८१	०
६४-६९	११३६	१६	४२	३	२	२	२	१	०	२	०	०	५	१०६१	०
७०-७४	९७८	१९	३१	३	६	३	४	२	०	०	०	०	५	९०५	०
७५+	९७४	२०	५२	२	१८	५	५	४	०	१	०	०	८	८५९	०
पुरुष															
जम्मा	२४७७१	१६३	१३१	२२	३१	१४	१०	३४	११	११	१	५	५७	२४२८१	०
००-०४	२६९३	१३	१	४	१	०	०	१३	०	१	०	०	३	२६५७	०
०५-०९	३१९१	३	०	२	०	०	१	०	२	०	०	०	९	३१७४	०
१०-१४	३०२८	१२	१	०	१	१	१	३	०	०	०	०	४	३००५	०
१५-१९	२६२८	१८	४	२	१	१	१	१	१	२	०	०	७	२५९०	०
२०-२४	२१७२	१६	२	४	२	२	०	३	३	२	०	२	४	२१३२	०
२५-२९	१७९८	५	१	१	१	०	१	०	२	०	०	०	२	१७८५	०
३०-३४	१४६९	९	२	१	०	०	०	१	१	२	०	२	३	१४४८	०
३५-३९	१४३३	६	१	२	२	०	०	२	०	२	०	०	४	१४१४	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा जनसंख्या	अपाङ्गताको प्रकार												अपाङ्गता नभएका जनसंख्या	उत्प्रेष नभएको
		शारीरिक अपाङ्गता	न्यून दृष्टि	दृष्टिविहीन	बहिरोपन	न्यून श्रवणशक्ति	बहिरवपना एवं दृष्टिविहीन	स्वर र बोलाइसम्बन्धी	मनोसामाजिक अपाङ्गता	बौद्धिक अपाङ्गता	आनुवंशिक रक्तश्राव	अटिजम	बहु-अपाङ्गता		
४०-४४	१३०४	८	३	३	३	१	०	२	१	१	०	१	०	१२८१	०
४५-४९	१०३२	६	६	०	३	०	०	२	१	१	०	०	१	१०१२	०
५०-५४	९५२	११	१८	०	१	१	०	२	०	०	०	०	५	९१४	०
५५-५९	७३९	१२	१३	२	२	१	०	२	०	०	१	०	७	६९९	०
६०-६४	६९३	९	१५	०	३	१	०	०	०	०	०	०	०	६६५	०
६४-६९	६२६	१०	२३	१	१	१	१	०	०	०	०	०	३	५८६	०
७०-७४	४८१	१५	१२	०	२	१	१	२	०	०	०	०	२	४४६	०
७५+	५३२	१०	२९	०	८	४	४	१	०	०	०	०	३	४७३	०
महिला															
जम्मा	२३१४१	८०	११०	२९	२३	१०	८	२६	१२	१०	३	४	२३	२२८०३	०
००-०४	२५९५	७	०	७	०	०	०	१२	०	१	०	०	१	२५६७	०
०५-०९	२९५६	८	१	६	१	०	१	१	२	०	०	०	४	२९३२	०
१०-१४	२८६९	६	१	०	१	०	०	४	३	१	०	०	१	२८५२	०
१५-१९	२२३५	२	०	३	०	२	१	१	१	३	०	०	१	२२२१	०
२०-२४	१९१९	१०	२	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१९०६	०
२५-२९	१७४०	४	१	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१७३४	०
३०-३४	१६०३	३	०	०	०	०	०	१	१	०	१	०	१	१५९६	०
३५-३९	१५०१	२	१	२	०	०	०	१	०	०	१	१	१	१४९२	०
४०-४४	११७३	३	१	०	१	०	०	०	३	१	०	०	०	११६४	०
४५-४९	९९३	३	७	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	९८२	०
५०-५४	८०१	०	१०	०	२	१	०	०	०	०	०	१	३	७८४	०
५५-५९	६५८	५	९	१	२	१	०	१	०	०	०	२	०	६३७	०
६०-६४	६४९	७	१६	२	१	१	१	१	१	१	१	०	१	६१६	०
६४-६९	५१०	६	१९	२	१	१	१	१	०	२	०	०	२	४७५	०
७०-७४	४९७	४	१९	३	४	२	३	०	०	०	०	०	३	४५९	०
७५+	४४२	१०	२३	२	१०	१	१	३	०	१	०	०	५	३८६	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना

२०७८

४.२.३ अपाङ्गताको प्रकारअनुसार घरमूलीको विवरण

यो तालिकाले बलरा नगरपालिकाको कुल जनसंख्या ४७,९१२ मध्य ८२८ जना अपाङ्गता भएका जसमा परिवार मूली २७८ जना रहेकाछन्। यहाँ सबैभन्दा धेरै न्यून दृष्टि भएका ९८ (जसमा पुरुष ९१, महिला ७) जना, शारीरिक अपाङ्गता भएका ९१ (जसमा पुरुष ८६, महिला ५) जना परिवार मूली छन् भने मनोसामाजिक अपाङ्गता, बौद्धिक अपाङ्गता, अटिजम भएका परिवार मूली ० (शून्य) रहेका स्पष्ट हुन्छ।

अपाङ्गताको प्रसार	जम्मा अपाङ्ग जनसंख्या	घरमूलीसँगको नाता											
		परिवार मूली	श्रीमान/श्रीमती	छोरा/बुहारी	छोरी/ज्वाइँ	बुबा/आमा	ससुरा/सासु	दाजुभाइ/दिदीबहिनी	नाति/नातिनी	अन्य नातेदार	घरेलु कामदार	नाता नपने	उल्लेख नभएको
बलरा नगरपालिका													
जम्मा	८२८	२७८	१२०	१५३	७६	१२८	४	९	४६	१३	०	१	०
शारीरिक अपाङ्गता	२४३	९१	२६	७१	२३	१७	१	२	९	३	०	०	०
न्यून दृष्टि	२४१	९८	५६	८	३	६८	१	१	३	३	०	०	०
दृष्टिविहीन	५१	९	५	९	१५	६	०	०	६	१	०	०	०
बहिरोपन	५४	२२	७	५	२	१६	०	१	१	०	०	०	०
न्यून श्रवणशक्ती	२४	११	४	४	२	३	०	०	०	०	०	०	०
बहिरोपन एवं दृष्टिविहीन	१८	८	१	३	२	४	०	०	०	०	०	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	६०	११	३	१२	१०	१	२	१	१७	३	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	२३	०	३	१०	८	०	०	०	२	०	०	०	०
बैद्विक अपाङ्गता	२१	०	३	६	५	२	०	१	१	३	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	४	३	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अटिजम	९	०	४	५	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	८०	२५	७	२०	६	११	०	३	७	०	०	१	०
पुरुष													
जम्मा	४९०	२५४	४	१४६	०	३९	१	९	२९	७	०	१	०
शारीरिक अपाङ्गता	१६३	८६	०	६६	०	५	०	२	४	०	०	०	०
न्यून दृष्टि	१३१	९१	३	७	०	२२	१	१	३	३	०	०	०
दृष्टिविहीन	२२	८	१	९	०	०	०	०	४	०	०	०	०
बहिरोपन	३१	२०	०	५	०	४	०	१	१	०	०	०	०
न्यून श्रवणशक्ती	१४	८	०	४	०	२	०	०	०	०	०	०	०
बहिरोपन एवं दृष्टिविहीन	१०	६	०	३	०	१	०	०	०	०	०	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	३४	११	०	११	०	१	०	१	९	१	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	११	०	०	१०	०	०	०	०	१	०	०	०	०
बैद्विक अपाङ्गता	११	०	०	६	०	०	०	१	१	३	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अटिजम	५	०	०	५	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	५७	२३	०	२०	०	४	०	३	६	०	०	१	०
महिला													
जम्मा	३३८	२४	११६	७	७६	८९	३	०	१७	६	०	०	०
शारीरिक अपाङ्गता	८०	५	२६	५	२३	१२	१	०	५	३	०	०	०
न्यून दृष्टि	११०	७	५३	१	३	४६	०	०	०	०	०	०	०
दृष्टिविहीन	२९	१	४	०	१५	६	०	०	२	१	०	०	०
बहिरोपन	२३	२	७	०	२	१२	०	०	०	०	०	०	०
न्यून श्रवणशक्ती	१०	३	४	०	२	१	०	०	०	०	०	०	०
बहिरोपन एवं दृष्टिविहीन	८	२	१	०	२	३	०	०	०	०	०	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	२६	०	३	१	१०	०	२	०	८	२	०	०	०

अपाङ्गताको प्रसार	जम्मा अपाङ्ग जनसंख्या	घरमूलीसँगको नाता											
		परिवार मूली	श्रीमान/श्रीमती	छोरा/बुहारी	छोरी/ज्वाइँ	बुबा/आमा	ससुरा/सासु	दाजुभाइ/दिदीबहिनी	नाति/नातिनी	अन्य नातेदार	घरेलु कामदार	नाता नपने	उल्लेख नभएको
मनोसामाजिक अपाङ्गता	१२	०	३	०	८	०	०	०	१	०	०	०	०
बैद्विक अपाङ्गता	१०	०	३	०	५	२	०	०	०	०	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	३	२	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अटिजम	४	०	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	२३	२	७	०	६	७	०	०	१	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

४.२.४ विवाहको आधारमा दश वर्ष र सोभन्दा माथिका अपाङ्गता भएकाको जनसंख्या

यस तालिकाले बलरा नगरपालिकामा रहेका अपाङ्गता भएका जनसंख्याहरू मध्य विवाहको आधारमा दश वर्ष र सोभन्दा माथिका अपाङ्गता भएकाको जनसंख्या अनुसार सबैभन्दा धेरै न्यून दृष्टि भएका १५९ (जसमा पुरुष ९२, महिला ६७) जना छन् भने सबैभन्दा कम आनुवंशिक रक्तश्राव भएका ० (शून्य) रहेको स्पष्ट हुन्छ।

अपाङ्गताको प्रसार	जम्मा	वैवाहिक अवस्था				
		अविविहित	विवाहित	विधुवा/विदुर	सम्बन्धविच्छेद	अलगबसेको
बलरा नगरपालिका						
जम्मा	७२३	१५७	४२२	१३८	२	४
शारीरिक अपाङ्गता	२१२	६४	१२३	२३	१	१
न्यून दृष्टि	२३९	१०	१५९	७०	०	०
दृष्टिविहीन	३२	१०	१६	६	०	०
बहिरोपन	५२	६	३४	१२	०	०
न्यून श्रवणशक्ती	२४	६	१२	६	०	०
बहिरोपन एवं दृष्टिविहीन	१६	३	८	५	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	३४	१३	१७	४	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	१९	१३	४	०	१	१
बैद्विक अपाङ्गता	१९	१०	७	१	०	१
आनुवंशिक रक्तश्राव	४	०	४	०	०	०
अटिजम	९	३	६	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	६३	१९	३२	११	०	१
पुरुष						
जम्मा	४३७	११७	२६६	५०	१	३
शारीरिक अपाङ्गता	१४७	५०	८३	१२	१	१
न्यून दृष्टि	१३०	८	९२	३०	०	०
दृष्टिविहीन	१६	६	१०	०	०	०
बहिरोपन	३०	५	२३	२	०	०
न्यून श्रवणशक्ती	१४	४	७	३	०	०
बहिरोपन एवं दृष्टिविहीन	९	२	७	०	०	०

अपाङ्गताको प्रमार	जम्मा	वैवाहिक अवस्था				
		अविवाहित	विवाहित	विधुवा/विदुर	सम्बन्धविच्छेद	अलगबसेको
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	२१	८	१३	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	९	८	१	०	०	०
बैदिक अपाङ्गता	१०	६	३	०	०	१
आनुवंशिक रक्तश्राव	१	०	१	०	०	०
अटिजम	५	३	२	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	४५	१७	२४	३	०	१
महिला						
जम्मा	२८६	४०	१५६	८८	१	१
शारीरिक अपाङ्गता	६५	१४	४०	११	०	०
न्यून दृष्टि	१०९	२	६७	४०	०	०
दृष्टिविहीन	१६	४	६	६	०	०
बहिरोपन	२२	१	११	१०	०	०
न्यून श्रवणशक्ती	१०	२	५	३	०	०
बहिरोपन एंव दृष्टिविहीन	७	१	१	५	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	१३	५	४	४	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	१०	५	३	०	१	१
बैदिक अपाङ्गता	९	४	४	१	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	३	०	३	०	०	०
अटिजम	४	०	४	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	१८	२	८	८	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

४.२.५ अपाङ्गता भएकाको साक्षरता अवस्थाको आधारमा पाँच पर्ष र सोभन्दा माथिका जनसंख्या

यस तालिकाले बलरा नगरपालिकामा रहेका अपाङ्गता भएकाको साक्षरता अवस्थाको आधारमा पाँच पर्ष र सोभन्दा माथिका जनसंख्या मध्य सबैभन्दा धेरै शारीरिक अपाङ्गता भएका ८१ (जसमा पुरुष ६२, महिला १९) जना छन् भने सबैभन्दा कम अटिजम भएका ० (शुन्य) रहेको स्पष्ट हुन्छ।

अपाङ्गताको प्रकार	५ वर्ष र सोभन्दा माथिका जनसंख्या	जनसंख्या जो			साक्षरता अवस्था नखुलेको	साक्षरता दर (%)
		पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने		
बलरा नगरपालिका						
जम्मा	७६४	२२३	२	५३९	०	२९.१९
शारीरिक अपाङ्गता	२२३	८१	१	१४१	०	३६.३२
न्यून दृष्टि	२४०	५२	१	१८७	०	२१.६७
दृष्टिविहीन	४०	१७	०	२३	०	४२.५
बहिरोपन	५३	१४	०	३९	०	२६.४२
न्यून श्रवणशक्ती	२४	७	०	१७	०	२९.१७
बहिरोपन एवं दृष्टिविहीन	१८	३	०	१५	०	१६.६७

अपाङ्गताको प्रकार	५ वर्ष र सोभन्दा माथिका जनसंख्या	जनसंख्या जो			साक्षरता अवस्था नखुलेको	साक्षरता दर (%)
		पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने		
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	३५	६	०	२९	०	१७.१४
मनोसामाजिक अपाङ्गता	२३	७	०	१६	०	३०.४३
बैद्विक अपाङ्गता	१९	१	०	१८	०	५.२६
आनुवंशिक रक्तश्राव	४	१	०	३	०	२५
अटिजम	९	०	०	९	०	०
बहु-अपाङ्गता	७६	३४	०	४२	०	४४.७४
पुरुष						
जम्मा	४५४	१७२	२	२८०	०	३७.८९
शारीरिक अपाङ्गता	१५०	६२	१	८७	०	४१.३३
न्यून दृष्टि	१३०	४२	१	८७	०	३२.३१
दृष्टिविहीन	१८	१२	०	६	०	६६.६७
बहिरोपन	३०	११	०	१९	०	३६.६७
न्यून श्रवणशक्ती	१४	६	०	८	०	४२.८६
बहिरोपन एंव दृष्टिविहीन	१०	३	०	७	०	३०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	२१	१	०	२०	०	४.७६
मनोसामाजिक अपाङ्गता	११	५	०	६	०	४५.४५
बैद्विक अपाङ्गता	१०	१	०	९	०	१०
आनुवंशिक रक्तश्राव	१	१	०	०	०	१००
अटिजम	५	०	०	५	०	०
बहु-अपाङ्गता	५४	२८	०	२६	०	५१.८५
महिला						
जम्मा	३१०	५१	०	२५९	०	१६.४५
शारीरिक अपाङ्गता	७३	१९	०	५४	०	२६.०३
न्यून दृष्टि	११०	१०	०	१००	०	९.०९
दृष्टिविहीन	२२	५	०	१७	०	२२.७३
बहिरोपन	२३	३	०	२०	०	१३.०४
न्यून श्रवणशक्ती	१०	१	०	९	०	१०
बहिरोपन एंव दृष्टिविहीन	८	०	०	८	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	१४	५	०	९	०	३५.७१
मनोसामाजिक अपाङ्गता	१२	२	०	१०	०	१६.६७
बैद्विक अपाङ्गता	९	०	०	९	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	३	०	०	३	०	०
अटिजम	४	०	०	४	०	०
बहु-अपाङ्गता	२२	६	०	१६	०	२७.२७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

४.२.६ बसाइको अवस्थाको आधारमा १८ वर्षभन्दा कम उमेरका अपाङ्गता भएका बालबालिकाको संख्या यस तालिकामा बलरा नगरपालिकामा अपाङ्गता भएका जनसंख्या मध्य बसाइको अवस्थाको आधारमा १८ वर्षभन्दा कम उमेरका अपाङ्गता भएका बालबालिकाको संख्या अनुसार सबैभन्दा धेरै बुबा र आमा दुवैसँग बस्ने १३३ जना मध्य शारीरिक अपाङ्गता भएका ४५ (जसमा पुरुष

३१, महिला १४) जना रहेका छन् भने सबैभन्दा कम न्यून श्रवणशक्ती र वैदिक अपाङ्गता भएका ३ जना छन् भने आनुवंशिक रक्तश्राव र अटिजम भएका ० (शून्य) रहेका छन्।

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा	१८ वर्षभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको संख्या (बसाइको स्थिति)								उल्लेख नभएको
		बुबा र आमा दुवैसँग	आमासँग मात्र	बुबासँग मात्र	बुबा र सौतेनी आमासँग	आमा र सौतेनी बुबासँग	अन्य नातेदारसँग	रोजगारदातासँग	अन्य	
बलरा नगरपालिका										
जम्मा	१७५	१३३	२६	२	१२	०	१	०	१	०
शारीरिक अपाङ्गता	५८	४५	५	०	८	०	०	०	०	०
न्यून दृष्टि	६	४	२	०	०	०	०	०	०	०
दृष्टिविहीन	२३	१८	१	२	२	०	०	०	०	०
बहिरोपन	५	४	१	०	०	०	०	०	०	०
न्यून श्रवणशक्ती	३	३	०	०	०	०	०	०	०	०
बहिरोपन एवं दृष्टिविहीन	४	४	०	०	०	०	०	०	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	३४	२४	१०	०	०	०	०	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	८	५	२	०	१	०	०	०	०	०
वैदिक अपाङ्गता	६	३	२	०	१	०	०	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अटिजम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	२८	२३	३	०	०	०	१	०	१	०
पुरुष										
जम्मा	९७	७७	१५	०	३	०	१	०	१	०
शारीरिक अपाङ्गता	३७	३१	४	०	२	०	०	०	०	०
न्यून दृष्टि	४	२	२	०	०	०	०	०	०	०
दृष्टिविहीन	७	६	१	०	०	०	०	०	०	०
बहिरोपन	३	२	१	०	०	०	०	०	०	०
न्यून श्रवणशक्ती	२	२	०	०	०	०	०	०	०	०
बहिरोपन एवं दृष्टिविहीन	२	२	०	०	०	०	०	०	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	१७	१२	५	०	०	०	०	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	३	३	०	०	०	०	०	०	०	०
वैदिक अपाङ्गता	१	०	०	०	१	०	०	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अटिजम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	२१	१७	२	०	०	०	१	०	१	०
महिला										
जम्मा	७८	५६	११	२	९	०	०	०	०	०
शारीरिक अपाङ्गता	२१	१४	१	०	६	०	०	०	०	०
न्यून दृष्टि	२	२	०	०	०	०	०	०	०	०
दृष्टिविहीन	१६	१२	०	२	२	०	०	०	०	०
बहिरोपन	२	२	०	०	०	०	०	०	०	०
न्यून श्रवणशक्ती	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा	१८ वर्षभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको संख्या (बसाइको स्थिति)								उल्लेख नभएको
		बुबा र आमा दुवैसँग	आमासँग मात्र	बुबासँग मात्र	बुबा र सौतेनी आमासँग	आमा र सौतेनी बुबासँग	अन्य नातेदारसँग	रोजगारदातासँग	अन्य	
बहिरोपन एवं दृष्टिविहीन	२	२	०	०	०	०	०	०	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	१७	१२	५	०	०	०	०	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	५	२	२	०	१	०	०	०	०	०
बैदिक अपाङ्गता	५	३	२	०	०	०	०	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अटिजम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	७	६	१	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

४.२.७ जन्म दर्ता र अपाङ्गता अवस्थाको आधारमा पाँच वर्ष र सोभन्दा कम उमेरका अपाङ्गता भएका बालबालिकाको संख्या

यस तालिकामा बलरा नगरपालिकामा अपाङ्गता भएका जनसंख्या मध्य जन्म दर्ता र अपाङ्गता अवस्थाको आधारमा पाँच वर्ष र सोभन्दा कम उमेरका अपाङ्गता भएका बालबालिकाको संख्या अनुसार सबै भन्दा धेरै शारीरिक अपाङ्गता र स्वर र बोलाइसम्बन्धी भएका २६ जना, सबैभन्दा कम बहिरोपन र मनोसामाजिक अपाङ्गता भएका १ जना, र न्यून श्रवणशक्ती, बहिरोपन एवं दृष्टिविहीन, आनुवंशिक रक्तश्राव, र अटिजम भएका ० (शून्य) रहेका छन्।

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा	जन्म दर्ता गरेको		जन्म दर्ता नगरेको	
		पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
बलरा नगरपालिका					
जम्मा	७५	२६	३०	१२	७
शारीरिक अपाङ्गता	२६	११	९	३	३
न्यून दृष्टि	१	०	०	१	०
दृष्टिविहीन	१२	४	७	०	१
बहिरोपन	१	१	०	०	०
न्यून श्रवणशक्ती	०	०	०	०	०
बहिरोपन एवं दृष्टिविहीन	०	०	०	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	२६	६	१०	७	३
मनोसामाजिक अपाङ्गता	१	०	१	०	०
बैदिक अपाङ्गता	२	१	१	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	०	०	०	०	०
अटिजम	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	६	३	२	१	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

नोट: अपाङ्गतासम्बन्धी थप तथ्याङ्कका लागि www.censusnepal.nsonepal.gov.np मा अध्ययन गर्न सकिनेछ।

खण्ड ५: सामाजिक तथ्याङ्क

सामाजिक तथ्यांक (Social Statistics) भन्नाले समाज, मानव व्यवहार, र सामाजिक जीवनका विभिन्न आयामहरूसँग सम्बन्धित तथ्यांक वा संख्यात्मक सूचनालाई बुझाउँछ। यसको मुख्य उद्देश्य समाजको वास्तविक स्थिति पत्ता लगाउनु, लक्षित वर्गका लागि प्रभावकारी नीति तथा योजना निर्माण गर्नु, र सञ्चालित विकास कार्यक्रमहरूको सफलता मापन गर्नु हो। संक्षिप्तमा, सामाजिक तथ्यांक समाजको ऐना हो जसले देशको सामाजिक-आर्थिक रूपान्तरणका लागि वस्तुनिष्ठ आधार प्रदान गर्दछ।

५.१ धर्म

५.१.१ सर्लाही जिल्ला तथा बलरा नगरपालिकाको धर्मअनुसारको जनसंख्या

यो तालिकाले सर्लाही जिल्ला र बलरा नगरपालिकाको धर्मअनुसारको जनसंख्या प्रस्तुत गरिएको छ। सर्लाही जिल्लाको कुल ८,६२,४७० जनसंख्यामध्ये सबैभन्दा ठूलो संख्या हिन्दु धर्म मान्नेहरूको (७,३९,०९२) रहेको छ, जससँगै इस्लाम (७६,६५९) र बौद्ध (४३,०७४) धर्म मान्नेहरू मुख्य रूपमा रहेका छन्। यसैगरी, बलरा नगरपालिकाको कुल ४७,९१२ जनसंख्यामा हिन्दु (४५,८७२) र इस्लाम (२,०४०) गरी दुई धर्मका मानिसहरू मात्र बसोबास गर्दछन्, भने अन्य धर्म मान्नेहरूको संख्या शून्य रहेको देखिन्छ।

क्षेत्रगत विवरण			धर्म अनुसारको जनसंख्या									
			हिन्दु	बौद्ध	इस्लाम	किराँत	क्रिश्चियन	प्रकृति	बोन	जैन	बहाइ	सिख
सर्लाही जिल्ला	जम्मा	८६२४७०	७३९०९२	४३०७४	७६६५९	५४९	२७५५	३९९	२०	९	९	८
	पुरुष	४३५१३९	३७५१५७	२०९७०	३७२२६	२७९	१३३६	१५६	७	९	९	६
	महिला	४२७३३१	३६३९३५	२२१०४	३९४३३	२७८	१४१९	१५५	१३	०	०	२
बलरा	जम्मा	४७९१२	४५८७२	०	२०४०	०	०	०	०	०	०	०
	पुरुष	२४७७९	२३७९२	०	१०५९	०	०	०	०	०	०	०
न.पा.	महिला	२३१४१	२२१६०	०	९८१	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५.२ जातजाति

५.२.१ बलरा नगरपालिकाको जातजाति सम्बन्धी विवरण

यस तालिकामा बलरा नगरपालिकामा भएका जातजाति सम्बन्धी विवरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ। यसमा सबैभन्दा धेरै जनसंख्या भएका जातिहरू मल्लहा, कोइरी/कुशवाहा, यादव, राजपूत, र कुर्मी छन् भने सबैभन्दा कम जनसंख्या भएका जातजातिहरू क्षेत्री, माझी, हलखोर, थारु, खट्टे क्रमश रहेका छन्।

क्र.सं.	जात/जातीय समूह	जम्मा जनसंख्या	पुरुषको संख्या	महिलाको संख्या
राजदेवी नगरपालिका				
१	सबै जाति	४७९१२	२४७७१	२३१४१
२	क्षेत्री	३३	१७	१६
३	थारु	१२	६	६
४	विश्वकर्मा	७२	३६	३६
५	मुस्लिम	२०३९	१०५९	९८०
६	यादव	३४३६	१८००	१६३६
७	तेली	१७८२	९१६	८६६
८	चमार/हरिजन/राम	२४९८	१२९२	१२०६
९	कोइरी/कुशवाहा	४०५७	२१३९	१९१८
१०	मुसहर	४७२	२५५	२१७
११	कुर्मी	२६६६	१३७०	१२९६
१२	सन्ध्यासी/दशनामी	५५३	२८५	२६८
१३	धनुक	१४७८	७७२	७०६
१४	दुसध/पासावन/पसी	३१७२	१६३७	१५३५
१५	मल्लहा	६२०३	३१९०	३०१३
१६	केवट	९५०	४६४	४८६
१७	कथाबनिया	५१२	२६२	२५०
१८	ब्राह्मण - तराई	२१९३	११५३	१०४०
१९	कलवार	८१७	४४२	३७५
२०	कानु	२२२०	११२९	१०९१
२१	हजम/ठाकुर	८७६	४४०	४३६
२२	धोवी	१२७४	६४६	६२८
२३	तात्मा/तत्वा	५३०	२८९	२४१
२४	लोहार	९१९	४८८	४३१
२५	खट्टे	१०	६	४
२६	सुनदी	२५२	११७	१३५
२७	माझी	२६	१३	१३
२८	बाराई	१८१	९२	८९
२९	नुनिया	९५२	४८८	४६४
३०	सोनार	३३७	१८३	१५४
३१	कुम्हार	४५०	२३६	२१४
३२	कहार	२८५	१३७	१४८
३३	कायस्थ	१२८	६५	६३
३४	राजपूत	३३५५	१७४२	१६१३
३५	माली	१८८	१००	८८
३६	डोम	९६	५०	४६
३७	हलखोर	१८	९	९
३८	भूमिहार	१७८४	९५६	८२८
३९	रौनियार	४३५	२३७	१९८
४०	बनियान	४८९	२४२	२४७
४१	अन्य	७	३	४
४२	विदेशी	१५५	८	१४७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५.२.२ बलरा नगरपालिकाको प्रमुख पाँच जात जातिको जनसंख्या

यस तालिकामा बलरा नगरपालिकाको प्रमुख पाँच जात जातिको जनसंख्यालाई प्रस्तुत गरिएको छ।

जाति	मल्लहा	कोइरी/कुशवाहा	यादव	राजपूत	कुर्मी
जनसंख्या	६२०३	४०५७	३४३६	३३५५	२६६६
प्रतिशत	१२.९४	८.४७	७.१७	७.००	५.५६

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५.२.३ बृहत् उमेर समूहहरूको आधारमा जातजातिको जनसंख्या: बलरा नगरपालिका

यस तालिकामा बलरा नगरपालिकाको बृहत् उमेर समूहहरूको आधारमा जातजातिको जनसंख्यालाई देखाइएको छ। यहाँ सबैभन्दा धेरै जनसंख्या ५-१४ उमेर समूहका मधेश/तराइ जातिहरूको ८,६७२ (जसमा पुरुष ४,४५७, महिला ४,२१५) जना र सबैभन्दा कम ७५ र सो भन्दा बढी उमेर समूहका १ (जसमा पुरुष १, महिला ०) रहेको देखिन्छ।

जात/जातीय समूह	जम्मा जनसंख्या	उमेर समूहहरू								
		०-४	५-१४	१५-२४	२५-३४	२५-४४	४५-५४	५५-६४	६५-७४	७५+
बलरा नगरपालिका										
महिला पुरुष दुबै										
सबै जातजाति	४७९१२	५२८८	१२०४४	८९५४	६६१०	५४११	३७७८	२७३९	२११४	९७४
पहाडी जातजाति	५८७	७१	१३८	१२०	७७	६६	४९	२३	३०	१३
मधेश/तराइ जाति	३५४७१	३७८६	८६७२	६६१३	४९४६	४०९६	२८७२	२०९७	१६०९	७८०
हिमाली/पहाडी जनजातिहरू	२७	४	२	३	५	४	३	३	१	२
तराइ जनजातिहरू	१४९१	१६६	३४७	३२०	१९६	१५८	१३०	८३	६५	२६
पहाडि दलितहरू	७२	६	२४	११	१४	२	७	४	३	१
मधेश/तराइ दलितहरू	८०७०	९९१	२२८६	१४६७	१०९५	८२९	५७१	४०६	३०२	१२३
धार्मिक/भाषिक समूह	२०३९	२६३	५६९	४०४	२४७	२२५	१२४	९६	८४	२७
अन्य, विदेशी, तथा उल्लेख नभएको	१५५	१	६	१६	३०	३१	२२	२७	२०	२
पुरुष										
सबै जातजाति	२४७७१	२६९३	६२१९	४८००	३२६७	२७३७	१९८४	१४३२	११०७	५३२
पहाडी जातजाति	३०२	३०	७४	६२	३७	३४	२९	१३	१५	८
मधेश/तराइ जाति	१८३९१	१९२२	४४५७	३५७०	२४७९	२०८५	१५०६	१११६	८४३	४१३
हिमाली/पहाडी जनजातिहरू	१३	२	०	२	२	२	१	२	०	२
तराइ जनजातिहरू	७७८	८६	१८६	१७४	१०१	७६	६७	४१	३२	१५
पहाडि दलितहरू	३६	४	११	६	६	२	३	३	०	१
मधेश/तराइ दलितहरू	४१८४	५१०	११८१	७७२	५२९	४२५	३०७	२१०	१७१	७९
धार्मिक/भाषिक समूह	१०५९	१३९	३०७	२१३	१११	११३	७०	४६	४६	१४
अन्य, विदेशी, तथा उल्लेख नभएको	८	०	३	१	२	०	१	१	०	०
महिला										
सबै जातजाति	२३१४१	२५९५	५८२५	४१५४	३३४३	२६७४	१७९४	१३०७	१००७	४४२
पहाडी जातजाति	२८५	४१	६४	५८	४०	३२	२०	१०	१५	५
मधेश/तराइ जाति	१७०८०	१८६४	४२१५	३०४३	२४६७	२०११	१३६६	९८१	७६६	३६७

जात/जातीय समूह	जम्मा जनसंख्या	उमेर समूहहरू								
		०-४	५-१४	१५-२४	२५-३४	३५-४४	४५-५४	५५-६४	६५-७४	७५+
हिमाली/पहाडी जनजातिहरू	१४	२	२	१	३	२	२	१	१	०
तराइ जनजातिहरू	७१३	८०	१६१	१४६	९५	८२	६३	४२	३३	११
पहाडि दलितहरू	३६	२	१३	५	८	०	४	१	३	०
मधेश/तराइ दलितहरू	३८८६	४८१	११०५	६९५	५६६	४०४	२६४	१९६	१३१	४४
धार्मिक/भाषिक समूह	९८०	१२४	२६२	१९१	१३६	११२	५४	५०	३८	१३
अन्य, विदेशी, तथा उल्लेख नभएको	१४७	१	३	१५	२८	३१	२१	२६	२०	२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५.३ भाषा भाषी

५.३.१ बोलिने मातृभाषाको विवरण: बलरा नगरपालिका

यस तालिकामा बलरा नगरपालिकामा बोलिने मातृभाषाको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। यहाँ बोलिने मातृभाषा मध्य सबैभन्दा बढी बोलिने मातृभाषाको बज्जिका ४४,४७६ जना र भने सबैभन्दा कम बोलिने मातृभाषा खश १२ जना रहेका छन्।

मातृभाषा	सो मातृभाषा बोल्ने जनसंख्या		
	जम्मा	पुरुष	महिला
बलरा नगरपालिका			
सबै	४७९१२	२४७७१	२३१४१
नेपाली	७८	३५	४३
मैथिली	२७७५	१६८८	१०८७
भोजपुरी	१७	९	८
बज्जिका	४४४७६	२२७३९	२१७३७
उर्दू	४१६	२२४	१९२
हिन्दी	१९	४	१५
मगही	१०९	६२	४७
खश	१२	४	८
अरू	१०	६	४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५.३.२ बलरा नगरपालिकामा बोलिने प्रमुख पाँच भाषा (मातृभाषा) को आधारमा जनसंख्या

यस तालिकामा बलरा नगरपालिकामा बोलिने प्रमुख पाँच भाषा (मातृभाषा)को जनसंख्यालाई प्रस्तुत गरिएको छ।

भाषा	बज्जिका	मैथिली	उर्दू	मगही	नेपाली
जनसंख्या	४४४७६	२७७५	४१६	१०९	७८
प्रतिशत	९२.८३	५.७९	०.८७	०.२३	०.१६

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५.३.३ दोस्रो भाषासम्बन्धी विवरण: बलरा नगरपालिका

यस तालिकामा बलरा नगरपालिकामा बोलिने दोस्रो भाषासम्बन्धी विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। यहाँ बोलिने दोस्रो भाषा मध्य सबैभन्दा धेरै बोलिने दोस्रो भाषाको रूपमा नेपाली भाषा

(३३,०६३ जना) रहेको छ भने सबैभन्दा कम बोलिने दोस्रो भाषाको रूपमा अवधी भाषा (३६ जना) रहेको छ।

दोस्रो भाषा	जनसंख्या		
	जम्मा	पुरुष	महिला
बलरा नगरपालिका			
जम्मा	४७९१२	२४७७१	२३१४१
दोस्रो भाषा नभएको	११९३०	६००७	५९२३
नेपाली	३३०६३	१७१८२	१५८८१
मैथिली	७९८	३९४	४०४
भोजपुरी	५७	२५	३२
बज्जिका	३१३	१५४	१५९
उर्दू	३९	२३	१६
अवधी	३६	२३	१३
हिन्दी	१२३५	७२६	५०९
मगही	४०५	२१९	१८६
अरू	३६	१८	१८

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५.३.४ बलरा नगरपालिकामा बोलिने प्रमुख पाँच दोस्रो भाषाको आधारमा जनसंख्या

यस तालिकामा बलरा नगरपालिकामा बोलिने प्रमुख पाँच दोस्रो भाषाको आधारमा जनसंख्यालाई प्रस्तुत गरिएको छ।

भाषा	नेपाली	हिन्दी	मैथिली	मगही	बज्जिका
जनसंख्या	३३०६३	१२३५	७९८	४०५	३१३
प्रतिशत	६९.०१	२.५८	१.६७	०.८५	०.६५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५.३.५ पुर्ख्यौली भाषासम्बन्धी विवरण: बलरा नगरपालिका

यस तालिकामा बलरा नगरपालिकामा बोलिने पुर्ख्यौली भाषासम्बन्धी विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। यहाँ बोलिने पुर्ख्यौली भाषाहरु मध्य सबैभन्दा धेरै बोलिने पुर्ख्यौली भाषाको रूपमा बज्जिका भाषा (४४,२९३ जना) रहेको छ भने सबैभन्दा कम बोलिने पुर्ख्यौली भाषाको रूपमा खश भाषा (१५ जना) रहेको छ र अन्य भाषा १३ जनाले बोल्दछन्।

दोस्रो भाषा	जनसंख्या		
	जम्मा	पुरुष	महिला
बलरा नगरपालिका			
जम्मा	४७९१२	२४७७१	२३१४१
नेपाली	७१	३३	३८
मैथिली	६७०	३३३	३३७
भोजपुरी	१७	९	८
बज्जिका	४४२९३	२२९०८	२१३८५
उर्दू	४८६	२६१	२२५
हिन्दी	२२	४	१८

दोस्रो भाषा	जनसंख्या		
	जम्मा	पुरुष	महिला
मगही	२३२५	१२०६	१११९
खश	१५	११	४
अन्य	१३	६	७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५.३.६ बलरा नगरपालिकाका जनसंख्याको प्रमुख पाँच पुख्यौली भाषा

यस तालिकामा बलरा नगरपालिकामा बोलिने प्रमुख पाँच पुख्यौली भाषाको आधारमा जनसंख्यालाई प्रस्तुत गरिएको छ।

भाषा	बज्रिका	मगही	मैथिली	उर्दू	नेपाली
जनसंख्या	४४२९३	२३२५	६७०	४८६	७१
प्रतिशत	९२.४४	४.८५	१.४०	१.०१	०.१५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

नोट: जातजाति, भाषा, धर्मसम्बन्धी थप तथ्याङ्कका लागि www.censusnepal.cbs.gov.np मा अध्ययन गर्न सकिनेछ।

खण्ड ६: सामुदायिक तथ्याङ्क

नेपालमा वि.स. १९६८ बाट सुरु भएको जनगणनाको क्रममा वि.स. २०७८ मा भएको जनगणना १२औँ तथा नेपाल संघीय संरचनामा गएपछिको पहिलो जनगणना हो। संघीय संरचनामा मुलुकको सबैभन्दा तल्लो तर जनताको नजिकको प्रशासनिक इकाई वडा भएकाले सोको स्थानीय स्तरको सामाजिक, आर्थिक अवस्था, सेवासुविधा, जातजातिको बसोबास, प्राकृतिक विपद्को अवस्था आदिको बारेमा विवरण संकलन गर्नु अपरिहार्य रहेको महसुस गरी तत्कालीन केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागले वडास्तरको विवरण संकलन गर्न सामुदायिक प्रश्नावली तर्जुमा गरेको थियो। सो प्रश्नावलीबाट प्राप्त नतिजाको आधारमा सर्लाही जिल्ला र बलरा नगरपालिकाको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ।

६.१ बस्ती/टोल/गाँउको संख्याका आधारमा वडाको वितरण

यस तालिकामा सर्लाही जिल्ला तथा बलरा नगरपालिकामा भएका बस्ती/टोल/गाँउको संख्याका आधारमा वडाको वितरण प्रस्तुत गरिएको छ। यहाँ सर्लाही जिल्लामा जम्मा १,२०४ बस्ती/टोल/गाँउ मध्य सबैभन्दा बढी १२६ वटा वडाहरू (१-५ ओटासम्म बस्ती/टोल/गाँउ भएका) रहेका छन् भने सबैभन्दा कम ११ वटा वडाहरू (२० ओटा भन्दा बढी बस्ती/टोल/गाँउ भएका) रहेका छन्। त्यसैगरी बलरा नगरपालिकामा सबैभन्दा बढी सबैभन्दा बढी ९ वटा वडाहरू (१-५ ओटासम्म बस्ती/टोल/गाँउ भएका) रहेका छन् भने सबैभन्दा कम १ वटा वडाहरू (६-९ ओटासम्म र १० -२० ओटासम्म बस्ती/टोल/गाँउ भएका) रहेका छन्।

क्षेत्र	जम्मा वडा	वडा संख्या				जम्मा बस्ती/टोल/गाँउ संख्या
		१-५ ओटासम्म बस्ती/टोल/गाँउ भएका	६-९ ओटासम्म बस्ती/टोल/गाँउ भएका	१०-२० ओटासम्म बस्ती/टोल/गाँउ भएका	२० ओटा भन्दा बढी बस्ती/टोल/गाँउ भएका	
सर्लाही जिल्ला	२००	१२६	४१	२२	११	१२०४
बलरा नगरपालिका	११	९	१	१	०	५०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.२ सबैभन्दा टाढा बस्ती, टोल वा गाँउमा जान प्रयोग गरिने सवारीको माध्यमअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा सबैभन्दा टाढा बस्ती, टोल वा गाँउमा जान प्रयोग गरिने सवारीको माध्यमअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सवारीको माध्यम		
		सवारी साधन	पैदल	सवारी साधन र पैदल दुवै
सर्लाही जिल्ला	२००	७	१८	१७५
बलरा नगरपालिका	११	०	०	११

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.३ वडा कार्यालयबाट सबैभन्दा टाढाको बस्तीमा एकतर्फी पुग्न लाग्ने समयको आधारमा वडाको वितरण

यस तालिकामा सर्लाही जिल्ला तथा बलरा नगरपालिकाका वडा कार्यालयबाट सबैभन्दा टाढाको बस्तीमा एकतर्फी पुग्न लाग्ने समयको आधारमा वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ। यहाँ सर्लाही जिल्लामा सबैभन्दा धेरै ७९ वटा वडा कार्यालयबाट सबैभन्दा टाढाको बस्तीमा पुग्न लाग्ने समय (एकतर्फी) ३० मिनेट रहेको छ भने सबैभन्दा कम १ वटा वडा कार्यालयबाट सबैभन्दा टाढाको बस्तीमा पुग्न लाग्ने समय (एकतर्फी) ५ घण्टा भन्दा बढी रहेको छ। त्यसैगरी बलरा नगरपालिकामा सबैभन्दा धेरै ४ वटा कार्यालयबाट सबैभन्दा टाढाको बस्तीमा पुग्न लाग्ने समय (एकतर्फी) ३०-६० मिनेटभित्र रहेको छ।

जम्मा वडा संख्या	वडा कार्यालयबाट सबैभन्दा टाढाको बस्तीमा पुग्न लाग्ने समय (एकतर्फी)																							
	सवारी साधनबाट						पैदलबाट						दुवै (सवारी साधन र पेदल)				जम्मा (जुनसुकै माध्यमबाट)							
	३० मिनेटभित्र	३०-६० मिनेटभित्र	१-२ घण्टा	२-३ घण्टा	३-५ घण्टा	५ घण्टा भन्दा बढी	३० मिनेटभित्र	३०-६० मिनेटभित्र	१-२ घण्टा	२-३ घण्टा	३-५ घण्टा	५ घण्टा भन्दा बढी	३० मिनेटभित्र	३०-६० मिनेटभित्र	१-२ घण्टा	२-३ घण्टा	३-५ घण्टा	५ घण्टा भन्दा बढी	३० मिनेटभित्र	३०-६० मिनेटभित्र	१-२ घण्टा	२-३ घण्टा	३-५ घण्टा	५ घण्टा भन्दा बढी
सर्लाही जिल्ला																								
२००	७	०	०	०	०	०	१४	२	१	१	०	०	५८	६९	३४	७	६	१	७९	७१	३५	८	६	१
बलरा नगरपालिका																								
११	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४	४	३	०	०	०	४	४	३	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.४ वडा कार्यालयको आम्दानीको प्रमुख राजस्व स्रोतअनुसार वडाको वितरण (न.पा. र अन्य निकायबाट प्राप्त रकमबाहेक)

यस तालिकामा सर्लाही जिल्ला तथा बलरा नगरपालिकाका वडा कार्यालयको आम्दानीको प्रमुख राजस्व स्रोतअनुसार वडाको वितरण गरिएको छ। सर्लाही जिल्लामा वडा कार्यालयको आम्दानीको प्रमुख राजस्व स्रोत सबैभन्दा धेरै १४५ वडाहरूको भूमि कर (मालपोत) बाट र सबैभन्दा कम २ वडाहरूको पर्यटन

शुल्कबाट हुने देखिन्छ। त्यसैगरी बलरा नगरपालिकामा सबैभन्दा धेरै ८ वडाहरुको आम्दानी भूमि कर (मालपोत), र सेवा दस्तुरबाट हुने देखिन्छ।

जम्मा वडा संख्या	मुख्य राजस्वको स्रोत											
	सम्पत्ति कर	घरवाहाल कर	घरजग्गा रजिस्ट्रेशन शुल्क	सवारी साधन कर	भूमि कर (मालपोत)	मनोरञ्जन कर	विज्ञापन कर	व्यवसाय कर	सेवा शुल्कदस्तुर,	पर्यटन शुल्क	दण्डजरिवाना,	अन्य कर
सर्लाही जिल्ला												
२००	९८	३२	७८	२६	१४५	६	९	७९	११८	२	६३	७०
बलरा नगरपालिका												
११	२	२	२	१	८	०	०	२	८	०	३	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.५ मुख्य कृषिजन्य उत्पादनअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा मुख्य कृषिजन्य उत्पादनअनुसार वडाको वितरण गरिएको छ। सर्लाही जिल्लामा मुख्य कृषि उत्पादन अन्नवाली सबैभन्दा धेरै १९६ वडामा र बलरा नगरपालिकामा मुख्य कृषि उत्पादनहरु अन्नवाली र नगदे वाली ११ वडामा हुने देखिन्छ।

जम्मा वडा संख्या	मुख्य कृषि उत्पादन हुने वडाको संख्या																							
	अन्नवाली	दलहन वाली	कन्दमूल वाली	तेलहन वाली	नगदे वाली	मसला वाली	तरकारी वाली	घाँस वाली	Citrus (अमिलो जातको) वाली	Citrus बाहेक अन्य फलफुल	अन्य संथायी वालीहरु	भेडाब्याडगा/बाखा/	होँस तथा कुखुरा	सँगुर	रौगा भैसी	गाईचौरी/नाक/गोरु/	दूधदही/घ्यू/	माछा	पशुपालन	च्याऊ खेती	फूल उत्पादन	मैरीपालन	मासु उत्पादन	ऊन उत्पादन
सर्लाही जिल्ला																								
२००	१९९	१९६	९४	४१	४०	१४६	९	५५	०	०	७	०	१	३	०	०	१	३	१	०	०	०	०	०
बलरा नगरपालिका																								
११	११	११	१०	१	१	११	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.६ मुख्य कृषिजन्य उपजको निर्यात गर्ने वडाको वितरण

यस तालिकामा मुख्य कृषिजन्य उपजको निर्यात गर्ने वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ। सर्लाही जिल्लाका १८० वडाहरुबाट मुख्य कृषिजन्य उपजको रुपमा अन्नवाली र त्यसैगरी बलरा नगरपालिकाका ११ वडाहरुबाट अन्नवाली निर्यात हुने देखिन्छ।

जम्मा वडा संख्या	कृषि उत्पादन भएको वडा	मुख्य कृषिजन्य उपज निर्यात हुने वडाको संख्या																	
		अन्नबाली	दलहन बाली	कन्दमूल बाली	तेलहन बाली	नगदे बाली	मसला बाली	तरकारी बाली	घाँस बाली	Citrus (अमिलो जातको) बाली	Citrus बाहेक अन्य फलफुल	अन्य संघायी बालीहरु	भेडाच्याङमा/बाखा/	हाँस तथा कुखुरा	सुँगुर	रौगा भैसी	गाईचैरी/नाक/गोरु/	दूधदही/घ्यू/	माछा
२०	१८	१८	२६	२८	२८	१३८	९	४५	०	०	७	०	५	५	०	०	१	६	३
०	८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
सर्लाही जिल्ला																			
बलरा नगरपालिका																			
११	११	११	८	०	१	१०	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.७ मुख्य गैर कृषिजन्य उपजका आधारमा वडाहरुको वितरण

यस तालिकामा मुख्य गैर कृषिजन्य उपजका आधारमा वडाहरुको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा वडा संख्या		मुख्य गैर-कृषिजन्य उपजका आधारमा वडाहरुको संख्या																		
गैर कृषि उपज हुने वडाहरु		नदीजन्य उत्पादन	काठ दाउरा	जडीबुटी	काँचो घागो	टायल	खानीजन्य	माटो तथा ईटा	रुद्राक्ष	मसला उत्पादन तरकारीजन्य	तरकारीजन्य उत्पादन	हाते सामग्री	गुड चाकु	माटाको भाँडा तथा मुर्ती	बाँसजन्य सामग्री	बिजुली उत्पादन	मैन बत्ती	छालाको सामग्री	अन्य औद्योगिक उत्पादन	अन्य
बलरा नगरपालिका																				
११	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.८ वडाअनुसार मुख्य गैर कृषिजन्य उपजका निर्यातको वितरण

यस तालिकामा वडाअनुसार मुख्य गैर कृषिजन्य उपजका निर्यातको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा वडा संख्या		निर्यात हुने मुख्य गैर-कृषिजन्य उपजका आधारमा वडाहरूको संख्या																		
		नदीजन्य उत्पादन	काठ दाउरा	जडीबुटी	काँचो धागो	टायल	खानीजन्य	माटो तथा ईटा	रुद्राक्ष	मसला उत्पादन तरकारीजन्य	तरकारीजन्य उत्पादन	हाते सामग्री	गुड चाकु	माटाको भाँडा तथा मुर्ती	बाँसजन्य सामग्री	बिजुली उत्पादन	मैन बत्ती	छालाको सामग्री	अन्य औद्योगिक उत्पादन	अन्य
बलरा नगरपालिका																				
११	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.९ शिक्षासँग सम्बन्धित सेवा/ सुविधाअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा शिक्षासँग सम्बन्धित सेवा/ सुविधाअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा वडा संख्या	वडा संख्या									
	प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्र	आधारभूत विद्यालय (कक्षा १-८)	माध्यमिक विद्यालय (कक्षा १२ सम्म)	महा विद्यालय (क्याम्पस/कलेज)	विधुत पहुँच (सुविधा) भएको विद्यालय	इन्टरनेट पहुँच (सुविधा) भएको विद्यालय	अपाङ्गता-मैत्री विद्यालय	वास (WASH) सुविधासहितका आधारभूत विद्यालय	सार्वजनिक पुस्तकालय	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र
बलरा नगरपालिका										
११	६	८	४	१	७	५	१	१	२	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.१० प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रको सेवा/ सुविधाअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रको सेवा/ सुविधाअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा	प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	५	३	३	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.११ आधारभूत तहका विद्यालय (कक्षा १-८) अनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा आधारभूत तहका विद्यालय (कक्षा १-८) अनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	आधारभूत तहका विद्यालयको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	३	८	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.१२ माध्यमिक तह (कक्षा १२ सम्म)का विद्यालयअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा माध्यमिक तह (कक्षा १२ सम्म)का विद्यालयअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	माध्यमिक तह (कक्षा १२ सम्म)का विद्यालय संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	७	४	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.१३ महा विद्यालय (क्याम्पस/कलेज) अनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा महा विद्यालय (क्याम्पस/कलेज) अनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	महा विद्यालय (क्याम्पस/कलेज) संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	१०	१	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.१४ विद्युत पहुँच (सुविधा) भएको विद्यालय अनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा विद्युत पहुँच (सुविधा) भएको विद्यालय अनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	विद्युत पहुँच (सुविधा) भएको विद्यालय संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	४	५	२	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.१५ इन्टरनेट पहुँच(सुविधा) भएको विद्यालय अनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा इन्टरनेट पहुँच(सुविधा) भएको विद्यालय अनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	इन्टरनेट पहुँच (सुविधा) भएको विद्यालय संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	६	५	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.१६ वास (WASH) सुविधा भएका आधारभूत विद्यालय अनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वास (WASH) सुविधा भएका आधारभूत विद्यालय अनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	वास (WASH) सुविधा भएका आधारभूत विद्यालय संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	१०	१	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.१७ सार्वजनिक पुस्तकालय सुविधा अनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा सार्वजनिक पुस्तकालय सुविधा अनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सार्वजनिक पुस्तकालय संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	९	२	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.१८ सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सुविधा अनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सुविधा अनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	वितरण (संख्या)				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	१०	१	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.१९ स्वास्थ्य तथा पनर्स्थापनाको सुविधाको पहुँचअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा स्वास्थ्य तथा पनर्स्थापनाको सुविधाको पहुँचअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	वडा संख्या										
		आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	स्वास्थ्य चौकी	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	पशु सेवा केन्द्र	पुनर्स्थापना केन्द्र	सरकारी अस्पताल	सामुदायिक अस्पताल	निजी अस्पताल	एम्बुलेन्स सेवा	सार्वजनिक शौचालय	पशु बधशाला
बलरा नगरपालिका	११	६	८	४	१	०	३	३	०	१	२	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

‘सरकारी अस्पतालको कुल संख्यामा कुनै प्रदेशमा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र स्वास्थ्य चौकी खटिएको हुन सक्ने। साथै, निकटवर्ती वडाहरूमा अवस्थित र वडाबासीको पहुँचभित्र रहेको अस्पतालको संख्या समेत समावेश भएको हुन सक्ने।

६.२० आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	५	६	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.२१ स्वास्थ्य चौकीको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा स्वास्थ्य चौकीको सुविधाअनुसार वडाको वितरण वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	स्वास्थ्य चौकीको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	३	८	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना

२०७८

६.२२ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको सुविधाअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	७	४	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.२३ पशु सेवा केन्द्रको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा पशु सेवा केन्द्रको सुविधाअनुसार वडाको वितरण वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	पशु सेवा केन्द्रको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	१०	१	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.२४ पुनर्स्थापना केन्द्रको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा पुनर्स्थापना केन्द्रको सुविधाअनुसार वडाको वितरण वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	पुनर्स्थापना केन्द्रको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	११	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.२५ सरकारी अस्पतालको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा सरकारी अस्पतालको सुविधाअनुसार वडाको वितरण वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सरकारी अस्पतालको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	८	३	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

सरकारी अस्पतालको कुल संख्यामा कुनै प्रदेशमा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र स्वास्थ्य चौकी खटिएको हुन सक्ने। साथै, निकटवर्ती वडाहरूमा अवस्थित र वडाबासीको पहुँचभित्र रहेको अस्पतालको संख्या समेत समावेश भएको हुन सक्ने।

६.२६ सामुदायिक अस्पतालको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा सामुदायिक अस्पतालको सुविधाअनुसार वडाको वितरण वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सामुदायिक अस्पतालको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	८	३	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.२७ निजी अस्पतालको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा निजी अस्पतालको सुविधाअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	निजी अस्पतालको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	११	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.२८ एम्बुलेन्स सेवाको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा एम्बुलेन्स सेवाको सुविधाअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	एम्बुलेन्स सेवाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	१०	१	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.२९ सार्वजनिक शौचालय सेवाको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा सार्वजनिक शौचालय सेवाको सुविधाअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सार्वजनिक शौचालय सेवाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	९	१	१	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.३० पशु बधशाला सेवाको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा पशु बधशाला सेवाको सुविधाअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	पशु बधशालाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	१०	१	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.३१ वडा भित्र रहेका वित्तीय सेवा लगायतका सुविधाअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडा भित्र रहेका वित्तीय सेवा लगायतका सुविधाअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	वडा संख्या				
		हाटबजार	मूलबजार	कृषि उपज संकलन केन्द्र	सहकारी संस्था	बैंक वा वित्तीय संस्था
बलरा नगरपालिका	११	९	४	१	७	५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.३२ वडा भित्र रहेका हाटबजारको संख्याअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडा भित्र रहेका हाटबजारको संख्याअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	हाटबजारको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	२	९	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.३३ वडा भित्र रहेका मुख्य बजारको संख्याअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडा भित्र रहेका मुख्य बजारको संख्याअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	मुख्य बजारको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	७	४	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.३४ वडा भित्र रहेका कृषि उपज संकलन केन्द्रको संख्याअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडा भित्र रहेका कृषि उपज संकलन केन्द्रको संख्याअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	कृषि उपज संकलन केन्द्रको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	१०	१	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.३५ वडा भित्र रहेका सहकारी संस्थाको संख्याअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडा भित्र रहेका सहकारी संस्थाको संख्याअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सहकारी संस्थाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	४	५	१	०	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.३६ वडा भित्र रहेका बैंकको संख्याअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडा भित्र रहेका बैंकको संख्याअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	बैंकको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	६	३	१	१	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.३७ वडाभित्र रहेका समाज कल्याणसँग सम्बन्धित सेवासुविधाको संख्याअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडाभित्र रहेका समाज कल्याणसँग सम्बन्धित सेवासुविधाको संख्याअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	वडा संख्या									
		प्रहरी कार्यालय/चौकी	वृद्धाश्रम	बालगृह	सामुदायिक भवन वा सभा हल	व्यवस्थित शवदाह स्थल/शव गाड्ने स्थल	खेलमैदान/टुडिखेल	सार्वजनिक पार्क	ताल/सिमेसार र तलाउ	पोखरीहरु	आनै प्रशासकीय भवन मठ, मन्दिर, /चत्थ/विहार, चर्च
बलरा नगरपालिका	११	७	०	१	६	२	०	१	६	६	११

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.३८ वडाभित्र रहेका प्रहरी कार्यालय/चौकीको संख्याअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडाभित्र रहेका प्रहरी कार्यालय/चौकीको संख्याअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	प्रहरी कार्यालय/चौकीको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	४	७	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.३९ वडाभित्र रहेका वृद्धाश्रमको संख्याअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडाभित्र रहेका वृद्धाश्रमको संख्याअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	वृद्धाश्रमको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	११	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.४० वडाभित्र रहेका बालगृहको संख्याअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडाभित्र रहेका बालगृहको संख्याअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	बालगृहको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	१०	१	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.४१ वडाभित्र रहेका सामुदायिक भवन वा सभा हलको संख्या अनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडाभित्र रहेका सामुदायिक भवन वा सभा हलको संख्या अनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सामुदायिक भवन वा सभा हलको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	५	५	१	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.४२ वडाभित्र रहेका व्यवस्थित शवदाह स्थल/शव गाड्ने स्थलको संख्या अनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडाभित्र रहेका व्यवस्थित शवदाह स्थल/शव गाड्ने स्थलको संख्या अनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	व्यवस्थित शवदाह स्थल/शव गाड्ने स्थलको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	९	२	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.४३ वडाभित्र रहेका खेलमैदान/टुँडिखेलको संख्या अनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडाभित्र रहेका खेलमैदान/टुँडिखेलको संख्या अनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	खेलमैदान/टुँडिखेलको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	११	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.४४ वडाभित्र रहेका सार्वजनिक पार्कको संख्या अनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडाभित्र रहेका सार्वजनिक पार्कको संख्या अनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सार्वजनिक पार्कको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	१०	१	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.४५ वडाभित्र रहेका ताल/सिमसार र तलाउ पोखरीहरूको संख्या अनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडाभित्र रहेका ताल/सिमसार र तलाउ पोखरीहरूको संख्या अनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	ताल/सिमसार र तलाउ पोखरीहरूको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	५	३	२	०	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.४६ वडा कार्यालयको आफ्नै प्रशासनिक भवन अनुसार वडाको वितरण (गणनाको अबधिसम्ममा)

यस तालिकामा वडा कार्यालयको आफ्नै प्रशासनिक भवन अनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	वडा कार्यालयको आफ्नै प्रशासनिक भवन				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	५	६	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.४७ वडाभित्र रहेका मठ मन्दिर, गुम्बा/चैत्य/विहार, मस्जिद, चर्चको संख्या अनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडाभित्र रहेका मठ मन्दिर, गुम्बा/चैत्य/विहार, मस्जिद, चर्चको संख्या अनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	मठ मन्दिर, गुम्बा/चैत्य/विहार, मस्जिद, चर्च				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
बलरा नगरपालिका	११	०	४	२	४	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.४८ वडाभित्र रहेका स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध सुविधा अनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडाभित्र रहेका स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध सुविधा अनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा वडा संख्या	स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध सुविधा अनुसारको वडा संख्या													
	गर्भावस्था परामर्श तथा गर्भवत्यको स्वास्थ्य सेवा	प्रसूति सेवा सुविधा	परिवार नियोजन सेवा	खोप सेवा	स्वास्थ्य प्रवर्द्धन सेवा (परामर्श, जानकारी, सूचना)	झाडापखालाको औषधी उपचार सेवा	मलेरियाको औषधी उपचार सेवा	सामान्य आकस्मिक उपचार सेवा	आयुर्वेद तथा वैकल्पिक स्वास्थ्य सेवा	पोषण सेवा (तैल, भिटामिन, आइरन चक्री आदि)	सर्पदंश उपचार सेवा	रोबिजको उपचार र भ्याक्सिन सेवा	निःशुल्क औषधी वितरण सेवा	प्रसूतिपछिको स्वास्थ्य सेवा (PNC)
११	६	३	५	११	९	११	६	२	१	११	०	१	११	४

बलरा नगरपालिका

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.४९ वडाभित्र उपलब्ध सडक सुविधा अनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वडाभित्र उपलब्ध सडक सुविधा अनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	वितरण		
		वडाको केन्द्रसम्म वर्षैभरि सडक यातायात सञ्चालन हुने	बहुसंख्यक वडाबासीले आधा घण्टाको दूरिमा सार्वजनिक यातायातको सुविधा प्राप्त हुने	स्थानीय यातायात/नगर यातायात सेवा
बलरा नगरपालिका	११	८	५	२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.५० वर्षैभरि चलन सक्ने कालोपत्रे सडकको लम्बाइअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा वर्षैभरि चलन सक्ने कालोपत्रे सडकको लम्बाइअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	कालोपत्रे सडकको लम्बाइ			
		नभएको	१ - ९ किमी	१० - ४९ किमी	५०+ किमी
बलरा नगरपालिका	११	३	६	२	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.५१ वर्षेभरि चलन सक्ने ग्राभेल सडकको लम्बाइअनुसार वडाको वर्गीकरण

यस तालिकामा वर्षेभरि चलन सक्ने ग्राभेल सडकको लम्बाइअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	ग्राभेल सडकको लम्बाइ			
		नभएको	१-९ किमी	१०-४९ किमी	५०+ किमी
बलरा नगरपालिका	११	०	१०	१	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.५२ वडाभित्र रहेको धुले-माटे सडकको लम्बाइअनुसार वडाको वर्गीकरण

यस तालिकामा वडाभित्र रहेको धुले-माटे सडकको लम्बाइअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	धुले-माटे सडकको लम्बाइ			
		नभएको	१-९ किमी	१०-४९ किमी	५०+ किमी
बलरा नगरपालिका	११	०	११	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.५३ बहुसंख्याक वडाबासीहरूले वडाभित्र वा आधाघण्टा पैदल दूरिमा रहेको स्थानबाट उपभोग गर्दै आएको सेवा सुविधा अनुसार वडाको वर्गीकरण

यस तालिकामा बहुसंख्याक वडाबासीहरूले वडाभित्र वा आधाघण्टा पैदल दूरिमा रहेको स्थानबाट उपभोग गर्दै आएको सेवा सुविधा अनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	वडा संख्या							
		आधा घण्टाको पैदल दूरीमा उच्च शिक्षा (कक्षा १२) भन्दा माथिको सेवाको पहुँच	आधा घण्टा पैदल दूरीमा पुस्तकालय सुविधा	आधा घण्टाको पैदल दूरीमा मेडिकल डाक्टर (एमबीबीएस) को सेवा उपलब्ध	आधा घण्टाको पैदल दूरीमा सुरक्षा बेस वा प्रहरी चौकीको पहुँच	वडाको मुख्य बस्तीबाट ५ किमी दूरीमा दमकल सेवा	आधा घण्टाको दूरीमा हरियाली पार्क र बाल उद्यान/खेलमैदान	आधा घण्टाको दूरीमा सिनेमा हल/नाचघर/कला केन्द्रको सुविधा	आधा घण्टाको दूरीमा व्यापारिक केन्द्र/सपिङ मल सुविधा
बलरा नगरपालिका	११	४	१	५	१०	१	०	०	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.५४ बसाइँसराइको अवस्थाअनुसार वडाको वितरण

यस तालिकामा बसाइँसराइको अवस्थाअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	बसाइँसराइको अवस्थाअनुसार वडा संख्या			
		बसाइँसराइ नभएका वा नगण्य भएका	बसाइँ सरी आउनेको संख्या बढी भएको	बसाइँसराइ जानेको संख्या बढी भएका	आउने र जानेको संख्या करिब बराबर भएका
बलरा नगरपालिका	११	७	१	२	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

६.५५ प्राकृतिक विपद् वा प्रकोपको खतराअनुसारको वडाको वर्गीकरण

यस तालिकामा प्राकृतिक विपद् वा प्रकोपको खतराअनुसार वडाको वितरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा वडा संख्या	वडाको संख्या																
	बाढी	पहिरो	भू-क्षय	ढुबान	औधी/हुरीबतास	चट्याङ्ग	असिना	अतिवृष्टि	खण्डवृष्टी	बू	शितलहर	सुख्खा वा खडेरी	आगलगी (बस्तीमा)	वन डढेलो	हिमताल विष्फोटन	हिमपहिरो	कुनै जोखिम नभएको
बलरा नगरपालिका																	
११	९	१	०	५	७	०	४	१	०	१	६	३	५	०	०	०	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

पूनश्च : सामुदायिक तथ्याङ्कसम्बन्धी थप विवरण राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को वेबसाइट www.rcnepal.gov.np बाट अध्ययन गर्न सकिने छ।

खण्ड ७ : प्रजनन तथा जन्म सम्बन्धी विवरण

जनसंख्या परिवर्तनको प्रमुख कारक तत्वको रूपमा रहेको जन्मदरको मुख्य आधार प्रजनन हो । यस खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट गणनाको समयमा प्राप्त नतिजाको आधारमा प्रजननसम्बन्धी विवरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ । यस अन्तर्गत आमाको उमेर समूह, जीवित जन्मेका बच्चा, आमाको साक्षरता/उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह, आमाको मुख्य पेशा, आमाको संलग्नता भएको उद्योगको आधारमा बलरा नगरपालिकाको प्रजननसम्बन्धी विवरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

७.१ आमाको उमेर समूह र हाल सम्म जीवित जन्मेका बच्चाको संख्याअनुसार १५-४९ वर्ष उमेरका हालसम्म विवाहित महिलाको संख्या

जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या	एकपटक विवाह गरेको महिलाको जम्मा संख्या	आमाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
जम्मा	८७६९	३१०	१५२४	१६७५	१५९७	१५००	११७१	९९२
बच्चा नजन्माएका	९२१	१८६	३८५	१५७	६४	४१	४०	४८
१ जना बच्चा	११२८	८२	४९७	२६०	११५	६९	५५	५०
२ जना बच्चा	१९३०	३७	४१८	५०३	३५५	२७९	१८६	१५२
३ जना बच्चा	२२२४	४	१७२	४९०	५००	४८२	३३२	२४४
४ जना बच्चा	१४८१	१	४७	२०८	३६०	३४०	२८६	२३९
५ जना बच्चा	६९१	०	५	४६	१४७	१९४	१६९	१३०
६ जना बच्चा	२७५	०	०	१०	४६	६६	७३	८०
७ जना बच्चा	८२	०	०	१	८	२५	२०	२८
८ जना बच्चा	२६	०	०	०	२	४	८	१२
९ जना बच्चा वा सोभन्दा बढी बच्चा	११	०	०	०	०	०	२	९

यो तालिकाले १५ देखि ४९ वर्ष उमेर समूहका हालसम्म विवाह भएका महिलाहरूको सङ्ख्यालाई उनीहरूको हालको उमेर र जीवित जन्मेका बच्चाहरूको सङ्ख्याको आधारमा वर्गीकरण गरेर देखाउँछ। तालिकाको पहिलो खण्डमा जम्मा ८,७६९ जना महिलाहरूको तथ्याङ्क समावेश छ, जसमध्ये सबैभन्दा बढी २,२२४ जना महिलाका ३ जना बच्चाहरू र सबैभन्दा कम ११

जना महिलाका ९ जना वा सोभन्दा बढी बच्चाहरू जन्मेको देखिन्छ। उमेर समूह तर्फ हेर्दा, २५-२९ वर्षका महिलाहरूको सङ्ख्या सबैभन्दा बढी (१,६७५) छ भने १५-१९ वर्षका महिलाहरूको सङ्ख्या सबैभन्दा कम (३१०) रहेको छ। युवा उमेर समूह (१५-१९ वर्ष) मा धेरैजसो महिलाका बच्चा नजन्मेका (१८६ जना) वा १ जना मात्र बच्चा (८२ जना) भएको देखिन्छ भने उमेर बढ्दै जाँदा (विशेष गरी ३० वर्ष माथि) महिलाहरूमा ३, ४ वा सोभन्दा बढी बच्चाहरू जन्माउने क्रम उच्च रहेको यस तथ्याङ्कले स्पष्ट पार्छ।

७.२ आमाको उमेर समूह र विगत १२ महिनाभित्र जीवित जन्मेका बच्चाको संख्याअनुसार १५-४९ वर्ष उमेरका हालसम्मका विवाहित महिला संख्या

गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चा संख्या	एकपटक विवाह भएको महिलाको जम्मा संख्या	आमाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
जम्मा विवाहित महिला	८७६९	३१०	१५२४	१६७५	१५९७	१५००	११७१	९९२
बच्चा नजन्मेका	७९६३	२६३	११९८	१४४०	१४८२	१४३७	११६२	९८१
१ जना बच्चा जन्माएका	७९९	४७	३२३	२३३	११५	६१	९	११
२ जना बच्चा जन्माएका	७	०	३	२	०	२	०	०
३ र सोभन्दा बढी बच्चा जन्माएका	०	०	०	०	०	०	०	०
जीवित जन्मेका बच्चा संख्या								
जम्मा	८१३	४७	३२९	२३७	११५	६५	९	११
पुरुष	४५४	२४	१९४	११८	७०	३७	६	५
महिला	३५९	२३	१३५	११९	४५	२८	३	६

यो तालिकाले १५-४९ वर्ष उमेर समूहका हालसम्मका विवाहित महिलाहरूको संख्या र विगत १२ महिनाभित्र उनीहरूबाट जीवित जन्मेका बच्चाहरूको विवरण देखाउँछ। तालिका अनुसार, कुल विवाहित महिलाहरूको संख्या ८,७६९ रहेको छ, जसमा सबैभन्दा बढी महिलाहरू २५-२९ वर्ष उमेर समूहका (१,६७५ जना) छन्। विगत १२ महिनामा कुल ७,९६३ महिलाहरूले बच्चा जन्माएका छैनन् भने ७९९ महिलाहरूले १ जना बच्चा र ७ महिलाहरूले २ जना बच्चा जन्माएका छन्। यस अवधिमा कुल ८१३ जना बच्चाहरू जीवित जन्मेका छन्, जसमा पुरुष बच्चाको संख्या ४५४ र महिला बच्चाको संख्या ३५९ रहेको छ। सबैभन्दा बढी बच्चा जन्माउने महिलाहरू २०-२४ वर्ष उमेर समूहका (३२६ जना) र २५-२९ वर्ष उमेर समूहका (२३५ जना) देखिन्छन्, जसले युवा अवस्थामा प्रजनन दर उच्च रहेको स्पष्ट पार्छ।

७.३ आमाको उमेर समूह र बच्चाको लिङ्गानुसार हाल (गणनाको अवधि) सम्म जीवित जन्मेका, जीवितै रहेका र जन्मेर मरेका बच्चाको संख्या

बच्चा	जम्मा बच्चा संख्या	आमाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
हालसम्म (गणनाको समयसम्ममा) जन्मेका बच्चाको संख्या								
जम्मा	२३५७१	१७२	२०६२	३८६५	४८४८	५००६	४०७२	३५४६
पुरुष	१२५४४	८५	१०८९	१९९७	२५१४	२६६०	२२५४	१९४५
महिला	११०२७	८७	९७३	१८६८	२३३४	२३४६	१८१८	१६०१
हालसम्म जीवितै रहेका बच्चाको संख्या								
जम्मा	२२८०८	१६५	२००९	३७६२	४७१४	४८२२	३९४२	३३९४
पुरुष	१२१२८	८१	१०५३	१९३३	२४४३	२५६२	२१८५	१८७१
महिला	१०६८०	८४	९५६	१८२९	२२७१	२२६०	१७५७	१५२३
जीवितै जन्मेर मरेका बच्चाको संख्या								
जम्मा	७६३	७	५३	१०३	१३४	१८४	१३०	१५२
पुरुष	४१६	४	३६	६४	७१	९८	६९	७४
महिला	३४७	३	१७	३९	६३	८६	६१	७८

यो तालिकाले आमाको उमेर समूह र बच्चाको लिङ्गानुसार हालसम्म (गणनाको अवधिसम्म) जन्मेका, जीवितै रहेका र जन्मेर मरेका बच्चाहरूको संख्याको विस्तृत विवरण प्रस्तुत गर्दछ। तालिकामा आमाहरूलाई १५-४९ वर्षसम्मका सातवटा उमेर समूहमा वर्गीकरण गरिएको छ। कुल २३,५७१ जना बच्चाहरू जन्मेकोमा सबैभन्दा बढी बच्चाहरू ३५-३९ वर्ष उमेर समूहका आमाहरूबाट (५,००६ जना) जन्मेको देखिन्छ भने सबैभन्दा कम १५-१९ वर्ष उमेर समूहका आमाहरूबाट (१७२ जना) जन्मेका छन्। कुल जन्मेका बच्चाहरूमध्ये २२,८०८ जना हालसम्म जीवितै रहेका छन् भने ७६३ जना बच्चाहरू जीवितै जन्मे तापनि पछि मरेको तथ्याङ्कले देखाउँछ। बच्चाको लिङ्गका आधारमा हेर्दा, जन्मेका, जीवित रहेका र जन्मेकामध्ये मरेका सबै विधामा महिला (को तुलनामा पुरुष को संख्या बढी रहेको देखिन्छ। समग्रमा, आमाको उमेर परिपक्व हुँदै जाँदा (विशेष गरी २५ देखि ४४ वर्षको उमेर समूहमा) बच्चा

जन्माउने दर उच्च रहेको र उमेर समूह बढ्दै जाँदा जन्मेकामध्ये मरेका बच्चाहरूको संख्या पनि तुलनात्मक रूपमा वृद्धि भएको यस तालिकाबाट स्पष्ट हुन्छ।

७.४ बच्चाको संख्या आमाको साक्षरता/उत्तीर्ण शैक्षिक तहअनुसार १५-४९ वर्षका महिलाबाट हाल (गणनाको समय) सम्म जन्मेका

साक्षरता/उत्तीर्ण गरेको शिक्षा	जम्मा	महिलाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
जम्मा	२३५७१	१७२	२०६२	३८६५	४८४८	५००६	४०७२	३५४६
निरक्षर	१७२८२	९८	११७३	२४६०	३६१०	३८६२	३१८५	२८९४
पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने	१७२६७	९८	११७३	२४५७	३६०५	३८६२	३१८२	२८९०
पढ्न मात्र सक्ने	१५	०	०	३	५	०	३	४
साक्षर	६२८९	७४	८८९	१४०५	१२३८	११४४	८८७	६५२
पूर्व बाल शिक्षा	३	०	०	०	३	०	०	०
प्राथमिक शिक्षा (१-५)	१७३१	१८	२१९	३७४	३६१	३२८	२३२	१९९
निम्न माध्यमिक (कक्षा ६-८)	१७३६	३१	२४२	३८४	३५३	३०५	२५१	१७०
कक्षा ९ र १०, टेस्ट पास	९९७	१३	१५८	२६४	१३७	१५५	१४४	१२६
एसएलसी वा सो सरह	७७२	११	१२३	१६४	१४५	१४१	१०४	८४
प्रवीणता प्रमाण तह र सो सरह	७२०	१	१२१	१६८	१२९	१४६	९९	५६
स्नातक तह वा सो सरह	२१८	०	१७	३६	७९	५०	२४	१२
स्नातकोत्तर, सो सरह र सोभन्दा माथि	६९	०	३	८	२५	१७	१४	२
अन्य	१	०	०	१	०	०	०	०
तह नभएका	११	०	६	०	०	२	०	३
तह उल्लेख नभएका	११	०	०	०	६	०	५	०
कहिल्यै विद्यालय नगएका	२०	०	०	६	०	०	१४	०
साक्षरता अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०

प्रस्तुत तालिकाले १५ देखि ४९ वर्षका आमाहरूको साक्षरता वा उत्तीर्ण शैक्षिक तहअनुसार हालसम्म जन्मेका बच्चाहरूको संख्या स्पष्ट पारेको छ। तालिकाको कुल जोड (जम्मा) हेर्दा उक्त उमेर समूहका महिलाहरूबाट हालसम्म २३,५७१ जना बच्चाको जन्म भएको देखिन्छ,

जसमा २५-२९ वर्ष उमेर समूहका महिलाहरूबाट सबैभन्दा बढी ३,८६५ जना र १५-१९ वर्षका किशोरीहरूबाट सबैभन्दा कम १७२ जना बच्चा जन्मेका छन्। साक्षरताको स्थिति अनुसार निरक्षर आमाहरूबाट कुल १७,२८२ जना बच्चा जन्मेर सबैभन्दा ठूलो हिस्सा ओगटेको देखिन्छ भने साक्षर आमाहरूबाट ६,२८९ जना बच्चा जन्मेका छन्। शैक्षिक तहका आधारमा प्राथमिक शिक्षा (१-५) हासिल गरेका महिलाहरूबाट १,७३१ जना, निम्न माध्यमिक तहकाबाट १,७३६ जना र स्नातक वा सो सरह उत्तीर्ण आमाहरूबाट २१८ जना मात्र बच्चा जन्मेको देखिन्छ । तथ्याङ्कले आमाको शैक्षिक स्तर बढ्दै जाँदा जन्म संख्या घट्दै गएको सकारात्मक सम्बन्धलाई उजागर गर्दछ।

७.५ आमाको साक्षरता/उत्तीर्ण शैक्षिक तहअनुसार विगत (गणनाको समयभन्दा अघि) १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या

साक्षरता/उत्तीर्ण गरेको शिक्षा	विगत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको जम्मा संख्या	महिलाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
जम्मा	८१३	४७	३२९	२३७	११५	६५	९	११
निरक्षर	४८८	२८	१८०	१३३	७७	५२	९	९
पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने	४८८	२८	१८०	१३३	७७	५२	९	९
पढ्न मात्र सक्ने	०	०	०	०	०	०	०	०
साक्षर	३२५	१९	१४९	१०४	३८	१३	०	२
पूर्व बाल शिक्षा	०	०	०	०	०	०	०	०
प्राथमिक शिक्षा (१-५)	७२	४	३६	२२	८	१	०	१
निम्न माध्यमिक (कक्षा ६-८)	८८	९	३७	२४	१२	५	०	१
कक्षा ९ र १०, टेस्ट पास	६१	४	२८	२२	६	१	०	०
एसएलसी वा सो सरह	३८	२	१९	१४	३	०	०	०
प्रवीणता प्रमाण तह र सो सरह	४५	०	२१	१५	६	३	०	०
स्नातक तह वा सो सरह	१५	०	८	५	१	१	०	०
स्नातकोत्तर, सो सरह र सोभन्दा माथि	५	०	०	१	२	२	०	०
अन्य	१	०	०	१	०	०	०	०
तह नभएका	०	०	०	०	०	०	०	०
तह उल्लेख नभएका	०	०	०	०	०	०	०	०
कहिल्यै विद्यालय नगएका	०	०	०	०	०	०	०	०
साक्षरता अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०

प्रस्तुत तालिकाले आमाको साक्षरता र शैक्षिक स्तरअनुसार विगत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाहरूको संख्या र महिलाहरूको उमेर समूहबीचको सम्बन्धलाई देखाउँछ। तालिकाको कुल तथ्याङ्क (जम्मा) हेर्दा उक्त अवधिमा जम्मा ८१३ जना जीवित बच्चाको जन्म भएको देखिन्छ, जसमा सबैभन्दा धेरै जन्म दर २० देखि २४ वर्ष उमेर समूहका महिलाहरूमा (३२९ जना) र त्यसपछि २५ देखि २९ वर्ष उमेर समूहमा (२३७ जना) रहेको पाइन्छ। साक्षरताको आधारमा विश्लेषण गर्दा, कुल जीवित बच्चाहरूमध्ये ४८८ जना बच्चाहरू निरक्षर आमाहरूबाट (पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने) जन्मेका छन् भने ३२५ जना बच्चाहरू साक्षर आमाहरूबाट जन्मेका छन्। साक्षर आमाहरूको शैक्षिक स्तरलाई थप वर्गीकरण गर्दा प्राथमिक शिक्षा प्राप्त आमाहरूबाट ७२ जना, निम्न माध्यमिक शिक्षाबाट ६८ जना, कक्षा ९ र १० उत्तीर्णबाट ६१ जना, र सोभन्दा माथिल्लो उच्च शिक्षा (एसएलसी, प्रवीणता प्रमाणपत्र, स्नातक, स्नातकोत्तर) हासिल गरेका आमाहरूबाट क्रमशः कम संख्यामा बच्चाहरू जन्मेको स्पष्ट देखिन्छ, जसले आमाको उमेर र शैक्षिक स्तरले शिशुको जन्म दरमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने कुरालाई सङ्केत गर्दछ।

७.६ आमाको मुख्य पेशाअनुसार विगत (गणनाको समयभन्दा अघि) १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाहरूको संख्या

आमाको मुख्य पेशा	विगत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको जम्मा संख्या	आमाको उमेर समूहअनुसार गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
जम्मा	८१३	४७	३२९	२३७	११५	६५	९	११
सशस्त्र बल	०	०	०	०	०	०	०	०
व्यवस्थापक	१	०	०	०	१	०	०	०
पेशाविद्	५	०	१	३	०	१	०	०
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	१	०	०	१	०	०	०	०
कार्यालय सहायकहरू	१	०	०	०	१	०	०	०
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	१	०	०	०	०	०	०	१
दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार	३२	३	१६	९	०	३	०	१
शिल्पकला तथा कारिगरी	२	०	१	१	०	०	०	०

आमाको मुख्य पेशा	विगत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको जम्मा संख्या	आमाको उमेर समूहअनुसार गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	०	०	०	०	०	०	०	०
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	२२१	९	९२	६३	३०	२२	१	४
पेशा उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०
आर्थिक रूपमा सक्रिय नभएको	५४९	३५	२१९	१६०	८३	३९	८	५

यो तालिकाले आमाको मुख्य पेशा र उमेर समूहअनुसार विगत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाहरूको संख्या प्रस्तुत गरेको छ। तालिकाको कुल (जम्मा) विवरण हेर्दा विगत १२ महिनामा जम्मा ८१३ जीवित बच्चाहरू जन्मिएका छन्, जसमध्ये सबैभन्दा बढी २०-२४ वर्ष उमेर समूहका आमाहरूबाट ३२९ र सबैभन्दा कम ४०-४४ वर्ष उमेर समूहका आमाहरूबाट ९ जना बच्चा जन्मिएका देखिन्छन्। आमाहरूको पेशागत संलग्नताका आधारमा विश्लेषण गर्दा, आर्थिक रूपमा सक्रिय नभएका आमाहरूबाट सबैभन्दा बढी ५४९ बच्चाहरू र सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदार आमाहरूबाट २२१ बच्चाहरू जन्मिएका छन् भने सशस्त्र बल, कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदार र पेशा उल्लेख नभएका समूहमा जीवित जन्म संख्या शून्य रहेको छ। अन्य विभिन्न पेशाहरू जस्तै दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदारबाट ३२, पेशाविद्बाट ५, शिल्पकार तथा कालिगढबाट २ तथा व्यवस्थापक, प्राविधिक, कार्यालय सहायक र सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदारहरूबाट समान १-१ जना जीवित बच्चा जन्मिएको तथ्याङ्कले देखाउँछ।

७.७ आमाको संलग्नता रहेको मुख्य उद्योग र उमेर समूहअनुसार हाल (गणनाको समय) सम्म जन्मेका बच्चाको संख्या

आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता	हालसम्म जन्मेका जम्मा बच्चाको संख्या	आमाको उमेर समूह						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
जम्मा	२३५७	१७२	२०६२	३८६५	४८४८	५००६	४०७२	३५४६
कृषि, वन तथा माछापालन	२५५२	१४	१६१	२९४	५४९	४७६	५२४	५३४
खानी तथा उत्खनन	०	०	०	०	०	०	०	०
औद्योगिक उत्पादन	९३	०	३	१२	३३	१४	२६	५
बिजुली, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	२	०	०	०	२	०	०	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धीकरणका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
निर्माण	१२९७	३	१११	२१४	२८०	३०१	१९९	१८९
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू	२३३२	२२	२२७	३५९	४३८	५०३	४०१	३८२
यातायात तथा भण्डारण	०	०	०	०	०	०	०	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	३	०	०	३	०	०	०	०
सूचना तथा सञ्चार	०	०	०	०	०	०	०	०
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	५	०	०	१	२	२	०	०
घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	५	०	०	३	०	२	०	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
सार्वजनिक प्रशासन तथ सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलामहरू	१	०	०	०	१	०	०	०

आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता	हालसम्म जन्मेका जम्मा बच्चाको संख्या	आमाको उमेर समूह						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
शिक्षा	१७३	०	२	२१	३०	६८	३५	१७
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	२७	०	०	२	८	६	५	६
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	११	०	०	०	०	६	५	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	१२७४	६	९८	२४९	३२२	२३९	२१९	१४१
घर परिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	५९	०	७	४	१०	२५	५	८
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०
आर्थिक रूपमा सक्रिय नरहेको	१५७३७	१२७	१४५३	२७०३	३१७३	३३६४	२६५३	२२६४

यो तालिकाले आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता र उमेर समूहअनुसार हाल (गणनाको समय) सम्म जन्मेका बच्चाको संख्या सम्बन्धी तथ्याङ्क प्रस्तुत गरेको छ। तालिकामा आमाहरू आवद्ध रहेका विभिन्न आर्थिक क्षेत्रहरू (जस्तै: कृषि, वन तथा माछापालन, निर्माण, शिक्षा, थोक तथा खुद्रा व्यापार आदि) लाई वर्गीकरण गरिएको छ र उनीहरूका बच्चाहरूको कुल संख्यालाई आमाको उमेर समूह (१५-१९ देखि ४५-४९ वर्ष सम्म) का आधारमा विभाजन गरिएको छ। कुल २३,५७१ बच्चाहरूमध्ये सबैभन्दा बढी संख्या आर्थिक रूपमा सक्रिय नरहेका आमाहरूबाट जन्मेका बच्चाहरूको (१५,७३७) देखिन्छ भने, रोजगार क्षेत्रहरूमध्ये कृषि, वन तथा माछापालन क्षेत्रमा संलग्न आमाहरूबाट जन्मेका बच्चाहरूको संख्या (२,५५२) सबैभन्दा उच्च देखिन्छ। यस विवरणले आमाहरूको उमेर र उनीहरूको पेसागत संलग्नताले हालसम्मको कुल प्रजनन दर तथा शिशुको जन्म संख्यामा पारेको प्रभावलाई स्पष्ट रूपमा देखाउँछ।

७.८ आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता र उमेर समूहअनुसार गत १२ महिना (गणनाको अवधिभन्दा अघि) मा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या

आमाको प्रमुख संलग्नता भएको उद्योग	गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चा	आमाको उमेर समूह अनुसार गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
जम्मा	८१३	४७	३२९	२३७	११५	६५	९	११
कृषि, वन तथा माछापालन	६८	६	३०	१९	५	६	०	२
खानी तथा उत्खनन	०	०	०	०	०	०	०	०
औद्योगिक उत्पादन	२	०	१	१	०	०	०	०
बिजुली, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	०	०	०	०	०	०	०	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धीकरणका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
निर्माण	४६	१	२०	१४	६	५	०	०
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू	९७	४	४४	२७	१२	६	०	४
यातायात तथा भण्डारण	०	०	०	०	०	०	०	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
सूचना तथा सञ्चार	०	०	०	०	०	०	०	०
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	१	०	०	०	१	०	०	०
घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	१	०	०	१	०	०	०	०

आमाको प्रमुख संलग्नता भएको उद्योग	गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चा	आमाको उमेर समूह अनुसार गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	१	०	०	०	१	०	०	०
शिक्षा	४	०	१	२	०	१	०	०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	१	०	०	१	०	०	०	०
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	०	०	०	०	०	०	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	४१	१	१३	१२	७	७	१	०
घर परिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	२	०	१	०	०	१	०	०
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०
आर्थिक रूपमा सक्रिय नरहेको	५४९	३५	२१९	१६०	८३	३९	८	५

यो तालिकाले आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता र उमेर समूहअनुसार गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाहरूको सङ्ख्या सम्बन्धी तथ्याङ्क प्रस्तुत गरेको छ। तालिकाको शीर्ष भागमा जम्मा जीवित जन्मेका बच्चाहरूको सङ्ख्या (८१३) र त्यसलाई विभिन्न उमेर समूह (१५-१९ देखि ४५-४९ वर्षसम्म) मा विभाजन गरिएको छ, जहाँ २०-२४ र २५-२९ वर्षका आमाहरूबाट सबैभन्दा बढी बच्चाहरू जन्मेको देखिन्छ। विवरणमा कृषि, वन तथा माछापालन, निर्माण, थोक

तथा खुद्रा व्यापार, शिक्षा, स्वास्थ्य, र अन्य सेवा प्रदायक जस्ता विभिन्न आर्थिक क्षेत्रहरूमा संलग्न आमाहरूबाट भएका जन्मको वर्गीकरण गरिएको छ। तालिकाको अन्तिम खण्डमा आर्थिक रूपमा सक्रिय नरहेका आमाहरूबाट सबैभन्दा ठूलो सङ्ख्यामा (५४९) बच्चाहरू जीवित जन्मेको देखाउँदै महिलाहरूको रोजगार स्थिति र उनीहरूको उमेरले प्रजनन दरमा पार्ने प्रभावलाई स्पष्ट रूपमा रेखाङ्कन गरिएको छ।

७.९ आमाको आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको कारण र उमेर समूहअनुसार हाल (गणनाको अवधि) सम्ममा जन्मेका बच्चाको संख्या

आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको कारण	हालसम्म जन्मेका बच्चाको जम्मा संख्या	आमाको उमेर समूह अनुसार हालसम्म जन्मेका बच्चाको संख्या						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
जम्मा	२१६८३	१६५	१९८७	३७०९	४५०७	४५९१	३६२८	३०९६
विद्यार्थी	५७	७	४१	७	२	०	०	०
घरायसी काम (घर धन्दा)	११५८१	८३	१०४७	१९८९	२३३४	२४६५	१९९५	१६६८
घरायसी कर्म (पारिवारिक हेरचाह)	४१९१	२७	३६९	७१७	८८१	९२१	६८३	५९३
अपाङ्गता/रोग	२६	०	०	२	४	९	४	७
पेन्सन/नियमित आय	३५	०	२	०	५	१३	४	११
सामाजिक कार्य /स्वयंसेवक	११	०	०	०	४	०	०	७
अन्य	५७४१	४६	५२५	९९४	१२७५	११७३	९३४	७९४
उल्लेख नभएको	४१	२	३	०	२	१०	८	१६

प्रस्तुत तालिकाले आर्थिक रूपमा निष्क्रिय रहेका आमाहरूको निष्क्रियताको कारण र उनीहरूको उमेर समूहअनुसार हालसम्म (गणनाको अवधि) जन्मेका बच्चाहरूको कुल संख्याको विवरण देखाउँछ। यस तथ्याङ्क अनुसार आर्थिक रूपमा निष्क्रिय आमाहरूबाट जन्मिएका बच्चाहरूको कुल संख्या २१,६८३ रहेको छ, जसमा सबैभन्दा ठूलो हिस्सा ३५-३९ वर्ष उमेर समूहका आमाहरूबाट जन्मिएका ४,५९१ बच्चाहरूको देखिन्छ भने सबैभन्दा कम १५-१९ वर्ष उमेर समूहका आमाहरूबाट जन्मिएका १६५ बच्चाहरू रहेका छन्। निष्क्रियताको मुख्य कारणहरूमा सबैभन्दा बढी 'घरायसी काम (घर धन्दा)' (११,५८१) र 'घरायसी कर्म (पारिवारिक हेरचाह)' (४,१९१) उल्लेख गरिएको छ, जसले गर्दा यी क्षेत्रमा संलग्न महिलाहरूबाट जन्मिएका बच्चाहरूको संख्या उल्लेख्य मात्रामा बढी छ। यसको विपरीत, विद्यार्थी, अपाङ्गता/रोग,

पेन्सन/नियमित आय, सामाजिक कार्य/स्वयंसेवक जस्ता कारणहरूले गर्दा आर्थिक रूपमा निष्क्रिय रहेका आमाहरूबाट जन्मिएका बच्चाहरूको संख्या निकै न्यून देखिन्छ।

७.१० आमाको आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको कारण र उमेर समूहअनुसार गत (गणनाको अवधिभन्दा) १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या

आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको कारण	हालसम्म जन्मेका बच्चाको जम्मा संख्या	आमाको उमेर समूह अनुसार हालसम्म जन्मेका बच्चाको संख्या						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
जम्मा	७७४	४५	३१४	२२५	११२	६०	९	९
विद्यार्थी	१०	२	७	१	०	०	०	०
घरायसी काम (घर धन्दा)	४०२	२३	१५८	११८	६३	२८	८	४
घरायसी कर्म (पारिवारिक हेरचाह)	१४०	१०	५७	४१	२०	११	०	१
अपाङ्गता/रोग	१	०	०	१	०	०	०	०
पेन्सन/नियमित आय	०	०	०	०	०	०	०	०
सामाजिक कार्य /स्वयंसेवक	०	०	०	०	०	०	०	०
अन्य	२२१	१०	९२	६४	२९	२१	१	४
उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०

यो तालिकाले आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको कारण र आमाको उमेर समूहअनुसार गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाहरूको कुल संख्यालाई प्रस्तुत गर्दछ। तालिकाको तथ्याङ्क अनुसार, कुल ७७४ जीवित जन्मेका बच्चाहरूमध्ये सबैभन्दा धेरै ४०२ जना बच्चाहरू 'घरायसी काम (घर धन्दा)' गर्ने आमाहरूबाट र १४० जना बच्चाहरू 'घरायसी कर्म (पारिवारिक हेरचाह)' गर्ने आमाहरूबाट जन्मेका देखिन्छन्, जसले घरायसी जिम्मेवारीमा रहेका महिलाबाट जन्मेका बच्चाहरूको संख्या उच्च देखाउँछ। उमेर समूहका आधारमा हेर्दा, सबैभन्दा धेरै ३१४ जना बच्चाहरू २० देखि २४ वर्ष उमेर समूहका आमाहरूबाट र त्यसपछि २२५ जना बच्चाहरू २५ देखि २९ वर्ष उमेर समूहका आमाहरूबाट जन्मेका छन्, जसले युवा उमेर समूहमा प्रजनन दर बढी सक्रिय रहेको प्रष्ट पार्छ। यसको विपरित, विद्यार्थी, अपाङ्गता/रोग भएका वा अन्य कारणहरूमा रहेका आमाहरूबाट जन्मेका बच्चाहरूको संख्या निकै न्यून छ भने पेन्सन/नियमित आय र सामाजिक कार्यमा संलग्न आमाहरूका क्षेत्रमा यो संख्या शून्य रहेको छ।

७.११ बलरा नगरपालिकाको कार्यालयबाट प्राप्त पछिल्लो तीन आ.व. मा जन्म भएका बच्चाहरुको विवरण

वडा नं.	आ.व. २०८०/०८१				आ.व. २०८१/०८२				आ.व. २०८२/०८३			
	जन्म											
	पुरुष	महिला	तेस्रो लिङ्ग	जम्मा	पुरुष	महिला	तेस्रो लिङ्ग	जम्मा	पुरुष	महिला	तेस्रो लिङ्ग	जम्मा
१	६५	६६		१३१	४५	४०		८५	५९	३८		९७
२	६१	७३		१३४	७०	४२		११२	७१	५३		१२४
३	३२	३६		६८	४२	१८		६०	२४	२६		५०
४	७७	५९		१३६	५०	२९		७९	४९	४१		९०
५	७२	४३		११५	५५	४१		९६	५०	३७		८७
६	८९	७३		१६२	७९	५६		१३५	६५	४९		११४
७	७७	६५		१४२	५५	५८		११३	५४	४३		९७
८	९५	८६		१८१	६७	६७		१३४	६५	५८		१२३
९	७३	४६		११९	६१	४७		१०८	६८	२९		९७
१०	५७	४९		१०६	५६	४७		१०३	४६	४२		८८
११	३२	३८		७०	४८	४६		९४	५५	५१		१०६
जम्मा	७३०	६३४		१३६४	६२८	४९१		१११९	६०६	४६७		१०७३

नोट : प्रजनन तथा जन्मको तथ्याङ्कसम्बन्धी थप विवरण राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को वेबसाइट www.censusnepal.cbs.gov.np वा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको वेबसाइट www.nsonepal.gov.np बाट अध्ययन गर्न सकिने छ ।

खण्ड ८ : मृत्युसम्बन्धी विवरण

जनसंख्या परिवर्तनको प्रमुख कारक तत्त्वमध्येको दोस्रो कारक तत्त्व मृत्यु हो । यस खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट गणनाको अवधिमा प्राप्त नतिजाको आधारमा उमेर समूह, लिङ्गको आधारमा मृत्यु हुनेको विवरण, मृत्युको कारण, मृत्यु हुँदाको अवस्था, आमाको साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको शक्षिक तह, आमाको पेशा, आमाको संलग्नता रहेको उद्योगअनुसार बलरा नगरपालिकाको मृत्युसम्बन्धी विवरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

८.१ लिङ्गको आधारमा गत (गणनाको समयभन्दा अघि) १२ महिनामा कम्तीमा एक सदस्यको मृत्यु भएको घरपरिवार संख्या

क्षेत्र	जम्मा परिवार संख्या	कम्तीमा एकजना मृत्यु भएको परिवार संख्या	मृत्यु हुनेको विवरण		
			जम्मा	पुरुष	महिला
बलरा नगरपालिका	८६२२	२४५	२४९	१४९	१००

प्रस्तुत तालिकाले बलरा नगरपालिकामा गत १२ महिनामा कम्तीमा एक सदस्यको मृत्यु भएको घरपरिवार र मृतकहरूको लिङ्गका आधारमा गरिएको संख्यात्मक विवरणको विश्लेषण गर्दछ । यस क्षेत्रमा जम्मा घरपरिवार संख्या ८,६२२ रहेकोमा कम्तीमा एक जना सदस्य गुमाउने परिवारको संख्या २४५ रहेको छ । उक्त अवधिमा कुल २४९ जनाको मृत्यु भएको छ, जसमध्ये पुरुषको संख्या १४९ र महिलाको संख्या १०० रहेको छ । यस तथ्याङ्कबाट महिलाको तुलनामा पुरुषको मृत्यु संख्या उल्लेखनीय रूपमा बढी भएको स्पष्ट हुन्छ ।

८.२ मृतकको उमेर समूह र लिङ्गअनुसार गत (गणना अवधिभन्दा अघि) १२ महिनामा मृत्यु हुनेको संख्या

उमेर समूह	मृत्यु हुनेको संख्या		
	जम्मा	पुरुष	महिला
सबै उमेर समूह	२४९	१४९	१००
१ वर्षभन्दा कम	१४	८	६
०१ - ०४	५	२	३
०५ - ०९	२	०	२
१० - १४	८	२	६
१५ - १९	३	२	१

उमेर समूह	मृत्यु हुनेको संख्या		
	जम्मा	पुरुष	महिला
२० - २४	२	२	०
२५ - २९	४	२	२
३० - ३४	६	५	१
३५ - ३९	५	३	२
४० - ४४	४	३	१
४५ - ४९	७	४	३
५० - ५४	३	१	२
५५ - ५९	११	७	४
६० - ६४	२७	१५	१२
६५ - ६९	१५	५	१०
७० - ७४	३५	१९	१६
७५ - ७९	४२	३३	९
८० +	५५	३५	२०
उल्लेख नभएको	१	१	०

यो तालिकाले गत १२ महिनामा उमेर समूह र लिङ्गानुसार मृत्यु हुनेको संख्या प्रस्तुत गरेको छ। तालिकामा देखाइएअनुसार कुल मृत्यु संख्या २४९ रहेको छ, जसमा पुरुषको संख्या १४९ र महिलाको संख्या १०० छ। तथ्याङ्कलाई विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी मृत्यु ८० वर्ष वा सोभन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिकहरूमा (५५ जना) भएको देखिन्छ, जसमा ३५ पुरुष र २० महिला छन्। त्यसैगरी, ७५-७९ वर्षको उमेर समूहमा ४२ जना र ७०-७४ वर्षको समूहमा ३५ जनाको मृत्यु भएको छ। नवजात शिशु तथा १ वर्षभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको मृत्यु संख्या १४ रहेको छ, जसमा ८ बालक र ६ बालिका छन्। १५ देखि २४ वर्षको युवा उमेर समूहमा मृत्युदर तुलनात्मक रूपमा निकै कम देखिन्छ। समग्रमा, यो तथ्याङ्कले उमेर बढ्दै जाँदा मृत्युको संख्या पनि बढ्दै गएको र महिलाको तुलनामा पुरुषको मृत्यु संख्या उच्च रहेको देखाउँछ।

८.३ मृतकको उमेर समूह मृत्युको कारणअनुसार गत (गणना अवधिभन्दा अघि) १२ महिनामा मृत्यु हुनेहरूको संख्या

उमेर समूह (वर्ष)	जम्मा	मृत्युका कारण									
		सरुवा रोग	नसने रोग	सडक दुर्घटना	अन्य दुर्घटना	प्रजनन तथा प्रसूति जटिलता	हत्या	आत्महत्या	प्राकृतिक प्रकोप	अन्य	उल्लेख नभएको
सबै समूह	२४९	१६	८९	२	६	०	३	७	४८	७५	३
१ वर्ष भन्दा कम	१४	२	०	०	०	०	०	०	४	७	१
०१ - ०४	५	१	२	०	०	०	०	०	०	२	०
०५ - ०९	२	०	०	०	१	०	०	०	१	०	०
१० - १४	८	१	२	०	१	०	०	०	२	२	०
१५ - १९	३	०	१	०	०	०	१	१	०	०	०
२० - २४	२	०	१	०	०	०	१	०	०	०	०
२५ - २९	४	०	१	०	०	०	१	१	०	१	०
३० - ३४	६	१	०	०	०	०	०	२	१	२	०
३५ - ३९	५	०	३	०	०	०	०	१	१	०	०
४० - ४४	४	०	२	१	०	०	०	०	१	०	०
४५ - ४९	७	०	२	०	०	०	०	२	०	३	०
५० - ५४	३	१	२	०	०	०	०	०	०	०	०
५५ - ५९	११	०	८	०	०	०	०	०	१	२	०
६० - ६४	२७	२	१७	०	१	०	०	०	४	३	०
६५ - ६९	१५	३	३	०	०	०	०	०	५	४	०
७० - ७४	३५	०	१५	१	१	०	०	०	८	९	१
७५ - ७९	४२	१	१२	०	२	०	०	०	१०	१७	०
८० +	५५	४	१७	०	०	०	०	०	१०	२३	१
उल्लेख नभएको	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
पुरुष											
सबै समूह	१४९	११	५२	२	१	०	३	३	२७	४८	२

उमेर समूह (वर्ष)	जम्मा	मृत्युका कारण									
		सरुवा रोग	नसने रोग	सडक दुर्घटना	अन्य दुर्घटना	प्रजनन तथा प्रसूति जटिलता	हत्या	आत्महत्या	प्राकृतिक प्रकोप	अन्य	उल्लेख नभएको
१ वर्ष भन्दा कम	८	२	०	०	०	०	०	०	१	४	१
०१ - ०४	२	१	०	०	०	०	०	०	०	१	०
०५ - ०९	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१० - १४	२	०	०	०	१	०	०	०	०	१	०
१५ - १९	२	०	१	०	०	०	१	०	०	०	०
२० - २४	२	०	१	०	०	०	१	०	०	०	०
२५ - २९	२	०	०	०	०	०	१	१	०	०	०
३० - ३४	५	१	०	०	०	०	०	१	१	२	०
३५ - ३९	३	०	२	०	०	०	०	०	१	०	०
४० - ४४	३	०	१	१	०	०	०	०	१	०	०
४५ - ४९	४	०	१	०	०	०	०	१	०	२	०
५० - ५४	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
५५ - ५९	७	०	४	०	०	०	०	०	१	२	०
६० - ६४	१५	१	११	०	०	०	०	०	०	३	०
६५ - ६९	५	२	१	०	०	०	०	०	१	१	०
७० - ७४	१९	०	६	१	०	०	०	०	५	७	०
७५ - ७९	३३	१	९	०	०	०	०	०	८	१५	०
८० +	३५	३	१३	०	०	०	०	०	८	१०	१
उल्लेख नभएको	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला											
सबै समूह	१००	५	३७	०	५	०	०	४	२१	२७	१
१ वर्ष भन्दा कम	६	०	०	०	०	०	०	०	३	३	०
०१ - ०४	३	०	२	०	०	०	०	०	०	१	०
०५ - ०९	२	०	०	०	१	०	०	०	१	०	०
१० - १४	६	१	२	०	०	०	०	०	२	१	०
१५ - १९	१	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०
२० - २४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२५ - २९	२	०	१	०	०	०	०	०	०	१	०
३० - ३४	१	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०
३५ - ३९	२	०	१	०	०	०	०	१	०	०	०

उमेर समूह (वर्ष)	जम्मा	मृत्युका कारण									
		सरुवा रोग	नसने रोग	सडक दुर्घटना	अन्य दुर्घटना	प्रजनन तथा प्रसूति जटिलता	हत्या	आत्महत्या	प्राकृतिक प्रकोप	अन्य	उल्लेख नभएको
४० - ४४	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
४५ - ४९	३	०	१	०	०	०	०	१	०	१	०
५० - ५४	२	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०
५५ - ५९	४	०	४	०	०	०	०	०	०	०	०
६० - ६४	१२	१	६	०	१	०	०	०	४	०	०
६५ - ६९	१०	१	२	०	०	०	०	०	४	३	०
७० - ७४	१६	०	९	०	१	०	०	०	३	२	१
७५ - ७९	९	०	३	०	२	०	०	०	२	२	०
८० +	२०	१	४	०	०	०	०	०	२	१३	०
उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

प्रस्तुत तालिकामा गत १२ महिनामा भएको मृत्युको संख्या, उमेर समूह र मृत्युको कारण अनुसार जनसाङ्ख्यिकीय विवरण विश्लेषण गरिएको छ। यो तथ्याङ्क राष्ट्रिय जनगणना वा जनसाङ्ख्यिकीय सर्वेक्षणबाट लिइएको देखिन्छ। यस विवरणमा मृतकहरूलाई पुरुष र महिला गरी लैङ्गिक आधारमा वर्गीकरण गरिएको छ। उमेर समूहलाई १ वर्षभन्दा कम देखि ७५ वर्षभन्दा माथि सम्म विभिन्न वर्गमा विभाजन गरिएको छ। मृत्युका कारणहरूमा संक्रामक रोग, क्रोनिक रोग, दुर्घटना, र आत्महत्या जस्ता शीर्षकहरू समावेश छन्। यो तथ्याङ्कले समाजको जनस्वास्थ्यको अवस्था र मृत्युदरको प्रवृत्तिलाई स्पष्ट रूपमा दर्शाउँछ।

८.४ बृहत उमेर समूह र मृत्यु हुँदाको अवस्थानुसार मृतक महिलाको संख्या

उमेर समूह	जम्मा	मृत्यु हुँदाको अवस्था			
		गर्भवती	प्रसूति	सुत्केरी भएको ६ हप्ता भएको	अन्य
जम्मा	१०	०	०	०	१०
१५ - २४ वर्ष	१	०	०	०	१
२५ - ३४ वर्ष	३	०	०	०	३
३५ - ४९ वर्ष	६	०	०	०	६

यस तालिकामा विभिन्न उमेर समूहका महिलाहरूको मृत्यु हुँदाको अवस्थालाई वर्गीकरण गरेर देखाइएको छ। तालिका अनुसार १५ देखि ४९ वर्ष उमेर समूहका जम्मा १० जना महिलाहरूको मृत्यु भएको विवरण उल्लेख छ, जसमा १५-२४ वर्षका १ जना, २५-३४ वर्षका ३ जना र ३५-४९ वर्षका ६ जना रहेका छन्। मृत्यु हुँदाको अवस्थालाई गर्भवती, प्रसूति, सुत्केरी भएको ६ हप्ता भएको र अन्य गरी चार भागमा विभाजन गरिएको छ। मुख्य कुरा के छ भने, उल्लेखित सबै उमेर समूहका महिलाहरूको मृत्यु 'अन्य' कारण वा अवस्थामा भएको देखिन्छ भने गर्भवती, प्रसूति र सुत्केरी भएको ६ हप्ताको अवधिमा कसैको पनि मृत्यु भएको रेकर्ड देखिँदैन।

८.५ आमाको उमेर समूह र मृत्यु भएका बच्चाको संख्याअनुसार १५-४९ वर्षका विवाहित महिलाको संख्या

मृत्यु भएका बच्चाको संख्या	एकपटक विवाह भएको महिलाको संख्या	महिलाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१५ - १९	२० - २४	२५ - २९	३० - ३४	३५ - ३९	४० - ४४	४५ - ४९
जम्मा	८७६९	३१०	१५२४	१६७५	१५९७	१५००	११७१	९९२
बच्चा नजन्माएका	९२१	१८६	३८५	१५७	६४	४१	४०	४८
बच्चा नमरेका	७८४८	११८	१०९३	१४३४	१४२४	१३३२	१०४२	८५०
१ जना बच्चा मरेका	४१२	५	३९	६७	९०	९०	६२	५९
२ जना बच्चा मरेका	९८	१	७	१५	१४	२४	१६	२१
३ जना बच्चा मरेका	३०	०	०	२	४	८	८	८
४ जना बच्चा मरेका	१०	०	०	०	१	३	३	३

मृत्यु भएका बच्चाको संख्या	एकपटक विवाह भएको महिलाको संख्या	महिलाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१५ - १९	२० - २४	२५ - २९	३० - ३४	३५ - ३९	४० - ४४	४५ - ४९
५ जना बच्चा मरेका	५	०	०	०	०	२	०	३
६ जना बच्चा मरेका	०	०	०	०	०	०	०	०
७ जना बच्चा मरेका	०	०	०	०	०	०	०	०
८ जना बच्चा मरेका	०	०	०	०	०	०	०	०
९ जना वा बढी बच्चा मरेका	०	०	०	०	०	०	०	०

प्रस्तुत तालिकामा १५-४९ वर्षका विवाहित महिलाहरूको संख्या उनीहरूको उमेर समूह र मृत्यु भएका बच्चाहरूको संख्याका आधारमा विश्लेषण गरिएको छ। तालिका अनुसार एकपटक मात्र विवाह गरेका जम्मा महिलाहरूको संख्या ८,७६९ रहेको छ, जसमा सबैभन्दा बढी २५-२९ वर्ष उमेर समूहका महिलाहरू (१,६७५ जना) र सबैभन्दा कम १५-१९ वर्ष उमेर समूहका महिलाहरू (३१० जना) समेटिएका छन्। तथ्याङ्कलाई हेर्दा बच्चा नजन्माएका महिलाहरूको संख्या ९२१ र बच्चा जन्माएर पनि मृत्यु नभएका आमाहरूको संख्या ७,२९३ रहेको देखिन्छ। यसैगरी, बच्चा मृत्यु भएका आमाहरूको खण्डमा १ जना बच्चा गुमाउने महिलाहरू ४१२ जना, २ जना गुमाउने ९८ जना, ३ जना गुमाउने ३० जना, ४ जना गुमाउने १० जना र ५ जना बच्चा गुमाउने आमाहरू ५ जना रहेका छन् भने ६ जना वा सोभन्दा बढी बच्चा मृत्यु हुनेको संख्या शून्य रहेको छ। समग्रमा, यो तालिकाले उमेर बढ्दै जाँदा आमाहरूले बच्चा गुमाउनुपरेको संख्यात्मक अनुपात र विभिन्न उमेर समूहमा विवाहित महिलाहरूको प्रजनन तथा बाल मृत्युको अवस्थालाई स्पष्ट रूपमा देखाउँछ।

८.६ आमाको साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको शिक्षाको तहअनुसार मृत्यु हुने बच्चाको संख्या

साक्षरता/उत्तीर्ण गरेको शिक्षा	जम्मा मृत्यु भएका बच्चा	आमाको उमेर समूहअनुसार मृत जन्मेका बच्चाको संख्या						
		१५ - १९	२० - २४	२५ - २९	३० - ३४	३५ - ३९	४० - ४४	४५ - ४९
जम्मा	७६३	७	५३	१०३	१३४	१८४	१३०	१५२
निरक्षर	६३६	३	३३	७३	११३	१६८	१०१	१४५
पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने	६३६	३	३३	७३	११३	१६८	१०१	१४५
पढ्न मात्र सक्ने	०	०	०	०	०	०	०	०
साक्षर	१२७	४	२०	३०	२१	१६	२९	७
पूर्व बाल शिक्षा (०)	०	०	०	०	०	०	०	०
प्राथमिक शिक्षा (१-५)	४१	२	४	७	११	३	११	३
निम्न माध्यमिक (कक्षा ६-८)	४७	०	९	१४	५	६	११	२
कक्षा ९ र १०, टेस्ट पास	७	०	१	३	०	०	३	०
एसएलसी वा सो सरह	१७	२	५	२	२	५	१	०
प्रवीणता प्रमाण तह र सो सरह	११	०	०	३	३	२	१	२
स्नातक तह वा सो सरह	१	०	०	०	०	०	१	०
स्नातकोत्तर, सो सरह र सोभन्दा माथि	२	०	०	१	०	०	१	०
अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०
तह नभएका	१	०	१	०	०	०	०	०
तह उल्लेख नभएका	०	०	०	०	०	०	०	०
कहिल्यै विद्यालय नगएका	०	०	०	०	०	०	०	०
साक्षरता अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०

माथिको तालिकाले आमाको साक्षरता अवस्था र उत्तीर्ण गरेको शिक्षाको तहअनुसार मृत्यु हुने बच्चाको संख्या सम्बन्धी तथ्याङ्क देखाउँछ। यो तालिकामा जम्मा ७६३ मृत जन्मेका वा मृत्यु भएका बच्चाहरूको विवरण समावेश गरिएको छ, जसलाई आमाको १५ वर्षदिखि ४९ वर्षसम्मको उमेर समूह र विभिन्न शैक्षिक पृष्ठभूमिमा वर्गीकरण गरिएको छ। तथ्याङ्कलाई हेर्दा,

निरक्षर वा पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने आमाहरूबाट जन्मिएका बच्चाहरूको मृत्यु संख्या सबैभन्दा उच्च अर्थात् ६३६ रहेको देखिन्छ, जुन कुल संख्याको ठूलो हिस्सा हो। यसको विपरित, आमाको शैक्षिक तह बढ्दै जाँदा (जस्तै प्राथमिक शिक्षामा ४१, निम्न माध्यमिकमा ४७, र उच्च शिक्षा वा सोभन्दा माथिल्लो तहमा निकै न्यून) बच्चाहरूको मृत्यु संख्या क्रमशः घट्दै गएको प्रष्ट हुन्छ। उमेर समूहका आधारमा विश्लेषण गर्दा, ३५ देखि ३९ वर्ष उमेर समूहका आमाहरूमा सबैभन्दा बढी १८४ र ४५ देखि ४९ वर्ष समूहमा १५२ बच्चाको मृत्यु भएको देखिन्छ, जसले आमाको अशिक्षा र बढी उमेर दुवै पक्ष बाल मृत्युदर बढाउने प्रमुख कारक हुनसक्ने सङ्केत गर्दछ।

८.७ आमाको पेशा र उमेर समूहअनुसार मृत बच्चाको जनसंख्या

आमाको मुख्य पेशा	जम्मा मरेका बच्चा	आमाको उमेर समूह अनुसार मृत्यु भएका बच्चाको संख्या						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
जम्मा	७६३	७	५३	१०३	१३४	१८४	१३०	१५२
सशस्त्र बल	०	०	०	०	०	०	०	०
व्यवस्थापक	१	०	०	०	०	०	१	०
पेशाविद्	२	०	०	१	०	१	०	०
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	०	०	०	०	०	०	०	०
कार्यालय सहायकहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	४	०	०	०	०	२	०	२
दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार	६६	०	२	२	६	२०	१२	२४
शिल्पकला तथा कारिगरी	२	०	०	०	२	०	०	०
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू	१८३	१	१७	२७	३५	३६	३०	३७
पेशा उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०
आर्थिक रुपमा सक्रिय नभएको	५०५	६	३४	७३	९१	१२५	८७	८९

यो तालिकाले आमाको मुख्य पेशा र उमेर समूहअनुसार मृत बच्चाको जनसंख्या देखाउँछ। तालिका अनुसार कूल मृत बच्चाहरूको संख्या ७६३ रहेको छ, जसमा सबैभन्दा बढी संख्या आर्थिक रूपमा सक्रिय नभएका आमाहरूका बच्चाहरूको (५०५) र त्यसपछि सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरूका बच्चाहरूको (१८३) देखिन्छ। आमाको उमेर समूहको आधारमा हेर्दा, सबैभन्दा धेरै मृत बच्चाहरू ३५-३९ वर्ष उमेर समूहका आमाहरूबाट (१८४) र त्यसपछि ४५-४९ वर्ष उमेर समूहका आमाहरूबाट (१५२) भएका छन् भने सबैभन्दा कम संख्या १५-१९ वर्ष उमेर समूहमा (७) रहेको छ। पेशागत रूपमा सशस्त्र बल, प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्, कार्यालय सहायकहरू, र कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदार समूहमा मृत बच्चाको संख्या शून्य देखिन्छ।

८.८ आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता र उमेर समूहअनुसार मृत्यु हुने बच्चाको संख्या

आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता	मृत्यु भएका जम्मा बच्चा	आमाको उमेर समूह अनुसार मृत्यु भएका बच्चाको संख्या						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
जम्मा	७६३	७	५३	१०३	१३४	१८४	१३०	१५२
कृषि, वन तथा माछापालन	११४	०	५	१३	१२	२४	२१	३९
खानी तथा उत्खनन	०	०	०	०	०	०	०	०
औद्योगिक उत्पादन	३	०	०	१	२	०	०	०
बिजुली, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	०	०	०	०	०	०	०	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धीकरणका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
निर्माण	३३	०	१	३	७	१३	४	५
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू	७९	१	११	८	१३	१४	१३	१९
यातायात तथा भण्डारण	०	०	०	०	०	०	०	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
सूचना तथा सञ्चार	०	०	०	०	०	०	०	०
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०

आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता	मृत्यु भएका जम्मा बच्चा	आमाको उमेर समूह अनुसार मृत्यु भएका बच्चाको संख्या						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
सार्वजनिक प्रशासन तथ सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलामहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
शिक्षा	२	०	०	१	०	१	०	०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	०	०	०	०	०	०	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	२७	०	२	४	९	७	५	०
घर परिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०
आर्थिक रूपमा सक्रिय नरहेको	५०५	६	३४	७३	९१	१२५	८७	८९

यो तालिकामा आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता र उमेर समूहअनुसार मृत्यु हुने बच्चाको संख्या प्रस्तुत गरिएको छ। तथ्याङ्क अनुसार कुल ७६३ जना बच्चाहरूको मृत्यु भएको देखिन्छ, जसमा सबैभन्दा बढी संख्या आर्थिक रूपमा सक्रिय नरहेका आमाहरूका बच्चाहरूको (५०५ जना) रहेको छ। त्यसैगरी, कृषि, वन तथा माछापालनमा संलग्न आमाहरूका ११४ जना र थोक

एवम् खुद्रा व्यापार क्षेत्रमा आबद्ध आमाहरूका ७९ जना बच्चाहरूको मृत्यु भएको देखिन्छ। आमाको उमेर समूहका आधारमा हेर्दा, ३५-३९ वर्ष उमेर समूहका आमाहरूका बच्चाहरूको मृत्यु संख्या सबैभन्दा उच्च (१८४ जना) छ भने त्यसपछि क्रमशः ४५-४९ वर्ष समूहका (१५२ जना), ३०-३४ वर्ष समूहका (१३४ जना) र ४०-४४ वर्ष समूहका (१३० जना) रहेका छन्। १५-१९ वर्षको कम उमेर समूहमा भने यो संख्या सबैभन्दा न्यून (७ जना) रहेको देखिन्छ। समग्रमा, यो विवरणले आमाको रोजगारको क्षेत्र र उमेरको अवस्था अनुसार बाल मृत्युदरको वितरणलाई स्पष्ट रूपमा देखाउँछ।

८.९ आमाको आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको कारण र उमेर समूहअनुसार मृत्यु हुने बच्चाको संख्या

आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुका कारण	मृत्यु हुने बच्चाको संख्या	आमाको उमेर समूह अनुसार मृत्यु हुने बच्चाको संख्या						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
जम्मा	६९७	७	५३	९९	१२६	१७०	१२१	१२१
विद्यार्थी	०	०	०	०	०	०	०	०
घरायसी काम (घर धन्दा)	३६०	६	२१	४६	५७	९५	७४	६१
घरायसी कर्म (पारिवारिक हेरचाह)	१७९	०	१४	३१	३८	४०	२२	३४
अपाङ्गता/रोग	२	०	०	०	०	२	०	०
पेन्सन/नियमित आय	३	०	०	०	०	०	०	३
सामाजिक कार्य /स्वयंसेवक	०	०	०	०	०	०	०	०
अन्य	१५२	१	१८	२२	३१	३३	२५	२२
उल्लेख नभएको	१	०	०	०	०	०	०	१

प्रस्तुत तालिकामा आमाको आर्थिक रुपमा सक्रिय नहुनुको कारण र उमेर समूहअनुसार मृत्यु हुने बच्चाको संख्या सम्बन्धी तथ्याङ्क प्रस्तुत गरिएको छ। यस तालिका अनुसार जम्मा ६९७ जना बच्चाहरूको मृत्यु भएको देखिन्छ, जसमा आमाको उमेर समूह अनुसार ३५-३९ वर्षका आमाका बच्चाहरूको मृत्यु संख्या सबैभन्दा बढी (१७० जना) र १५-१९ वर्षका आमाहरूका बच्चाहरूको मृत्यु संख्या सबैभन्दा कम (७ जना) रहेको छ। आर्थिक रुपमा सक्रिय नहुनुको कारणहरूमा घरायसी काम (घर धन्दा) मा संलग्न आमाहरूका बच्चाहरूको मृत्यु संख्या सबैभन्दा धेरै अर्थात् ३६० जना रहेको छ भने घरायसी कर्म (पारिवारिक हेरचाह) मा संलग्न आमाहरूका १७९ जना बच्चाहरूको मृत्यु भएको देखिन्छ। विद्यार्थी, अपाङ्गता/रोग, पेन्सन/नियमित आय, र सामाजिक कार्य/स्वयंसेवक जस्ता अन्य कारणहरूमा बच्चाहरूको मृत्यु संख्या अत्यन्तै न्यून वा शून्य रहेको छ। समग्रमा, यस तथ्याङ्कले घरायसी काममा व्यस्त रहने र मध्य उमेरका आमाहरूका बच्चाहरूमा मृत्युदर बढी भएको देखाउँछ।

८.१० बलरा नगरपालिकाको कार्यालयबाट प्राप्त पछिल्लो तीन आ.व. मा मृत्यु भएका व्यक्तिहरूको विवरण

वडा नं.	आ.व. २०८०/०८१				आ.व. २०८१/०८२				आ.व. २०८२/०८३			
	मृत्यु											
	पुरुष	महिला	तेस्रो लिङ्ग	जम्मा	पुरुष	महिला	तेस्रो लिङ्ग	जम्मा	पुरुष	महिला	तेस्रो लिङ्ग	जम्मा
१	१०	४		१४	२१	२२		४३	१८	१४		३२
२	९	२०		२९	१६	२०		३६	११	१३		२४
३	६	१३		१९	८	७		१५	१७	१०		२७
४	१५	१३		२८	१२	१३		२५	१८	१०		२८
५	१६	२२		३८	१४	२०		३४	११	१४		२५
६	१८	१४		३२	१९	२१		४०	२३	१६		३९
७	१९	११		३०	२३	१९		४२	२२	२५		४७
८	१६	१३		२९	१२	२१		३३	११	१८		२९
९	१४	११		२५	१२	२२		३४	६	७		१३
१०	१७	२०		३७	१५	२०		३५	१८	२०		३८
११	१५	१०		२५	१०	१२		२२	९	५		१४
जम्मा	१५५	१५१		३०६	१६२	१९७		३५९	१६४	१५२		३१६

नोट : मृत्युको तथ्याङ्कसम्बन्धी थप विवरण राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को वेबसाइट www.censusnepal.cbs.gov.np वा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको वेबसाइट www.nsonepal.gov.np बाट अध्ययन गर्न सकिने छ ।

खण्ड : ९ बसाइँसराइसम्बन्धी विवरण

जनसंख्या परिवर्तनको प्रमुख कारक तत्त्वमध्येको तेस्रो कारक तत्त्व बसाइँसराइ हो । यसकारण बसाइँसराइसम्बन्धी विवरणसमेत राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ मा सोधिएको थियो। जसबाट प्राप्त नतिजाको आधारमा उमेर समूह, लिङ्ग, जन्मस्थान, जन्म भएको मुलुक, प्रदेशगत जन्मथलो, पछिल्लो बसोवासको स्थान, बसाइ अवधि, बसाइँ सरी अउनुको कारण, विदेश बसाइको अवधि लगायतको आधारमा बलरा नगरपालिकाको बसाइँसराइसम्बन्धी विवरणलाई यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

९.१ जन्मस्थान, लिङ्ग तथा ५ वर्ष उमेर समूहअनुसार जनसंख्या

लिङ्ग र उमेर समूह (उमेर वर्षमा)	जम्मा जनसंख्या	नेपालभित्र जन्मेको	नेपालको						विदेशमा जन्मेको	जन्मस्थान उल्लेख नभएको
			सर्लाही जिल्लामा जन्मेको		अर्को जिल्लामा जन्मेको					
			यही पालिका मा जन्मेको	सर्लाही जिल्लाको अन्य पालिकामा जन्मेको	हिमाल	पहाड	तराई	उल्लेख नभएको		
जम्मा										
जम्मा	४७९१२	४२९३९	३७९४१	३०३४	८	२०	१९३६	०	४९७३	०
००-०४	५२८८	५२८४	५२८०	१	०	१	२	०	४	०
०५-०९	६१४७	६१३१	६१२५	३	०	०	३	०	१६	०
१०-१४	५८९७	५८८४	५८७६	६	०	०	२	०	१३	०
१५ - १९	४८६३	४७९९	४६३८	१०६	१	०	५४	०	६४	०
२० - २४	४०९१	३७३१	२९२५	५००	०	३	३०३	०	३६०	०
२५ - २९	३५३८	३०६९	२२१६	५३८	२	१	३१२	०	४६९	०
३० - ३४	३०७२	२४५१	१७९२	४०३	२	५	२४९	०	६२१	०
३५ - ३९	२९३४	२३०९	१७०६	३७०	१	३	२२९	०	६२५	०
४० - ४४	२४७७	१९३९	१४८८	२७७	०	२	१७२	०	५३८	०
४५ - ४९	२०२५	१५६१	११७५	२१९	०	०	१६७	०	४६४	०
५० - ५४	१७५३	१३७६	१०८६	१५८	०	२	१३०	०	३७७	०
५५ - ५९	१३९७	१०७६	८५९	१२७	०	०	९०	०	३२१	०
६० - ६४	१३४२	१०१६	८२२	१२०	०	१	७३	०	३२६	०
६५ - ६९	११३६	८६२	७२२	८९	०	०	५१	०	२७४	०
७० - ७४	९७८	७२५	६०६	६८	१	२	४८	०	२५३	०

लिङ्ग र उमेर समूह (उमेर वर्षमा)	जम्मा जनसंख्या	नेपालभित्र जन्मेको	नेपालको						विदेशमा जन्मेको	जन्मस्थान उल्लेख नभएको
			सर्लाही जिल्लामा जन्मेको		अर्को जिल्लामा जन्मेको					
			यही पालिका मा जन्मेको	सर्लाही जिल्लाको अन्य पालिकामा जन्मेको	हिमाल	पहाड	तराई	उल्लेख नभएको		
७५+	९७४	७२६	६२५	४९	१	०	५१	०	२४८	०
पुरुष										
जम्मा	२४७७१	२४७०६	२४५९९	६३	१	२	४१	०	६५	०
००-०४	२६९३	२६९२	२६९०	०	०	१	१	०	१	०
०५-०९	३१९१	३१८३	३१८०	२	०	०	१	०	८	०
१०-१४	३०२८	३०२७	३०२५	२	०	०	०	०	१	०
१५ - १९	२६२८	२६२५	२६२१	२	०	०	२	०	३	०
२० - २४	२१७२	२१६६	२१५४	७	०	०	५	०	६	०
२५ - २९	१७९८	१७९५	१७८४	७	०	०	४	०	३	०
३० - ३४	१४६९	१४६०	१४४६	१०	०	०	४	०	९	०
३५ - ३९	१४३३	१४२८	१४१३	११	१	१	२	०	५	०
४० - ४४	१३०४	१२९८	१२८६	९	०	०	३	०	६	०
४५ - ४९	१०३२	१०३०	१०१९	४	०	०	७	०	२	०
५० - ५४	९५२	९४८	९४१	३	०	०	४	०	४	०
५५ - ५९	७३९	७३७	७३५	०	०	०	२	०	२	०
६० - ६४	६९३	६८७	६८३	३	०	०	१	०	६	०
६५ - ६९	६२६	६२६	६२३	०	०	०	३	०	०	०
७० - ७४	४८१	४७७	४७५	२	०	०	०	०	४	०
७५+	५३२	५२७	५२४	१	०	०	२	०	५	०
महिला										
जम्मा	२३१४१	१८२३३	१३३४२	२९७१	७	१८	१८९५	०	४९०८	०
००-०४	२५९५	२५९२	२५९०	१	०	०	१	०	३	०
०५-०९	२९५६	२९४८	२९४५	१	०	०	२	०	८	०
१०-१४	२८६९	२८५७	२८५१	४	०	०	२	०	१२	०
१५ - १९	२२३५	२१७४	२०१७	१०४	१	०	५२	०	६१	०
२० - २४	१९१९	१८६५	१७७१	४९३	०	३	२९८	०	३५४	०
२५ - २९	१७४०	१७३४	१७३२	५३१	२	१	३०८	०	४६६	०
३० - ३४	१६०३	१५९१	१५८६	३९३	२	५	२४५	०	६१२	०
३५ - ३९	१५०१	१४८१	१४७३	३५९	०	२	२२७	०	६२०	०
४० - ४४	११७३	११६१	११५२	२६८	०	२	१६९	०	५३२	०

लिङ्ग र उमेर समूह (उमेर वर्षमा)	जम्मा जनसंख्या	नेपालभित्र जन्मेको	नेपालको						विदेशमा जन्मेको	जन्मस्थान उल्लेख नभएको
			सर्लाही जिल्लामा जन्मेको		अर्को जिल्लामा जन्मेको					
			यही पालिका मा जन्मेको	सर्लाही जिल्लाको अन्य पालिकामा जन्मेको	हिमाल	पहाड	तराई	उल्लेख नभएको		
४४										
४५ - ४९	९९३	५३१	१५६	२१५	०	०	१६०	०	४६२	०
५० - ५४	८०१	४२८	१४५	१५५	०	२	१२६	०	३७३	०
५५ - ५९	६५८	३३९	१२४	१२७	०	०	८८	०	३१९	०
६० - ६४	६४९	३२९	१३९	११७	०	१	७२	०	३२०	०
६५ - ६९	५१०	२३६	९९	८९	०	०	४८	०	२७४	०
७० - ७४	४९७	२४८	१३१	६६	१	२	४८	०	२४९	०
७५+	४४२	१९९	१०१	४८	१	०	४९	०	२४३	०

यो तालिकाले नेपालको जनसंख्यालाई जन्मस्थान, लिङ्ग र ५ वर्षको उमेर समूह अनुसार वर्गीकरण गरेर प्रस्तुत गरेको छ। तालिका मुख्य रूपमा तीनवटा ठूला खण्डहरूमा विभाजित छ: **जम्मा (कुल जनसंख्या)**, **पुरुष** र **महिला**। प्रत्येक खण्डभित्र नागरिकहरूलाई उमेर समूह (जस्तै: ०-४, ५-९, १०-१४ देखि ७५+ वर्षसम्म) अनुसार छुट्याइएको छ। जनसंख्याको बसाइँसराइ वा जन्मस्थानको स्थिति देखाउन यसमा मुख्य सूचकहरू राखिएका छन्, जसमा नेपालभित्रै जन्मिएका (सम्बन्धित स्थानीय तहमा वा अन्य स्थानीय तहमा जन्मिएका), अर्को जिल्लामा जन्मिएका (हिमाल, पहाड, तराई), विदेशमा जन्मिएका र जन्मस्थान उल्लेख नभएका व्यक्तिहरूको विस्तृत तथ्याङ्क समावेश गरिएको छ। समग्रमा, यस तालिकाले नेपालको जनसांख्यिकीय वनोट र आन्तरिक तथा बाह्य बसाइँसराइको ढाँचालाई स्पष्ट रूपमा बुझ्न मद्दत गर्दछ।

१.२ प्रदेशगत जन्म, लिङ्ग र उमेरअनुसार मूल जन्मथलोका जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	जन्मेको प्रदेश							उल्लेख नभएको
		कोशी	मधेश	वागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदुरपश्चिम	
जम्मा									
जम्मा	४२९३९	२४	४२८८३	१९	२	७	०	४	०
०० - ०४	५२८४	०	५२८३	१	०	०	०	०	०
०५ - ०९	६१३१	०	६१३१	०	०	०	०	०	०
१० - १४	५८८४	०	५८८४	०	०	०	०	०	०
१५ - १९	४७९९	१	४७९८	०	०	०	०	०	०
२० - २४	३७३१	२	३७२४	४	०	०	०	१	०
२५ - २९	३०६९	५	३०५८	२	०	१	०	३	०
३० - ३४	२४५१	४	२४४१	२	१	३	०	०	०
३५ - ३९	२३०९	९	२२९६	३	०	१	०	०	०
४० - ४४	१९३९	०	१९३५	१	१	२	०	०	०
४५ - ४९	१५६१	०	१५६१	०	०	०	०	०	०
५० - ५४	१३७६	०	१३७४	२	०	०	०	०	०
५५ - ५९	१०७६	०	१०७६	०	०	०	०	०	०
६० - ६४	१०१६	०	१०१५	१	०	०	०	०	०
६५ - ६९	८६२	०	८६२	०	०	०	०	०	०
७० - ७४	७२५	२	७२१	२	०	०	०	०	०
७५+	७२६	१	७२४	१	०	०	०	०	०
पुरुष									
जम्मा	२४७०६	१	२४७०१	३	०	१	०	०	०
०० - ०४	२६९२	०	२६९१	१	०	०	०	०	०
०५ - ०९	३१८३	०	३१८३	०	०	०	०	०	०
१० - १४	३०२७	०	३०२७	०	०	०	०	०	०
१५ - १९	२६२५	०	२६२५	०	०	०	०	०	०
२० - २४	२१६६	०	२१६६	०	०	०	०	०	०
२५ - २९	१७९५	०	१७९४	१	०	०	०	०	०
३० - ३४	१४६०	०	१४६०	०	०	०	०	०	०
३५ - ३९	१४२८	१	१४२६	१	०	०	०	०	०
४० - ४४	१२९८	०	१२९७	०	०	१	०	०	०
४५ - ४९	१०३०	०	१०३०	०	०	०	०	०	०
५० - ५४	९४८	०	९४८	०	०	०	०	०	०
५५ - ५९	७३७	०	७३७	०	०	०	०	०	०
६० - ६४	६८७	०	६८७	०	०	०	०	०	०
६५ - ६९	६२६	०	६२६	०	०	०	०	०	०
७० - ७४	४७७	०	४७७	०	०	०	०	०	०
७५+	५२७	०	५२७	०	०	०	०	०	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	जन्मेको प्रदेश							उल्लेख नभएको
		कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदुरपश्चिम	
महिला									
जम्मा	१८२३३	२३	१८१८२	१६	२	६	०	४	०
०० - ०४	२५९२	०	२५९२	०	०	०	०	०	०
०५ - ०९	२९४८	०	२९४८	०	०	०	०	०	०
१० - १४	२८५७	०	२८५७	०	०	०	०	०	०
१५ - १९	२१७४	१	२१७३	०	०	०	०	०	०
२० - २४	१५६५	२	१५५८	४	०	०	०	१	०
२५ - २९	१२७४	५	१२६४	१	०	१	०	३	०
३० - ३४	९९१	४	९८१	२	१	३	०	०	०
३५ - ३९	८८१	८	८७०	२	०	१	०	०	०
४० - ४४	६४१	०	६३८	१	१	१	०	०	०
४५ - ४९	५३१	०	५३१	०	०	०	०	०	०
५० - ५४	४२८	०	४२६	२	०	०	०	०	०
५५ - ५९	३३९	०	३३९	०	०	०	०	०	०
६० - ६४	३२९	०	३२८	१	०	०	०	०	०
६५ - ६९	२३६	०	२३६	०	०	०	०	०	०
७० - ७४	२४८	२	२४४	२	०	०	०	०	०
७५+	१९९	१	१९७	१	०	०	०	०	०

यो तालिकाले बलरा नगरपालिकामा रहेका व्यक्तिहरूको जन्मस्थान, लिङ्ग र उमेर समूहअनुसारको जनसंख्या विवरण प्रस्तुत गर्दछ। तालिकाको मुख्य भाग (जम्मा) अनुसार यहाँको कुल जनसंख्या ४२,९३९ रहेको छ, जसमा पुरुषको संख्या २४,७०६ र महिलाको संख्या १८,२३३ देखिन्छ। भौगोलिक रूपमा हेर्दा, यस प्रदेशमा बसोबास गर्ने बहुसंख्यक मानिसहरूको मूल जन्मथलो मधेश प्रदेश नै (४२,८८३ जना) रहेको छ भने कोशी, बागमती, गण्डकी, लुम्बिनी र सुदूरपश्चिम जस्ता अन्य प्रदेशबाट यहाँ आएर बसोबास गर्नेहरूको संख्या निकै न्यून छ। उमेर समूहका आधारमा वर्गीकरण गर्दा, सुरुवाती बाल्यकाल (००-०४ र ०५-०९ वर्ष) का समूहमा जनसंख्या बढी केन्द्रित देखिन्छ र उमेर बढ्दै जाँदा संख्या क्रमशः घट्दै गएको पाइन्छ, जसले यो क्षेत्रको जनसांख्यिकीय वितरण र आन्तरिक बसाइसराइको अवस्थालाई प्रष्ट पार्छ।

१.३ देश/क्षेत्र वृहत् उमेर समूहअनुसार विदेशमा जन्मेकाको जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	भारत	सार्क मुलुक	आसियन मुलुक	मध्यपूर्व	अन्य एशियाली	इयू आबद्ध मुलुक	अन्य यूरोपेली मुलुक	उत्तर अमेरिकी मुलुक	दक्षिण अमेरिकी मुलुक	अफ्रिकी मुलुक	प्यासिफिक टापु मुलुक	अन्य	उल्लेख नभएको
जम्मा														
जम्मा	४९७३	४९७२	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०
०० - १४	३३	३३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५ - ५९	३८३९	३८३८	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०
६०+	११०१	११०१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पुरुष														
जम्मा	६५	६४	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०
०० - १४	१०	१०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५ - ५९	४०	३९	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०
६०+	१५	१५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला														
जम्मा	४९०८	४९०८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०० - १४	२३	२३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५ - ५९	३७९९	३७९९	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६०+	१०८६	१०८६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

यो तालिकाले विदेशमा जन्मिएका व्यक्तिहरूको जनसंख्यालाई देश/क्षेत्र, विस्तृत उमेर समूह र लिङ्गका आधारमा वर्गीकरण गरेर देखाउँछ। तालिकाको तथ्याङ्क अनुसार, विदेशमा जन्मिएर यहाँ रहेका मानिसहरूको ठूलो हिस्सा भारतबाट आएको देखिन्छ, जहाँ जम्मा ४,९७३ जनामध्ये ४,९७२ जना भारतीय मुलका छन् र अन्य क्षेत्र (जस्तै दक्षिण अमेरिकी मुलुकबाट १ जना) को उपस्थिति नगन्य छ। कुल विदेशमा जन्मेकाको जनसंख्यामा पुरुषको संख्या ६५ र महिलाको संख्या ४,९०८ रहेकाले यहाँ विदेशमा जन्मिएका महिलाहरूको संख्या अत्यधिक बढी देखिन्छ। उमेर समूहको हिसाबले हेर्दा, १५ देखि ५९ वर्ष उमेर समूहका व्यक्तिहरूको संख्या सबैभन्दा

धेरै (३,८३९ जना) छ, जसमध्ये ३,७९९ महिला र ४० जना पुरुष रहेका छन्। त्यस्तै, ६० वर्षभन्दा माथिको उमेर समूहमा १,१०१ जना (१,०८६ महिला र १५ पुरुष) र ० देखि १४ वर्षको बाल उमेर समूहमा जम्मा ३३ जना (२३ महिला र १० पुरुष) रहेका छन्। समग्रमा, यो तथ्याङ्कले विदेशमा जन्मिएका व्यक्तिहरूमा विशेष गरी भारतमा जन्मिएका कामकाजी तथा वयस्क उमेरका महिलाहरूको बाहुल्यता रहेको स्पष्ट पार्छ।

९. ४ पछिल्लो पटकको बसाइको स्थानको आधारमा जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा जनसंख्या	यस बढिको बसोबासको स्थान							विदेश
		यही पालिका	अर्को पालिका			अर्को जिल्ला			
			गापा	नपा	उल्लेख नभएको	गापा	नपा	उल्लेख नभएको	
जम्मा									
जम्मा	४७९१२	३७९१०	२६३७	३५७	५३	१६३७	२९४	४८	४९७६
०० - ०४	५२८८	५२८०	०	०	१	२	१	०	४
०५ - ०९	६१४७	६१२४	२	०	१	४	०	०	१६
१० - १४	५८९७	५८७६	६	०	०	१	१	०	१३
१५ - १९	४८६३	४६३८	८९	१५	३	३४	१९	१	६४
२० - २४	४०९१	२९२५	४१६	६७	१३	२३९	६५	७	३५९
२५ - २९	३५३८	२२०९	४८०	५७	५	२६७	४४	८	४६८
३० - ३४	३०७२	१७८५	३५१	५०	६	२१२	३९	७	६२२
३५ - ३९	२९३४	१७०२	३०९	५९	५	१९६	३२	६	६२५
४० - ४४	२४७७	१४८५	२३०	४२	५	१४९	२५	२	५३९
४५ - ४९	२०२५	११७३	१९३	२१	५	१४७	१७	३	४६६
५० - ५४	१७५३	१०८६	१४६	९	२	११४	१३	५	३७८
५५ - ५९	१३९७	८५७	११६	७	५	७९	८	४	३२१
६० - ६४	१३४२	८१९	११२	१२	०	६०	११	२	३२६
६५ - ६९	११३६	७२१	८१	८	०	४५	६	२	२७३
७० - ७४	९७८	६०५	६२	५	२	४२	८	०	२५४
७५+	९७४	६२५	४४	५	०	४६	५	१	२४८
पुरुष									
जम्मा	२४७७१	२४५९४	४९	१४	१	३९	६	१	६७
०० - ०४	२६९३	२६९०	०	०	०	१	१	०	१
०५ - ०९	३१९१	३१७९	२	०	०	२	०	०	८
१० - १४	३०२८	३०२५	२	०	०	०	०	०	१
१५ - १९	२६२८	२६२१	१	१	०	२	०	०	३
२० - २४	२१७२	२१५४	७	०	०	४	१	०	६
२५ - २९	१७९८	१७८३	५	३	०	३	१	०	३
३० - ३४	१४६९	१४४५	६	३	१	४	०	०	१०
३५ - ३९	१४३३	१४१३	८	३	०	२	२	०	५

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा जनसंख्या	यस बढिको बसोबासको स्थान							
		यही पालिका	अर्को पालिका			अर्को जिल्ला			विदेश
			गापा	नपा	उल्लेख नभएको	गापा	नपा	उल्लेख नभएको	
४० - ४४	१३०४	१२८५	६	२	०	४	०	०	७
४५ - ४९	१०३२	१०१९	३	१	०	६	१	०	२
५० - ५४	९५२	९४१	३	०	०	३	०	१	४
५५ - ५९	७३९	७३५	०	०	०	२	०	०	२
६० - ६४	६९३	६८३	३	०	०	१	०	०	६
६५ - ६९	६२६	६२३	०	०	०	३	०	०	०
७० - ७४	४८१	४७४	२	१	०	०	०	०	४
७५+	५३२	५२४	१	०	०	२	०	०	५
महिला									
जम्मा	२३१४१	१३३१६	२५८८	३४३	५२	१५९८	२८८	४७	४९०९
०० - ०४	२५९५	२५९०	०	०	१	१	०	०	३
०५ - ०९	२९५६	२९४५	०	०	१	२	०	०	८
१० - १४	२८६९	२८५१	४	०	०	१	१	०	१२
१५ - १९	२२३५	२०१७	८८	१४	३	३२	१९	१	६१
२० - २४	१९१९	७७१	४०९	६७	१३	२३५	६४	७	३५३
२५ - २९	१७४०	४२६	४७५	५४	५	२६४	४३	८	४६५
३० - ३४	१६०३	३४०	३४५	४७	५	२०८	३९	७	६१२
३५ - ३९	१५०१	२८९	३०१	५६	५	१९४	३०	६	६२०
४० - ४४	११७३	२००	२२४	४०	५	१४५	२५	२	५३२
४५ - ४९	९९३	१५४	१९०	२०	५	१४१	१६	३	४६४
५० - ५४	८०१	१४५	१४३	९	२	१११	१३	४	३७४
५५ - ५९	६५८	१२२	११६	७	५	७७	८	४	३१९
६० - ६४	६४९	१३६	१०९	१२	०	५९	११	२	३२०
६५ - ६९	५१०	९८	८१	८	०	४२	६	२	२७३
७० - ७४	४९७	१३१	६०	४	२	४२	८	०	२५०
७५+	४४२	१०१	४३	५	०	४४	५	१	२४३

यो तालिकाले पछिल्लो पटकको बसाई सराईको स्थानका आधारमा जनसंख्याको विवरण प्रस्तुत गरेको छ। यस विवरणलाई जम्मा, पुरुष र महिला गरी तीनवटा मुख्य भागमा विभाजन गरिएको छ, जहाँ विभिन्न उमेर समूह (००-०४ देखि ७५+ वर्षसम्म) अनुसार तथ्याङ्क वर्गीकरण गरिएको छ। तालिकामा मानिसहरू यसभन्दा अघि बसोबास गरेको स्थानलाई 'अर्को पालिका' (गापा, नपा, उल्लेख नभएको), 'अर्को जिल्ला' (गापा, नपा, उल्लेख नभएको) र 'विदेश' गरी विभिन्न शीर्षक अन्तर्गत विस्तृत रूपमा देखाइएको छ। समग्र रूपमा हेर्दा, अधिकांश जनसंख्या अहिले बसिरहेकै पालिकामा पहिले पनि बसोबास गरिरहेका थिए भने, आन्तरिक बसाई सराई गर्नेहरूमा यसै

जिल्लाका गाउँपालिकाहरूबाट आउनेको संख्या उल्लेखनीय देखिन्छ। यसका साथै, उल्लेख्य संख्यामा मानिसहरू विदेशबाट समेत बसाई सरेर आएको तथ्याङ्कले देखाउँछ।

९.५ पछिल्लो पटक बसाई सरेको भौगोलिक अवस्थितिको आधारमा जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अघिल्लो बसोबासको स्थान											
		हिमाल			पहाड			तराइ			उल्लेख नभएको		
		ग्रामि ण	सह री	उल्लेख नभए को	ग्रामि ण	सह री	उल्लेख नभए को	ग्रामिण	सह री	उल्लेख नभए को	ग्रामि ण	सह री	उल्लेख नभए को
जम्मा													
जम्मा	५०२६	३	१	०	१२	१०	१	४२५८	६४०	९९	१	०	१
०० - ०४	४	०	०	०	०	१	०	२	०	१	०	०	०
०५ - ०९	७	०	०	०	१	०	०	५	०	१	०	०	०
१० - १४	८	०	०	०	०	०	०	७	१	०	०	०	०
१५ - १९	१६१	०	०	०	०	०	०	१२३	३४	४	०	०	०
२० - २४	८०७	१	०	०	२	१	०	६५२	१३१	१९	०	०	१
२५ - २९	८६१	१	०	०	१	०	१	७४५	१०१	१२	०	०	०
३० - ३४	६६५	०	०	०	२	२	०	५६१	८७	१३	०	०	०
३५ - ३९	६०७	०	१	०	०	३	०	५०४	८७	११	१	०	०
४० - ४४	४५३	०	०	०	१	२	०	३७८	६५	७	०	०	०
४५ - ४९	३८६	०	०	०	०	०	०	३४०	३८	८	०	०	०
५० - ५४	२८९	०	०	०	१	१	०	२५९	२१	७	०	०	०
५५ - ५९	२१९	१	०	०	०	०	०	१९४	१५	९	०	०	०
६० - ६४	१९७	०	०	०	१	०	०	१७१	२३	२	०	०	०
६५ - ६९	१४२	०	०	०	१	०	०	१२५	१४	२	०	०	०
७० - ७४	११९	०	०	०	२	०	०	१०२	१३	२	०	०	०
७५+	१०१	०	०	०	०	०	०	९०	१०	१	०	०	०
पुरुष													
जम्मा	११०	०	१	०	१	१	०	८७	१८	२	०	०	०
०० - ०४	२	०	०	०	०	१	०	१	०	०	०	०	०
०५ - ०९	४	०	०	०	१	०	०	३	०	०	०	०	०
१० - १४	२	०	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०
१५ - १९	४	०	०	०	०	०	०	३	१	०	०	०	०
२० - २४	१२	०	०	०	०	०	०	११	१	०	०	०	०
२५ - २९	१२	०	०	०	०	०	०	८	४	०	०	०	०
३० - ३४	१४	०	०	०	०	०	०	१०	३	१	०	०	०
३५ - ३९	१५	०	१	०	०	०	०	१०	४	०	०	०	०
४० - ४४	१२	०	०	०	०	०	०	१०	२	०	०	०	०
४५ - ४९	११	०	०	०	०	०	०	९	२	०	०	०	०
५० - ५४	७	०	०	०	०	०	०	६	०	१	०	०	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अघिल्लो बसोबासको स्थान											
		हिमाल			पहाड			तराइ			उल्लेख नभएको		
		ग्रामि ण	सह री	उल्लेख नभए को	ग्रामि ण	सह री	उल्लेख नभए को	ग्रामि ण	सह री	उल्लेख नभए को	ग्रामि ण	सह री	उल्लेख नभए को
५५ - ५९	२	०	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०
६० - ६४	४	०	०	०	०	०	०	४	०	०	०	०	०
६५ - ६९	३	०	०	०	०	०	०	३	०	०	०	०	०
७० - ७४	३	०	०	०	०	०	०	२	१	०	०	०	०
७५+	३	०	०	०	०	०	०	३	०	०	०	०	०
महिला													
जम्मा	४९१ ६	३	०	०	११	९	१	४१७१	६२२	९७	१	०	१
०० - ०४	२	०	०	०	०	०	०	१	०	१	०	०	०
०५ - ०९	३	०	०	०	०	०	०	२	०	१	०	०	०
१० - १४	६	०	०	०	०	०	०	५	१	०	०	०	०
१५ - १९	१५७	०	०	०	०	०	०	१२०	३३	४	०	०	०
२० - २४	७९५	१	०	०	२	१	०	६४१	१३०	१९	०	०	१
२५ - २९	८४९	१	०	०	१	०	१	७३७	९७	१२	०	०	०
३० - ३४	६५१	०	०	०	२	२	०	५५१	८४	१२	०	०	०
३५ - ३९	५९२	०	०	०	०	३	०	४९४	८३	११	१	०	०
४० - ४४	४४१	०	०	०	१	२	०	३६८	६३	७	०	०	०
४५ - ४९	३७५	०	०	०	०	०	०	३३१	३६	८	०	०	०
५० - ५४	२८२	०	०	०	१	१	०	२५३	२१	६	०	०	०
५५ - ५९	२१७	१	०	०	०	०	०	१९२	१५	९	०	०	०
६० - ६४	१९३	०	०	०	१	०	०	१६७	२३	२	०	०	०
६५ - ६९	१३९	०	०	०	१	०	०	१२२	१४	२	०	०	०
७० - ७४	११६	०	०	०	२	०	०	१००	१२	२	०	०	०
७५+	९८	०	०	०	०	०	०	८७	१०	१	०	०	०

प्रस्तुत तालिकाले पछिल्लो पटक बसाँइ सरेको भौगोलिक अवस्थितिका आधारमा जनसंख्याको वितरणलाई स्पष्ट पारेको छ। तथ्याङ्कअनुसार कुल ५,०२६ जना बसाँइ सरेका व्यक्तिहरूमध्ये सबैभन्दा ठूलो हिस्सा तराई क्षेत्रबाट आएको देखिन्छ, जसमा ग्रामीण तराईबाट ४,२५८ जना र सहरी तराईबाट ६४० जना रहेका छन्। यसको विपरीत, पहाड क्षेत्रबाट जम्मा २३ जना र हिमाल क्षेत्रबाट मात्र ४ जना बसाँइ सरेका छन्, जसले बसाँइ सराइको मुख्य स्रोत ग्रामीण तराई रहेको पुष्टि गर्दछ। उमेर समूहका आधारमा हेर्दा २० देखि ३९ वर्ष उमेर समूहका युवा तथा सक्रिय जनसंख्याको बसाँइ सराइ दर अन्य समूहको तुलनामा निकै उच्च रहेको छ।

९.६ पछिल्लो पटक बसाइँ सरेको प्रदेशको आधारमा जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अघिल्लो बसोबासको प्रदेश							
		कोशी	मधेश	वागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदुरपश्चिम	उल्लेख नभएको
जम्मा									
जम्मा	५०२६	२२	४९७१	१८	३	६	०	४	२
०० - ०४	४	०	३	१	०	०	०	०	०
०५ - ०९	७	१	६	०	०	०	०	०	०
१० - १४	८	०	८	०	०	०	०	०	०
१५ - १९	१६१	०	१६१	०	०	०	०	०	०
२० - २४	८०७	३	७९८	४	०	०	०	१	१
२५ - २९	८६१	४	८५०	२	१	१	०	३	०
३० - ३४	६६५	२	६५८	२	१	२	०	०	०
३५ - ३९	६०७	१०	५९३	२	०	१	०	०	१
४० - ४४	४५३	१	४४९	१	१	१	०	०	०
४५ - ४९	३८६	०	३८६	०	०	०	०	०	०
५० - ५४	२८९	०	२८७	२	०	०	०	०	०
५५ - ५९	२१९	१	२१८	०	०	०	०	०	०
६० - ६४	१९७	०	१९६	१	०	०	०	०	०
६५ - ६९	१४२	०	१४१	०	०	१	०	०	०
७० - ७४	११९	०	११७	२	०	०	०	०	०
७५+	१०१	०	१००	१	०	०	०	०	०
पुरुष									
जम्मा	११०	२	१०५	२	०	१	०	०	०
०० - ०४	२	०	१	१	०	०	०	०	०
०५ - ०९	४	१	३	०	०	०	०	०	०
१० - १४	२	०	२	०	०	०	०	०	०
१५ - १९	४	०	४	०	०	०	०	०	०
२० - २४	१२	०	१२	०	०	०	०	०	०
२५ - २९	१२	०	११	१	०	०	०	०	०
३० - ३४	१४	०	१४	०	०	०	०	०	०
३५ - ३९	१५	१	१४	०	०	०	०	०	०
४० - ४४	१२	०	११	०	०	१	०	०	०
४५ - ४९	११	०	११	०	०	०	०	०	०
५० - ५४	७	०	७	०	०	०	०	०	०
५५ - ५९	२	०	२	०	०	०	०	०	०
६० - ६४	४	०	४	०	०	०	०	०	०
६५ - ६९	३	०	३	०	०	०	०	०	०
७० - ७४	३	०	३	०	०	०	०	०	०
७५+	३	०	३	०	०	०	०	०	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अघिल्लो बसोबासको प्रदेश							
		कोशी	मधेश	वागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदुरपश्चिम	उल्लेख नभएको
महिला									
जम्मा	४९९६	२०	४८६६	९६	३	५	०	४	२
०० - ०४	२	०	२	०	०	०	०	०	०
०५ - ०९	३	०	३	०	०	०	०	०	०
१० - १४	६	०	६	०	०	०	०	०	०
१५ - १९	१५७	०	१५७	०	०	०	०	०	०
२० - २४	७९५	३	७८६	४	०	०	०	१	१
२५ - २९	८४९	४	८३९	१	१	१	०	३	०
३० - ३४	६५१	२	६४४	२	१	२	०	०	०
३५ - ३९	५९२	९	५७९	२	०	१	०	०	१
४० - ४४	४४१	१	४३८	१	१	०	०	०	०
४५ - ४९	३७५	०	३७५	०	०	०	०	०	०
५० - ५४	२८२	०	२८०	२	०	०	०	०	०
५५ - ५९	२१७	१	२१६	०	०	०	०	०	०
६० - ६४	१९३	०	१९२	१	०	०	०	०	०
६५ - ६९	१३९	०	१३८	०	०	१	०	०	०
७० - ७४	११६	०	११४	२	०	०	०	०	०
७५ +	९८	०	९७	१	०	०	०	०	०

प्रस्तुत तालिकाले पछिल्लो पटक बसाइँ सरेको प्रदेश, उमेर समूह र लिंगका आधारमा जनसंख्याको वितरणलाई देखाउँछ। विवरण अनुसार कुल ५,०२६ जना बसाइँ सरेका व्यक्तिहरूमध्ये सबैभन्दा बढी ४,९७१ जना मधेश प्रदेशबाट बसाइँ सरेका छन्, जसले यस नगरपालिकामा मधेश प्रदेशबाट हुने बसाइँसराइ अत्यधिक रहेको स्पष्ट पार्छ। लैंगिक रूपमा हेर्दा, कुल बसाइँ सनेहरूमा पुरुषको संख्या (११०) को तुलनामा महिलाको संख्या (४,९१६) निकै उच्च देखिन्छ। उमेर समूहका आधारमा विशेष गरी २० देखि ४४ वर्ष उमेर समूहका महिलाहरूमा मधेश प्रदेशबाट बसाइँ सने दर सबैभन्दा बढी केन्द्रित भएको पाइन्छ।

९.७ बसाइँको अवधि, लिङ्ग र उमेर समूहअनुसार भर्खर (गणनाको समयमा) बसाइँ सरी आएकाको जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइ अवधि (वर्षमा)						बसाइ अवधि उल्लेख भएको
		१ वर्षभन्दा कम	१-४	५-९	१०-२४	२५-४९	५० वर्ष र सोभन्दा बढी	
जम्मा								
जम्मा	५०२६	५५	७२२	८१९	१८४९	१२२३	२६८	९०
०० - ०४	४	२	१	०	०	०	०	१

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइ अवधि (वर्षमा)						बसाइ अवधि उल्लेख भएको
		१ वर्षभन्दा कम	१-४	५-९	१०-२४	२५-४९	५० वर्ष र सोभन्दा बढी	
०५ - ०९	७	०	४	३	०	०	०	०
१० - १४	८	०	४	३	०	०	०	१
१५ - १९	१६१	२९	११९	६	३	०	०	४
२० - २४	८०७	२१	४४४	२९१	२९	०	०	२२
२५ - २९	८६१	२	९१	४४५	३०४	३	०	१६
३० - ३४	६६५	१	२१	४६	५८२	६	०	९
३५ - ३९	६०७	०	१०	१२	५५१	२९	०	५
४० - ४४	४५३	०	७	२	२७७	१५९	०	८
४५ - ४९	३८६	०	८	२	६०	३०४	०	१२
५० - ५४	२८९	०	३	३	२१	२६०	१	१
५५ - ५९	२१९	०	२	३	७	२०२	१	४
६० - ६४	१९७	०	२	२	५	१७१	१५	२
६५ - ६९	१४२	०	१	०	५	६७	६८	१
७० - ७४	११९	०	१	१	५	१३	९६	३
७५ +	१०१	०	४	०	०	९	८७	१
पुरुष								
जम्मा	११०	४	३०	१५	३१	२२	६	२
०० - ०४	२	१	१	०	०	०	०	०
०५ - ०९	४	०	२	२	०	०	०	०
१० - १४	२	०	१	०	०	०	०	१
१५ - १९	४	१	२	१	०	०	०	०
२० - २४	१२	२	७	३	०	०	०	०
२५ - २९	१२	०	५	३	१	२	०	१
३० - ३४	१४	०	४	४	५	१	०	०
३५ - ३९	१५	०	२	०	१२	१	०	०
४० - ४४	१२	०	४	०	४	४	०	०
४५ - ४९	११	०	१	०	४	६	०	०
५० - ५४	७	०	०	०	३	४	०	०
५५ - ५९	२	०	१	०	०	१	०	०
६० - ६४	४	०	०	२	०	२	०	०
६५ - ६९	३	०	०	०	१	०	२	०
७० - ७४	३	०	०	०	१	०	२	०
७५ +	३	०	०	०	०	१	२	०
महिला								
जम्मा	४९१६	५१	६९२	८०४	१८१८	१२०१	२६२	८८
०० - ०४	२	१	०	०	०	०	०	१
०५ - ०९	३	०	२	१	०	०	०	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइ अवधि (वर्षमा)						बसाइ अवधि उल्लेख भएको
		१ वर्षभन्दा कम	१-४	५-९	१०-२४	२५-४९	५० वर्ष र सोभन्दा बढी	
१० - १४	६	०	३	३	०	०	०	०
१५ - १९	१५७	२८	११७	५	३	०	०	४
२० - २४	७९५	१९	४३७	२८८	२९	०	०	२२
२५ - २९	८४९	२	८६	४४२	३०३	१	०	१५
३० - ३४	६५१	१	१७	४२	५७७	५	०	९
३५ - ३९	५९२	०	८	१२	५३९	२८	०	५
४० - ४४	४४१	०	३	२	२७३	१५५	०	८
४५ - ४९	३७५	०	७	२	५६	२९८	०	१२
५० - ५४	२८२	०	३	३	१८	२५६	१	१
५५ - ५९	२१७	०	१	३	७	२०१	१	४
६० - ६४	१९३	०	२	०	५	१६९	१५	२
६५ - ६९	१३९	०	१	०	४	६७	६६	१
७० - ७४	११६	०	१	१	४	१३	९४	३
७५ +	९८	०	४	०	०	८	८५	१

यो तालिकाले बसाइँसराइ अवधि, लिङ्ग र उमेर समूहअनुसार गणनाको समयमा बसाइँ सरी आएका जनसंख्याको विवरण देखाउँछ। तालिकालाई कुल जम्मा, पुरुष र महिला गरी तीनवटा मुख्य भागमा विभाजन गरिएको छ, जस अन्तर्गत विभिन्न उमेर समूह र बसाइँ सरेको अवधि (जस्तै: १ वर्षभन्दा कम, १-४ वर्ष, ५-९ वर्ष, १०-४ वर्ष, २५-४९ वर्ष, र ५० वर्ष वा सोभन्दा बढी) को तथ्याङ्क प्रस्तुत छ। समग्र रूपमा हेर्दा बसाइँ सरी आउनेहरूमा महिलाको संख्या पुरुषको तुलनामा निकै बढी देखिन्छ, जसमा १० देखि ४९ वर्ष उमेर समूहका व्यक्तिहरूको बाहुल्यता रहेको छ। सबै भन्दा धेरै व्यक्तिहरू १० देखि २४ वर्षको अवधिदेखि यहाँ बसोबास गरिरहेका छन्, जसले यो क्षेत्रमा लामो समयदेखि स्थायी बसाइँसराइ भइरहेको संकेत गर्दछ।

९.८ अघिल्लो बसोबास हाल (गणना अवधि) को भन्दा फरक भएको र बसाइँ सरी आउनुको कारणको आधारमा जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइँसराइको प्रमुख कारण									
		काम/रोजगारी	व्यापार/व्यवसाय	अध्ययन/तालिम	विवाह	आश्रित	प्राकृतिक प्रकोप	कृषि	घर फर्किने	अन्य	उल्लेख नभएको
जम्मा											
जम्मा	५०२६	५४	३	१	४७६२	८४	१७	१	६	३६	६२
०० - ०४	४	०	०	०	०	४	०	०	०	०	०
०५ - ०९	७	०	०	०	०	६	०	०	०	०	१
१० - १४	८	०	०	०	५	३	०	०	०	०	०
१५ - १९	१६१	०	०	०	१५२	४	०	०	०	२	३
२० - २४	८०७	८	०	०	७६४	१४	०	१	१	५	१४
२५ - २९	८६१	१०	२	१	८२१	८	०	०	१	५	१३
३० - ३४	६६५	७	०	०	६३५	८	३	०	३	०	९
३५ - ३९	६०७	८	०	०	५८२	५	२	०	०	६	४
४० - ४४	४५३	५	०	०	४३६	२	१	०	०	५	४
४५ - ४९	३८६	६	०	०	३५९	६	५	०	०	३	७
५० - ५४	२८९	१	०	०	२७६	७	२	०	१	२	०
५५ - ५९	२१९	१	०	०	२०८	४	०	०	०	२	४
६० - ६४	१९७	३	१	०	१८६	३	०	०	०	३	१
६५ - ६९	१४२	१	०	०	१३४	२	३	०	०	१	१
७० - ७४	११९	४	०	०	११०	४	०	०	०	१	०
७५+	१०१	०	०	०	९४	४	१	०	०	१	१
पुरुष											
जम्मा	११०	३१	२	०	२१	१२	१६	०	४	१९	५
०० - ०४	२	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०
०५ - ०९	४	०	०	०	०	३	०	०	०	०	१
१० - १४	२	०	०	०	१	१	०	०	०	०	०
१५ - १९	४	०	०	०	०	२	०	०	०	२	०
२० - २४	१२	४	०	०	४	१	०	०	१	२	०
२५ - २९	१२	४	१	०	२	२	०	०	०	२	१
३० - ३४	१४	६	०	०	१	०	३	०	२	०	२
३५ - ३९	१५	६	०	०	३	०	२	०	०	४	०
४० - ४४	१२	४	०	०	३	०	१	०	०	३	१
४५ - ४९	११	४	०	०	१	०	५	०	०	१	०
५० - ५४	७	०	०	०	२	०	२	०	१	२	०
५५ - ५९	२	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०
६० - ६४	४	१	१	०	०	०	०	०	०	२	०
६५ - ६९	३	०	०	०	१	०	२	०	०	०	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइँसराइको प्रमुख कारण									
		काम/रोजगारी	व्यापार/व्यवसाय	अध्ययन/तालिम	विवाह	आश्रित	प्राकृतिक प्रकोप	कुषि	घर फर्कने	अन्य	उल्लेख नभएको
७० - ७४	३	१	०	०	१	१	०	०	०	०	०
७५+	३	०	०	०	१	०	१	०	०	१	०
महिला											
जम्मा	४९१६	२३	१	१	४७४१	७२	१	१	२	१७	५७
०० - ०४	२	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०
०५ - ०९	३	०	०	०	०	३	०	०	०	०	०
१० - १४	६	०	०	०	४	२	०	०	०	०	०
१५ - १९	१५७	०	०	०	१५२	२	०	०	०	०	३
२० - २४	७९५	४	०	०	७६०	१३	०	१	०	३	१४
२५ - २९	८४९	६	१	१	८१९	६	०	०	१	३	१२
३० - ३४	६५१	१	०	०	६३४	८	०	०	१	०	७
३५ - ३९	५९२	२	०	०	५७९	५	०	०	०	२	४
४० - ४४	४४१	१	०	०	४३३	२	०	०	०	२	३
४५ - ४९	३७५	२	०	०	३५८	६	०	०	०	२	७
५० - ५४	२८२	१	०	०	२७४	७	०	०	०	०	०
५५ - ५९	२१७	०	०	०	२०७	४	०	०	०	२	४
६० - ६४	१९३	२	०	०	१८६	३	०	०	०	१	१
६५ - ६९	१३९	१	०	०	१३३	२	१	०	०	१	१
७० - ७४	११६	३	०	०	१०९	३	०	०	०	१	०
७५+	९८	०	०	०	९३	४	०	०	०	०	१

प्रस्तुत तालिकाले साविकको बसोबास स्थानभन्दा फरक भई बसाइँ सार्नुको प्रमुख कारण र उमेर समूहअनुसारको जनसंख्या विवरण देखाउँछ । तथ्याङ्कलाई जम्मा, पुरुष र महिला गरी तीन भागमा विभाजन गरिएको छ, जसमध्ये बसाइँ सार्नुको मुख्य कारणमा **विवाह** सबैभन्दा ठूलो पक्ष देखिन्छ । विशेष गरी महिला समूहमा 'विवाह' का कारण बसाइँ सार्नेको संख्या ४,७४१ सहित अत्यधिक उच्च छ, जबकि पुरुषहरूमा यो संख्या निकै न्यून (मात्र २१) रहेको छ । यसबाहेक काम/रोजगारी, व्यापार/व्यवसाय, र अध्ययन/तालिम जस्ता कारणहरूले पनि विभिन्न उमेर समूहका मानिसहरू स्थानान्तरण भएको देखिन्छ । समग्रमा, यो तालिकाले लैङ्गिक र उमेरगत आधारमा नेपालमा बसाइँसराइ हुनुको सामाजिक तथा आर्थिक प्रवृत्तिलाई स्पष्ट रूपमा प्रस्तुत गर्दछ ।

९.९ अघिल्लो बसोबास विदेश (देश/क्षेत्र) भएको आधारमा जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अघिल्लो गणनामा बसोबास विदेशी मुलुक/क्षेत्र भएका												
		भारत	सार्क मुलुक (भारत बाहेक)	आसियनमा आबद्ध मुलुक	मध्यपूर्वी मुलुक	अन्य एसियाली मुलुक	इयू आबद्ध मुलुक	अन्य युरोपियन मुलुक	उत्तर अमेरिका मुलुक (युएसए र क्यानडा)	दक्षिण अमेरिकी मुलुक/क्यारेबियन मुलुक	अफ्रिकी मुलुक	प्रशान्त महासागरीय मुलुक	अन्य	उल्लेख नभएका
जम्मा														
जम्मा	२२६४	२२६३	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	४९७६	४९७५	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०० - १४	३३	३३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५ - ५९	३८४२	३८४२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६०+	११०१	११००	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पुरुष														
जम्मा	६७	६७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०० - १४	१०	१०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५ - ५९	४२	४२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६०+	१५	१५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला														
जम्मा	४९०९	४९०८	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०० - १४	२३	२३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५ - ५९	३८००	३८००	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६०+	१०८६	१०८५	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

प्रस्तुत तालिकाले अघिल्लो गणनामा विदेश (देश/क्षेत्र) मा बसोबास भई हाल नेपालमा रहेका जनसंख्याको उमेर समूह र लिंगका आधारमा वर्गीकरण देखाउँछ। तालिका अनुसार कुल जनसंख्यामा भारतबाट आउनेहरूको संख्या सबैभन्दा उच्च देखिन्छ, जसमा पुरुषको तुलनामा महिलाको संख्या उल्लेखनीय रूपमा बढी छ। उमेर समूहका आधारमा १५ देखि ५९ वर्ष उमेर

समूहका व्यक्तिहरूको संख्या सबैभन्दा धेरै छ भने, भारतबाहेक अन्य विदेशी मुलुक वा क्षेत्रहरूबाट नेपालमा बसोबास गर्न आउनेहरूको संख्या अत्यन्तै न्यून वा शून्य रहेको देखिन्छ।

९.१० अधिल्लो बसोबास विदेश (देश/क्षेत्र) भएको र बसाइ अवधिको आधारमा जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइको अवधि						बसाइ अवधि उल्लेख नभएको
		१ वर्षभन्दा कम	१-४ वर्ष	५-९ वर्ष	१०-२४ वर्ष	२५-४९ वर्ष	५० वर्ष र सोभन्दा बढी	
जम्मा								
जम्मा	४९७६	१६	३६६	४१७	१८०८	१७३९	५८६	४४
०० - १४	३३	०	१८	२	८	०	०	५
१५ - ५९	३८४२	१६	३४२	४०६	१७८७	१२५५	३	३३
६०+	११०१	०	६	९	१३	४८४	५८३	६
पुरुष								
जम्मा	६७	०	१४	५	२३	१६	४	५
०० - १४	१०	०	७	१	०	०	०	२
१५ - ५९	४२	०	६	४	२३	६	०	३
६०+	१५	०	१	०	०	१०	४	०
महिला								
जम्मा	४९०९	१६	३५२	४१२	१७८५	१७२३	५८२	३९
०० - १४	२३	०	११	१	८	०	०	३
१५ - ५९	३८००	१६	३३६	४०२	१७६४	१२४९	३	३०
६०+	१०८६	०	५	९	१३	४७४	५७९	६

यो तालिकाले अधिल्लो बसोबास विदेश (देश/क्षेत्र) भएको र बसाइ अवधिको आधारमा जनसङ्ख्याको विवरण देखाउँछ। तालिका अनुसार कुल ४,९७६ जना विदेशबाट आएका व्यक्तिहरूमध्ये सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या १०-२४ वर्ष (१,८०८ जना) र २५-४९ वर्ष (१,७३९ जना) अवधिदेखि बसोबास गरिरहेका छन्। उमेर समूहको आधारमा हेर्दा १५-५९ वर्ष उमेर समूहका व्यक्तिहरूको सङ्ख्या सबैभन्दा उच्च (३,८४२ जना) देखिन्छ। लैङ्गिक हिसाबले कुल जनसङ्ख्यामा महिलाको सङ्ख्या (४,९०९ जना) पुरुषको सङ्ख्या (६७ जना) भन्दा अत्यधिक बढी रहेको छ, जसले विदेशबाट आएर बसोबास गर्नेहरूमा महिलाको बाहुल्यता रहेको स्पष्ट पार्छ।

९.११ अघिल्लो बसोबास विदेश (देश/क्षेत्र) भएको र बसाइँसराइको कारणको आधारमा जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइँसराइको कारण									
		काम/रोजगारी	व्यापार/व्यवसाय	अध्ययन/तालिम	विवाह	आश्रित	प्राकृतिक प्रकोप	कृषि	घर फर्कने	अन्य	उल्लेख नभएको
जम्मा											
जम्मा	४९७६	२६	२	४	४८४६	५०	१	५	३	२८	११
०० - ०४	४	०	०	०	०	४	०	०	०	०	०
०५ - ०९	१६	०	०	०	०	१५	०	०	०	०	१
१० - १४	१३	०	०	०	९	३	०	०	०	१	०
१५ - १९	६४	१	०	१	६२	०	०	०	०	०	०
२० - २४	३५९	२	०	०	३४७	५	०	०	१	२	२
२५ - २९	४६८	२	०	०	४६१	१	१	०	०	२	१
३० - ३४	६२२	२	०	०	६१५	१	०	०	०	२	२
३५ - ३९	६२५	३	०	१	६१०	५	०	०	०	६	०
४० - ४४	५३९	३	०	१	५२९	१	०	०	१	४	०
४५ - ४९	४६६	१	०	०	४५६	४	०	१	०	३	१
५० - ५४	३७८	२	०	१	३७१	२	०	०	१	१	०
५५ - ५९	३२१	०	०	०	३१८	२	०	०	०	०	१
६० - ६४	३२६	४	०	०	३१७	३	०	०	०	२	०
६५ - ६९	२७३	२	१	०	२६६	१	०	२	०	१	०
७० - ७४	२५४	२	१	०	२४९	२	०	०	०	०	०
७५+	२४८	२	०	०	२३६	१	०	२	०	४	३
पुरुष											
जम्मा	६७	१६	०	१	२५	१४	०	०	१	६	४
०० - ०४	१	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०
०५ - ०९	८	०	०	०	०	७	०	०	०	०	१
१० - १४	१	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०
१५ - १९	३	१	०	१	१	०	०	०	०	०	०
२० - २४	६	१	०	०	३	१	०	०	०	०	१
२५ - २९	३	१	०	०	०	१	०	०	०	१	०
३० - ३४	१०	२	०	०	५	१	०	०	०	२	०
३५ - ३९	५	२	०	०	२	०	०	०	०	१	०
४० - ४४	७	१	०	०	५	०	०	०	१	०	०
४५ - ४९	२	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइँसराइको कारण									
		काम/रोजगारी	व्यापार/व्यवसाय	अध्ययन/तालिम	विवाह	आश्रित	प्राकृतिक प्रकोप	कृषि	घर फर्कने	अन्य	उल्लेख नभएको
५० - ५४	४	२	०	०	१	१	०	०	०	०	०
५५ - ५९	२	०	०	०	१	०	०	०	०	०	१
६० - ६४	६	३	०	०	३	०	०	०	०	०	०
६५ - ६९	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७० - ७४	४	२	०	०	२	०	०	०	०	०	०
७५+	५	१	०	०	२	०	०	०	०	२	०
महिला											
जम्मा	४९०९	१०	२	३	४८२१	३६	१	५	२	२२	७
०० - ०४	३	०	०	०	०	३	०	०	०	०	०
०५ - ०९	८	०	०	०	०	८	०	०	०	०	०
१० - १४	१२	०	०	०	९	२	०	०	०	१	०
१५ - १९	६१	०	०	०	६१	०	०	०	०	०	०
२० - २४	३५३	१	०	०	३४४	४	०	०	१	२	१
२५ - २९	४६५	१	०	०	४६१	०	१	०	०	१	१
३० - ३४	६१२	०	०	०	६१०	०	०	०	०	०	२
३५ - ३९	६२०	१	०	१	६०८	५	०	०	०	५	०
४० - ४४	५३२	२	०	१	५२४	१	०	०	०	४	०
४५ - ४९	४६४	१	०	०	४५६	३	०	१	०	३	०
५० - ५४	३७४	०	०	१	३७०	१	०	०	१	१	०
५५ - ५९	३१९	०	०	०	३१७	२	०	०	०	०	०
६० - ६४	३२०	१	०	०	३१४	३	०	०	०	२	०
६५ - ६९	२७३	२	१	०	२६६	१	०	२	०	१	०
७० - ७४	२५०	०	१	०	२४७	२	०	०	०	०	०
७५+	२४३	१	०	०	२३४	१	०	२	०	२	३

प्रस्तुत तालिकाले साविकको बसोबास विदेश (देश/क्षेत्र) भएका व्यक्तिहरूको उमेर समूह, लिङ्ग र बसाइँसराइ गर्नुको मुख्य कारणहरूको जनसांख्यिकीय विवरण देखाउँछ। समग्र तथ्याङ्कलाई हेर्दा कुल ४,९७६ जना प्रवासीहरूमध्ये विवाह बसाइँसराइको सबैभन्दा ठूलो र प्रमुख कारण बनेको देखिन्छ, जसमा ४,८४६ जना (जसमा महिलाहरू ४,८२१ जना र पुरुषहरू २५ जना) रहेका छन्। पुरुषहरूको हकमा भने काम/रोजगारी र व्यापार/व्यवसाय बसाइँसराइको मुख्य चालक देखिएका छन्। उमेर समूहका आधारमा २० देखि ४९ वर्ष उमेर समूहका व्यक्तिहरूको

संख्या बसाइँसराइमा सबैभन्दा उच्च रहेको छ, जसले युवा तथा सक्रिय उमेर समूहका मानिसहरू बढी मात्रामा बसाइँसराइ गर्ने गरेको तथ्य लाई प्रस्ट पार्छ।

९.१२ बलरा नगरपालिकाको कार्यालयबाट प्राप्त पछिल्लो तीन आ.व. मा बसाई सरी आएका गएका व्यक्तिहरूको विवरण

वडा नं.	आ.व. २०८०/०८१				आ.व. २०८१/०८२				आ.व. २०८२/०८३			
	बसाई सरी आएको		बसाई सरी गएको		बसाई सरी आएको		बसाई सरी गएको		बसाई सरी आएको		बसाई सरी गएको	
	दर्ता संख्या	सदस्य संख्या	दर्ता संख्या	सदस्य संख्या	दर्ता संख्या	सदस्य संख्या	दर्ता संख्या	सदस्य संख्या	दर्ता संख्या	सदस्य संख्या	दर्ता संख्या	सदस्य संख्या
१			५	८	२	३	३	९			१	१
२			३	१७	१	१	१	१	२	२	२	११
३			१	१			३	१४			३	९
४					१	२	३	११			६	१८
५			२	७	२	९	४	३५			१	५
६			१	२			१	२	१	५	४	९
७	१	१	४	१२	२	६	६	१२			३	६
८			५	१९	१	१	२	५	१	२	१	९
९			५	६	१	६	१	४				
१०					१	३	२	७	१	१	१	१
११			२	२			२	८			१	५
जम्मा	१	१	२८	७४	११	३१	२८	१०८	५	१०	२३	७४

नोट : जनगणनाबाट प्राप्त बसाइँसराइसम्बन्धी थप विवरणहरू www.censusnepal.cbs.gov.np मा हेर्न सकिने छ ।

खण्ड १० : शैक्षिक तथ्याङ्क

मुलुकको विकासको प्रमुख मेरुदण्डको रूपमा रहेको शिक्षा क्षेत्रसम्बन्धी तथ्याङ्क अपरिहार्य हुन्छ। शैक्षिक सूचकले मुलुकको विकासको अवस्थालाई उजागर गर्दछ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजा अनुसार बलरा नगरपालिकाको साक्षरता ५४.४८ प्रतिशत रहेको छ। यस खण्डमा बलरा नगरपालिकाको शिक्षा तथा साक्षरता सम्बन्धी विवरणहरू (साक्षरताको अवस्था, उत्तीर्ण गरेको तह, अध्ययनको विषय, विद्यालय गए नगएको आदि) समावेश गरिएको छ। साथै थप जानकारीको लागि केही शीर्षकका विवरण निकायगत रूपमा समेत राखिएको छ।

१०.१ साक्षरता तथा शिक्षासम्बन्धी राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त प्रमुख तथ्याङ्क

नेपालको बाह्रौँ जनगणना (राष्ट्रिय जनगणना, २०७८) अनुसार नेपालमा सबैभन्दा बढी साक्षरता भएको स्थानीय तह रूपन्देही जिल्लाको बुटवल उपमहानगरपालिका (९१.३१%) रहेको छ भने सबैभन्दा कम साक्षर जनसंख्या गोरखा जिल्लाको चुमनुव्री गाउँपालिका (३९.१६%) मा रहेको छ। सबैभन्दा बढी साक्षरता भएका जनसंख्याको आधारमा बलरा नगरपालिका देशभरका स्थानीय तहमध्ये ७२७ औँ स्थानमा पर्दछ। सर्लाही जिल्लाका २० स्थानीय तहहरूको साक्षरता तुलना गर्दा लालबन्दी नगरपालिका (७३.७१%), हरिवन नगरपालिका (७१.०५%), बागमती नगरपालिका (६८.५८%), मलंगवा नगरपालिका (६८.२३%), ईश्वरपुर नगरपालिका (६३.७४%), बरहथवा नगरपालिका (६०.७९%), हरिपुर नगरपालिका (६०.३०%), गौडैता नगरपालिका (६०.१५%), पर्सा गाउँपालिका (५८.१९%), चक्रघट्टा गाउँपालिका (५५.४२%), चन्द्रनगर गाउँपालिका (५४.६२%) पछि यो नगरपालिका बाह्रौँ (१२औँ) बढी साक्षर स्थानीय तहको रूपमा देखिएको छ। यहाँ साक्षर भन्नाले ५ वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका पढ्न र लेख्न दुवै जान्ने व्यक्तिलाई जनाउँछ।

१०.१.१ साक्षरतासम्बन्धी विवरण (क्षेत्रगत)

बलरा नगरपालिकाको साक्षरता दर नेपालको राष्ट्रिय औसत, मधेश प्रदेश र सर्लाही जिल्लाको कुल साक्षरता दर भन्दा कम छ। यस नगरपालिकामा पुरुषको साक्षरता दर महिलाको साक्षरता दर भन्दा १६.०८ प्रतिशत बढी रहेको छ। यस नगरपालिकाको वडा नम्बर १० मा सबैभन्दा बढी साक्षरता दर रहेको छ भने सबैभन्दा कम साक्षरता दर वडा नम्बर २ रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा अनुसार नेपाल, मधेश प्रदेश र बलरा नगरपालिकाको वडा अनुसार साक्षरताको अवस्थालाई निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

निकाय/क्षेत्र	साक्षरता दर(प्रतिशत)		
	कुल साक्षरता दर(%)	पुरुष साक्षरता दर(%)	महिला साक्षरता दर(%)
नेपाल	७६.२०	८३.६०	६९.४०
मधेश प्रदेश	६३.५०	७२.५	५४.७०
सर्लाही जिल्ला	६०.३१	६८.२३	५२.३४
बलरा नगरपालिका	५४.४८	६२.२३	४६.१५
बलरा न.पा.वडा नम्बर १	५०.५०	५७.३३	४३.०२
बलरा न.पा.वडा नम्बर २	४३.७३	५२.२७	३४.६२

निकाय/क्षेत्र	साक्षरता दर(प्रतिशत)		
	कुल साक्षरता दर(%)	पुरुष साक्षरता दर(%)	महिला साक्षरता दर(%)
बलरा न.पा.वडा नम्बर ३	५५.४५	६१.१०	४९.१५
बलरा न.पा.वडा नम्बर ४	६३.५५	६९.९०	५६.३०
बलरा न.पा.वडा नम्बर ५	६०.४२	६७.९९	५२.१२
बलरा न.पा.वडा नम्बर ६	५०.७४	६०.०८	४९.३५
बलरा न.पा.वडा नम्बर ७	५९.७२	६६.८५	५१.९२
बलरा न.पा.वडा नम्बर ८	४४.८४	५१.९५	३७.४८
बलरा न.पा.वडा नम्बर ९	५७.९३	६६.०८	४९.४५
बलरा न.पा.वडा नम्बर १०	६६.८२	७४.६६	५८.२०
बलरा न.पा.वडा नम्बर ११	४८.३०	५७.५८	३८.३९

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१०.१.२ पाँच वर्ष वा सो भन्दा माथिका व्यक्तिको साक्षरताको अवस्था अनुसार जनसङ्ख्या

बलरा नगरपालिकामा ५ वर्ष र सो भन्दा माथिका कुल जनसंख्यामध्ये पढन र लेख्न दुवै सक्ने ५४.४८ प्रतिशत, पढन मात्र सक्ने ०.१५ प्रतिशत, पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने ४५.३६ प्रतिशत र २ जना (०.००५ प्रतिशत) साक्षरता अवस्था उल्लेख नभएका व्यक्ति रहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा अनुसार नेपाल, मधेश प्रदेश र बलरा नगरपालिकामा ५ वर्ष वा सो भन्दा माथिका कुल जनसङ्ख्याको साक्षरता अवस्थालाई निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र तथा लिङ्ग		वर्ष र सो भन्दा ५ माथिका जनसंख्या	जनसंख्या			साक्षरता अवस्था उल्लेख नभएका
			पढन र लेख्न दुवै सक्ने	पढन मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने	
नेपाल	जम्मा	२६७२५२९५	२०३७७९८०	११४३३९	६२२३०६१	९९२३
	पुरुष	१२९६३०२६	१०८३०८८६	४३९२१	२०८३५२९	४६९०
	महिला	१३७६२२६९	९५४७०९४	७०४१०	४१३९५३२	५२३३
मधेश प्रदेश	जम्मा	५४७३४७८	३४७७४१३	१४२३१	१९८११६६	६६८
	पुरुष	२७२२४०१	१९७२४६०	६८५९	७४२७३१	३५१
	महिला	२७५१०७७	१५०४९५३	७३७२	१२३८४३५	३१७
सर्लाही जिल्ला	जम्मा	७७५४१०	४६७६६९	१४७७	३०६१२८	१३६
	पुरुष	३८९१४९	२६५५११	७६०	१२२७९९	७९
	महिला	३८६२६१	२०२१५८	७१७	१८३३२९	५७
बलरा न.पा.	जम्मा	४२६२४	२३२२३	६३	१९३३६	२
	पुरुष	२२०७८	१३७४०	३४	८३०३	१
	महिला	२०५४६	९४८३	२९	११०३३	१

क्षेत्र तथा लिङ्ग		वर्ष र सो भन्दा ५ माथिका जनसंख्या	जनसंख्या			साक्षरता अवस्था उल्लेख नभएका
			पढन र लेख्न दुवै सक्ने	पढन मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने	
बलरा नवडा न.पा.ं१.	जम्मा	३४६९	१७५२	१०	१७०७	०
	पुरुष	१८१४	१०४०	३	७७१	०
	महिला	१६५५	७१२	७	९३६	०
बलरा न२.वडा नं.पा.	जम्मा	४८७३	२१३१	१	२७४१	०
	पुरुष	२५१६	१३१५	१	१२००	०
	महिला	२३५७	८१६	०	१५४१	०
बलरा न३.वडा नं.पा.	जम्मा	२४७६	१३७३	१	११०१	१
	पुरुष	१३०६	७९८	०	५०८	०
	महिला	११७०	५७५	१	५९३	१
बलरा न४.वडा नं.पा.	जम्मा	३९२९	२४९७	४	१४२८	०
	पुरुष	२०९६	१४६५	२	६२९	०
	महिला	१८३३	१०३२	२	७९९	०
बलरा न५.वडा नं.पा.	जम्मा	४०९५	२४७४	१	१६२०	०
	पुरुष	२१४०	१४५५	०	६८५	०
	महिला	१९५५	१०१९	१	९३५	०
बलरा न६.वडा नं.पा.	जम्मा	४५५३	२३१०	५	२२३८	०
	पुरुष	२२८२	१३७१	३	९०८	०
	महिला	२२७१	९३९	२	१३३०	०
बलरा न७.वडा नं.पा.	जम्मा	४०७९	२४३६	८	१६३५	०
	पुरुष	२१३०	१४२४	४	७०२	०
	महिला	१९४९	१०१२	४	९३३	०
बलरा न८.वडा नं.पा.	जम्मा	४५७८	२०५३	१	२५२३	१
	पुरुष	२३२९	१२१०	१	१११७	१
	महिला	२२४९	८४३	०	१४०६	०
बलरा न९.वडा नं.पा.	जम्मा	३५५६	२०६०	४	१४९२	०
	पुरुष	१८१३	११९८	२	६१३	०

क्षेत्र तथा लिङ्ग		वर्ष र सो भन्दा ५ माथिका जनसंख्या	जनसंख्या			साक्षरता
			पढन र लेख्न दुवै सक्ने	पढन मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने	अवस्था उल्लेख नभएका
	महिला	१७४३	८६२	२	८७९	०
बलरा न वडा.पा.नं१०.	जम्मा	४०४१	२७००	५	१३३६	०
	पुरुष	२११५	१५७९	४	५३२	०
	महिला	१९२६	११२१	१	८०४	०
बलरा न११.वडा नं.पा.	जम्मा	२९७५	१४३७	२३	१५१५	०
	पुरुष	१५३७	८८५	१४	६३८	०
	महिला	१४३८	५५२	९	८७७	०

१०.१.३ पाँच वर्ष वा सो भन्दा माथिका व्यक्तिले उत्तीर्ण गरेका तहको अध्ययनको विषय अनुसार बलरा नगरपालिकाको जनसङ्ख्या:

बलरा नगरपालिकामा ५ वर्ष वा सो भन्दा माथिका जम्मा व्यक्ति २३२८५ जना मध्ये पूर्व वाल विकास उत्तीर्ण ६.३५ प्रतिशत, प्राथमिक उत्तीर्ण ३५.८३ प्रतिशत, निम्न माध्यमिक उत्तीर्ण २२.५६ प्रतिशत, कक्षा ९/१०/टेस्ट पास १२.६५ प्रतिशत, एसएलसी/एसईई वा सो सरह उत्तीर्ण ९.६५ प्रतिशत, उच्च माध्यमिक(१०+२) वा सो सरह उत्तीर्ण ८.५१ प्रतिशत, स्नातक वा सो सरह उत्तीर्ण २.८३ प्रतिशत, स्नातकोत्तर र सो भन्दा माथि उत्तीर्ण १.२७ प्रतिशत, अन्य ०.०३० प्रतिशत, तह नभएको ०.१२ प्रतिशत र तह उल्लेख नभएको ०.१९ प्रतिशत व्यक्ति रहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना ,२०७८ को नतिजा अनुसार बलरा नगरपालिकामा ५ वर्ष वा सो भन्दा माथिका व्यक्तिले उत्तीर्ण गरेका तह अनुसारको जनसाङ्ख्यिक अवस्थालाई निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

उमेर(वर्षमा)	जम्मा	पुरा गरेको शैक्षिक तह										
		पूर्व बाल विकास	प्राथमिक	निम्न माध्यमिक	कक्षा ९/१०/टेस्ट पास	एसएलसी/एसईई वा सो सरह	उच्च माध्यमिक(१०+२) वा सो सरह	स्नातक वा सो सरह	स्नातकोत्तर र सो भन्दा माथि	अन्य	तह नभएको	तह उल्लेख नभएको
बलरा नगरपालिका												
जम्मा												
जम्मा	२३२८५	१४७९	८३४३	५२५२	२९४६	२२४८	१९८१	६६०	२९६	७	२८	४५
०५	७९५	७९४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
०६	९२५	३४७	५७८	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०७	८०४	१५८	६४६	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०८	११३६	९८	१०३८	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०९	६४१	३२	६०९	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१०	१३०८	३२	१२७६	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११	६२७	७	४९८	१२२	०	०	०	०	०	०	०	०
१२	११३४	३	६७९	४५०	०	०	०	०	०	०	०	२
१३	७४३	२	२८८	४५२	०	०	०	०	०	०	०	१
१४	८६३	२	२०४	५४२	११५	०	०	०	०	०	०	०
१५	७९७	०	७६	४५२	२१९	४०	०	०	०	०	०	१०
१६ - १९	२८४२	०	३०५	८८०	८०६	५८७	२४७	१०	०	०	०	७
२० - २४	२६५२	१	३८८	५०४	४३६	४५६	६८४	१४२	३०	१	५	५
२५ - २९	१९४४	०	३४०	४३३	३३५	२७६	३४५	१५३	५३	२	३	४
३० - ३४	१३६१	१	३०२	३३५	२०३	१६६	१७९	१०४	६५	१	१	४
३५ - ३९	११९६	०	२६९	२९१	२०८	१६१	१३९	७६	४६	१	१	४
४० - ४४	९३५	०	१९९	२३६	१७३	१२२	१२०	४६	३५	०	२	२
४५ - ४९	६७४	१	१६२	१३२	१०२	१२१	८८	३४	२७	०	६	१
५० - ५४	५१६	०	१११	१०७	९९	१०१	६१	१९	१५	०	२	१
५५ - ५९	३९८	०	११३	७६	७०	६४	४१	२२	७	१	२	२
६० - ६४	३४७	०	७७	७९	६८	६४	३१	१८	७	१	१	१
६५ - ६९	२५४	०	७२	५४	५०	३९	२२	१०	६	०	१	०
७० - ७४	२०३	१	५२	५६	३५	२६	१२	१६	२	०	३	०
७५+	१९०	०	६१	५१	२७	२५	१२	१०	३	०	१	०
पुरुष												
जम्मा	१३७८५	८२९	४५७९	३०२१	१८७२	१४४३	१२८९	४७५	२२७	५	१६	२९
०५	४३०	४२९	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
०६	४९६	१९७	२९९	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०७	४५६	९८	३५८	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०८	५९०	५६	५३४	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०९	३४३	१६	३२७	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१०	६८६	२१	६६५	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११	३४२	३	२७४	६५	०	०	०	०	०	०	०	०
१२	६०८	३	३८३	२२१	०	०	०	०	०	०	०	१
१३	४०२	२	१५१	२४९	०	०	०	०	०	०	०	०
१४	४४४	१	१०७	२७३	६३	०	०	०	०	०	०	०
१५	४४६	०	४९	२४४	१२३	२४	०	०	०	०	०	६
१६ - १९	१६४५	०	१५४	५३२	४७४	३२४	१५२	५	०	०	०	४
२० - २४	१५९६	१	२००	२९६	२६०	२८८	४३३	९४	१८	०	२	४
२५ - २९	११९१	०	१८३	२६८	२०६	१६८	२११	१०९	४०	१	२	३
३० - ३४	८७३	०	१८८	२१५	१४०	१०४	११२	६०	५२	१	०	१
३५ - ३९	७७५	०	१६३	१९०	१४९	१०२	७९	५२	३५	१	०	४
४० - ४४	६२७	०	१२८	१४९	१२२	८४	८०	३५	२६	०	२	१
४५ - ४९	४५२	१	९८	७५	६४	९१	६५	२९	२५	०	४	०
५० - ५४	३७०	०	६३	६६	७७	८०	५५	१८	१०	०	०	१

उमेर(वर्षमा)	जम्मा	पुरा गरेको शैक्षिक तह										
		पूर्व बाल विकास	प्राथमिक	निम्न माध्यमिक	कक्षा ९/१०/टेस्ट पास	एसएलसी/एसईई वा सो सह	उच्च माध्यमिक(१०+२) वा सो सह	स्नातक वा सो सह	स्नातकोत्तर २ सो भन्दा माथि	अन्य	तह नभएको	तह उल्लेख नभएको
५५ - ५९	२६९	०	७३	४०	४८	४८	३२	२०	४	१	१	२
६० - ६४	२५८	०	५५	४५	४६	५६	२८	१८	७	१	१	१
६५ - ६९	१९४	०	५०	३०	४६	३२	२०	१०	५	०	१	०
७० - ७४	१४९	१	३२	३१	३१	२३	११	१५	२	०	३	०
७५+	१४३	०	४५	३२	२३	१९	११	१०	३	०	०	०
महिला												
जम्मा	९५००	६५०	३७६४	२२३१	१०७४	८०५	६९२	१८५	६९	२	१२	१६
०५	३६५	३६५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०६	४२९	१५०	२७९	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०७	३४८	६०	२८८	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०८	५४६	४२	५०४	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०९	२९८	१६	२८२	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१०	६२२	११	६११	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११	२८५	४	२२४	५७	०	०	०	०	०	०	०	०
१२	५२६	०	२९६	२२९	०	०	०	०	०	०	०	१
१३	३४१	०	१३७	२०३	०	०	०	०	०	०	०	१
१४	४१९	१	९७	२६९	५२	०	०	०	०	०	०	०
१५	३५१	०	२७	२०८	९६	१६	०	०	०	०	०	४
१६ - १९	११९७	०	१५१	३४८	३३२	२६३	९५	५	०	०	०	३
२० - २४	१०५६	०	१८८	२०८	१७६	१६८	२५१	४८	१२	१	३	१
२५ - २९	७५३	०	१५७	१६५	१२९	१०८	१३४	४४	१३	१	१	१
३० - ३४	४८८	१	११४	१२०	६३	६२	६७	४४	१३	०	१	३
३५ - ३९	४२१	०	१०६	१०१	५९	५९	६०	२४	११	०	१	०
४० - ४४	३०८	०	७१	८७	५१	३८	४०	११	९	०	०	१
४५ - ४९	२२२	०	६४	५७	३८	३०	२३	५	२	०	२	१
५० - ५४	१४६	०	४८	४१	२२	२१	६	१	५	०	२	०
५५ - ५९	१२९	०	४०	३६	२२	१६	९	२	३	०	१	०
६० - ६४	८९	०	२२	३४	२२	८	३	०	०	०	०	०
६५ - ६९	६०	०	२२	२४	४	७	२	०	१	०	०	०
७० - ७४	५४	०	२०	२५	४	३	१	१	०	०	०	०
७५+	४७	०	१६	१९	४	६	१	०	०	०	१	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१०.१.४ वर्तमानमा (गणनाको समय) स्कुल जाने र पुरा गरेको शैक्षिक तह अनुसार एसएलसी/एसईई तहभन्दा मुनिको शैक्षिक तह उत्तीर्ण गरेको ५ वर्षदेखि २५ वर्ष उमेरको जनसङ्ख्या:

बलरा नगरपालिकामा ५ वर्षदेखि २५ वर्ष उमेरसम्मको जम्मा जनसंख्यामध्ये गणनाको समय स्कुल जाने १०,८०५ जना, गणनाको समय स्कुल नजाने (कहिल्यै स्कुल गएको) २,६५४ जना, कहिल्यै स्कुल नगएको ६,३०५ जना र उपस्थिति उल्लेख नभएको २ जना रहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा अनुसार बलरा नगरपालिकामा गणनाको समय स्कुल जाने र पुरा गरेको शैक्षिक तह अनुसार एसएलसी/एसईई तहभन्दा मुनिको शैक्षिक तह उत्तीर्ण गरेको ५ वर्षदेखि २५ वर्ष उमेरको जनसङ्ख्या अवस्थालाई निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

Age (year)	Total	School Attendance Status																	
		Currently Attending						Currently Not Attending						Attendance not stated					
								Ever Attended											
		Early childhood education (0)	Primary education (1-5)	Lower secondary (6-8)	Upper secondary (9-10)	Other	Level not stated	Early childhood education (0)	Primary education (1-5)	Lower secondary (6-8)	Upper secondary (9-10)	Other	Level not stated						
Early childhood education (0)	Primary education (1-5)	Lower secondary (6-8)	Upper secondary (9-10)	Other	Level not stated	Early childhood education (0)	Primary education (1-5)	Lower secondary (6-8)	Upper secondary (9-10)	Other	Level not stated	Never Attended	Early childhood education (0)	Primary education (1-5)	Lower secondary (6-8)	Upper secondary (9-10)	Other	Level not stated	
बलरा नगरपालिका																			
जम्मा																			
सबै उमेर	१९७ ६९	१४ ६२	५४ ९९	२६ ४४	११ ७२	४	२ ४	१ ४	११ ९७	९१ ६	५२ ४	३	३	६३ ०५	०	०	०	०	२
५	१३८ २	७९ ४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	५८ ७	०	०	०	०	०
६	१३६ ५	३४ ७	५७ ८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४४ ०	०	०	०	०	०
७	१०८ ३	१५ ८	६४ ६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२७ ९	०	०	०	०	०
८	१५० ८	९८	१०३ ७	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	३७ २	०	०	०	०	०
९	८० ९	३२	६० ९	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१६ ८	०	०	०	०	०
१०	१६८ ९	२६	११ ४५	०	०	०	०	६	१३१	०	०	०	०	३८ १	०	०	०	०	०
११	७४२	५	४५ ७	१२२	०	०	०	२	४१	०	०	०	०	११५	०	०	०	०	०
१२	१४५ ९	२	६१ ४	४४ ८	०	०	०	१	६५	२	०	०	१	३२ ५	०	०	०	०	१
१३	९०२	०	२५ ५	४४ ८	०	०	०	२	३३	४	०	०	०	१५ ९	०	०	०	०	१
१४	११० ५	०	१५ ८	५३७	११३	०	०	२	४६	५	२	०	०	२४ २	०	०	०	०	०
१५	१०१ २	०	०	४३ ५	२१ ७	०	१ ०	०	७६	१७	२	०	०	२५ ५	०	०	०	०	०
१६	१०५ ३	०	०	३४ ०	२८ ७	०	३	०	९७	४०	६	०	०	२८ ०	०	०	०	०	०
१७	५७७	०	०	१४ १	१७ १	०	३	०	४७	३१	१२	०	०	१७ २	०	०	०	०	०
१८	९९७	०	०	१३२	२२ ६	०	१	०	११ ८	१० ०	३५	०	०	३८ ५	०	०	०	०	०
१९	३४०	०	०	४१	५४	०	०	०	४३	५५	१५	०	०	१३२	०	०	०	०	०
२०	९६८	०	०	०	६१	१	४	१	१३ ८	१७ ०	९०	०	०	५० ३	०	०	०	०	०
२१	३०४	०	०	०	१७	०	०	०	४१	५३	४३	०	०	१५	०	०	०	०	०

Age (year)	Total	School Attendance Status																		
		Currently Attending						Currently Not Attending						Attendance not stated						
								Ever Attended												
		Early childhood education (0)	Primary education (1-5)	Lower secondary (6-8)	Upper secondary (9-10)	Other	Level not stated	Early childhood education (0)	Primary education (1-5)	Lower secondary (6-8)	Upper secondary (9-10)	Other	Level not stated	Never Attended	Early childhood education (0)	Primary education (1-5)	Lower secondary (6-8)	Upper secondary (9-10)	Other	Level not stated
													०							
२२	६६९	०	०	०	१४	०	०	०	९३	१२	९५	१	०	३४	०	०	०	०	०	०
२३	३६८	०	०	०	५	१	०	०	४७	७४	३३	०	०	२०	०	०	०	०	०	०
२४	४७०	०	०	०	७	१	१	०	६९	८५	७	२	०	२३	०	०	०	०	०	०
२५	९६७	०	०	०	०	१	२	०	१११	१५	१२	०	१	५७	०	०	०	०	०	०
पुरुष																				
सबै उमेर	१०१	८१	२९३	१४	६८	२	१	१	६२	५४	३१६	१	२	२७	०	०	०	०	०	१
५	७२५	४२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	२९	०	०	०	०	०	०
६	७१९	१९	२९	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२२३	०	०	०	०	०	०
७	५७७	९८	३५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१२१	०	०	०	०	०	०
८	७५८	५६	५३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१६	०	०	०	०	०	०
९	४१२	१६	३२७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६९	०	०	०	०	०	०
१०	८९०	१५	६०१	०	०	०	०	६	६४	०	०	०	०	२०	०	०	०	०	०	०
११	३९५	२	२५१	६५	०	०	०	१	२३	०	०	०	०	५३	०	०	०	०	०	०
१२	७५८	२	३४	२२१	०	०	०	१	३९	०	०	०	०	१५	०	०	०	०	०	१
१३	४६०	०	१३३	२४	०	०	०	२	१८	१	०	०	०	५८	०	०	०	०	०	०
१४	५२५	०	८५	२७१	६२	०	०	१	२२	२	१	०	०	८१	०	०	०	०	०	०
१५	५१४	०	०	२३६	१२३	०	६	०	४९	८	०	०	०	९२	०	०	०	०	०	०
१६	५४८	०	०	१९१	१५	०	२	०	५२	२७	२	०	०	१२३	०	०	०	०	०	०
१७	३२०	०	०	८८	११३	०	१	०	२३	१७	७	०	०	७१	०	०	०	०	०	०
१८	५४६	०	०	८०	१३	०	१	०	५६	६२	२३	०	०	१८	०	०	०	०	०	०
१९	१९५	०	०	३०	३३	०	०	०	२३	३७	७	०	०	६५	०	०	०	०	०	०
२०	४५३	०	०	०	३४	१	३	१	६८	९०	५०	०	०	२०	०	०	०	०	०	०
२१	१६६	०	०	०	१२	०	०	०	२४	३७	२५	०	०	६८	०	०	०	०	०	०
२२	३३९	०	०	०	९	०	०	०	५०	७३	६३	०	०	१४	०	०	०	०	०	०
२३	१६५	०	०	०	३	०	०	०	२१	४४	१५	०	०	८२	०	०	०	०	०	०
२४	२१६	०	०	०	२	०	१	०	३७	५२	४७	१	०	७६	०	०	०	०	०	०
२५	४७२	०	०	०	०	१	२	०	५७	९६	७६	०	१	२३	०	०	०	०	०	०
महिला																				
सबै उमेर	९६१	६४	२५६	१२१	४९	२	८	२	५७	३७	२०	२	१	३५३	०	०	०	०	०	१

Age (year)	Total	School Attendance Status																	
		Currently Attending						Currently Not Attending						Attendance not stated					
								Ever Attended											
		Early childhood education (0)	Primary education (1-5)	Lower secondary (6-8)	Upper secondary (9-10)	Other	Level not stated	Early childhood education (0)	Primary education (1-5)	Lower secondary (6-8)	Upper secondary (9-10)	Other	Level not stated	Never Attended	Early childhood education (0)	Primary education (1-5)	Lower secondary (6-8)	Upper secondary (9-10)	Other
۲	۶۴۷	۳۶۫	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۹۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴	۶۴۶	۱۫۰	۲۷۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۱۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۷	۫۰۶	۶۰	۲۸۸	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۫۸	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۸	۷۫۰	۴۲	۫۰۳	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۲۰۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۹	۳۹۷	۱۶	۲۸۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۹۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۰	۷۹۹	۱۱	۫۴۴	۰	۰	۰	۰	۰	۶۷	۰	۰	۰	۱۷۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۱	۳۴۷	۳	۲۰۶	۫۷	۰	۰	۰	۱	۱۸	۰	۰	۰	۶۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۲	۷۰۱	۰	۲۷۰	۲۲۷	۰	۰	۰	۰	۲۶	۲	۰	۰	۱	۱۷۫	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳	۴۴۲	۰	۱۲۲	۲۰۰	۰	۰	۰	۰	۱۫	۳	۰	۰	۰	۱۰۱	۰	۰	۰	۰	۱
۱۴	۫۸۰	۰	۷۳	۲۶۶	۫۱	۰	۰	۱	۲۴	۳	۱	۰	۰	۱۶۱	۰	۰	۰	۰	۰
۱۫	۴۹۸	۰	۰	۱۹۹	۹۴	۰	۴	۰	۲۷	۹	۲	۰	۰	۱۶۳	۰	۰	۰	۰	۰
۱۶	۫۰۫	۰	۰	۱۴۹	۱۳۶	۰	۱	۰	۴۫	۱۳	۴	۰	۰	۱۫۷	۰	۰	۰	۰	۰
۱۷	۲۫۷	۰	۰	۫۳	۫۸	۰	۲	۰	۲۴	۱۴	۫	۰	۰	۱۰۱	۰	۰	۰	۰	۰
۱۸	۴۫۱	۰	۰	۫۲	۸۸	۰	۰	۰	۶۲	۳۸	۱۲	۰	۰	۱۹۹	۰	۰	۰	۰	۰
۱۹	۱۴۫	۰	۰	۱۱	۲۱	۰	۰	۰	۲۰	۱۸	۸	۰	۰	۶۷	۰	۰	۰	۰	۰
۲۰	۫۱۫	۰	۰	۰	۲۷	۰	۱	۰	۷۰	۸۰	۴۰	۰	۰	۲۹۷	۰	۰	۰	۰	۰
۲۱	۱۳۸	۰	۰	۰	۫	۰	۰	۰	۱۷	۱۶	۱۸	۰	۰	۸۲	۰	۰	۰	۰	۰
۲۲	۳۳۰	۰	۰	۰	۫	۰	۰	۰	۴۳	۴۹	۳۲	۱	۰	۲۰۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۳	۲۰۳	۰	۰	۰	۲	۱	۰	۰	۲۶	۳۰	۱۸	۰	۰	۱۲۶	۰	۰	۰	۰	۰
۲۴	۲۫۴	۰	۰	۰	۫	۱	۰	۰	۳۲	۳۳	۲۴	۱	۰	۱۫۸	۰	۰	۰	۰	۰
۲۫	۴۹۫	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۫۴	۶۲	۴۴	۰	۰	۳۳۫	۰	۰	۰	۰	۰

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१०.१.५ गणनाको अवधिमा विद्यालय जाने नजाने, गएको वा कहिल्यै नगएको आधारमा ५-२५ वर्ष उमेरको जनसङ्ख्या:

बलरा नगरपालिकामा गणनाको अवधिमा ५-२५ वर्ष उमेरका कुल जनसंख्यामध्ये विद्यालय जाने र विद्यालय नजाने महिला भन्दा पुरुष बढी रहेका छन्। सोही अवधि र उमेर समुहका कुल जनसंख्यामध्ये कहिल्यै पढन लेख्न नगएका पुरुष भन्दा महिला बढी रहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा

अनुसार बलरा नगरपालिकामा गणनाको अवधिमा विद्यालय जाने नजाने, गएको वा कहिल्यै नगएको आधारमा ५-२५ वर्ष उमेरको जनसाङ्ख्यिक अवस्थालाई निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

उमेर (वर्षमा)	५-२५ वर्ष उमेरका जनसंख्या		जनसंख्या						उल्लेख नभको		
			गणना अवधिमा विद्यालय जाने (औपचारिक/अनौपचारिक/स्व:अध्ययन)		गणना अवधिमा विद्यालय नजाने (विगतमा पढ्न/लेख गएका)		कहिल्यै पढन लेख नगएका				
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	
बलरा नगरपालिका											
सबै उमेर	१०१५३	९६१६	५८७५		४९३०	१५०३	११५४	२७७४	३५३१	१	१
५	७२५	६५७	४२९		३६५	१	०	२९५	२९२	०	०
६	७१९	६४६	४९६		४२९	०	०	२२३	२१७	०	०
७	५७७	५०६	४५६		३४८	०	०	१२१	१५८	०	०
८	७५८	७५०	५९०		५४५	०	१	१६८	२०४	०	०
९	४१२	३९७	३४३		२९८	०	०	६९	९९	०	०
१०	८९०	७९९	६१६		५५५	७०	६७	२०४	१७७	०	०
११	३९५	३४७	३१८		२६६	२४	१९	५३	६२	०	०
१२	७५८	७०१	५६७		४९७	४०	२९	१५०	१७५	१	०
१३	४६०	४४२	३८१		३२२	२१	१८	५८	१०१	०	१
१४	५२५	५८०	४१८		३९०	२६	२९	८१	१६१	०	०
१५	५१४	४९८	३६५		२९७	५७	३८	९२	१६३	०	०
१६	५४८	५०५	३४४		२८६	८१	६२	१२३	१५७	०	०
१७	३२०	२५७	२०२		११३	४७	४३	७१	१०१	०	०
१८	५४६	४५१	२१९		१४०	१४१	११२	१८६	१९९	०	०
१९	१९५	१४५	६३		३२	६७	४६	६५	६७	०	०
२०	४५३	५१५	३८		२८	२०९	१९०	२०६	२९७	०	०
२१	१६६	१३८	१२		५	८६	५१	६८	८२	०	०
२२	३३९	३३०	९		५	१८६	१२५	१४४	२००	०	०
२३	१६५	२०३	३		३	८०	७४	८२	१२६	०	०
२४	२१६	२५४	३		६	१३७	९०	७६	१५८	०	०
२५	४७२	४९५	३		०	२३०	१६०	२३९	३३५	०	०

१०.१.६ अध्ययन गरेको विषय अनुसार १५ वर्षमाथिका दश जोड २ वा सो सरह र सोभन्दा

माथिल्लो तह उत्तीर्ण गरेकाको जनसाङ्ख्या:

बलरा नगरपालिकामा अध्ययन गरेको विषय अनुसार १५ वर्षमाथिका दश जोड २ वा सो सरह र सोभन्दा माथिल्लो तह उत्तीर्ण गरेका कुल जनसंख्यामध्ये शिक्षा संकाय अध्ययन गरेका ३८.०३ प्रतिशत, व्यवस्थापन संकाय अध्ययन गरेका २२.७८ प्रतिशत, विज्ञान तथा प्रविधि संकाय अध्ययन गरेका ११.३७ प्रतिशत, मानविकी तथा समाजशास्त्र संकाय अध्ययन गरेका ८.६८ प्रतिशत, अन्य ५.०४ प्रतिशत, स्वास्थ्य/चिकित्साशास्त्र अध्ययन गरेका ४.३२ प्रतिशत, ईन्जिनियरिङ अध्ययन गरेका ३.४४ प्रतिशत मानिसहरु रहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा अनुसार बलरा नगरपालिकामा अध्ययन गरेको विषय अनुसार १५ वर्षमाथिका दश जोड २ वा सो सरह र सोभन्दामाथिल्लो तह उत्तीर्ण गरेकाको जनसाङ्ख्यिक अवस्थालाई निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

अध्ययनको प्रमुख क्षेत्र/विद्या														
उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	मानविकी तथा समाजशास्त्र	व्यवस्थापन	प्रशिक्षा	विज्ञान तथा प्रविधि	स्वास्थ्य/विकित्साशास्त्र	इन्जिनियरीङ	कानून	कृषि	वन	पशु विज्ञान/पशु विकित्सा/मत्स्यपालन	कम्प्युटर/सूचना प्रविधि	अन्य	उल्लेख नभएको
बलरा नगरपालिका														
जम्मा														
जम्मा	२९३७	२५५	६६९	१११७	३३४	१२७	१०१	९	२४	७	६	१६	१४८	१२४
१५-१९	२५७	२२	५५	९४	४२	७	९	१	१	०	१	१	१२	१२
२०-२४	८५६	५०	२४३	२९२	११४	३३	२८	२	३	०	३	२	४८	३८
२५-२९	५५१	४१	१३९	२०५	४५	३१	२९	०	५	०	०	३	३०	२३
३०-३४	३४८	१९	८१	१५०	२६	१७	१३	०	०	२	०	४	१६	२०
३५-३९	२६१	२२	५३	११४	२०	११	१२	०	१	०	०	२	१५	११
४०-४४	२०१	२२	३०	९५	२१	१३	३	०	०	०	०	२	८	७
४५-४९	१४९	१७	३०	६३	१७	६	३	१	१	०	०	०	५	६
५०-५४	९५	२०	१२	३४	१६	३	०	२	२	२	०	०	२	२
५५-५९	७०	१६	७	२२	१३	२	२	०	१	०	१	१	४	१
६०-६४	५६	१२	७	१६	११	०	०	०	३	२	१	०	३	१
६५-६९	३८	४	२	२०	३	२	०	०	४	०	०	०	१	२
७०-७४	३०	०	७	७	५	२	२	०	१	१	०	०	४	१
७५+	२५	१०	३	५	१	०	०	३	२	०	०	१	०	०
पुरुष														
जम्मा	१९९१	१६६	४७१	६६७	२५७	९२	९५	८	२१	६	५	१५	१०१	८७
१५-१९	१५७	१४	३७	५१	२५	३	८	१	१	०	१	१	९	६
२०-२४	५४५	२५	१६६	१५७	८४	१९	२६	१	१	०	२	२	३५	२७
२५-२९	३६०	२२	९३	११६	३७	२५	२८	०	४	०	०	३	१७	१५
३०-३४	२२४	१२	५६	८३	१८	१२	१२	०	०	२	०	३	१०	१६
३५-३९	१६६	१२	३५	६४	१७	७	१२	०	१	०	०	२	९	७
४०-४४	१४१	१४	२७	५८	१५	१२	२	०	०	०	०	२	६	५
४५-४९	११९	१४	२६	४६	१४	६	३	१	१	०	०	०	४	४
५०-५४	८३	१६	९	३१	१६	३	०	२	२	१	०	०	१	२
५५-५९	५६	१२	३	१८	११	२	२	०	१	०	१	१	४	१
६०-६४	५३	१२	७	१४	११	०	०	०	३	२	१	०	२	१
६५-६९	३५	४	२	१८	३	१	०	०	४	०	०	०	१	२
७०-७४	२८	०	७	६	५	२	२	०	१	१	०	०	३	१
७५+	२४	९	३	५	१	०	०	३	२	०	०	१	०	०
महिला														
जम्मा	९४६	८९	१९८	४५०	७७	३५	६	१	३	१	१	१	४७	३७
१५-१९	१००	८	१८	४३	१७	४	१	०	०	०	०	०	३	६
२०-२४	३११	२५	७७	१३५	३०	१४	२	१	२	०	१	०	१३	११
२५-२९	१९१	१९	४६	८९	८	६	१	०	१	०	०	०	१३	८
३०-३४	१२४	७	२५	६७	८	५	१	०	०	०	०	१	६	४
३५-३९	९५	१०	१८	५०	३	४	०	०	०	०	०	०	६	४

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अध्ययनको प्रमुख क्षेत्र/विद्या												
		मानविकी तथा समाजशास्त्र	व्यवस्थापन	शिक्षा	विज्ञान तथा प्रविधि	स्वास्थ्य/विकित्साशास्त्र	इन्जिनियरीङ	कानून	कृषि	वन	पशु विज्ञान/पशु विकित्सा/मत्स्यपालन	कम्प्युटर/सूचना प्रविधि	अन्य	उल्लेख नभएको
४०-४४	६०	५	३	३७	६	१	१	०	०	०	०	०	२	२
४५-४९	३०	३	४	१७	३	०	०	०	०	०	०	०	१	२
५०-५४	१२	४	३	३	०	०	०	०	०	१	०	०	१	०
५५-५९	१४	४	४	४	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६०-६४	३	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०
६५-६९	३	०	०	२	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
७०-७४	२	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०
७५+	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१०.१.७ बलरा नगरपालिकाको शैक्षिक संस्था(विद्यालय),शिक्षक र विद्यार्थी सम्बन्धी विविध विवरण:

बलरा नगरपालिकामा समुदायिक विद्यालय ३२ वटा, संस्थागत विद्यालय ७ वटा, धार्मिक विद्यालय ३ वटा गरी कुल विद्यालय संख्या ४२ वटा रहेका छन्। यस नगरपालिकामा छात्रा ७,३७३ जना र छात्र ७,४६२ जना गरी जम्मा १४,८३५ जना विद्यार्थी अध्ययनरत रहेका छन्, भने शिक्षक ११७ जना र शिक्षिका ६८ जना गरी कुल शिक्षक- शिक्षिका १८५ जनाको दरबन्दी रहेको छ। अर्थात एकजना शिक्षकले ८१ जना विद्यार्थीहरूलाई पढाउनुपर्ने अवस्था रहेको छ। शिक्षक विद्यार्थी अनुपात सवैभन्दा बढी कक्षा ११-१२ मा ४९.२५ र सवैभन्दा कम कक्षा ९-१० मा ४२.५४ रहेको छ। बलरा नगरपालिका शिक्षा शाखाले दिएको सूचना तथा जानकारी अनुसार यस नगरपालिकाको विद्यालय, शिक्षक र विद्यार्थी सम्बन्धी अन्य बृहत जानकारी निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

School Details:

Type	Up to													Total
	ECD	Grade 1	Grade 2	Grade 3	Grade 4	Grade 5	Grade 6	Grade 7	Grade 8	Grade 9	Grade 10	Grade 11	Grade 12	
Community	0	0	0	4	0	18	1	0	2	0	4	0	3	32
Institutional	0	0	1	1	1	1	3	0	0	0	0	0	0	7
Religious	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Total	0	1	2	6	1	19	4	0	2	0	4	0	3	42

Student Details:

Type	Gender	ECD	Class 1	Class 2	Class 3	Class 4	Class 5	Class 6	Class 7	Class 8	Class 9	Class 10	Class 11	Class 12	Total
Community	Girls	395	723	635	774	783	713	642	638	467	373	180	136	61	6520
	Boys	449	598	587	642	599	628	601	527	428	376	225	172	68	5900
	Total	844	1321	1222	1416	1382	1341	1243	1165	895	749	405	308	129	12420
Institutional	Girls	121	166	212	70	83	55	20	11	0	0	0	0	0	738
	Boys	231	317	489	133	147	116	30	11	0	0	0	0	0	1474
	Total	352	483	701	203	230	171	50	22	0	0	0	0	0	2212
Religious	Girls	0	73	23	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	115
	Boys	0	46	17	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	88
	Total	0	119	40	44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	203

School Related Information:

Type	Technical	Science	Model	Special/Resource	MGM L	Open	Non Formal	Residential	Ghumti	Lump Sum Grant
Community	0	0	1	0	0	2	1	0	0	2
Institutional	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Internal Efficiency of Previous Year:

PRD	ECD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Total
Promotion %	0	87	92.1	89.2	95.6	85	90.1	91.7	86.1	98.3	100	99.6	0	88
Repeated %	100	13	7.88	10.8	4.39	15	9.86	8.35	14	1.74	0	0.36	0	12
Dropout %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	0	100

Teacher Approved Position & Level Wise Summary:

Level	Gender	Permanent 1st	Permanent 2nd	Permanent 3rd	Temp	Rahat	Federal Grant	Province Grant	Local Grant	School Source	Religious	Institutional	Total
ECD	Male	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Female	0	0	0	31	0	0	0	0	0	1	0	32
Basic 1-5	Male	2	10	42	4	13	1	0	0	0	2	0	74
	Female	0	1	10	6	12	1	0	0	0	0	0	30
Basic 6-8	Male	1	1	7	6	2	4	0	0	0	0	0	21
	Female	0	0	1	2	3	0	0	0	0	0	0	6
Secondary 9-10	Male	0	0	5	4	4	4	0	0	0	0	0	17
	Female	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Secondary 11-12	Male	0	0	0	4	0	1	0	0	0	0	0	5
	Female	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	Male	3	11	54	18	19	10	0	0	0	2	0	117
	Female	0	1	11	39	15	1	0	0	0	1	0	68
Grand Total		3	12	65	57	34	11	0	0	0	3	0	185

Education Indicators:

SN	Indicator	Boys (B)	Girls (G)	Total (T)
1	GIR (ECD/PPC)	12.04	13.18	10.81
2	NIR (ECD/PPC)	3.19	3.48	2.88
3	GIR Grade 1	19.4	18.66	20.2
4	NIR Grade 1	3.11	2.66	3.59
5	GER (1-5)	87.49	84.35	90.89
6	NER (1-5)	47.81	44	51.92
7	GER (6-8)	34.05	31.01	37.33
8	NER (6-8)	10.42	8.87	12.09
9	GER (1-8)	121.54	115.36	128.22
10	NER (1-8)	85.54	79.94	91.6
11	GER (9-10)	11.64	11.67	11.61
12	NER (9-10)	2.26	1.88	2.67
13	GER (11-12)	4.41	4.66	4.14
14	NER (11-12)	0.63	0.52	0.73
15	GER (9-12)	16.05	16.33	15.75
16	NER (9-12)	7.94	7.51	8.4
17	Teacher Student Ratio for approved darbandi (1-5)	85.87	43.01	42.86
18	Teacher Student Ratio for approved darbandi (6-8)	146.74	69.43	77.3
19	Teacher Student Ratio for approved darbandi (9-10)	88.77	46.23	42.54
20	Teacher Student Ratio for approved darbandi (11-12)	109.25	60	49.25
21	Cycle Completion Rate (1-8)	100	100	100
22	Survival rate (1-8)	100	100	100

Infrastructure Summary:

Infrastructure Element	Community (Public)	Institutional (Private)	Religious or Traditional
Library	5	1	1
Science Lab	5	1	0
Math Lab	0	0	0
Playground	20	4	2
Drinking Water	19	2	2
Separate Toilet for Girls	32	6	3
Sanitary Pad Management	8	2	0
Hand Washing Facilities	22	4	1
Electricity	15	2	2
Internet Facilities	13	1	0
Disability Access	13	0	0
Book Corner	0	0	0
School Bus	0	1	0
Kitchen	13	0	0

स्रोत: बलरा नगरपालिका शिक्षा शाखा।

नोट: जनगणनाबाट प्राप्त शिक्षा तथा साक्षरता सम्बन्धी थप विवरणहरू www.censusnepal.cbs.gov.np मा हेर्न सकिने छ।

खण्ड ११ : वैवाहिक स्थितिसम्बन्धी विवरण

विवाह पुरुष र महिला बीच दाम्पत्य तथा पारिवारिक जीवन प्रारम्भ गर्न अनतिक्रम्य तथा स्वतन्त्र सहमतिमा आधारित पवित्र सामाजिक तथा कानूनी बन्धन हो। विवाहको कारण मुलुक भित्रका विभिन्न क्षेत्रगत एवम् मुलुकबाहिर समेत जनसङ्ख्यामा घटबढ हुन्छ। त्यसकारण राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी पेशा, उमेर समूह, लिङ्ग, पहिलो विवाह गर्दाको उमेरको आधारमा बलरा नगरपालिकाको जनसङ्ख्याको विवरण यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ। साथै थप जानकारीको लागि केही शीर्षकका विवरण निकायगत रुपमा समेत राखिएको छ।

११.१ आमाको प्रमुख पेशा र उमेर समूह अनुसार १५-४९ वर्ष उमेर भित्रका हाल (गणनाको अवधिमा) सम्मका विवाहित महिलाको संख्या:

सर्लाही जिल्लामा उमेर समूह १५-४९ वर्षभित्रका गणनाको अवधिमा आमाको प्रमुख पाँच पेशाहरू क्रमशः सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू १,०८,०३४ जना, दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार ७४,१८२ जना, सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदारहरू ६,५१५ जना, शिल्पकला तथा कालीगढी ४०६४ जना, र पेशाविद्हरू ३९०८ जना रहेका छन्। बलरा नगरपालिकामा सोही अवधि र उमेर समूहका आमाको प्रमुख पाँच पेशाहरू क्रमशः सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू ६,२२७ जना, दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार १२०२ जना, पेशाविद्हरू १९९ जना, सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदारहरू ८० जना, शिल्पकला तथा कालीगढी ७९ जना रहेका छन्। यस नगरपालिकामा सोही अवधि र उमेर समूहका आर्थिक रुपमा सक्रिय नभएको आमा ६६.७६ प्रतिशत रहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा अनुसार बलरा नगरपालिकामा आमाको प्रमुख पेशा र उमेर समूह अनुसार १५-४९ वर्ष उमेर भित्रका गणनाको अवधिमा विवाहित महिलाको जनसाङ्ख्यिक अवस्थालाई निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

आमाको प्रमुख पेशा	हालसम्म (गणनाको अवधि) विवाहित महिला	आमाको उमेर समूह						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
सर्लाही जिल्ला								
जम्मा	४३३२४०	३८६८	३९४२०	७३५७३	८२७६५	९५०६४	७५०३५	६३५१५
सशस्त्र बल	५६	०	३	९	२१	१४	९	०
व्यवस्थापक	३४२१	३	१२३	४५६	६५८	८६२	६९८	६२१
पेशाविद्हरू	३९०८	७	१२७	५८१	९९८	१०३२	७२४	४३९
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्हरू	८२३	७	४६	१३६	१७७	२०९	१३१	११७
कार्यालय सहायकहरू	७३०	४	६९	१२६	१५०	१७९	१३२	७०

आमाको प्रमुख पेशा	हालसम्म (गणनाकोअवधि) विवाहित महिला	आमाको उमेर समूह						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदारहरू	६५१५	१३	२६६	७३८	१२८२	१७५२	१४३७	१०२७
दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार	७४१८२	३४९	३९४५	९४५६	१३२५४	१७७९९	१५३८७	१३९९२
शिल्पकला तथा कालीगढी	४०६४	२८	३३४	८३०	९५८	९२८	६५०	३३६
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदार	४२४	८	३७	८८	६४	९०	८३	५४
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू	१०८०३४	१००७	१०२७०	१८६८०	२०६०६	२३९०५	१८०१५	१५५५१
पेशा उल्लेख नभएको	१२५	२	१३	६	३४	२६	१४	३०
आर्थिक रूपमा सक्रिय नभएको	२३०९५८	२४४०	२४१८७	४२४६७	४४५६३	४८२६८	३७७५५	३१२७८
बलरा नगरपालिकाको								
जम्मा	२३५७१	१७२	२०६२	३८६५	४८४८	५००६	४०७२	३५४६
सशस्त्र बल	०	०	०	०	०	०	०	०
व्यवस्थापक	१७	०	०	३	१	३	१०	०
पेशाविद्हरू	१९९	०	२	१७	३८	८४	३८	२०
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्हरू	१५	०	०	२	३	२	८	०
कार्यालय सहायकहरू	११	०	०	३	४	०	०	४
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदारहरू	८०	०	४	२	१०	२१	१८	२५
दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार	१२०२	८	७७	११८	२४२	२२५	२६३	२६९
शिल्पकला तथा कालीगढी	७९	०	२	९	२५	१२	२६	५
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदार	४	०	१	०	३	०	०	०
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू	६२२७	३७	५२३	१००८	१३४९	१२९५	१०५६	९५९
पेशा उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०
आर्थिक रूपमा सक्रिय नभएको	१५७३७	१२७	१४५३	२७०३	३१७३	३३६४	२६५३	२२६४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

११.२ पाँच वर्ष उमेर समूह, लिङ्ग र वैवाहिक स्थितिको आधारमा १० वर्ष र सोभन्दा माथिको जनसंख्या:

बलरा नगरपालिकामा १० वर्ष र सोभन्दा माथिको कुल जनसंख्यामध्ये अविवाहित ३५.२७ प्रतिशत, विवाहित ६०.९३ प्रतिशत, विधवा/विधुर ३.६७ प्रतिशत, सम्बन्धविच्छेद भएका ०.०३ प्रतिशत र अलग बसेका ०.०७ प्रतिशत रहेका छन्। यस नगरपालिकामा सोही उमेर समुहका महिलाको तुलनामा पुरुष बढी अविवाहित, सम्बन्धविच्छेद र अलग बसेका तथा पुरुषको तुलनामा महिला बढी विवाहित र विधवा/विधुर रहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा अनुसार बलरा नगरपालिकामा पाँच वर्ष

उमेर समूह, लिङ्ग र वैवाहिक स्थितिको आधारमा १० वर्ष र सोभन्दा माथिको जनसाङ्ख्यिक अवस्थालाई निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

उमेर समूह(वर्ष)	जम्मा	वैवाहिक अवस्था				
		अविवाहित	विवाहित	विधवा/विधुर	सम्बन्धविच्छेद भएका	अलग बसेका
बलरा नगरपालिका						
जम्मा						
जम्मा	३६४७७	१२८६५	२२२२५	१३४७	१२	२८
१० - १४	५८९७	५८८१	१६	०	०	०
१५ - १९	४८६३	४४९३	३६८	२	०	०
२० - २४	४०९१	१८३०	२२५१	७	०	३
२५ - २९	३५३८	४६८	३०५८	१०	२	०
३० - ३४	३०७२	९५	२९५०	२२	१	४
३५ - ३९	२९३४	२४	२८६८	४०	१	१
४० - ४४	२४७७	२२	२३९२	५४	५	४
४५ - ४९	२०२५	११	१९७४	३८	१	१
५० - ५४	१७५३	११	१६७०	६९	०	३
५५ - ५९	१३९७	१०	१३०३	८०	१	३
६० - ६४	१३४२	८	११८८	१४४	१	१
६५ - ६९	११३६	४	९५२	१७७	०	३
७० - ७४	९७८	२	७२४	२५०	०	२
७५+	९७४	६	५११	४५४	०	३
पुरुष						
जम्मा	१८८८७	७६०६	१०७७३	४८५	७	१६
१० - १४	३०२८	३०२२	६	०	०	०
१५ - १९	२६२८	२५६८	६०	०	०	०
२० - २४	२१७२	१४३५	७३६	०	०	१
२५ - २९	१७९८	४०३	१३९२	२	१	०
३० - ३४	१४६९	८९	१३७०	७	०	३
३५ - ३९	१४३३	२३	१४०१	७	१	१
४० - ४४	१३०४	२०	१२६५	१५	३	१
४५ - ४९	१०३२	१०	१०१०	१०	१	१
५० - ५४	९५२	१०	९१६	२३	०	३
५५ - ५९	७३९	९	७०५	२४	०	१
६० - ६४	६९३	७	६३४	५१	१	०
६५ - ६९	६२६	४	५४१	७९	०	२
७० - ७४	४८१	२	४०५	७४	०	०
७५+	५३२	४	३३२	१९३	०	३
महिला						
जम्मा	१७५९०	५२५९	११४५२	८६२	५	१२
१० - १४	२८६९	२८५९	१०	०	०	०

उमेर समूह(वर्ष)	जम्मा	वैवाहिक अवस्था				
		अविवाहित	विवाहित	विधवा/विधुर	सम्बन्धविच्छेद भएका	अलग बसेका
१५ - १९	२२३५	१९२५	३०८	२	०	०
२० - २४	१९१९	३९५	१५१५	७	०	२
२५ - २९	१७४०	६५	१६६६	८	१	०
३० - ३४	१६०३	६	१५८०	१५	१	१
३५ - ३९	१५०१	१	१४६७	३३	०	०
४० - ४४	११७३	२	११२७	३९	२	३
४५ - ४९	९९३	१	९६४	२८	०	०
५० - ५४	८०१	१	७५४	४६	०	०
५५ - ५९	६५८	१	५९८	५६	१	२
६० - ६४	६४९	१	५५४	९३	०	१
६५ - ६९	५१०	०	४११	९८	०	१
७० - ७४	४९७	०	३१९	१७६	०	२
७५+	४४२	२	१७९	२६१	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

११.३: पाँच वर्ष उमेर समूह र पहिलो विवाह गर्दाको उमेर अनुसार विवाहित

जनसंख्या:

बलरा नगरपालिकामा दश वर्ष वा सो भन्दा माथिका पहिलो विवाह गर्ने मानिसहरूको कुल जनसंख्यामध्ये १८-२० वर्ष उमेरमा सबैभन्दा बढी पहिलो विवाह गर्ने मानिसहरू रहेका छन् भने ४५ वर्ष उमेर वा सो भन्दा माथिका पहिलो विवाह गर्ने मानिसहरू नरहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा अनुसार बलरा नगरपालिकामा पाँच वर्ष उमेर समूह र पहिलो विवाह गर्दाको उमेर अनुसार विवाहित जनसाङ्ख्यिक अवस्थालाई निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

उमेर समूह(वर्ष)	जम्मा	पहिलो विवाह गर्दाको उमेर (वर्षमा)											
		दश वर्षभन्दा मुनि	१०-१४	१५-१७	१८-२०	२१-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०+	उल्लेख नभएका
बलरा नगरपालिका													
जम्मा													
जम्मा	२३६१२	४	११७७	६२७०	११०८३	३३७३	१४३६	२१८	२४	४	०	०	२३
१० - १४	१६	०	१५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
१५ - १९	३७०	०	३९	२०८	१२३	०	०	०	०	०	०	०	०
२० - २४	२२६१	०	१०१	६२५	१२३५	२९७	०	०	०	०	०	०	३
२५ - २९	३०७०	०	११९	६९०	१४५०	६५२	१५८	०	०	०	०	०	१
३० - ३४	२९७७	२	१३५	७४९	१३४९	४९८	२२५	१८	०	०	०	०	१
३५ - ३९	२९१०	०	१२१	७५९	१३२६	४३७	२२४	३८	२	०	०	०	३
४० - ४४	२४५५	०	११०	५८२	११८४	३८१	१५८	३५	३	०	०	०	२
४५ - ४९	२०१४	०	७४	५१४	९३६	२८४	१७२	२९	३	१	०	०	१
५० - ५४	१७४२	०	७७	४१७	८६५	२२७	१२४	२७	२	०	०	०	३

उमेर समूह(वर्ष)	जम्मा	पहिलो विवाह गर्दाको उमेर (वर्षमा)											
		दश वर्षभन्दा मुनि	१०-१४	१५-१७	१८-२०	२१-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०+	उल्लेख नभएका
५५ - ५९	१३८७	०	८२	३४५	६५७	१७७	१००	२२	३	०	०	०	१
६० - ६४	१३३४	०	८३	३९१	५८९	१५१	९६	१८	४	०	०	०	२
६५ - ६९	११३२	१	८८	३४१	५०२	१०६	७७	१३	२	०	०	०	२
७० - ७४	९७६	१	६९	३२२	४३४	८१	५३	१२	३	१	०	०	०
७५+	९६८	०	६४	३२७	४३३	८२	४९	६	२	२	०	०	३
पुरुष													
जम्मा	११२८१	१	१७७	१४५६	५७८८	२४५०	११६५	२००	२२	४	०	०	१८
१० - १४	६	०	५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
१५ - १९	६०	०	६	२७	२७	०	०	०	०	०	०	०	०
२० - २४	७३७	०	१२	८८	४५९	१७५	०	०	०	०	०	०	३
२५ - २९	१३९५	०	१८	१२६	६७६	४४९	१२५	०	०	०	०	०	१
३० - ३४	१३८०	१	१६	१४६	६५६	३५९	१८६	१६	०	०	०	०	०
३५ - ३९	१४१०	०	२५	१४७	७००	३२१	१७९	३४	२	०	०	०	२
४० - ४४	१२८४	०	१०	१३५	६७८	२९५	१३१	३२	२	०	०	०	१
४५ - ४९	१०२२	०	५	११३	५१४	२१७	१४२	२६	३	१	०	०	१
५० - ५४	९४२	०	१४	९३	५१६	१८१	१०९	२५	२	०	०	०	२
५५ - ५९	७३०	०	१४	९४	३८०	१३६	८२	२२	२	०	०	०	०
६० - ६४	६८६	०	७	१२४	३४३	११७	७३	१६	४	०	०	०	२
६५ - ६९	६२२	०	२०	११३	३२९	८०	६३	१३	२	०	०	०	२
७० - ७४	४७९	०	११	११०	२४९	५५	४०	१०	३	१	०	०	०
७५+	५२८	०	१४	१४०	२६१	६५	३५	६	२	२	०	०	३
महिला													
जम्मा	१२३३१	३	१०००	४८१४	५२९५	९२३	२७१	१८	२	०	०	०	५
१० - १४	१०	०	१०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५ - १९	३१०	०	३३	१८१	९६	०	०	०	०	०	०	०	०
२० - २४	१५२४	०	८९	५३७	७७६	१२२	०	०	०	०	०	०	०
२५ - २९	१६७५	०	१०१	५६४	७७४	२०३	३३	०	०	०	०	०	०
३० - ३४	१५९७	१	११९	६०३	६९३	१३९	३९	२	०	०	०	०	१
३५ - ३९	१५००	०	९६	६१२	६२६	११६	४५	४	०	०	०	०	१
४० - ४४	११७१	०	१००	४४७	५०६	८६	२७	३	१	०	०	०	१
४५ - ४९	९९२	०	६९	४०१	४२२	६७	३०	३	०	०	०	०	०
५० - ५४	८००	०	६३	३२४	३४९	४६	१५	२	०	०	०	०	१
५५ - ५९	६५७	०	६८	२५१	२७७	४१	१८	०	१	०	०	०	१
६० - ६४	६४८	०	७६	२६७	२४६	३४	२३	२	०	०	०	०	०
६५ - ६९	५१०	१	६८	२२८	१७३	२६	१४	०	०	०	०	०	०
७० - ७४	४९७	१	५८	२१२	१८५	२६	१३	२	०	०	०	०	०
७५+	४४०	०	५०	१८७	१७२	१७	१४	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

११.४ बलरा नगरपालिकामा विवाह र सम्बन्ध विच्छेद सम्बन्धी विवरण:

बलरा नगरपालिकामा आ.व.२०८१/८२ र २०८२/८३ को विवाह र सम्बन्ध विच्छेद सम्बन्धी तथ्याङ्कको तुलनात्मक अध्ययन गर्दा विवाह ४४.४४ प्रतिशतले बढेको र सम्बन्ध विच्छेदक १०० प्रतिशत(१जना)ले बढेका छन्। बलरा नगरपालिकामा पछिल्लो तीन(३) आ.व.को विवाह र सम्बन्ध विच्छेदको सम्बन्धी विवरण निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

क्र.सं.	वडा	विवाह र सम्बन्ध विच्छेद संख्या					
		आ८१/२०८०.व.		आ८२/२०८१.व.		आ८३/२०८२.व.	
		विवाह	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद
१	वडा नं१.	३३	१	२७	०	३९	१
२	वडा नं२.	३७	०	३७	०	४८	०
३	वडा नं३.	१६	०	१८	०	१८	१
४	वडा नं४.	४३	०	२२	०	३१	१
५	वडा नं५.	३५	०	४०	०	४३	१
६	वडा नं६.	३८	१	४३	०	४४	०
७	वडा नं७.	४५	०	५१	०	४४	२
८	वडा नं८.	४७	२	४९	०	४४	०
९	वडा नं९.	३३	०	३३	०	३९	०
१०	वडा नं१०.	३४	०	३६	०	३९	०
११	वडा नं११.	३०	०	२५	०	२७	१
१२	जम्मा	३९१	४	३८१	०	४१६	७

स्रोत: बलरा नगरपालिका, पञ्जिकरण शाखा।

जनगणनाबाट प्राप्त वैवाहिक स्थितिसम्बन्धी थप विवरणहरू राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको वेबसाइट www.censusnepal.cbs.gov.np मा हेर्न सकिनेछ।

खण्ड १२ : आर्थिक क्रियाकलाप र रोजगारी

आर्थिक क्रियाकलाप भन्नाले उत्पादन, वितरण, विनिमय, र उपभोग जस्ता गतिविधिहरूलाई जनाउँछ। यी गतिविधिहरूले समाजको आर्थिक संरचना र विकासमा महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्छन्। त्यसै गरी रोजगारी भनेको व्यक्तिले आफ्नो सीप र दक्षताको उपयोग गरी आय आर्जनका लागि गर्ने आर्थिक गतिविधि हो। यस अन्तर्गत मानिसहरूले अरूका लागि काम गर्छन् र यसको सट्टामा पारिश्रमिक पाउँछन्। यस खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा बलरा नगरपालिकाको आर्थिक काम गरेको अवधि, पेशा, संलग्न उद्योग, रोजगार तथा बेरोजगार जनसंख्या, साक्षरताको अवस्था/उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह, आर्थिक रूपमा सक्रियता, रोजगारको क्षेत्र, आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको कारण लगायतका आर्थिक गतिविधिसम्बन्धी विवरणलाई विविध शीर्षकहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ।

१२.१ दश वर्ष र सोभन्दा माथिका व्यक्तिले गणनाको अवधि देखि अघिको १२ महिनासम्म आर्थिक काम गरेको अवधि (महिना) तथा उमेर समूह अनुसारको जनसंख्या:

बलरा नगरपालिकामा दश वर्ष र सोभन्दा माथिका व्यक्तिले गणनाको समय देखि अघिको १२ महिनासम्मको अवधिमा ६ महिना वा सोभन्दा धेरै समय काम गरेका २८.०८ प्रतिशत, ३-६ महिना काम गरेका ८.५८ प्रतिशत, ३ महिना भन्दा कम समय काम गरेका ९.४३ प्रतिशत, काम नगरेको ५३.९१ प्रतिशत मानिसहरू रहेका छन्। त्यसैले सोही अवधि र उमेर समूहमा काम गर्ने पुरुष ६३.०२ प्रतिशत र महिला २७.९१ प्रतिशत तथा काम नगर्ने पुरुष ३६.९८ प्रतिशत र महिला ७२.०९ प्रतिशत रहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा अनुसार बलरा नगरपालिकामा दश वर्ष र सोभन्दा माथिका व्यक्तिले गणनाको अवधिदेखि अघिको १२ महिनासम्म आर्थिक काम गरेको अवधि (महिना) तथा उमेर समूह अनुसारको जनसाङ्ख्यिक अवस्थालाई निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

आर्थिक क्रियाकलापमा सक्रिय रहेको महिना	जम्मा	उमेर समूह											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५+
बलरा नगरपालिका													
जम्मा													
जम्मा	३६४७७	५८९७	४८६३	४०९१	३५३८	३०७२	२९३४	२४७७	२०२५	१७५३	१३९७	१३४२	३०८८
६महिना वा सोभन्दा धेरै	१०२४२	२०	३२९	१०२३	१२८७	१२६७	१३३५	१२३३	१०१९	८६४	६८०	५२४	६६१
३-६ महिना	३१२९	४१४	३९८	३८९	३४६	३१३	२८२	२०९	१६९	१४७	११७	१०३	२४२
३ महिना भन्दा कम	३४४०	६५७	५५८	४०५	३३८	२८२	२१४	१९१	१४८	१५४	१०८	१२३	२६२
काम नगरेको	१९६६६	४८०६	३५७८	२२७४	१५६७	१२१०	११०३	८४४	६८९	५८८	४९२	५९२	१९२३

आर्थिक क्रियाकलापमा सक्रिय रहेको महिना	जम्मा	उमेर समूह											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५+
पुरुष													
जम्मा	१८८८७	३०२८	२६२८	२१७२	१७९८	१४६९	१४३३	१३०४	१०३२	९५२	७३९	६९३	१६३९
६ महिना वा सोभन्दा धेरै	९३६०	१७	३०२	९५१	१२१३	११५५	१२०८	१११२	९१२	७९३	६०९	४७७	६११
३-६ महिना	१३२३	२१७	१९४	१५५	१४१	११८	९९	७७	५२	६१	४८	४०	१२१
३ महिना भन्दा कम	१२१९	३२१	२८९	१६४	१००	३७	३७	३७	२५	३६	२५	३७	१११
काम नगरेको	६९८५	२४७३	१८४३	९०२	३४४	१५९	८९	७८	४३	६२	५७	१३९	७९६
महिला													
जम्मा	१७५९०	२८६९	२२३५	१९१९	१७४०	१६०३	१५०१	११७३	९९३	८०१	६५८	६४९	१४४९
६ महिना वा सोभन्दा धेरै	८८२	३	२७	७२	७४	११२	१२७	१२१	१०७	७१	७१	४७	५०
३-६ महिना	१८०६	१९७	२०४	२३४	२०५	१९५	१८३	१३२	११७	८६	६९	६३	१२१
३ महिना भन्दा कम	२२२१	३३६	२६९	२४१	२३८	२४५	१७७	१५४	१२३	११८	८३	८६	१५१
काम नगरेको	१२६८१	२३३३	१७३५	१३७२	१२२३	१०५१	१०१४	७६६	६४६	५२६	४३५	४५३	११२७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.२ दश वर्ष र सोभन्दा माथिका व्यक्तिले गणनाको समयदेखि अधिको १२ महिना सम्म गरेको आर्थिक क्रियाकलापको पेशा अनुसारको जनसंख्या:

बलरा नगरपालिकामा दश वर्ष र सोभन्दा माथिका व्यक्तिले गणनाको समयदेखि अधिको १२ महिना सम्म गरेको आर्थिक क्रियाकलापको प्रमुख पाँच पेशाहरू क्रमशः सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू ५४.९३ प्रतिशत, दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार २८.२९ प्रतिशत, शिल्पकला तथा कालीगढी ४.९४ प्रतिशत, सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदारहरू ४.७० प्रतिशत र पेशाविद्हरू २.६९ प्रतिशत रहेका छन्। यस नगरपालिकामा सोहि अवधि र उमेरका पुरुषले गरेको आर्थिक क्रियाकलापको प्रमुख पाँच पेशाहरू क्रमशः सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू (५१५४जना), दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार (४१३४जना), शिल्पकला तथा कालीगढी (७९९जना), सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदारहरू (७५४जना) र पेशाविद्हरू (३५६जना) रहेका छन्। साथै यस नगरपालिकामा सोहि अवधि र उमेरका महिलाले गरेको आर्थिक क्रियाकलापको प्रमुख पाँच पेशाहरू क्रमशः सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू (४०८१जना), दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार (६२१जना), पेशाविद्हरू (९६जना), सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदारहरू (३६जना) र शिल्पकला तथा कालीगढी (३१जना) रहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा अनुसार बलरा नगरपालिकामा दश वर्ष र सोभन्दा माथिका व्यक्तिले गणनाको समयदेखि अधिको १२ महिना सम्म गरेको आर्थिक क्रियाकलापको पेशा अनुसारको जनसाङ्ख्यिक अवस्थालाई निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

		पेशा										
कार्य गरेको महिना	जम्मा	सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद्हरू	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्हरू	कार्यालय सहायकहरू	सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदारहरू	दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदारहरू	शिल्पकला तथा कालीगढी	कारखाना तथा यन्त्र परिचालक र जडान गर्ने कामदारहरू	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू	उल्लेख नभएका
बलरा नगरपालिका												
जम्मा												
जम्मा	१६८११	५१	१८८	४५२	१३८	९४	७९०	४७५५	८३०	२६८	९२३५	१०
६महिना वा सोभन्दा धेरै	१०२४२	५०	१७४	४४१	१३५	९४	७५७	४१७३	७६२	२४७	३४०२	७
३-६महिना	३१२९	०	१३	७	३	०	२५	४१५	४५	१३	२६०५	३
३ महिना भन्दा कम	३४४०	१	१	४	०	०	८	१६७	२३	८	३२२८	०
पुरुष												
जम्मा	११९०२	५०	१७७	३५६	१२१	५४	७५४	४१३४	७९९	२६३	५१५४	१०
६महिना वा सोभन्दा धेरै	९३६०	४९	१६३	३४७	११८	५४	७२२	३७०२	७३७	२४२	३१८९	७
३-६महिना	१३२३	०	१३	५	३	०	२५	३१३	३९	१३	९०९	३
३ महिना भन्दा कम	१२१९	१	१	४	०	०	७	११९	२३	८	१०५६	०
महिला												
जम्मा	४९०९	१	११	९६	१७	१०	३६	६२१	३१	५	४०८१	०
६महिना वा सोभन्दा धेरै	८८२	१	११	९४	१७	१०	३५	४७१	२५	५	२१३	०
३-६महिना	१८०६	०	०	२	०	०	०	१०२	६	०	१६९६	०
३ महिना भन्दा कम	२२२१	०	०	०	०	०	१	४८	०	०	२१७२	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.३ दश वर्ष र सोभन्दा माथिका व्यक्तिले गणनाको समयदेखि अधिको १२ महिनासम्म गरेको आर्थिक क्रियाकलापको औद्योगिक क्षेत्र अनुसारको जनसंख्या:

बलरा नगरपालिकामा दश वर्ष र सोभन्दा माथिका व्यक्तिले गणनाको समयदेखि अधिको १२ महिनासम्म गरेको आर्थिक क्रियाकलापको प्रमुख पाँच औद्योगिक क्षेत्र क्रमशः कृषि, वन तथा माछापालन (५१.१९ प्रतिशत), थोक तथा खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाईकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू (१७.४८ प्रतिशत), निर्माण (१२.१६ प्रतिशत), अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू (७.६१ प्रतिशत), औद्योगिक उत्पादन (४.०० प्रतिशत) रहेका छन्। यस नगरपालिकामा सोहि अवधि र उमेरका पुरुषले गरेको आर्थिक क्रियाकलापको प्रमुख पाँच औद्योगिक क्षेत्रहरू क्रमशः कृषि, वन तथा माछापालन (५९.३७ प्रतिशत), थोक तथा खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाईकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू (११.३३ प्रतिशत), निर्माण (१०.४४ प्रतिशत), औद्योगिक उत्पादन (५.३१ प्रतिशत) र अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू (४.१५ प्रतिशत) रहेका छन्। छन। साथै यस नगरपालिकामा सोहि अवधि र उमेरका

महिलाले गरेको आर्थिक क्रियाकलापको प्रमुख पाँच औद्योगिक क्षेत्रहरू क्रमशः थोक तथा खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाईकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू (३२.३९ प्रतिशत), कृषि, वन तथा माछापालन (३१.३५ प्रतिशत), निर्माण (१६.३६ प्रतिशत), अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू (१५.९९ प्रतिशत) र शिक्षा (१.६५ प्रतिशत) उत्पादन रहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा अनुसार बलरा नगरपालिकामा दश वर्ष र सोभन्दा माथिका व्यक्तिले गणनाको समयदेखि अघिको १२ महिनासम्म गरेको आर्थिक क्रियाकलापको औद्योगिक क्षेत्र अनुसारको जनसाङ्ख्यिक अवस्थालाई निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

औद्योगिक क्षेत्र	बलरा नगरपालिकाको जनसंख्या (काम गरेको अवधि)											
	जम्मा				पुरुष				महिला			
	जम्मा	६ महिना वा बढी	३-६ महिना	३ महिनाभन्दा कम	जम्मा	६ महिना वा बढी	३-६ महिना	३ महिनाभन्दा कम	जम्मा	६ महिना वा बढी	३-६ महिना	३ महिनाभन्दा कम
जम्मा	१६८११	१०२४२	३१२९	३४४०	११९०२	९३६०	१३२३	१२१९	४९०९	८८२	१८०६	२२२१
कृषि, वन तथा माछापालन	८६०५	६६०५	१०७२	९२८	७०६६	५९६४	६८६	४१६	१५३९	६४१	३८६	५१२
खानी तथा उत्खनन	५	५	०	०	४	४	०	०	१	१	०	०
औद्योगिक उत्पादन	६७	६२०	३९	१२	६३२	५८९	३१	१२	३९	३१	८	०
बिजुली, ग्यास, वाफ र वातानुकूलित सेवा	६०	५९	१	०	५८	५७	१	०	२	२	०	०
पानीको आपूर्ति, ढल, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धिकरणका क्रियाकलापहरू	१४	११	३	०	१४	११	३	०	०	०	०	०
निर्माण	२०४५	८६७	५५२	६२६	१२४२	८४४	१९२	२०६	८०३	२३	३६०	४२०
थोक तथा खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाईकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू	२९३९	७१४	९५२	१२७३	१३४९	६७७	२५८	४१४	१५९०	३७	६९४	८५९
यातायात तथा भण्डारण	१०९	९८	८	३	१०९	९८	८	३	०	०	०	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	३६	३४	१	१	३२	३०	१	१	४	४	०	०
सूचना तथा सञ्चार	१७	१७	०	०	१७	१७	०	०	०	०	०	०
वित्तीय तथा बीमा सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	७२	७०	२	०	६६	६४	२	०	६	६	०	०
घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	६	६	०	०	६	६	०	०	०	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	५९	५५	३	१	५४	५०	३	१	५	५	०	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	२४	२३	१	०	२४	२३	१	०	०	०	०	०

औद्योगिक क्षेत्र	बलरा नगरपालिकाको जनसंख्या (काम गरेको अवधि)											
	जम्मा				पुरुष				महिला			
	जम्मा	६ महिना वा बढी	३-६ महिना	३ महिनाभन्दा कम	जम्मा	६ महिना वा बढी	३-६ महिना	३ महिनाभन्दा कम	जम्मा	६ महिना वा बढी	३-६ महिना	३ महिनाभन्दा कम
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सामाजिक सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	२३९	२३७	१	१	२३२	२३०	१	१	७	७	०	०
शिक्षा	३३७	३२९	५	३	२५६	२४९	४	३	८१	८०	१	०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	११२	१११	१	०	९२	९१	१	०	२०	२०	०	०
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	१८	१३	१	४	१६	११	१	४	२	२	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	१२७९	२२२	४७३	५८४	४९४	२१७	१२०	१५७	७८५	५	३५३	४२७
घर परिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	१५७	१३९	१४	४	१३२	१२१	१०	१	२५	१८	४	३
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	४	४	०	०	४	४	०	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	३	३	०	०	३	३	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.४ दश वर्ष वा सोभन्दा माथिको जनसंख्याको आर्थिक क्रियाकलापमा सक्रिय रहेको अवधि र कामको खोजीको अवस्था अनुसारको जनसंख्या:

बलरा नगरपालिकामा दश वर्ष वा सोभन्दा माथिको कुल जनसंख्यामध्ये ६ महिना वा सो भन्दा बढी समय काम गरेको २८.०८ प्रतिशत, ३-५ महिना काम गरेको ८.५८ प्रतिशत, ३ महिनाभन्दा कम काम गरेको ९.४३ प्रतिशत, काम नगरेको ५३.९१ प्रतिशत मानिसहरू रहेका छन्। यस नगरपालिकामा सोहि उमेरका पुरुषहरूको कुल जनसंख्यामध्ये ६ महिना वा सो भन्दा बढी समय काम गरेको ४९.५६ प्रतिशत, ३-५ महिना काम गरेको ७.०० प्रतिशत, ३ महिनाभन्दा कम काम गरेको ६.४५ प्रतिशत, काम नगरेको ३६.९७ प्रतिशत मानिसहरू रहेका छन्। साथै यस नगरपालिकामा सोहि उमेरका महिलाहरूको कुल जनसंख्यामध्ये ६ महिना वा सो भन्दा बढी समय काम गरेको ५.०१ प्रतिशत, ३-५ महिना काम गरेको १०.२७ प्रतिशत, ३ महिनाभन्दा कम काम गरेको १२.६३ प्रतिशत, काम नगरेको ७२.०९ प्रतिशत मानिसहरू रहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा अनुसार बलरा नगरपालिकामा दश वर्ष वा सोभन्दा माथिको जनसंख्याको आर्थिक क्रियाकलापमा सक्रिय रहेको अवधि र

कामको खोजीको अवस्था अनुसारको जनसाङ्ख्यिक अवस्थालाई निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	काम गरेको महिना र कामको खोजीको अवस्था												
		६महिना वा सो भन्दा बढी समय काम गरेको	३-५ महिना काम गरेको				३ महिनाभन्दा कम काम गरेको				काम नगरेको			
			कामको खोजी गरेको(पूर्ण समय)	काम को खोजी गरेको (आंशिक)	काम को खोजी नगरे को	उल्लेख नभए को	कामको खोजी गरेको(पूर्ण समय)	काम को खोजी गरेको (आंशिक)	काम को खोजी नगरे को	उल्लेख नभए को	कामको खोजी गरेको(पूर्ण समय)	काम को खोजी गरेको (आंशिक)	काम को खोजी नगरे को	उल्लेख नभए को
बलरा नगरपालिका														
जम्मा														
जम्मा	३६४७७	१०२४२	१०७	३४३	२५९७	८२	८३	३५०	२९९५	१२	४६३	१०९७	१८०९४	१२
१० - १४	५८९७	२०	६	१७	३९१	०	७	३५	६१५	०	७१	२०३	४५३१	१
१५ - १९	४८६३	३२९	१४	२४	३५७	३	८	५१	४९९	०	९६	२०३	३२७८	१
२० - २४	४०९१	१०२३	२०	४७	३१६	६	२०	४५	३३९	१	९६	१७०	२००६	२
२५ - २९	३५३८	१२८७	१६	५५	२६६	९	८	४१	२८८	१	५८	१२३	१३८३	३
३० - ३४	३०७२	१२६७	१३	५३	२३२	१५	८	३०	२४४	०	३५	८८	१०८६	१
३५ - ३९	२९३४	१३३५	१०	३६	२२४	१२	४	२७	१८१	२	३०	७४	९९८	१
४० - ४४	२४७७	१२३३	७	२३	१७०	९	९	२७	१५४	१	१५	५८	७७१	०
४५ - ४९	२०२५	१०१९	६	२०	१४१	२	६	२०	१२१	१	१२	३४	६४२	१
५० - ५४	१७५३	८६४	४	२२	११२	९	२	१९	१३०	३	८	३४	५४५	१
५५ - ५९	१३९७	६८०	४	१९	८९	५	४	१५	८७	२	८	२९	४५५	०
६० - ६४	१३४२	५२४	१	१२	८५	५	२	१८	१०३	०	९	२८	५५५	०
६५+	३०८८	६६१	६	१५	२१४	७	५	२२	२३४	१	२५	५३	१८४४	१
पुरुष														
जम्मा	१८८८७	९३६०	७७	२३९	९३४	७३	४८	२१३	९५१	७	२६३	४१६	६३०४	२
१० - १४	३०२८	१७	२	८	२०७	०	६	१७	२९८	०	४१	११४	२३१८	०
१५ - १९	२६२८	३०२	७	११	१७३	३	५	३०	२५४	०	६०	११८	१६६४	१
२० - २४	२१७२	९५१	१८	२९	१०२	६	१२	३१	१२०	१	६६	७८	७५७	१
२५ - २९	१७९८	१२१३	११	४३	७८	९	५	२७	६७	१	३१	३३	२८०	०
३० - ३४	१४६९	११५५	१०	३९	५५	१४	४	१५	१८	०	१८	१७	१२४	०
३५ - ३९	१४३३	१२०८	८	२३	५७	११	३	१४	१९	१	११	१०	६८	०
४० - ४४	१३०४	१११२	५	१८	४६	८	३	१६	१८	०	७	११	६०	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	काम गरेको महिना र कामको खोजीको अवस्था												
		६ महिना वा सो भन्दा बढी समय काम गरेको	३-५ महिना काम गरेको				३ महिनाभन्दा कम काम गरेको				काम नगरेको			
			कामको खोजी गरेको(पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको(आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको	कामको खोजी गरेको(पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको(आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको	कामको खोजी गरेको(पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको(आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको
४५ - ४९	१०३२	९१२	५	१५	३०	२	२	१५	८	०	१	३	३९	०
५० - ५४	९५२	७९३	४	२०	२९	८	०	१३	२०	३	५	७	५०	०
५५ - ५९	७३९	६०९	१	१२	३१	४	४	९	११	१	३	२	५२	०
६० - ६४	६९३	४७७	१	८	२८	३	१	११	२५	०	६	७	१२६	०
६५+	१६३९	६११	५	१३	९८	५	३	१५	९३	०	१४	१६	७६६	०
महिला														
जम्मा	१७५९०	८८२	३०	१०४	१६६३	९	३५	१३७	२०४४	५	२००	६८१	११७९०	१०
१० - १४	२८६९	३	४	९	१८४	०	१	१८	३१७	०	३०	८९	२२१३	१
१५ - १९	२२३५	२७	७	१३	१८४	०	३	२१	२४५	०	३६	८५	१६१४	०
२० - २४	१९१९	७२	२	१८	२१४	०	८	१४	२१९	०	३०	९२	१२४९	१
२५ - २९	१७४०	७४	५	१२	१८८	०	३	१४	२२१	०	२७	९०	११०३	३
३० - ३४	१६०३	११२	३	१४	१७७	१	४	१५	२२६	०	१७	७१	९६२	१
३५ - ३९	१५०१	१२७	२	१३	१६७	१	१	१३	१६२	१	१९	६४	९३०	१
४० - ४४	११७३	१२१	२	५	१२४	१	६	११	१३६	१	८	४७	७११	०
४५ - ४९	९९३	१०७	१	५	१११	०	४	५	११३	१	११	३१	६०३	१
५० - ५४	८०१	७१	०	२	८३	१	२	६	११०	०	३	२७	४९५	१
५५ - ५९	६५८	७१	३	७	५८	१	०	६	७६	१	५	२७	४०३	०
६० - ६४	६४९	४७	०	४	५७	२	१	७	७८	०	३	२१	४२९	०
६५+	१४४९	५०	१	२	११६	२	२	७	१४१	१	११	३७	१०७८	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.५ दश वर्ष वा सोभन्दा माथिका आर्थिक रुपमा सक्रिय रहेका व्यक्तिहरुको आर्थिक क्रियाकलापमा सक्रियताको रहेको अवस्था अनुसारको जनसंख्या:

बलरा नगरपालिकामा दश वर्ष वा सोभन्दा माथिका आर्थिक क्रियाकलापमा संलग्न कुल जनसंख्यामध्ये आर्थिक रुपमा सक्रिय रहेका ११,२३८ जना, आर्थिक रुपमा सक्रिय नरहेको १८,०९४ जना र आर्थिक क्रियाकलाप(उल्लेख नभएको) १०६ जना रहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा अनुसार बलरा नगरपालिकामा दश वर्ष वा सोभन्दा माथिका आर्थिक रुपमा सक्रिय रहेका व्यक्तिहरुको आर्थिक

क्रियाकलापमा सक्रियताको रहेको अवस्था अनुसारको जनसाङ्ख्यिक अवस्थालाई निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

उमेर समूह (वर्षमा)	१०वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका जनसंख्या		आर्थिक क्रियाकलापमा संलग्न									
			आर्थिक रुपमा सक्रिय रहेको						आर्थिक रुपमा सक्रिय नरहेको		आर्थिक क्रियाकलाप(उल्लेख नभएको)	
			प्रायः सक्रिय				प्रायःसक्रिय नरहेको					
			रोजगार		बेरोगार							
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
बलरा नगरपालिका												
जम्मा	१८८८७	१७५९०	९५९९	९८६	३८८	२६५	२५१४	४५२५	६३०४	११७९०	८२	२४
१०-१४	३०२८	२८६९	२५	१२	४९	३५	६३६	६०८	२३१८	२२१३	०	१
१५-१९	२६२८	२२३५	३१३	४०	७२	४६	५७५	५३५	१६६४	१६१४	४	०
२०-२४	२१७२	१९१९	९८०	९०	९६	४०	३३१	५३९	७५७	१२४९	८	१
२५-२९	१७९८	१७४०	१२५६	८६	४७	३५	२०५	५१३	२८०	११०३	१०	३
३०-३४	१४६९	१६०३	११९४	१२६	३२	२४	१०५	४८९	१२४	९६२	१४	२
३५-३९	१४३३	१५०१	१२३१	१४०	२२	२२	१००	४०६	६८	९३०	१२	३
४०-४४	१३०४	११७३	११३०	१२६	१५	१६	९१	३१८	६०	७११	८	२
४५-४९	१०३२	९९३	९२७	११२	८	१६	५६	२६०	३९	६०३	२	२
५०-५४	९५२	८०१	८१३	७३	९	५	६९	२२६	५०	४९५	११	२
५५-५९	७३९	६५८	६२१	७८	८	८	५३	१६७	५२	४०३	५	२
६०-६४	६९३	६४९	४८५	५१	८	४	७१	१६३	१२६	४२९	३	२
६५-६९	६२६	५१०	३६१	२८	९	८	७५	१२४	१७७	३४९	४	१
७०-७४	४८१	४९७	१७१	१८	११	३	६६	९७	२३२	३७७	१	२
७५+	५३२	४४२	९२	६	२	३	८१	८०	३५७	३५२	०	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.६ दश वर्ष वा सोभन्दा माथिको जनसंख्याको साक्षरता, शैक्षिक उपलब्धि र आर्थिक क्रियाकलापको विवरण:

बलरा नगरपालिकामा दश वर्ष वा सोभन्दा माथिको कुल जनसंख्यामध्ये निरक्षर व्यक्ति जो प्राय सक्रिय रहेको ५,६२५ जना, प्राय सक्रिय नरहेको ३,६२९ जना, आर्थिक रूपमा सक्रिय नरहेको ८,१७८ जना र उल्लेख नभएको ६० जना रहेका छन्। एवम् साक्षर व्यक्ति जो प्राय सक्रिय रहेको ५,६१३ जना, प्राय सक्रिय नरहेको ३,४१० जना, आर्थिक रूपमा सक्रिय नरहेको ९,९१४ जना र उल्लेख नभएको ४६ जना रहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा अनुसार बलरा नगरपालिकामा दश वर्ष वा सोभन्दा माथिको जनसंख्याको साक्षरता, शैक्षिक उपलब्धि र आर्थिक क्रियाकलापको विवरण निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

साक्षरताको अवस्था/शैक्षिक उपलब्धि	जम्मा		प्राय सक्रिय रहेको		प्राय सक्रिय नरहेको		आर्थिक रूपमा सक्रिय नरहेको		उल्लेख नभएको	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
बलरा नगरपालिका										
जम्मा	१८८८७	१७५९०	९९८७	१२५१	२५१४	४५२५	६३०४	११७९०	८२	२४
निरक्षर	७४२१	१००७१	४७६६	८५९	९३०	२६९९	१६८३	६४९५	४२	१८
पढ्न र लेख्न नसक्ने	७४०८	१००५७	४७५८	८५९	९२८	२६९७	१६८०	६४८३	४२	१८
पढ्न मात्र सक्ने	१३	१४	८	०	२	२	३	१२	०	०
साक्षर	११४६५	७५१८	५२२१	३९२	१५८४	१८२६	४६२०	५२९४	४०	६
प्रारम्भिक बाल शिक्षा (०)	३२	१६	१	०	३	१	२८	१५	०	०
प्राथमिक (१-५)	३०४२	२४०८	११०७	६६	४५९	५७०	१४६९	१७७२	७	०
निम्न माध्यमिक (६-८)	३०२१	२२३१	१२४३	७०	४५८	५४९	१३१२	१६०७	८	५
कक्षा ९, १०, टेस्ट पास	१८७२	१०७४	९४१	४८	२४२	२६२	६७७	७६४	१२	०
एसएलसी वा सो सरह	१४४३	८०५	७८३	३६	१८०	२३०	४७४	५३८	६	१
प्रवीणता प्रमाणपत्र (I.A.+२)	१२८९	६९२	६५६	९८	१५९	१५१	४६९	४४३	५	०
स्नातक (Bachelor)	४७५	१८५	२९६	४५	५६	४३	१२२	९७	१	०
स्नातकोत्तर वा सोभन्दा बढी	२२७	६९	१६२	२६	१५	७	५०	३६	०	०
अन्य	५	२	३	०	२	१	०	१	०	०
तह नभएको	१३	७	६	१	३	३	४	३	०	०
तह उल्लेख नभएको	२५	१३	९	१	३	१	१२	११	१	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	२१	१६	१४	१	४	८	३	७	०	०
साक्षरता उल्लेख नभएको	१	१	०	०	०	०	१	१	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.७ पेशा र उमेर समूहका आधारमा दश वर्ष वा सोभन्दा माथिका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या:

बलरा नगरपालिकामा पेशा र उमेर समूहका आधारमा दश वर्ष वा सोभन्दा माथिका आर्थिक रूपमा सक्रिय कुल जनसंख्यामध्ये सबैभन्दा बढी २५-२९ वर्ष उमेर समूहका मानिसहरू (११.७२ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम ६०-६४ वर्ष उमेर समूहका मानिसहरू (४.४६ प्रतिशत) रहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा अनुसार बलरा नगरपालिकामा पेशा र उमेर समूहका आधारमा दश वर्ष वा सोभन्दा माथिका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्याको अवस्थालाई निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

पेशा	सबै उमेर	उमेर समुह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५ - १९	२०-२४	२५ - २९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वा ६५+
बलरा नगरपालिका													
जम्मा													
जम्मा	१६८११	१०९१	१२८५	१८१७	१९७१	१८६२	१८३१	१६३३	१३३६	११६५	९०५	७५०	११६५
सशास्त्र बल	५१	०	०	९	८	१०	६	१३	४	०	१	०	०

पेशा	सबै उमेर	उमेर समुह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वा ६५+
व्यवस्थापक	१८८	०	४	५	१६	२६	३३	२५	२२	१३	१५	१९	१०
पेशाविद्	४५२	०	७	३१	५४	७५	७२	७७	४६	२७	२२	२१	२०
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	१३८	०	१	१४	२४	२५	२८	११	५	१३	२	७	८
कार्यालय सहायकहरु	९४	०	२	१३	१५	१८	१३	८	९	५	८	२	१
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	७९०	१	१७	१०४	१०८	१२१	१२५	९८	७१	५१	३३	२६	३५
दक्ष कृषि,वन,माछापालन कामदार	४७५५	५०	१०४	२८५	४३३	४६२	५४९	५७९	५१३	५२४	४२१	३५१	४८४
शिल्पकला तथा कारिगरी	८३०	२	६७	१४१	१५३	१०९	१०७	८६	६८	३७	२५	१८	१७
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	२६८	१	७	४१	५८	४८	३९	२५	२४	१२	१०	३	०
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	९२३५	१०३७	१०७६	११७४	११०१	९६७	८५६	७०९	५७२	४८२	३६८	३०३	५९०
पेशा उल्लेख नभएको	१०	०	०	०	१	१	३	२	२	१	०	०	०
पुरुष													
जम्मा	११९०२	५५५	७८५	१२७०	१४५४	१३१०	१३४४	१२२६	९९	८९०	६८२	५५४	८४३
सशस्त्र बल	५०	०	०	९	७	१०	६	१३	४	०	१	०	०
व्यवस्थापक	१७७	०	३	४	१४	२५	३२	२३	२२	१३	१४	१९	८
पेशाविद्	३५६	०	६	२५	४२	५७	४०	६३	३९	२५	२१	१९	१९
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	१२१	०	१	१२	२१	२२	२६	९	५	१२	२	६	५
कार्यालय सहायकहरु	८४	०	२	१२	१३	१४	१३	८	७	४	८	२	१
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	७५४	१	१५	१००	१०७	११७	११९	९४	६६	४८	३१	२५	३१
दक्ष कृषि,वन,माछापालन कामदार	४१३४	२८	७२	२२४	३८०	३९३	४८७	५०७	४४७	४७०	३६८	३११	४४७
शिल्पकला तथा कारिगरी	७९९	२	६६	१३६	१४९	१०१	१०४	७९	६७	३७	२४	१७	१७
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	२६३	१	७	४०	५८	४५	३९	२५	२४	१२	९	३	०
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	५१५४	५२३	६१३	७०८	६६२	५२५	४७५	४०३	३०६	२६८	२०४	१५२	३१५
पेशा उल्लेख नभएको	१०	०	०	०	१	१	३	२	२	१	०	०	०
महिला													
जम्मा	४९०९	५३६	५००	५४७	५१७	५५२	४८७	४०७	३४७	२७५	२२३	१९६	३२२
सशस्त्र बल	१	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
व्यवस्थापक	११	०	१	१	२	१	१	२	०	०	१	०	२
पेशाविद्	९६	०	१	६	१२	१८	३२	१४	७	२	१	२	१
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	१७	०	०	२	३	३	२	२	०	१	०	१	३
कार्यालय सहायकहरु	१०	०	०	१	२	४	०	०	२	१	०	०	०
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	३६	०	२	४	१	४	६	४	५	३	२	१	४
दक्ष कृषि,वन,माछापालन कामदार	६२१	२२	३२	६१	५३	६९	६२	७२	६६	५४	५३	४०	३७

पेशा	सबै उमेर	उमेर समुह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वा ६५+
शिल्पकला तथा कारिगरी	३१	०	१	५	४	८	३	७	१	०	१	१	०
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	५	०	०	१	०	३	०	०	०	०	१	०	०
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	४० ८१	५१ ४	४६ ३	४६ ६	४३९	४४ २	३८१	३० ६	२६ ६	२१ ४	१६ ४	१५ १	२७ ५
पेशा उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.८ काम गर्ने उद्योग र उमेर समूहगत रूपमा १० वर्ष वा सोभन्दा माथिको

आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या विवरण:

बलरा नगरपालिकामा १० वर्ष वा सोभन्दा माथिको आर्थिक रूपमा सक्रिय कुल जनसंख्यामध्ये सबैभन्दा बढी मानिसहरु सक्रिय पाँच उद्योग क्रमशः कृषि, वन तथा माछापालन (५१.१९ प्रतिशत), थोक एवम खुद्रा व्यापार मोटरगाडी तथा मोटरसाईकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु (१७.४८ प्रतिशत), निर्माण (१२.१६ प्रतिशत), अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरु (७.६१ प्रतिशत) र औद्योगिक उत्पादन (३.९९ प्रतिशत) रहेका छन्। यस नगरपालिकामा सोही उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय कुल पुरुष जनसंख्यामध्ये सबैभन्दा बढी पुरुषहरु सक्रिय पाँच उद्योग क्रमशः कृषि, वन तथा माछापालन (५९.३६ प्रतिशत), थोक एवम खुद्रा व्यापार मोटरगाडी तथा मोटरसाईकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु (११.३३ प्रतिशत), निर्माण (१०.४४ प्रतिशत), औद्योगिक उत्पादन (५.३१ प्रतिशत) र अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरु (४.१५ प्रतिशत) रहेका छन्। यसै नगरपालिकामा सोही उमेरको आर्थिक रूपमा सक्रिय कुल महिला जनसंख्यामध्ये सबैभन्दा बढी महिलाहरु सक्रिय पाँच उद्योग क्रमशः थोक एवम खुद्रा व्यापार मोटरगाडी तथा मोटरसाईकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु (३२.३९ प्रतिशत), कृषि, वन तथा माछापालन (३१.३५ प्रतिशत), निर्माण (१६.६६ प्रतिशत), अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरु (१५.९९ प्रतिशत) र शिक्षा (१.६५ प्रतिशत) रहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा अनुसार बलरा नगरपालिकामा काम गर्ने उद्योग र उमेर समूहगत रूपमा १० वर्ष वा सोभन्दा माथिको आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसांख्यिक विवरण निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

उद्योग	सबै उमेर	उमेर समुह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५ - १९	२०-२४	२५ - २९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वा ६५+
बलरा नगरपालिका													
जम्मा													
जम्मा	१६८११	१०९१	१२८५	१८१७	१९७१	१८६२	१८३१	१६३३	१३३६	११६५	९०५	७५०	११६५
कृषि,वन तथा माछापालन	८६०५	३५२	४३१	७५६	९०४	९०३	९३८	९३५	८०३	७५६	६०९	४९८	७२०

उद्योग	सबै उमेर	उमेर समुह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वा ६५+
खानी तथा उत्खनन	५	०	०	२	०	०	०	१	०	१	१	०	०
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	६७	१	६३	११७	११९	८१	८१	५५	६१	३५	२४	१५	१९
विजुलि, ग्यास, वाफ तथा वातानुकूलित सेवा	६०	०	०	४	१२	१५	१३	५	६	१	४	०	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धिकरणका क्रियाकलापहरू	१४	०	०	४	२	२	२	२	१	१	०	०	०
निर्माण (Construction)	२०४५	१७	१९६	३०५	३०१	२४१	२२७	१५९	१२०	९८	८३	५४	९०
थोक एवम खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाईकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू	२९३९	४०६	३९०	३४८	३२६	२४२	२६९	२३५	१८२	१४४	८७	९४	२१६
यातायात तथा भण्डारण	१०९	१	१	८	१७	२२	१९	१३	१६	७	२	३	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	३६	०	१	३	३	४	८	४	३	१	५	३	१
सूचना तथा सञ्चार	१७	०	०	०	४	४	२	३	०	०	३	१	०
वित्तीय तथा बीमा सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	७२	०	०	१३	१९	१३	१०	३	२	६	४	२	०
घरजग्गा कारोबारका व्यवसायिक क्रियाकलापहरू	६	०	०	०	२	२	१	१	०	०	०	०	०

उद्योग	सबै उमेर	उमेर समुह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वा ६५+
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	५९	०	०	८	१३	९	६	६	४	६	२	५	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	२४	०	१	२	४	६	३	४	१	१	२	०	०
सार्वजनिक प्रशासन, सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	२३९	०	२	४५	३१	४४	४०	३०	१९	११	७	७	३
शिक्षा (Education)	३३७	०	४	१६	३५	५५	६१	५५	३८	२४	१८	१८	१३
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	११२	०	३	१२	१९	१९	१७	१३	८	६	४	३	८
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	१८	०	१	२	४	४	५	२	०	०	०	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	१२७९	१६०	१८७	१५७	१४३	१६७	१०२	८६	५७	५८	४२	४१	७९
घर परिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	१५७	०	५	१५	१३	२८	२५	१९	१४	९	८	६	१५
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	४	०	०	०	०	१	२	०	०	०	०	०	१
उल्लेख नभएको	३	०	०	०	०	०	०	२	१	०	०	०	०
पुरुष													
जम्मा	११९०२	५५५	७८५	१२७०	१४५४	१३१०	१३४४	१२२६	९८९	८९०	६८२	५५४	८४३

उद्योग	सबै उमेर	उमेर समुह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वा ६५+
कृषि, वन तथा माछापालन	७०६६	१८५	२७४	६०५	७७९	७३४	८०४	७८९	६६८	६५९	५२१	४२६	६२२
खानी तथा उत्खनन	४	०	०	१	०	०	०	१	०	१	१	०	०
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	६३२	१	६१	११२	११४	७०	७७	४७	६०	३४	२३	१४	१९
विजुलि, ग्यास, वाफ तथा वातानुकूलित सेवा	५८	०	०	४	१२	१३	१३	५	६	१	४	०	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धिकरणका क्रियाकलापहरू	१४	०	०	४	२	२	२	२	१	१	०	०	०
निर्माण(Construction)	१२४२	८७	१२९	२००	२११	१५१	१३९	१००	६७	५६	४०	१९	४३
थोक एवम खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाईकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू	१३४९	२०७	१९७	१६६	१५३	१०३	११९	११६	७४	५३	३२	३८	९१
यातायात तथा भण्डारण	१०९	१	१	८	१७	२२	१९	१३	१६	७	२	३	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	३२	०	१	३	१	४	७	४	३	१	४	३	१
सूचना तथा सञ्चार	१७	०	०	०	४	४	२	३	०	०	३	१	०
वित्तीय तथा बीमा सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	६६	०	०	१२	१८	१०	९	३	२	६	४	२	०

उद्योग	सबै उमेर	उमेर समुह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वा ६५+
घरजग्गा कारोबारका व्यवसायिक क्रियाकलापहरू	६	०	०	०	२	२	१	१	०	०	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	५४	०	०	८	९	९	५	६	४	६	२	५	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	२४	०	१	२	४	६	३	४	१	१	२	०	०
सार्वजनिक प्रशासन, सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	२३२	०	२	४४	३०	४३	४०	३०	१९	९	७	६	२
शिक्षा (Education)	२५६	०	३	१२	२३	४१	३५	४४	३२	२२	१६	१७	११
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	९२	०	३	९	१७	१३	१४	११	६	६	४	२	७
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	१६	०	१	२	४	४	४	१	०	०	०	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	४९४	७४	१०८	६७	४२	५३	३१	२६	१८	१८	१२	१३	३२
घर परिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	१३२	०	४	११	१२	२५	१८	१८	११	९	५	५	१४
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	४	०	०	०	०	१	२	०	०	०	०	०	१
उल्लेख नभएको	३	०	०	०	०	०	०	२	१	०	०	०	०
महिला													

उद्योग	सबै उमेर	उमेर समुह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वा ६५+
जम्मा	४९०९	५३६	५००	५४७	५१७	५५२	४८७	४०७	३४७	२७५	२२३	१९६	३२२
कृषि, वन तथा माछापालन	१५३९	१६७	१५७	१५१	१२५	१६९	१३४	१४६	१३५	९७	८८	७२	९८
खानी तथा उत्खनन	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	३९	०	२	५	५	११	४	८	१	१	१	१	०
विजुलि, ग्यास, वाफ तथा वातानुकूलित सेवा	२	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धिकरणका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
निर्माण(Construction)	८०३	८४	६७	१०५	९०	९०	८८	५९	५३	४२	४३	३५	४७
थोक एवम खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाईकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू	१५९०	१९९	१९३	१८२	१७३	१३९	१५०	११९	१०८	९१	५५	५६	१२५
यातायात तथा भण्डारण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	४	०	०	०	२	०	१	०	०	०	१	०	०
सूचना तथा सञ्चार	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

उद्योग	सबै उमेर	उमेर समुह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वा ६५+
वित्तीय तथा बीमा सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	६	०	०	१	१	३	१	०	०	०	०	०	०
घरजग्गा कारोबारका व्यवसायिक क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	५	०	०	०	४	०	१	०	०	०	०	०	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
सार्वजनिक प्रशासन, सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	७	०	०	१	१	१	०	०	०	२	०	१	१
शिक्षा (Education)	८१	०	१	४	१२	१४	२६	११	६	२	२	१	२
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	२०	०	०	३	२	६	३	२	२	०	०	१	१
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	२	०	०	०	०	०	१	१	०	०	०	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	७८५	८६	७९	९०	१०१	११४	७१	६०	३९	४०	३०	२८	४७
घर परिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	२५	०	१	४	१	३	७	१	३	०	३	१	१
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

उद्योग	सबै उमेर	उमेर समुह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वा ६५+
उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.९ मुख्य उद्योग र मुख्य पेशा अनुसार १० वर्ष र सोभन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसङ्ख्या:

बलरा नगरपालिकामा १० वर्ष र सोभन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय कुल जनसङ्ख्यामध्ये सबैभन्दा बढी संलग्न मानिसहरूको प्रमुख पाँच पेशाहरू क्रमशः सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू (५४.९३ प्रतिशत), दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार (२८.२९ प्रतिशत), शिल्पकला तथा कारिगरी (४.७० प्रतिशत), सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार (४.७० प्रतिशत) र पेशाविद् (२.६९ प्रतिशत) रहेका छन्। यस नगरपालिकामा सोही उमेर समुहका आर्थिक रूपमा सक्रिय कुल पुरुष जनसङ्ख्यामध्ये सबैभन्दा बढी संलग्न पुरुषहरूको प्रमुख पाँच पेशाहरू क्रमशः सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू (४३.३० प्रतिशत), दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार (३४.७३ प्रतिशत), शिल्पकला तथा कारिगरी (६.७१ प्रतिशत), सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार (६.३४ प्रतिशत) र पेशाविद् (२.९८ प्रतिशत) रहेका छन्। साथै यस नगरपालिकामा सोही उमेर समुहका आर्थिक रूपमा सक्रिय कुल महिला जनसङ्ख्यामध्ये सबैभन्दा बढी संलग्न महिलाहरूको प्रमुख पाँच पेशाहरू क्रमशः सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू (८३.१३ प्रतिशत), दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार (१२.६५ प्रतिशत), पेशाविद् (१.९६ प्रतिशत) सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार (०.७३ प्रतिशत) र शिल्पकला तथा कारिगरी (०.६३ प्रतिशत) रहेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा अनुसार बलरा नगरपालिकामा मुख्य उद्योग र मुख्य पेशा अनुसार १० वर्ष र सोभन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसङ्ख्याक अवस्थालाई निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

उद्योग	जम्मा व्यक्ति	पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद्	प्रविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायकहरु	सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	दक्ष कृषि,वन र मत्स्यपालनकामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	कारखाना र यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
बलरा नगरपालिका												
जम्मा												
जम्मा	१६८११	५१	१८८	४५२	१३८	९४	७९०	४७५५	८३०	२६८	९२३५	१०
कृषि,वन तथा माछापालन	८६०५	०	१७	४	६	६	९	४७५५	०	९२	३७०८	८
खानी तथा उत्खनन	५	०	१	०	०	१	०	०	०	०	३	०
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	६७१	०	५	६	१०	५	१४	०	४९४	५१	८६	०

उद्योग	जम्मा व्यक्ति	पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद्	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायकहरु	सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालनकामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	कारखाना र यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
विजुलि, ग्यास, वाफ तथा वातानुकूलित सेवा	६०	०	०	२	६	७	०	०	९	३४	२	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धिकरणका क्रियाकलापहरु	१४	०	१	२	१	१	२	०	२	०	५	०
निर्माण(Construction	२०४५	०	२०	१५	१	०	१	०	२२४	२	१७८०	२
थोक एवम खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाईकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु	२९३९	०	६१	२	३	१	५२४	०	७५	०	२२७३	०
यातायात तथा भण्डारण	१०९	०	१	०	०	१	०	०	१	८३	२३	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	३६	०	१६	१	१	४	५	०	२	०	७	०
सूचना तथा सञ्चार	१७	०	२	५	४	३	०	०	०	१	२	०
वित्तीय तथा बीमा सम्बन्धी क्रियाकलापहरु	७२	०	६	१०	२	३७	१४	०	०	०	३	०
घरजग्गा कारोबारका व्यवसायिक क्रियाकलापहरु पेशागत	६	०	१	१	२	०	१	०	०	०	१	०

उद्योग	जम्मा व्यक्ति	पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद्	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायकहरु	सेवा तथा बस्तु बिक्री गर्ने कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालनकामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	कारखाना र यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	५९	०	३	२९	१६	४	२	०	०	०	५	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	२४	०	१	१	७	८	४	०	०	१	२	०
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	२३९	४९	३४	५	१७	६	१२५	०	१	०	२	०
शिक्षा (Education)	३३७	०	१०	२८३	२०	४	५	०	०	१	१४	०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरु	११२	२	२	५४	४०	४	०	०	०	०	१०	०
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	१८	०	१	६	०	०	१	०	७	१	२	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरु	१२७९	०	६	२४	२	१	८१	०	१२	२	११५१	०
घर परिवारका घरायसी क्रियाकलापहरु, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरु उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरु	१५७	०	०	०	०	०	०	०	२	०	१५५	०
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरुका क्रियाकलापहरु	४	०	०	२	०	१	०	०	०	०	१	०
उद्योग उल्लेख नभएको	३	०	०	०	०	०	२	०	१	०	०	०
पुरुष												
जम्मा	११९०२	५०	१७७	३५६	१२१	८४	७५४	४१३४	७९९	२६३	५१५४	१०

उद्योग	जम्मा व्यक्ति	पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद्	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायकहरु	सेवा तथा बस्तु बिक्री गर्ने कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालनकामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	कारखाना र यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
कृषि, वन तथा माछापालन	७०६६	०	१४	३	६	५	९	४१३४	०	९२	२७९५	८
खानी तथा उत्खनन	४	०	१	०	०	०	०	०	०	०	३	०
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	६३२	०	५	४	१०	५	१२	०	४६६	४८	८२	०
विजुलि, ग्यास, वाफ तथा वातानुकूलित सेवा	५८	०	०	२	६	७	०	०	९	३२	२	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धिकरणका क्रियाकलापहरु	१४	०	१	२	१	१	२	०	२	०	५	०
निर्माण(Construction)	१२४२	०	२०	१३	०	०	१	०	२२३	२	९८१	२
थोक एवम खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाईकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु	१३४९	०	५८	२	३	१	४९४	०	७४	०	७१७	०
यातायात तथा भण्डारण	१०९	०	१	०	०	१	०	०	१	८३	२३	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	३२	०	१५	१	०	४	५	०	२	०	५	०
सूचना तथा सञ्चार	१७	०	२	५	४	३	०	०	०	१	२	०

उद्योग	जम्मा व्यक्ति	पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद्	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायकहरू	सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालनकामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	कारखाना र यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरू	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू	उल्लेख नभएको
वित्तीय तथा बीमा सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	६६	०	५	९	२	३३	१४	०	०	०	३	०
घरजग्गा कारोबारका व्यवसायिक क्रियाकलापहरू पेशागत	६	०	१	१	२	०	१	०	०	०	१	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	५४	०	३	२६	१५	३	२	०	०	०	५	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	२४	०	१	१	७	८	४	०	०	१	२	०
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षामुलक क्रियाकलापहरू	२३२	४८	३३	४	१५	५	१२४	०	१	०	२	०
शिक्षा (Education)	२५६	०	९	२०७	१९	४	५	०	०	१	११	०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	९२	२	२	४६	२९	३	०	०	०	०	१०	०
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	१६	०	१	४	०	०	१	०	७	१	२	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	४९४	०	५	२४	२	०	७८	०	१२	२	३७१	०
घर परिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	१३२	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१३१	०

उद्योग	जम्मा व्यक्ति	पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद्	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायकहरु	सेवा तथा बस्तु बिक्री गर्ने कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालनकामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	कारखाना र यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरुका क्रियाकलापहरु	४	०	०	२	०	१	०	०	०	०	१	०
उद्योग उल्लेख नभएको	३	०	०	०	०	०	२	०	१	०	०	०
महिला												
जम्मा	४९०९	१	११	९६	१७	१०	३६	६२१	३१	५	४०८१	०
कृषि, वन तथा माछापालन	१५३९	०	३	१	०	१	०	६२१	०	०	९१३	०
खानी तथा उत्खनन	१	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	३९	०	०	२	०	०	२	०	२८	३	४	०
विजुलि, ग्यास, वाफ तथा वातानुकूलित सेवा	२	०	०	०	०	०	०	०	०	२	०	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धिकरणका क्रियाकलापहरु	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
निर्माण(Construction)	८०३	०	०	२	१	०	०	०	१	०	७९९	०
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाईकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु	१५९०	०	३	०	०	०	३०	०	१	०	१५५६	०
यातायात तथा भण्डारण	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

उद्योग	जम्मा व्यक्ति	पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद्	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायकहरू	सेवा तथा बस्तु बिक्री गर्ने कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालनकामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	कारखाना र यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरू	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू	उल्लेख नभएको
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	४	०	१	०	१	०	०	०	०	०	२	०
सूचना तथा सञ्चार	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
वित्तीय तथा बीमा सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	६	०	१	१	०	४	०	०	०	०	०	०
घरजग्गा कारोबारका व्यवसायिक क्रियाकलापहरू पेशागत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	५	०	०	३	१	१	०	०	०	०	०	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	७	१	१	१	२	१	१	०	०	०	०	०
शिक्षा (Education)	८१	०	१	७६	१	०	०	०	०	०	३	०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	२०	०	०	८	११	१	०	०	०	०	०	०
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	२	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	७८५	०	१	०	०	१	३	०	०	०	७८०	०

उद्योग	जम्मा व्यक्ति	पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद्	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायकहरू	सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालनकामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	कारखाना र यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरू	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू	उल्लेख नभएको
घर परिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	२५	०	०	०	०	०	०	०	१	०	२४	०
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
उद्योग उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.१० साक्षरताको अवस्था/ उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह र मुख्य पेशानुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या

यस बलरा नगरपालिकामा दस वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या जम्मा १६८११ जना मध्ये निरक्षर जनसंख्या ८५७३ जना रहेको छ र सो मध्ये पुरुषको संख्या ५५२० जना (६४.३९%) तथा महिलाको संख्या ३०५३ जना (३५.६१%) देखिएको छ र यसका साथै यससम्बन्धी विस्तृत विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको तह	जम्मा व्यक्ति	मुख्य पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद	कार्यालय सहायक	सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	कारखाना र यन्त्र प्रचारक जडान गर्ने कामदार	समान्य प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
बलरा नगरपालिका												
जम्मा												
जम्मा	१६८११	५१	१८८	४५२	१३८	९४	७९०	४७५५	८३०	२६८	९२३५	१०
निरक्षर	८५७३	३	३८	१८	८	६	१९४	२५८९	३२०	७५	५३१४	८
पढ्न र लेख्न नसक्ने	८५६१	३	३८	१८	८	६	१९४	२५८३	३२०	७५	५३०८	८
पढ्न मात्र सक्ने	१२	०	०	०	०	०	०	६	०	०	६	०
साक्षर	८२३८	४८	१५०	४३४	१३०	८८	५९६	२१६६	५१०	१९३	३९२१	२
प्रारम्भिक बाल शिक्षा(०)	५	०	०	०	०	०	०	१	०	०	४	०
प्राथमिक (१-५)	२०१६	३	१४	११	५	४	८७	४७६	१६७	२७	१२२२	०
निम्न माध्यमिक (६-८)	२०९०	३	२१	१३	३	४	१०२	५२७	१५९	५०	१२०७	१
कक्षा ९,१०, टेस्ट पास	१३७३	८	१८	३४	१५	११	१३१	४२१	९५	४१	५९८	१
एससलसी वा सो सरह	११४२	१६	१७	३४	१६	१२	१२१	३८८	५५	४१	४४२	०
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	९६७	१७	२९	१२९	५७	२०	१०९	२२०	२८	२९	३२९	०
स्नातक वा सो सरह	३९८	१	२७	११६	२४	२३	२६	९४	५	४	७८	०
स्नातकोत्तर वा सो सरह वा सो भन्दा बढी	१९२	०	२३	९७	१०	११	१३	२१	१	१	१५	०
अन्य	५	०	०	०	०	१	१	१	०	०	२	०
तह नभएको	१२	०	०	०	०	०	२	५	०	०	५	०
तह उल्लेख नभएको	१४	०	०	०	०	२	१	३	०	०	८	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	२४	०	१	०	०	०	३	९	०	०	११	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पुरुष												
जम्मा	११९०२	५०	१७७	३५६	१२१	८४	७५४	४१३४	७९९	२६३	५१५४	१०
निरक्षर	५५२०	३	३४	१४	७	६	१७१	२१०२	३०४	७३	२७९८	८
पढ्न र लेख्न नसक्ने	५५१०	३	३४	१४	७	६	१७१	२०९६	३०४	७३	२७९४	८
पढ्न मात्र सक्ने	१०	०	०	०	०	०	०	६	०	०	४	०

साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको तह	जम्मा व्यक्ति	मुख्य पेशा										
		सशत्रु बल	व्यवस्थापक	पेशाविद	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद	कार्यालय सहायक	सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	कारखाना र यन्त्र प्रचारक जडान गर्ने कामदार	सामान्य प्राथमिक पेशाका कामदारहरू	उल्लेख नभएको
साक्षर	६३८२	४७	१४३	३४२	११४	७८	५८३	२०३२	४९५	१९०	२३५६	२
प्रारम्भिक बाल शिक्षा(०)	४	०	०	०	०	०	०	१	०	०	३	०
प्राथमिक (१-५)	१४७२	३	११	९	५	४	८५	४३८	१६४	२७	७२६	०
निम्न माध्यमिक (६-८)	१५६४	३	२१	१३	२	४	१००	४८५	१५४	५०	७३१	१
कक्षा ९,१०, टेस्ट पास	११२३	८	१८	२९	१४	९	१२५	४०५	९३	४०	३८१	१
एससलसी वा सो सरह	९२०	१५	१७	२८	१४	१२	१२०	३७०	५४	४१	२४९	०
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	७६५	१७	२७	९१	४७	२०	१०७	२०५	२५	२८	१९८	०
स्नातक वा सो सरह	३३०	१	२७	८९	२३	२०	२६	९३	५	४	४२	०
स्नातकोत्तर वा सो सरह वा सो भन्दा बढी	१६३	०	२१	८३	९	७	१३	२०	०	०	१०	०
अन्य	४	०	०	०	०	१	१	१	०	०	१	०
तह नभएको	९	०	०	०	०	०	२	४	०	०	३	०
तह उल्लेख नभएको	१२	०	०	०	०	१	१	३	०	०	७	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	१६	०	१	०	०	०	३	७	०	०	५	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला												
जम्मा	४९०९	१	११	९६	१७	१०	३६	६२१	३१	५	४०८१	०
निरक्षर	३०५३	०	४	४	१	०	२३	४८७	१६	२	२५१६	०
पढ्न र लेख्न नसक्ने	३०५१	०	४	४	१	०	२३	४८७	१६	२	२५१४	०
पढ्न मात्र सक्ने	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	०
साक्षर	१८५६	१	७	९२	१६	१०	१३	१३४	१५	३	१५६५	०
प्रारम्भिक बाल शिक्षा(०)	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०
प्राथमिक (१-५)	५४४	०	३	२	०	०	२	३८	३	०	४९६	०
निम्न माध्यमिक (६-८)	५२६	०	०	०	१	०	२	४२	५	०	४७६	०
कक्षा ९,१०, टेस्ट पास	२५०	०	०	५	१	२	६	१६	२	१	२१७	०
एससलसी वा सो सरह	२२२	१	०	६	२	०	१	१८	१	०	१९३	०

साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको तह	जम्मा व्यक्ति	मुख्य पेशा										
		सशत्रु बल	व्यवस्थापक	पेशाविद	प्रविधिक तथा सहायक पेशाविद	कार्यालय सहायक	सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	कारखाना र यन्त्र प्रचारक जडान गर्ने कामदार	सामान्य प्राथमिक पेशाका कामदारहरू	उल्लेख नभएको
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	२०२	०	२	३८	१०	०	२	१५	३	१	१३१	०
स्नातक वा सो सरह	६८	०	०	२७	१	३	०	१	०	०	३६	०
स्नातकोत्तर वा सो भन्दा बढी	२९	०	२	१४	१	४	०	१	१	१	५	०
अन्य	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०
तह नभएको	३	०	०	०	०	०	०	१	०	०	२	०
तह उल्लेख नभएको	२	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	८	०	०	०	०	०	०	२	०	०	६	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.११ साक्षरताको अवस्था/उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह र मुख्य उद्योगअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या

यस बलरा नगरपालिकामा दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या मध्ये कृषि, वन र माछापालन उद्योगमा काम गर्नेको संख्या ८६०५ रहेको छ र सो मध्ये पुरुषको संख्या ७०६६ जना (८२.११%) र महिलाको संख्या १,५३९ जना (१७.८८%) देखिएको छ र यसका साथै यससम्बन्धी विस्तृत विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १/२

साक्षरता अ वस्था/उत्तीर्ण गरेको तह	जम्मा	उद्योग										
		कृषि, वन र माछापालन	खानी तथा उत्खनन	औद्योगिक उत्पादन	विद्युत, ग्याँस, बाफ, तथा वातानुसकूलित सेवा	पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र उपचारात्मक क्रियाकलापहरू	निर्माण	थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू	यातायात तथा भण्डारण	अवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	सूचना तथा सञ्चार	वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू
जम्मा												
जम्मा	१६८११	८६०५	५	६७१	६०	१४	२०४५	२९३९	१०९	३६	१७	७२
निरक्षर	८५७३	५००५	०	२५८	३	३	१११६	१३१५	४४	२०	१	२
पढ्न र लेख्न नसक्ने	८५६१	४९९७	०	२५८	३	३	१११५	१३१२	४४	२०	१	२
पढ्न मात्र सक्ने	१२	८	०	०	०	०	१	३	०	०	०	०
साक्षर	८२३८	३६००	५	४१३	५७	११	९२९	१६२४	६५	१६	१६	७०
प्रारम्भिक बाल शिक्षा(०)	५	३	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०
प्राथमिक (१-५)	२०१६	९४३	१	१२५	५	२	२६८	४३०	१८	२	२	३
निम्न माध्यमिक (६-८)	२०९०	९८५	१	११५	५	०	२८८	४३०	१६	३	५	२
कक्षा ९,१०, टेस्ट पास	१३७३	६३४	०	७५	९	१	१६७	२९०	१५	३	१	१
एससलसी वा सो सरह	११४२	५५७	१	३७	१६	१	९८	२१०	१०	५	२	६
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	९६७	३०६	१	४७	१३	६	७७	१७६	६	३	१	२१
स्नातक वा सो सरह	३९८	११८	०	१०	६	१	२१	४९	०	०	४	२४
स्नातकोत्तर वा सो सरह वा सो भन्दा बढी	१९२	२७	०	२	३	०	६	२३	०	०	०	१२
अन्य	५	१	०	०	०	०	१	२	०	०	१	०
तह नभएको	१२	६	०	०	०	०	०	४	०	०	०	०
तह उल्लेख नभएको	१४	८	१	२	०	०	०	१	०	०	०	१
कहिल्यै विद्यालय नगएको	२४	१२	०	०	०	०	३	८	०	०	०	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पुरुष												
जम्मा	११९०२	७०६६	४	६३२	५८	१४	१२४२	१३४९	१०९	३२	१७	६६
निरक्षर	५५२०	३९५५	०	२३८	२	३	५८८	३६२	४४	१७	१	२
पढ्न र लेख्न नसक्ने	५५१०	३९४७	०	२३८	२	३	५८७	३६१	४४	१७	१	२
पढ्न मात्र सक्ने	१०	८	०	०	०	०	१	१	०	०	०	०

साक्षर	६३८२	३१११	४	३९४	५६	११	६५४	९८७	६५	१५	१६	६४
प्रारम्भिक बाल शिक्षा(०)	४	२	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०
प्राथमिक (१-५)	१४७२	७८२	१	१२१	५	२	१८०	२४७	१८	२	२	३
निम्न माध्यमिक (६-८)	१५६४	८३३	१	११०	५	०	२१२	२२८	१६	३	५	२
कक्षा ९,१०, टेस्ट पास	११२३	५६६	०	७१	९	१	१२२	२०७	१५	३	१	१
एससलसी बा सो सरह	९२०	५०१	१	३६	१६	१	६५	१३०	१०	५	२	६
प्रवीणता प्रमाणपत्र बा सो सरह	७६५	२७१	१	४३	१३	६	५२	१०९	६	२	१	२१
स्नातक बा सो सरह	३३०	११०	०	१०	६	१	१५	३७	०	०	४	२१
स्नातकोत्तर बा सो सरह वा सो भन्दा बढी	१६३	२४	०	१	२	०	५	१९	०	०	०	९
अन्य	४	१	०	०	०	०	०	२	०	०	१	०
तह नभएको	९	५	०	०	०	०	०	३	०	०	०	०
तह उल्लेख नभएको	१२	७	०	२	०	०	०	१	०	०	०	१
कहिल्यै विद्यालय नगएको	१६	९	०	०	०	०	३	३	०	०	०	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला												
जम्मा	४९०९	१५३९	१	३९	२	०	८०३	१५९०	०	४	०	६
निरक्षर	३०५३	१०५०	०	२०	१	०	५२८	९५३	०	३	०	०
पढ्न र लेख्न नसक्ने	३०५१	१०५०	०	२०	१	०	५२८	९५१	०	३	०	०
पढ्न मात्र सक्ने	२	०	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०
साक्षर	१८५६	४८९	१	१९	१	०	२७५	६३७	०	१	०	६
प्रारम्भिक बाल शिक्षा(०)	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
प्राथमिक (१-५)	५४४	१६१	०	४	०	०	८८	१८३	०	०	०	०
निम्न माध्यमिक (६-८)	५२६	१५२	०	५	०	०	७६	२०२	०	०	०	०
कक्षा ९,१०, टेस्ट पास	२५०	६८	०	४	०	०	४५	८३	०	०	०	०
एससलसी बा सो सरह	२२२	५६	०	१	०	०	३३	८०	०	०	०	०
प्रवीणता प्रमाणपत्र बा सो सरह	२०२	३५	०	४	०	०	२५	६७	०	१	०	०
स्नातक बा सो सरह	६८	८	०	०	०	०	६	१२	०	०	०	३
स्नातकोत्तर बा सो सरह वा सो भन्दा बढी	२९	३	०	१	१	०	१	४	०	०	०	३
अन्य	१	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०
तह नभएको	३	१	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०
तह उल्लेख नभएको	२	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	८	३	०	०	०	०	०	५	०	०	०	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

तालिका २/२

साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको तह	जम्मा	उद्योग										
		घर जग्गा कारोबारका व्यवसायिक क्रियाकलापहरु	पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	प्रशासनिक र सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	शिक्षा	मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरु	घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलाप तथा, आफ्ना प्रयागका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरु उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरु	बाह्य संघसंस्था एवम् यसका अंगहरुको क्रियाकलापहरु	
जम्मा												
जम्मा	१६८११	६	५९	२४	२३९	३३७	११२	१८	#####	१५७	४	३
निरक्षर	८५७३	१	२	१	१०	५	१०	८	६६६	१०१	१	१
पढ्न र लेख्न नसक्ने	८५६१	१	२	१	१०	५	१०	८	६६६	१०१	१	१
पढ्न मात्र सक्ने	१२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
साक्षर	८२३८	५	५७	२३	२२९	३३२	१०२	१०	६१३	५६	३	२
प्रारम्भिक बाल शिक्षा(०)	५	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०
प्राथमिक (१-५)	२०१६	०	१	३	१३	५	२	१	१८०	१२	०	०
निम्न माध्यमिक (६-८)	२०९०	०	१	०	२२	८	४	३	१७९	२२	०	१
कक्षा ९,१०, टेस्ट पास	१३७३	०	६	२	२७	२४	१२	२	९२	१२	०	०
एससलसी वा सो सरह	११४२	१	२	६	५३	३३	१५	१	८४	३	१	०
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	९६७	३	२३	४	८१	१०१	३७	१	५३	७	०	०
स्नातक वा सो सरह	३९८	१	२१	३	२०	७४	२३	२	१८	०	२	१
स्नातकोत्तर वा सो सरह वा सो भन्दा बढी	१९२	०	३	४	१२	८७	९	०	४	०	०	०
अन्य	५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
तह नभएको	१२	०	०	०	१	०	०	०	१	०	०	०
तह उल्लेख नभएको	१४	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	२४	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पुरुष												
जम्मा	११९०२	६	५४	२४	२३२	२५६	९२	१६	४९४	१३२	४	३
निरक्षर	५५२०	१	२	१	१०	५	९	६	१९४	७८	१	१

पढ्न र लेख्न नसक्ने	५५१०	१	२	१	१०	५	९	६	१९४	७८	१	१
पढ्न मात्र सक्ने	१०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
साक्षर	६३८२	५	५२	२३	२२२	२५१	८३	१०	३००	५४	३	२
प्रारम्भिक बाल शिक्षा(०)	४	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०
प्राथमिक (१-५)	१४७२	०	१	३	१३	३	२	१	७६	१०	०	०
निम्न माध्यमिक (६-८)	१५६४	०	१	०	२२	८	३	३	८९	२२	०	१
कक्षा ९,१०, टेस्ट पास	११२३	०	६	२	२६	१८	१०	२	५१	१२	०	०
एससलसी वा सो सरह	९२०	१	२	६	५१	२६	१४	१	४२	३	१	०
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	७६५	३	२१	४	७८	६५	३०	१	३१	७	०	०
स्नातक वा सो सरह	३३०	१	१८	३	२०	५३	२०	२	६	०	२	१
स्नातकोत्तर वा सो सरह वा सो भन्दा बढी	१६३	०	३	४	११	७८	४	०	३	०	०	०
अन्य	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
तह नभएको	९	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
तह उल्लेख नभएको	१२	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	१६	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला												
जम्मा	४९०९	०	५	०	७	८१	२०	२	७८५	२५	०	०
निरक्षर	३०५३	०	०	०	०	०	१	२	४७२	२३	०	०
पढ्न र लेख्न नसक्ने	३०५१	०	०	०	०	०	१	२	४७२	२३	०	०
पढ्न मात्र सक्ने	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
साक्षर	१८५६	०	५	०	७	८१	१९	०	३१३	२	०	०
प्रारम्भिक बाल शिक्षा(०)	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
प्राथमिक (१-५)	५४४	०	०	०	०	२	०	०	१०४	२	०	०
निम्न माध्यमिक (६-८)	५२६	०	०	०	०	०	१	०	९०	०	०	०
कक्षा ९,१०, टेस्ट पास	२५०	०	०	०	१	६	२	०	४१	०	०	०
एससलसी वा सो सरह	२२२	०	०	०	२	७	१	०	४२	०	०	०
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	२०२	०	२	०	३	३६	७	०	२२	०	०	०
स्नातक वा सो सरह	६८	०	३	०	०	२१	३	०	१२	०	०	०
स्नातकोत्तर वा सो सरह वा सो भन्दा बढी	२९	०	०	०	१	९	५	०	१	०	०	०
अन्य	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
तह नभएको	३	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०
तह उल्लेख नभएको	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
-----------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.१२ रोजगारीको अवस्था र उमेर समूहअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक सक्रिय जनसंख्या

यस बलरा नगरपालिकामा दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या मध्ये सबै भन्दा बढी (२५-२९ वर्ष) उमेर समूहका १९७१ जना रहेको छ र यसका साथै (१०-१४ वर्ष) उमेर समूहका १०९१ जना बालबालिका पनि आर्थिक रूपमा सक्रिय रहेका छन् र यसका साथै यससम्बन्धी विस्तृत विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

रोजगारीको अवस्था	सबै उमेर समूह	उमेर समूह											
		१०-१४ वर्ष	१५-१९ वर्ष	२०-२४ वर्ष	२५-२९ वर्ष	३०-३४ वर्ष	३५-३९ वर्ष	४०-४४ वर्ष	४५-४९ वर्ष	५०-५४ वर्ष	५५-५९ वर्ष	६०-६४ वर्ष	६५ वर्ष र बढी
बलरा नगरपालिका													
जम्मा													
सबै अवस्थाका	१६८११	१०९१	१२८५	१८१७	१९७१	१८६२	१८३१	१६३३	१३३६	११६५	९०५	७५०	११६५
अरुको काम गर्ने	७९७२	२३०	५११	१०७४	११५७	१०७७	९८४	८२१	६१८	५०५	३७३	२७६	३४६
रोजगारदाता	६४	०	१	३	५	११	१२	१०	६	४	७	३	२
आफ्नै काम गर्ने	६२१९	३०५	३१४	४७५	५८८	५९८	६७७	६७५	६०२	५६३	४५१	३९३	५७८
परिवारलाई सघाउने मात्र	२५५२	५५६	४५९	२६५	२१८	१७६	१५८	१२७	११०	९३	७४	७८	२३८
उल्लेख नभएको	४	०	०	०	३	०	०	०	०	०	०	०	१
पुरुष													
सबै अवस्थाका	११९०२	५५५	७८५	१२७०	१४५४	१३१०	१३४४	१२२६	९८९	८९०	६८२	५५४	८४३
अरुको काम गर्ने	५८९१	११३	३६१	८१४	९०५	७९६	७२९	६१६	४५१	३८३	२७८	१९६	२४९
रोजगारदाता	६०	०	१	२	४	१०	१२	९	६	४	७	३	२
आफ्नै काम गर्ने	४९६२	१५७	१८२	३३४	४७८	४६५	५६६	५६७	५१५	४९०	३८२	३३२	४९४
परिवारलाई सघाउने मात्र	९८५	२८५	२४१	१२०	६४	३९	३७	३४	१७	१३	१५	२३	९७
उल्लेख नभएको	४	०	०	०	३	०	०	०	०	०	०	०	१
महिला													
सबै अवस्थाका	४९०९	५३६	५००	५४७	५१७	५५२	४८७	४०७	३४७	२७५	२२३	१९६	३२२
अरुको काम गर्ने	२०८१	११७	१५०	२६०	२५२	२८१	२५५	२०५	१६७	१२२	९५	८०	९७
रोजगारदाता	४	०	०	१	१	१	०	१	०	०	०	०	०
आफ्नै काम गर्ने	१२५७	१४८	१३२	१४१	११०	१३३	१११	१०८	८७	७३	६९	६१	८४
परिवारलाई सघाउने मात्र	१५६७	२७१	२१८	१४५	१५४	१३७	१२१	९३	९३	८०	५९	५५	१४१
उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.१३ मुख्य पेशा र रोजगारको अवस्थाअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या

यस बलरा नगरपालिकामा दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या १६८११ जना मध्ये दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदारको रूपमा जम्मा ४७५५ जना रहेकोमा पुरुषको संख्या ४१३४ जना (८६.९४%) जना र महिलाको संख्या ६२१ जना (१३.०६%) जना रहेका छन् र यसका साथै यससम्बन्धी विस्तृत विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

पेशा	जम्मा	रोजगारको अवस्था				
		अरुको काम गर्ने	रोजगारदाता	आफ्नै काम गर्ने	परिवारलाई सघाउने मात्र	उल्लेख नभएको
बलरा नगरपालिका						
जम्मा						
जम्मा	१६८११	७९७२	६४	६२१९	२५५२	४
सशस्त्र बल	५१	५१	०	०	०	०
व्यवस्थापक	१८८	९७	३७	५४	०	०
पेशाविद	४५२	४२३	२	२६	०	१
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद	१३८	१२०	३	१५	०	०
कार्यालय सहायक	९४	८५	२	६	०	१
सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	७९०	३७७	५	२७३	१३५	०
दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	४७५५	४३८	६	४१६२	१४८	१
शिल्पकला तथा कारिगरी	८३०	५९६	३	२२६	४	१
कारखाना र यन्त्र प्रचारक जडान गर्ने कामदारहरु	२६८	२२८	०	४०	०	०
सामान्य प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	९२३५	५५४८	६	१४१६	२२६५	०
पेशा उल्लेख नभएको	१०	९	०	१	०	०
पुरुष						
जम्मा	११९०२	५८९१	६०	४९६२	९८५	४
सशस्त्र बल	५०	५०	०	०	०	०
व्यवस्थापक	१७७	९२	३५	५०	०	०
पेशाविद	३५६	३३०	२	२३	०	१
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद	१२१	१०४	३	१४	०	०
कार्यालय सहायक	८४	७७	०	६	०	१

पेशा	जम्मा	रोजगारको अवस्था				
		अरुको काम गर्ने	रोजगारदाता	आफ्नै काम गर्ने	परिवारलाई सघाउने मात्र	उल्लेख नभएको
सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	७५४	३६७	५	२५४	१२८	०
दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	४१३४	३६३	६	३६९३	७१	१
शिल्पकला तथा कारिगरी	७९९	५८६	३	२०६	३	१
कारखाना र यन्त्र प्रचारक जडान गर्ने कामदारहरू	२६३	२२४	०	३९	०	०
सामान्य प्राथमिक पेशाका कामदारहरू	५१५४	३६८९	६	६७६	७८३	०
पेशा उल्लेख नभएको	१०	९	०	१	०	०
महिला						
जम्मा	४९०९	२०८१	४	१२५७	१५६७	०
सशत्रु बल	१	१	०	०	०	०
व्यवस्थापक	११	५	२	४	०	०
पेशाविद	९६	९३	०	३	०	०
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद	१७	१६	०	१	०	०
कार्यालय सहायक	१०	८	२	०	०	०
सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	३६	१०	०	१९	७	०
दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	६२१	७५	०	४६९	७७	०
शिल्पकला तथा कारिगरी	३१	१०	०	२०	१	०
कारखाना र यन्त्र प्रचारक जडान गर्ने कामदारहरू	५	४	०	१	०	०
सामान्य प्राथमिक पेशाका कामदारहरू	४०८१	१८५९	०	७४०	१४८२	०
पेशा उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.१४ रोजगारको संस्थागत क्षेत्र र उमेर समूह अनुसार दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक रुपमा सक्रिय जासंख्या

यस बलरा नगरपालिकामा रोजगारको संस्थागत क्षेत्र र उमेर समूह अनुसार दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक रुपमा सक्रिय जासंख्या १६८११ जना मध्ये सबै भन्दा बढी (२५-२९) वर्ष उमेर समूहका १९७१ जना र सबै भन्दा कम ७५+ उमेर समूहका २५२ जना रहेको छ र यसका साथै (१०-१४) वर्ष उमेर समूहका १०९१ जना बालबालिका पनि आर्थिक रुपमा सक्रिय देखिएका छन् र यसका साथै यससम्बन्धी विस्तृत विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

उमेर समूह	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैर वित्तीय निकाय	घर परिवारको सेवा गर्ने गैर नाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
बलरा नगरपालिका							
जम्मा							
जम्मा	१६८११	५१२	७३	७०५४	३०	९१३८	४
१०-१४ वर्ष	१०९१	०	०	८९२	०	१९९	०
१५-१९ वर्ष	१२८५	६	०	८८१	०	३९८	०
२०-२४ वर्ष	१८१७	५२	१३	८७९	३	८७०	०
२५-२९ वर्ष	१९७१	५९	१९	८६४	४	१०२२	३
३०-३४ वर्ष	१८६२	८६	१३	७१५	५	१०४३	०
३५-३९ वर्ष	१८३१	८९	१०	६४४	७	१०८१	०
४०-४४ वर्ष	१६३३	७०	४	५३३	२	१०२४	०
४५-४९ वर्ष	१३३६	५२	२	४०९	२	८७०	१
५०-५४ वर्ष	११६५	३५	६	३३०	२	७९२	०
५५-५९ वर्ष	९०५	२३	४	२४९	३	६२६	०
६०-६४ वर्ष	७५०	२४	२	२२१	०	५०३	०
६५-६९ वर्ष	५७८	११	०	१७६	१	३९०	०
७०-७४ वर्ष	३३५	५	०	१३४	१	१९५	०
७५+ वर्ष	२५२	०	०	१२७	०	१२५	०
पुरुष							
जम्मा	११९०२	४३९	६७	३४५६	२९	७९०७	४
१०-१४ वर्ष	५५५	०	०	४५२	०	१०३	०
१५-१९ वर्ष	७८५	६	०	४६४	०	३१५	०
२०-२४ वर्ष	१२७०	४९	१२	४४८	३	७५८	०
२५-२९ वर्ष	१४५४	४९	१८	४६३	४	९१७	३
३०-३४ वर्ष	१३१०	७३	१०	३२१	४	९०२	०
३५-३९ वर्ष	१३४४	६८	९	३०८	७	९५२	०
४०-४४ वर्ष	१२२६	६०	४	२६८	२	८९२	०
४५-४९ वर्ष	९८९	४६	२	१८९	२	७४९	१
५०-५४ वर्ष	८९०	३३	६	१४३	२	७०६	०
५५-५९ वर्ष	६८२	२१	४	११०	३	५४४	०
६०-६४ वर्ष	५५४	२२	२	८९	०	४४१	०
६५-६९ वर्ष	४४२	८	०	७८	१	३५५	०
७०-७४ वर्ष	२३२	४	०	५६	१	१७१	०
७५+ वर्ष	१६९	०	०	६७	०	१०२	०

उमेर समूह	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैर वित्तीय निकाय	घर परिवारको सेवा गर्ने गैर नाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
महिला							
जम्मा	४९०९	७३	६	३५९८	१	१२३१	०
१०-१४ वर्ष	५३६	०	०	४४०	०	९६	०
१५-१९ वर्ष	५००	०	०	४१७	०	८३	०
२०-२४ वर्ष	५४७	३	१	४३१	०	११२	०
२५-२९ वर्ष	५१७	१०	१	४०१	०	१०५	०
३०-३४ वर्ष	५५२	१३	३	३९४	१	१४१	०
३५-३९ वर्ष	४८७	२१	१	३३६	०	१२९	०
४०-४४ वर्ष	४०७	१०	०	२६५	०	१३२	०
४५-४९ वर्ष	३४७	६	०	२२०	०	१२१	०
५०-५४ वर्ष	२७५	२	०	१८७	०	८६	०
५५-५९ वर्ष	२२३	२	०	१३९	०	८२	०
६०-६४ वर्ष	१९६	२	०	१३२	०	६२	०
६५-६९ वर्ष	१३६	३	०	९८	०	३५	०
७०-७४ वर्ष	१०३	१	०	७८	०	२४	०
७५+ वर्ष	८३	०	०	६०	०	२३	०

१२.१५ साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह र रोजगारको संस्थागत क्षेत्रका आधारमा

१० वर्ष र सो भन्दा माथी उमेरका आर्थिक रुपमा सक्रिय रुपमा सक्रिय जनसंख्या

यस बलरा नगरपालिकामा १० वर्ष र सो भन्दा माथी उमेरका आर्थिक रुपमा सक्रिय रुपमा सक्रिय जनसंख्या

१६८११ जना मध्ये ५१२ जना सरकारी क्षेत्रमा कार्यरत रहेको छ र ५१२ जना मध्ये पनि सबै भन्दा बढी

प्रविणता प्रमाणपत्र तह उत्तीर्ण गरेका १५८ जना सरकारी क्षेत्रमा कार्यरत रहेका छन् र यसका साथै यससम्बन्धी

विस्तृत विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

पेशा	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैर वित्तीय निकाय	घर परिवारको सेवा गर्ने गैर नाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
बलरा नगरपालिका							
जम्मा							
जम्मा	१६८११	५१२	७३	७०५४	३०	९१३८	४
निरक्षर	८५७३	२२	२	३२४३	४	५३०१	१
पढ्न र लेख्न नसक्ने	८५६१	२२	२	३२३९	४	५२९३	१

पेशा	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैर वित्तीय निकाय	घर परिवारको सेवा गर्ने गैर नाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
पढ्न मात्र सक्ने	१२	०	०	४	०	८	०
साक्षर	८२३८	४९०	७१	३८११	२६	३८३७	३
प्रारम्भिक बाल शिक्षा(०)	५	०	०	३	०	२	०
प्राथमिक (१-५)	२०१६	२१	३	१००६	२	९८४	०
निम्न माध्यमिक (६-८)	२०९०	३५	२	९८५	६	१०६२	०
कक्षा ९,१०, टेस्ट पास	१३७३	४७	१	५८७	३	७३४	१
एससलसी वा सो सरह	११४२	८२	६	४८६	५	५६२	१
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	९६७	१५८	२१	४६४	४	३१९	१
स्नातक वा सो सरह	३९८	७७	२५	१७८	५	११३	०
स्नातकोत्तर वा सो सरह वा सो भन्दा बढी	१९२	६९	१२	७९	१	३१	०
अन्य	५	०	०	४	०	१	०
तह नभएको	१२	१	०	३	०	८	०
तह उल्लेख नभएको	१४	०	१	६	०	७	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	२४	०	०	१०	०	१४	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०
पुरुष							
जम्मा	११९०२	४३९	६७	३४५६	२९	७९०७	४
निरक्षर	५५२०	१९	२	१०८९	३	४४०६	१
पढ्न र लेख्न नसक्ने	५५१०	१९	२	१०८७	३	४३९८	१
पढ्न मात्र सक्ने	१०	०	०	२	०	८	०
साक्षर	६३८२	४२०	६५	२३६७	२६	३५०१	३
प्रारम्भिक बाल शिक्षा(०)	४	०	०	२	०	२	०
प्राथमिक (१-५)	१४७२	१८	३	५८३	२	८६६	०
निम्न माध्यमिक (६-८)	१५६४	३४	२	५६२	६	९६०	०
कक्षा ९,१०, टेस्ट पास	११२३	४२	१	३८७	३	६८९	१
एससलसी वा सो सरह	९२०	७६	६	३०५	५	५२७	१
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	७६५	१२६	२१	३१९	४	२९४	१
स्नातक वा सो सरह	३३०	६१	२२	१३४	५	१०८	०
स्नातकोत्तर वा सो सरह वा सो भन्दा बढी	१६३	६२	९	६२	१	२९	०

पेशा	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैर वित्तीय निकाय	घर परिवारको सेवा गर्ने गैर नाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
अन्य	४	०	०	३	०	१	०
तह नभएको	९	१	०	२	०	६	०
तह उल्लेख नभएको	१२	०	१	४	०	७	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	१६	०	०	४	०	१२	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०
महिला							
जम्मा	४९०९	७३	६	३५९८	१	१२३१	०
निरक्षर	३०५३	३	०	२१५४	१	८९५	०
पढ्न र लेख्न नसक्ने	३०५१	३	०	२१५२	१	८९५	०
पढ्न मात्र सक्ने	२	०	०	२	०	०	०
साक्षर	१८५६	७०	६	१४४४	०	३३६	०
प्रारम्भिक बाल शिक्षा(०)	१	०	०	१	०	०	०
प्राथमिक (१-५)	५४४	३	०	४२३	०	११८	०
निम्न माध्यमिक (६-८)	५२६	१	०	४२३	०	१०२	०
कक्षा ९,१०, टेस्ट पास	२५०	५	०	२००	०	४५	०
एससलसी वा सो सरह	२२२	६	०	१८१	०	३५	०
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	२०२	३२	०	१४५	०	२५	०
स्नातक वा सो सरह	६८	१६	३	४४	०	५	०
स्नातकोत्तर वा सो सरह वा सो भन्दा बढी	२९	७	३	१७	०	२	०
अन्य	१	०	०	१	०	०	०
तह नभएको	३	०	०	१	०	२	०
तह उल्लेख नभएको	२	०	०	२	०	०	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	८	०	०	६	०	२	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.१६ मुख्य पेशा र काम गरेको संस्थागत क्षेत्रअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या

यस बलरा नगरपालिकामा मुख्य पेशा र काम गरेको संस्थागत क्षेत्रअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या १६८११ जना मध्ये सबै भन्दा बढी सामान्य प्राथमिक पेशाका कामदारहरु ९२३५ (५४.९३%) रहेका मध्ये घरायसी क्षेत्रमा ३८७७ जना (४१.९८%) सक्रिय रहेका छन् र यसका साथै यससम्बन्धी विस्तृत विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

पेशा	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैर वित्तीय निकाय	घर परिवारको सेवा गर्ने गैर नाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
बलरा नगरपालिका							
जम्मा							
जम्मा	१६८११	५१२	७३	७०५४	३०	९१३८	४
सशत्रु बल	५१	५१	०	०	०	०	०
व्यवस्थापक	१८८	४३	६	८६	३	४९	१
पेशाविद	४५२	२००	१०	२०४	४	३३	१
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद	१३८	४२	२	८७	२	५	०
कार्यालय सहायक	९४	१४	३७	३५	३	४	१
सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	७९०	१३२	१५	३८६	१	२५६	०
दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	४७५५	५	०	३०८	१	४४४१	०
शिल्पकला तथा कारिगरी	८३०	१	०	४७७	४	३४७	१
कारखाना र यन्त्र प्रचारक जडान गर्ने कामदारहरु	२६८	१	०	१४६	४	११७	०
सामान्य प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	९२३५	२३	३	५३२४	८	३८७७	०
पेशा उल्लेख नभएको	१०	०	०	१	०	९	०
पुरुष							
जम्मा	११९०२	४३९	६७	३४५६	२९	७९०७	४
सशत्रु बल	५०	५०	०	०	०	०	०
व्यवस्थापक	१७७	४०	५	८३	३	४५	१
पेशाविद	३५६	१४८	९	१६२	४	३२	१
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद	१२१	३४	२	७८	२	५	०
कार्यालय सहायक	८४	११	३३	३२	३	४	१
सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	७५४	१३१	१५	३६५	१	२४२	०

पेशा	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैर वित्तीय निकाय	घर परिवारको सेवा गर्ने गैर नाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	४१३४	५	०	२९३	०	३८३६	०
शिल्पकला तथा कारिगरी	७९९	१	०	४७२	४	३२१	१
कारखाना र यन्त्र प्रचारक जडान गर्ने कामदारहरू	२६३	१	०	१४२	४	११६	०
समान्य प्राथमिक पेशाका कामदारहरू	५१५४	१८	३	१८२८	८	३२९७	०
पेशा उल्लेख नभएको	१०	०	०	१	०	९	०
महिला							
जम्मा	४९०९	७३	६	३५९८	१	१२३१	०
सशस्त्र बल	१	१	०	०	०	०	०
व्यवस्थापक	११	३	१	३	०	४	०
पेशाविद	९६	५२	१	४२	०	१	०
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद	१७	८	०	९	०	०	०
कार्यालय सहायक	१०	३	४	३	०	०	०
सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	३६	१	०	२१	०	१४	०
दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	६२१	०	०	१५	१	६०५	०
शिल्पकला तथा कारिगरी	३१	०	०	५	०	२६	०
कारखाना र यन्त्र प्रचारक जडान गर्ने कामदारहरू	५	०	०	४	०	१	०
समान्य प्राथमिक पेशाका कामदारहरू	४०८१	५	०	३४९६	०	५८०	०
पेशा उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.१७ मुख्य उद्योग तथा रोजगारको संस्थागत क्षेत्र अनुसार दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या

यस बलरा नगरपालिकामा दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या १६८११ जना मध्ये सबै भन्दा बढी मुख्य उद्योग तथा रोजगारको संस्थागत क्षेत्र अनुसार कृषि, वन तथा माछापालन क्षेत्रमा ८६०५ जना अर्थात (५१.१९%) संलग्न रहेको छ र सो मध्ये २८ जना मात्र सरकारी क्षेत्रमा संलग्न रहेको देखिएको छ र यसका साथै यससम्बन्धी विस्तृत विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

उद्योग	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैर वित्तीय निकाय	घर परिवारको सेवा गर्ने गैर नाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
बलरा नगरपालिका							
जम्मा							
जम्मा	१६८११	५१२	७३	७०५४	३०	९१३८	४
कृषि, वन तथा माछापालन	८६०५	२८	०	१५९८	४	६९७५	०
खानी तथा उत्खनन	५	०	०	२	०	३	०
औद्योगिक उत्पादन	६७१	०	०	३८४	९	२७७	१
विजुली, ग्याँस, वाफ तथा वातानुकूलित सेवा	६०	०	०	४६	१	१३	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धिकरणका क्रियाकलापहरू	१४	०	०	१०	०	४	०
निर्माण	२०४५	०	०	१३९४	६	६४५	०
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू	२९३९	०	०	२५९८	०	३४१	०
यातायात तथा भण्डारण	१०९	०	०	७३	०	३६	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	३६	०	०	२७	०	८	१
सूचना तथा सञ्चार	१७	०	०	१४	२	१	०
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	७२	०	७२	०	०	०	०
घरजग्गा कारोबारका व्यवसायिक क्रियाकलापहरू	६	०	०	५	०	१	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	५९	०	०	५५	०	३	१
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	२४	०	०	२०	१	३	०
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	२३९	२३९	०	०	०	०	०
शिक्षा	३३७	२००	०	१३१	०	६	०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	११२	४०	०	६७	१	४	०
कला मनोरञ्जन र तथा मानोविद्	१८	२	०	७	१	८	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	१२७९	१	०	५८५	४	६८८	१

उद्योग	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैर वित्तीय निकाय	घर परिवारको सेवा गर्ने गैर नाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
घर परिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवा उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	१५७	२	०	३६	०	११९	०
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	४	०	०	२	१	१	०
उल्लेख नभएको	३	०	१	०	०	२	०
पुरुष							
जम्मा	११९०२	४३९	६७	३४५६	२९	७९०७	४
कृषि, वन तथा माछापालन	७०६६	२४	०	८५०	३	६१८९	०
खानी तथा उत्खनन	४	०	०	१	०	३	०
औद्योगिक उत्पादन	६३२	०	०	३७२	९	२५०	१
बिजुली, ग्याँस, वाफ तथा वातानुकूलित सेवा	५८	०	०	४५	१	१२	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धिकरणका क्रियाकलापहरू	१४	०	०	१०	०	४	०
निर्माण	१२४२	०	०	६०५	६	६३१	०
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू	१३४९	०	०	१०२७	०	३२२	०
यातायात तथा भण्डारण	१०९	०	०	७३	०	३६	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	३२	०	०	२५	०	६	१
सूचना तथा सञ्चार	१७	०	०	१४	२	१	०
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	६६	०	६६	०	०	०	०
घरजग्गा कारोबारका व्यवसायिक क्रियाकलापहरू	६	०	०	५	०	१	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	५४	०	०	५०	०	३	१
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	२४	०	०	२०	१	३	०

उद्योग	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैर वित्तीय निकाय	घर परिवारको सेवा गर्ने गैर नाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	२३२	२३२	०	०	०	०	०
शिक्षा	२५६	१४७	०	१०३	०	६	०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	९२	३२	०	५५	१	४	०
कला मनोरञ्जन र तथा मानोविद्	१६	२	०	६	१	७	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	४९४	१	०	१५९	४	३२९	१
घर परिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवा उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	१३२	१	०	३४	०	९७	०
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	४	०	०	२	१	१	०
उल्लेख नभएको	३	०	१	०	०	२	०
महिला							
जम्मा	४९०९	७३	६	३५९८	१	१२३१	०
कृषि, वन तथा माछापालन	१५३९	४	०	७४८	१	७८६	०
खानी तथा उत्खनन	१	०	०	१	०	०	०
औद्योगिक उत्पादन	३९	०	०	१२	०	२७	०
विजुली, ग्याँस, वाफ तथा वातानुकूलित सेवा	२	०	०	१	०	१	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धिकरणका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०
निर्माण	८०३	०	०	७८९	०	१४	०
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू	१५९०	०	०	१५७१	०	१९	०
यातायात तथा भण्डारण	०	०	०	०	०	०	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	४	०	०	२	०	२	०
सूचना तथा सञ्चार	०	०	०	०	०	०	०

उद्योग	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैर वित्तीय निकाय	घर परिवारको सेवा गर्ने गैर नाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	६	०	६	०	०	०	०
घरजग्गा कारोबारका व्यवसायिक क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	५	०	०	५	०	०	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	७	७	०	०	०	०	०
शिक्षा	८१	५३	०	२८	०	०	०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	२०	८	०	१२	०	०	०
कला मनोरञ्जन र तथा मानोविद्	२	०	०	१	०	१	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	७८५	०	०	४२६	०	३५९	०
घर परिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवा उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	२५	१	०	२	०	२२	०
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.१८ आर्थिक रूपमा बढी सक्रिय नहुनुको मुख्य कारणअनुसार गणनाको समय भन्दा १२ महिना पहिले कुनै पनि आर्थिक काम नगर्ने वा ६ महिनाभन्दा कम समय काम गर्ने १० वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरको जनसंख्या

यस बलरा नगरपालिकामा आर्थिक रूपमा बढी सक्रिय नहुनुको मुख्य कारणअनुसार गणनाको समय भन्दा १२ महिना पहिले कुनै पनि आर्थिक काम नगर्ने वा ६ महिनाभन्दा कम समय काम गर्ने १० वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरको जनसंख्या जम्मा जनसंख्या २६२३५ मध्ये सबै भन्दा बढी घरायसी काम (घर धन्दा)का कारणले ७४७१ जना

अर्थात (२८.४८%) र सबै भन्दा कम सामाजिक कार्य/स्वयंसेवकका कारणले ३१ जना मात्र आर्थिक रूपमा बढी सक्रिय नभएको देखिएको छ र यसका साथै यससम्बन्धी विस्तृत विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	आर्थिक रुपमा काम नगर्नुको प्रमुख कारण								
		विद्यार्थी	घरियसी काम (घर घन्दा)	घरायसी कर्म (परिवारिक हेरचाह)	वृद्ध	आपाङ्गता भएको/रोग	पेन्सन/आय	सामाजिक कार्य/स्वयंसेवक	अन्य	उल्लेख नभएको
बलरा नगरपालिका										
जम्मा										
जम्मा	२६२३५	६९१५	७४७१	२५८५	१३२५	२०७	४८८	३१	७०४३	१७०
१०-१४ वर्ष	५८७७	३८०६	४०१	१००	०	१०	०	०	१५५०	१०
१५-१९ वर्ष	४५३४	२३२७	६४२	१७८	०	१२	१	२	१३४२	३०
२०-२४ वर्ष	३०६८	६७७	१०६२	३५०	०	११	१	५	९४२	२०
२५-२९ वर्ष	२२५१	९७	१०९१	३६१	०	९	२	५	६७०	१६
३०-३४ व	१८०५	७	९२६	३१९	०	११	२	३	५१९	१८
३५-३९ वर्ष	१५९९	१	८६३	२९१	०	९	३	३	४११	१८
४०-४४ वर्ष	१२४४	०	६७३	२२०	०	११	४	०	३२४	१२
४५-४९ वर्ष	१००६	०	५३३	१९७	०	९	३	२	२५३	९
५०-५४ वर्ष	८८९	०	४४१	१६९	०	१४	९	२	२४२	१२
५५-५९ वर्ष	७१७	०	३२३	१५९	०	२४	५	३	१९५	८
६०-६४ वर्ष	८१८	०	२३९	११४	२१५	२१	४४	१	१७८	६
६५-६९ वर्ष	७५३	०	१६७	७४	२७०	२४	५१	२	१५९	६
७०-७४ वर्ष	७९७	०	७९	३४	३६६	१९	१७५	३	११७	४
७५+ वर्ष	८७७	०	३१	१९	४७४	२३	१८८	०	१४१	१

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	आर्थिक रूपमा काम नगर्नुको प्रमुख कारण								
		विद्यार्थी	घरियसी काम (घर घन्दा)	घरियसी कर्म (परिवारिक हेरचाह)	वृद्ध	आपाङ्गता भएको/रोग	पेन्सन/आय	सामाजिक कार्य/स्वयंसेवक	अन्य	उल्लेख नभएको
पुरुष										
जम्मा	९५२७	३८८०	१४७५	४७३	६०८	१२५	२४१	२४	२५७२	१२९
१०-१४ वर्ष	३०११	२०३५	१४६	४८	०	५	०	०	७७२	५
१५-१९ वर्ष	२३२६	१३०७	२१४	७४	०	८	१	२	६९९	२१
२०-२४ वर्ष	१२२१	४५५	२३२	८२	०	८	०	४	४२६	१४
२५-२९ वर्ष	५८५	७६	२०५	५९	०	७	२	५	२१५	१६
३०-३४ व	३१४	६	१५५	३९	०	९	०	१	८७	१७

३५-३९ वर्ष	२२५	१	११३	२९	०	६	०	३	५८	१५
४०-४४ वर्ष	१९२	०	१०४	२३	०	८	१	०	४६	१०
४५-४९ वर्ष	१२०	०	६३	२६	०	७	०	०	२०	४
५०-५४ वर्ष	१५९	०	७६	१९	०	१३	४	२	३५	१०
५५-५९ वर्ष	१३०	०	४८	२९	०	१६	१	२	२८	६
६०-६४ वर्ष	२१६	०	५०	१८	७४	१०	२३	१	३६	४
६५-६९ वर्ष	२६९	०	३१	१३	१२९	११	२५	२	५३	५
७०-७४ वर्ष	३१८	०	२७	८	१६०	८	८०	२	३१	२
७५+ वर्ष	४४१	०	११	६	२४५	९	१०४	०	६६	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	आर्थिक रुपमा काम नगर्नुको प्रमुख कारण								
		विद्यार्थी	घरियसी काम (घर घन्दा)	घरायसी कर्म (परिवारिक हेरचाह)	वृद्ध	आपाङ्गता भएको/रोग	पेन्सन/आय	सामाजिक कार्य/स्वयंसेवक	अन्य	उल्लेख नभएको
महिला										
जम्मा	१६७०८	३०३५	५९९६	२११२	७१७	८२	२४७	७	४४७१	४१
१०-१४ वर्ष	२८६६	१७७१	२५५	५२	०	५	०	०	७७८	५
१५-१९ वर्ष	२२०८	१०२०	४२८	१०४	०	४	०	०	६४३	९
२०-२४ वर्ष	१८४७	२२२	८३०	२६८	०	३	१	१	५१६	६
२५-२९ वर्ष	१६६६	२१	८८६	३०२	०	२	०	०	४५५	०
३०-३४ वर्ष	१४९१	१	७७१	२८०	०	२	२	२	४३२	१
३५-३९ वर्ष	१३७४	०	७५०	२६२	०	३	३	०	३५३	३
४०-४४ वर्ष	१०५२	०	५६९	१९७	०	३	३	०	२७८	२
४५-४९ वर्ष	८८६	०	४७०	१७१	०	२	३	२	२३३	५
५०-५४ वर्ष	७३०	०	३६५	१५०	०	१	५	०	२०७	२
५५-५९ वर्ष	५८७	०	२७५	१३०	०	८	४	१	१६७	२
६०-६४ वर्ष	६०२	०	१८९	९६	१४१	११	२१	०	१४२	२
६५-६९ वर्ष	४८४	०	१३६	६१	१४१	१३	२६	०	१०६	१
७०-७४ वर्ष	४७९	०	५२	२६	२०६	११	९५	१	८६	२
७५+ वर्ष	४३६	०	२०	१३	२२९	१४	८४	०	७५	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.१९ साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको तहअनुसार पछिल्लो १२ महिनामा कुनै पनि आर्थिक काम नगर्ने वा ६महिनाभन्दा कम समय काम गर्ने १० वर्ष र सो भन्दा माथि उमेरको जनसंख्या यस बलरा नगरपालिकामा साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको तहअनुसार पछिल्लो १२ महिनामा कुनै पनि आर्थिक काम नगर्ने वा ६महिनाभन्दा कम समय काम गर्ने १० वर्ष र सो भन्दा माथि उमेरको जम्मा जनसंख्या २६२३५

जना मध्ये पुरुष ९५२७ (३६.३१%) जना र महिला १६७०८ (६३.६९%) जना रहेको छ र यसका साथै यससम्बन्धी विस्तृत विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

साक्षरता/उत्तीर्ण शैक्षिक तह	जम्मा	आर्थिक रूपमा काम नगर्नुको प्रमुख कारण								
		विद्यार्थी	घरियसी काम (घर धन्दा)	घरायसी कर्म (परिवारिक हेरचाह)	बुद्ध	आपाङ्गता भएको/रोग	पेन्सन/आय	सामाजिक कार्य/स्वयंसेवक	अन्य	उल्लेख नभएको
बलरा नगरपालिका										
जम्मा										
जम्मा	२६२३५	६९१५	७४७९	२५८५	१३२५	२०७	४८८	३१	७०४३	१७०
निरक्षर	१२३४२	५	४९६९	१८१७	११३१	१६२	३६०	६	३८०६	८६
पढ्न र लेख्न नसक्ने	१२३२३	३	४९६९	१८१२	११३१	१६२	३६०	६	३८०२	८६
पढ्न मात्र सक्ने	१९	२	८	५	०	०	०	०	४	०
साक्षर	१३८९१	६९०८	२५०२	७६८	१९४	४५	१२८	२५	३२३७	८४
प्रारम्भिक बाल शिक्षा(०)	४७	३९	१	०	०	०	१	०	६	०
प्राथमिक (१-५)	४३९२	२३६८	७०२	२००	५७	१५	२७	२	९९६	२५
निम्न माध्यमिक (६-८)	४०७८	२१८३	६४५	२१९	५१	१२	२९	२	९२१	१६
कक्षा ९,१०, टेस्ट पास	२०४६	९५३	४०७	१४६	३३	४	१५	३	४६२	२३
एससलसी वा सो सरह	१४७९	६०९	३२५	८२	२७	७	२१	६	३९३	९
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	१३०९	५८८	२९०	७४	१६	६	१५	८	३०५	७
स्नातक वा सो सरह	३५१	११३	८९	२९	७	१	११	०	९९	२
स्नातकोत्तर वा सो सरह वा सो भन्दा बढी	१२०	३२	३०	११	१	०	८	४	३४	०
अन्य	४	०	१	०	०	०	०	०	३	०
तह नभएको	१३	१	२	२	२	०	१	०	४	१
तह उल्लेख नभएको	२९	२२	४	०	०	०	०	०	२	१
कहिल्यै विद्यालय नगएको	२३	०	६	५	०	०	०	०	१२	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	२	२	०	०	०	०	०	०	०	०
पुरुष										
जम्मा	९५२७	३८८०	१४७५	४७३	६०८	१२५	२४१	२४	२५७२	१२९
निरक्षर	२९११	४	८४१	२६८	४७०	८९	१४५	३	१०३३	५८
पढ्न र लेख्न नसक्ने	२९०६	३	८३९	२६८	४७०	८९	१४५	३	१०३१	५८
पढ्न मात्र सक्ने	५	१	२	०	०	०	०	०	२	०
साक्षर	६६१५	३८७५	६३४	२०५	१३८	३६	९६	२१	१५३९	७१
प्रारम्भिक बाल शिक्षा(०)	३१	२५	०	०	०	०	१	०	५	०
प्राथमिक (१-५)	२०२०	१२६६	१७८	४०	३७	१०	१३	२	४५६	१८
निम्न माध्यमिक (६-८)	१८८०	११७०	१६९	६०	२६	८	२०	२	४१३	१२

कक्षा ९,१०, टेस्ट पास	९९९	५४५	१२२	३४	२७	४	११	२	२३२	२२
एससलसी वा सो सरह	६९५	३५७	६२	२९	२४	७	१६	५	१८७	८
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	६८५	३९४	६२	२१	१४	६	१५	६	१६०	७
स्नातक वा सो सरह	१९६	८०	२६	१३	७	१	११	०	५६	२
स्नातकोत्तर वा सो सरह वा सो भन्दा बढी	७५	२२	१२	५	१	०	८	४	२३	०
तह नभएको	२	०	१	०	०	०	०	०	१	०
तह उल्लेख नभएको	७	१	०	०	२	०	१	०	२	१
कहिल्यै विद्यालय नगएको	१७	१५	०	०	०	०	०	०	१	१
अन्य	८	०	२	३	०	०	०	०	३	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला										
जम्मा	१६७०८	३०३५	५९९६	२११२	७१७	८२	२४७	७	४४७१	४१
निरक्षर	९४३१	१	४१२८	१५४९	६६१	७३	२१५	३	२७७३	२८
पढ्न र लेख्न नसक्ने	९४१७	०	४१२२	१५४४	६६१	७३	२१५	३	२७७१	२८
पढ्न मात्र सक्ने	१४	१	६	५	०	०	०	०	२	०
साक्षर	७२७६	३०३३	१८६८	५६३	५६	९	३२	४	१६९८	१३
प्रारम्भिक बाल शिक्षा(०)	१६	१४	१	०	०	०	०	०	१	०
प्राथमिक (१-५)	२३७२	११०२	५२४	१६०	२०	५	१४	०	५४०	७
निम्न माध्यमिक (६-८)	२१९८	१०१३	४७६	१५९	२५	४	९	०	५०८	४
कक्षा ९,१०, टेस्ट पास	१०४७	४०८	२८५	११२	६	०	४	१	२३०	१
एससलसी वा सो सरह	७८४	२५२	२६३	५३	३	०	५	१	२०६	१
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	६२४	१९४	२२८	५३	२	०	०	२	१४५	०
स्नातक वा सो सरह	१५५	३३	६३	१६	०	०	०	०	४३	०
स्नातकोत्तर वा सो सरह वा सो भन्दा बढी	४५	१०	१८	६	०	०	०	०	११	०
अन्य	२	०	०	०	०	०	०	०	२	०
तह नभएको	६	०	२	२	०	०	०	०	२	०
तह उल्लेख नभएको	१२	७	४	०	०	०	०	०	१	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	१५	०	४	२	०	०	०	०	९	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१२.२० आर्थिक रुपमा सक्रिय नहुनुको कारणअनुसार पछिल्लो १२ महिनामा कुनै पनि आर्थिक काम नगर्नु वा ६ महिनाभन्दा कम समय काम गर्ने १० वर्ष र सो भन्दा माथि उमेरको जनसंख्या यस बलरा नगरपालिकामा आर्थिक रुपमा सक्रिय नहुनुको कारणअनुसार पछिल्लो १२ महिनामा कुनै पनि आर्थिक काम नगर्नु वा ६ महिनाभन्दा कम समय काम गर्ने १० वर्ष र सो भन्दा माथि उमेरको महिलाको जम्मा जनसंख्या १६७०८ जना मध्ये ३ महिना भन्दा कम काम गरेका महिलाको संख्या २२२१ जना रहेको छ र सो मध्येबाट २३ जना महिला विद्यार्थी भएकै कारणले ३ महिना भन्दा कम काम गरेका रहेकाछन् र यसका साथै यससम्बन्धी विस्तृत विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

काम गरेको महिना	जम्मा	आर्थिक रुपमा काम नगर्नुको प्रमुख कारण								
		विद्यार्थी	घरियसी काम (घर घन्दा)	घरायसी कर्म (परिवारिक हेरचाह)	वृद्ध	आपाइता भएको/रोग	पेन्सन/आय	सामाजिक कार्य/स्वयंसेवक	अन्य	उल्लेख नभएको
बलरा नगरपालिका										
जम्मा										
जम्मा	२६२३५	६९१५	७४७१	२५८५	१३२५	२०७	४८८	३१	७०४३	१७०
३-६ महिना	३१२९	२७	५०५	१०८	३०	४	४	२	२३५६	९३
< ३ महिना	३४४०	७१	१८७	२५	१७	३	४	१	३१२०	१२
काम नगरेको	१९६६६	६८१७	६७७९	२४५२	१२७८	२००	४८०	२८	१५६७	६५
पुरुष										
जम्मा	९५२७	३८८०	१४७५	४७३	६०८	१२५	२४१	२४	२५७२	१२९
३-६ महिना	१३२३	२०	४१५	८०	३०	४	४	२	६८३	८५
< ३ महिना	१२१९	४८	१६८	१५	१३	२	४	१	९६१	७
काम नगरेको	६९८५	३८१२	८९२	३७८	५६५	११९	२३३	२१	९२८	३७
महिला										
जम्मा	१६७०८	३०३५	५९९६	२११२	७१७	८२	२४७	७	४४७१	४१
३-६ महिना	१८०६	७	९०	२८	०	०	०	०	१६७३	८
< ३ महिना	२२२१	२३	१९	१०	४	१	०	०	२१५९	५
काम नगरेको	१२६८१	३००५	५८८७	२०७४	७१३	८१	२४७	७	६३९	२८

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

खण्ड १३: कृषि, वन तथा वातावरण तथ्याङ्क

नेपालमा विक्रम सम्बत २०१८ साल देखि प्रत्येक दश-दश वर्षमा कृषिगणना सञ्चालन हुँदै आएको छ। यही क्रमको सातौँ राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८ सालमा तत्कालिन केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागद्वारा समपन्न भएको छ। विक्रम सम्बत २०७८ सालको यो कृषिगणना संघीयता पछिको पहिलो कृषिगणना हो र विगतका कृषिगणनाहरूले कृषि संरचना, कृषि गतिविधि तथा कृषि उत्पादन सम्बन्धी विवरण जिल्ला तह सम्म मात्र दिँदै आएकोमा यसपटक संघीय ढाँचा अनुसार ७५३ वटै गाउँपालिका/नगरपालिका तहसम्मको तथ्याङ्क उपलब्ध गराएको छ। यस खण्डमा राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा मधेश प्रदेशको सर्लाही जिल्ला अन्तर्गत रहेको बलरा नगरपालिकाको कृषक परिवार, जग्गाको स्वामित्व, जग्गाको उपभोग, अस्थायी तथा स्थायी बाली लागेको क्षेत्र, सिँचाईको स्थिति, प्रमुख बालीहरूमा कृषि सामग्रीको प्रयोग, पाल्तु चौपाया तथा पशुपन्छी, कृषि कामदार, कृषि तालिम, कृषि उत्पादन लगायतका विवरणहरू प्रस्तुत गरिएको छ।

१३.१ कृषक परिवार संख्या, क्षेत्रफल, कित्ता संख्या तथा सिञ्चित क्षेत्रफल

बलरा नगरपालिका भित्र रहेका कृषक परिवार संख्या, कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको क्षेत्रफल, कित्ता संख्या तथा सिञ्चित क्षेत्रफलसम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल(हेक्टर)	जम्मा कित्ता संख्या	औसत कित्ता संख्या	सिँचाई सुविधा प्रयोग गर्ने कृषक परिवारको संख्या	सिञ्चित क्षेत्रफल (हेक्टर)
५२२९	४६६५.२	१४३०६	२.७	४८११	४२३०.१

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.२ जग्गाको स्वामित्व अनुसार जग्गा कमाउने परिवार संख्या तथा कमाएको जग्गाको क्षेत्रफल

बलरा नगरपालिका भित्र रहेका जग्गाको स्वामित्व अनुसार जग्गा कमाउने परिवार संख्या तथा कमाएको जग्गाको क्षेत्रफलसम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	एक प्रकारको स्वामित्व						एक भन्दा बढी प्रकारको स्वामित्व	
		परिवारको हकको जग्गा मात्र कमाउने		अरुको हकको जग्गा मात्र कमाउने		अन्य प्रकारको उपभोग अन्तर्गत			
		परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)
५२२९	४६६५.२	४२४४	३८२७.३	१५५	११४.३	२४	२.९	८०६	७२०.७

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.३ कृषि चलनले गरेको जग्गाको उपयोग

बलरा नगरपालिका भित्र रहेका कृषक परिवार संख्या, कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको

उपयोगसम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	जम्मा खेतीयोग्य जग्गा		अस्थायी वाली लागेको जग्गा		अन्य खेतीयोग्य जग्गा		स्थायी वाली लागेको जग्गा		अन्य जग्गा	
		परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)
५२२९	४६६५.२	४९९२	४२७५.२	४९०४	४२५६.०	१११	१९.२	७११	१४४.२	५२२९	२४५.९

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.४ विभिन्न अस्थायी वालीको क्षेत्रफल तथा कृषक परिवार संख्या

बलरा नगरपालिका भित्र रहेका कृषक परिवार र कृषक परिवारले लगाएका विभिन्न अस्थायी वालीको क्षेत्रफलसम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

खाद्यान्न वाली		कोसे/दाल वाली		कन्दमूल वाली		तेल वाली		तरकारी वाली		अन्य अस्थायी वाली	
परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)
४४५१	५२०४.६	१४४९	४३४.३	४५५	३६.३	३००	५८.४	२४१	३१.८	१४४९	१३२४.६

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.४.१ मुख्य अस्थायी वाली लागेको जग्गाको क्षेत्रफल तथा कृषक परिवार संख्या

बलरा नगरपालिका भित्र रहेका मुख्य अस्थायी वाली लागेको जग्गाको क्षेत्रफल तथा कृषक परिवार संख्यासम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

धान		गहुँ		मकै		कोदो		जौ/उवा		फापर	
परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)
४४५१	२७६८.४	४२१९	२४०५.०	१३०	२२.१	०		२४	६.६	८	२.५

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.५ बगैँचाको रुपमा लगाइएका जम्मा स्थायी वालीको क्षेत्रफल, वोट संख्या, छरिएर रहेका वोट संख्या र कृषक परिवार संख्या

बलरा नगरपालिका भित्र रहेका बगैँचाको रुपमा लगाइएका जम्मा स्थायी वालीको क्षेत्रफल, वोट संख्या, छरिएर रहेका वोट संख्या र कृषक परिवार संख्यासम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	स्थायी वाली									
		कृषक परिवार संख्या	बगैँचाको रुपमा लगाइएका जम्मा स्थायी वालीको क्षेत्रफल (हेक्टर)	बगैँचाको रुपमा लगाइएका						छरिएका वोट संख्य	
				फल लाग्ने उमेरको			फल नलाग्ने उमेरको				
				परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	वोट संख्या	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	वोट संख्या	फल लाग्ने उमेरको	फल नलाग्ने उमेरको
५२२९	४६६५.२	८०४	१४४.२	६५६	१०७.१	१४७३४	२८०	३७.१	१०१०९८	४३३१	७८८३

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.५.१ बगैँचाको रुपमा लगाइएका मुख्य स्थायी वालीको क्षेत्रफल, वोट संख्या, छरिएर रहेका वोट संख्या र कृषक परिवार संख्या

सुन्तला				कागती			
कृषक परिवार संख्या	बगैँचाको रुपमा लगाइएका		छरिएका वोट संख्या	कृषक परिवार संख्या	बगैँचाको रुपमा लगाइएका		छरिएका वोट संख्या
	क्षेत्रफल (हेक्टर)	वोट संख्या			क्षेत्रफल (हेक्टर)	वोट संख्या	
				१६	०.९	४०	१६

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.५.२ बगैँचाको रुपमा लगाइएका मुख्य स्थायी वालीको क्षेत्रफल, वोट संख्या, छरिएर रहेका वोट संख्या र कृषक परिवार संख्या

औप				केरा			
कृषक परिवार संख्या	बगैँचाको रुपमा लगाइएका		छरिएका वोट संख्या	कृषक परिवार संख्या	बगैँचाको रुपमा लगाइएका		छरिएका वोट संख्या
	क्षेत्रफल (हेक्टर)	वोट संख्या			क्षेत्रफल (हेक्टर)	वोट संख्या	
७६०	१०७.४	२२२४७	८२३८	१०४	५.१	२०२५	१२६३

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.६ प्रमुख वालीहरुमा कृषि समाग्री (बीउविजन,विषादी, मल) प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या
 प्रमुख वालीहरुमा कृषि समाग्री (बीउविजन,विषादी, मल) प्रयोग गर्ने बलरा नगरपालिका भित्र रहेका कृषक परिवार संख्यासमबन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा कृषक परिवार संख्या	धान							
	कृषक परिवार संख्या	विजनको किसिम			कीटनाषक विषादीको प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	मलको प्रयोग		
		प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या				कृषक परिवार संख्या		
		स्थानीय	उन्नत	वर्णशंकर(हाइब्रिड)		स्थानीय/ जैविक मल	खनिज /रसायनिक मल	दुवै
५२२९	४४५१	८५७	३१५७	४३७	३०००	३१३	१७७६	२३६३

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.६.१ प्रमुख वालीहरुमा कृषि समाग्री (बीउविजन,विषादी, मल) प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	मकै							
	कृषक परिवार संख्या	विजनको किसिम			कीटनाषक विषादीको प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	मलको प्रयोग		
		प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या				कृषक परिवार संख्या		
		स्थानीय	उन्नत	वर्णशंकर(हाइब्रिड)		स्थानीय/ जैविक मल	खनिज /रसायनिक मल	दुवै
५२२९	१३०	२५	६७	३८	९७	४१	१६	७३

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.६.२ प्रमुख वालीहरुमा कृषि समाग्री (बीउविजन,विषादी, मल) प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	गहुँ						
	कृषक परिवार संख्या	विजनको किसिम		कीटनाषक विषादीको प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	मलको प्रयोग		
		प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या			कृषक परिवार संख्या		
		स्थानीय	उन्नत		स्थानीय/ जैविक मल	खनिज /रसायनिक मल	दुवै
५२२९	४२१९	८२२	३३९७	२७७६	२९२	१६६१	२२६६

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.७ पाल्तु चौपाया तथा पन्छी र कृषक परिवार

बलरा नगरपालिका भित्र रहेका पाल्तु चौपाया तथा पन्छी र कृषक परिवारसम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

५२२९	जम्मा कृषक परिवार संख्या	पाल्तु चौपाया										पाल्तु पन्छी						
		पशु चौपाया पाल्ने कृषक परिवारको जम्मा संख्या	गाई/गोरु		रौंगा/भैसी		वाखा/च्याङ्ग्रा		भेडा/भेडी		सुँगुर/बंगुर		अन्य पशु		कुखुरा		अन्य पन्छी	
			कृषक परिवारको संख्या	गाई/गोरु संख्या	कृषक परिवारको संख्या	रौंगा/भैसी संख्या	कृषक परिवारको संख्या	वाखा/च्याङ्ग्रा संख्या	कृषक परिवारको संख्या	कृषक परिवारको संख्या	कृषक परिवारको संख्या	सुँगुर/बंगुर संख्या	कृषक परिवारको संख्या	अन्य पशु संख्या	कृषक परिवारको संख्या	कुखुरा संख्या	कृषक परिवारको संख्या	अन्य पंसी संख्या
३८६९		१०७४	१८१७	१९४७	३३१५	२५१९	८७७३	०		५	१६	०		८९	२४७१	४१	१६३	

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.८ कृषि कामदारको किसिमअनुसार कामदारहरूको संख्या र कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या

बलरा नगरपालिका भित्र रहेका कृषि कामदारको किसिमअनुसार कामदारहरूको संख्या र कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्यासम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा कृषक परिवार संख्या	स्थायी कामदार				अस्थायी कामदार			
	कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	स्थायी कामदार संख्या			कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	अस्थायी कामदार व्यक्ति दिन		
		जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला
५२२९	१५१	२७४	१७८	९७	३७०१	२७००१३	१४११८९	१२८८२४

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.८.१ कृषि कामदारको किसिम अनुसार कामदारहरूको संख्या र कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	पर्ममा लगाएका कामदार				ठेकामा लगाएका कामदार संख्या			
	कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	पर्ममा लगाएका कामदारको व्यक्ति दिन			कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	ठेकामा लगाएका कामदारको व्यक्ति दिन		
		जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला
५२२९	३०८	२७३५	१३१२	१४२३	२६३	७३३८	६७६३	५७५

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.९ कृषि ऋण, थप ऋणको आवश्यकता, बीमा तथा अनुदान प्राप्त गर्ने कृषक परिवार संख्या
बलरा नगरपालिका भित्र कृषि ऋण, थप ऋणको आवश्यकता, बीमा तथा अनुदान प्राप्त गर्ने कृषक परिवार संख्यासम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषि ऋण लिएका कृषक परिवार संख्या	कृषि ऋण/थप ऋणको आवश्यकता उल्लेख गर्ने कृषक परिवार संख्या	कृषि क्रियाकलापको लागि बीमा गरेका कृषक परिवार संख्या	कृषि कार्यका लागि सरकारी अनुदान प्राप्त गरेका कृषक परिवार संख्या
५२२९	६४९	१३२३	४२	९६

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.१० जलवायु परिवर्तन बारे जानकारी राख्ने र कृषि कार्यमा जलवायु परिवर्तनले पुर्याएको प्रभाव अनुसार कृषक परिवार संख्या

बलरा नगरपालिका भित्र जलवायु परिवर्तन बारे जानकारी राख्ने र कृषि कार्यमा जलवायु परिवर्तनले पुर्याएको प्रभाव अनुसार कृषक परिवार संख्यासम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा कृषक परिवार संख्या	जलवायु परिवर्तन बारे थाहा हुने कृषक परिवार संख्या	कृषि कार्यमा जलवायु परिवर्तनले पुर्याएको प्रभाव उल्लेख गर्ने परिवार संख्या	कृषि कार्यमा जलवायु परिवर्तनले पुर्याएको प्रभाव अनुसार कृषक परिवार संख्या									
			कृषि उत्पादनमा कमी	उत्पादनमा बृद्धि	फल/फसलको आकारमा परिवर्तन	स्वादमा परिवर्तन	वाली लगाउने समयमा फरक	घेरै वा कम वर्षा	रोग/किराको प्रकोपमा वृद्धि	ब्रिडिङ समयमा परिवर्तन	प्रजातिको लोप/उत्थान	अन्य
५२२९	१४१३	१३२२	९७५	१२८	३२६	९०	२५२	८५०	७८५	२४	१२१	०

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.११ कृषि चलनबाट निस्किएका फोहरको निम्ननुसार व्यवस्थापन गरेका कृषक परिवार संख्या
बलरा नगरपालिका भित्र कृषि चलनबाट निस्किएका फोहरको व्यवस्थापन गरेका कृषक परिवार संख्या संख्यासम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषि चलनबाट निस्किएका फोहरको निम्ननुसार व्यवस्थापन गरेका कृषक परिवार संख्या						
	गाडेर	जलाएर	फोहर व्यवस्थापकलाई पठाएर	कम्पोस्ट बनाएर	इन्धनको रूपमा प्रयोग गरेर	अन्य तरिकाले व्यवस्थापन गरेर	कनै व्यवस्थापन नगरेको
५२२९	१२५५	१७०१	१९४	१३२६	१५४३	८८०	१०४९

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.१२ लिङ्ग अनुसार मुख्य कृषकको संख्या तथा कृषक परिवारको जनसंख्या

बलरा नगरपालिका भित्र रहेका लिङ्ग अनुसार मुख्य कृषकको संख्या तथा कृषक परिवारको जनसंख्या संख्यासम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा कृषक परिवार संख्या	लिङ्ग अनुसार मुख्य कृषकको संख्या		कृषक परिवारको जनसंख्या	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
५२२९	४९८०	२५०	१६३२२	१४३३४

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.१३ लिङ्ग अनुसार कृषि तालिम, कृषि कार्यसम्बन्धी निर्णयमा सहभागिता तथा क्रियाकलापमा सरदर दिएको समय उल्लेख गर्ने १० वर्ष वा सो भन्दा माथि उमेरका कृषक परिवारको जनसंख्या बलरा नगरपालिका भित्र लिङ्ग अनुसार कृषि तालिम, कृषि कार्यसम्बन्धी निर्णयमा सहभागिता तथा क्रियाकलापमा सरदर दिएको समय उल्लेख गर्ने १० वर्ष वा सो भन्दा माथि उमेरका कृषक परिवारको संख्यासम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

औपचारिक कृषि तालिम लिएका कृषक परिवारको जनसंख्या		कृषि कार्यसम्बन्धी निर्णयमा सहभागिता जनाउने कृषकको परिवार जनसंख्या		कृषि क्रियाकलापमा सरदर दिएको समय अनुसार कृषक परिवारको जनसंख्या									
				कम (<४०%)		करिब आधा (४०%-५९%)		धेरै (६०%-९९%)		१००%		समय नै नदिएको	
पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
६८६	१९६	७२२७	३९३५	१९७१	१४६९	१२१९	१०२४	२९३८	१८९०	१९२७	६६९	५४७६	६६९७

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.१४ स्थिति चलनको कृषि र परिवारमुली चलनमा कृषि

बलरा नगरपालिका भित्र रहेका कृषि चलनमा परिवारमुली र कृषि चलनको स्थितिसम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा कृषक परिवार संख्या	परिवारमुली		कृषि चलनको स्थिति		
	मुख्य कृषक आफैं परिवारमुली	परिवारमुली अन्य व्यक्ति	एक चलन परिवार	बहु चलन परिवार	साझा चलन परिवार
५२२९	५१२८	१०२	५१२५	१०४	०

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.१५ कृषि चलनको प्रमुख उत्पादन/क्रियाकलापअनुसार कृषक परिवार संख्या

बलरा नगरपालिका भित्र रहेका कृषि चलनको प्रमुख उत्पादन/क्रियाकलापअनुसार कृषक परिवार संख्यासम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषि चलनको प्रमुख उत्पादन/क्रियाकलापअनुसार कृषक परिवार संख्या						
	खाद्यान्न वाली तरकारी वाली	तरकारी वाली	फलफूल वाली	नगदे वाली	पशुपालन	पन्छीपालन	अन्य
५२२९	४६७०	७४	८	२०१	२७६	०	०

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.१६ कृषि चलनबाट भएको प्रमुख उत्पादनको मुख्य प्रयोगअनुसार कृषक परिवार संख्या

बलरा नगरपालिका भित्र रहेका कृषि चलनबाट भएको प्रमुख उत्पादनको मुख्य प्रयोगअनुसार कृषक परिवार संख्यासम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषि उत्पादनको मुख्य प्रयोगअनुसार कृषक परिवार संख्या			
	सबै घरायसी उपभोग	मुख्य घरायसी उपभोग र केही बिक्री	मुख्य बिक्री र केही घरायसी उपभोग	सबै बिक्री
५२२९	३३७३	११७८	५६६	११३

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

१३.१७ कृषक परिवारको आम्दनीको मुख्य स्रोत, आफ्नै कृषि उत्पादनबाट भएको आम्दानीले मात्र वर्षभरि परिवारलाई खान नपुग्ने कृषि चलनको अवस्था तथा परिवारलाई खान नपुग्ने अवधिअनुसार कृषक परिवार संख्या

बलरा नगरपालिका भित्र रहेका कृषक परिवारको आम्दनीको मुख्य स्रोत, आफ्नै कृषि उत्पादनबाट भएको आम्दानीले मात्र वर्षभरि परिवारलाई खान नपुग्ने कृषि चलनको अवस्था तथा परिवारलाई खान नपुग्ने अवधिअनुसार कृषक परिवार संख्यासम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवारको आम्दनीको मुख्य स्रोत		कृषि उत्पादनबाट भएको आम्दानीले मात्र वर्षभरि परिवारलाई खान नपुग्ने कृषक परिवार संख्या	परिवारलाई खान नपुग्ने अवधिअनुसार कृषक परिवार संख्या			
	कृषि	गैर कृषि		१ देखि ३ महिना	४ देखि ६ महिना	७ देखि ९ महिना	१० देखि १२ महिना
५२२९	३२३८	१९९१	२६१४	६६६	११०६	४४०	४०१

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

नोट: कृषिसम्बन्धी थप तथ्याङ्क राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८ को वेबसाइट www.agricensusnepal.gov.np, राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को वेबसाइट www.censusnepal.cbs.gov.np वा www.nsonepal.gov.np बाट अध्ययन गर्न सकिनेछ।

१३.१४ बलरा नगरपालिकाबाट प्राप्त केही तथ्याङ्कहरू:

- विभिन्न वालीले ढाकेको क्षेत्रफल: ३९००हे.
- उत्पादन हुने मुख्य ५ वाली (अस्थायी तथा स्थायी) धान, गहुँ,उखु,मकै र मसुरो
- सिञ्चित क्षेत्रफल: २००० हे.
- कृषिमा संलग्न जनसंख्या: ७५%
- एग्रीभेटहरूको संख्या: नरहेको
- वनको किसिम र संख्या: नरहेको
- वन पैदावार: नरहेको
- सामुदायिक वनको संख्या (नामनामेसी आवश्यक नपर्ने): नरहेको
- नदी, ताल र सिमसार क्षेत्रको संख्या:२
- निकुञ्ज, संरक्षण क्षेत्र: नरहेको
- खानी खनिज: नरहेको

खण्ड:१४ उद्योग तथा वाणिज्य

कुनै विशेष क्षेत्रमा भारी मात्रामा सामानको निर्माण/उत्पादन अथवा वृहत रूपले सेवा प्रदान गर्ने मानवीय कर्मलाई उद्योग भनिन्छ। त्यस्तै सीप साधनको प्रयोग गरी सानो तथा ठूलो परिमाणमा वस्तुको उत्पादन गर्नेलाई समेत उद्योग भनिन्छ। उद्योगहरूका कारण गुणस्तरीय उत्पादन सस्तो दाममा प्राप्त हुन्छन्। रोजगारी र निर्यात प्रवर्द्धन गरी देशको आर्थिक विकास गर्न उद्योग विकास आवश्यक छ। उद्योगलाई देश विकासको मेरुदण्ड मान्न सकिन्छ। बेरोजगारी कम गरी गरीबी निवारणमा उद्योगको ठूलो भूमिका रहन्छ। औद्योगिक विकास नभई पूर्वाधार विकास सम्भव छैन। यस खण्डमा राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०७५ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा मधेश प्रदेशको सर्लाही जिल्ला अनतर्गत रहेको बलरा नगरपालिकाको वडागत, एन.एस.आइ.सी. (NSIC) अनुसार तथा आकार अनुसार व्यावसायिक प्रतिष्ठान संलग्न व्यक्ति, उद्योग तथा वाणिज्य सम्बन्धी विवरण राखिएको छ।

१४.१ बलरा नगरपालिकाको व्यवसायिक प्रतिष्ठानसम्बन्धी विवरण

१४.१.१ वडागत व्यावसायिक प्रतिष्ठान र संलग्न जनशक्ति विवरण

बलरा नगरपालिका भित्र रहेका वडागत व्यवसायिक प्रतिष्ठान संख्या र सो प्रतिष्ठानमा संलग्न जनशक्तिसम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

वडा नम्बर	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	जम्मा नगरपालिकाको
व्यावसायिक प्रतिष्ठानको संख्या	७	५१	२४	६२	४८	३९	५६	९७	४४	४६	८३	६२१
संलग्न व्यक्तिको संख्या	जम्मा	९६	८२	४९	१३६	९९	६०	२५७	१८५	९०	९१	१२९१
	पुरुष	९०	६७	४२	११५	७५	५२	१७७	१६६	७३	६८	१०५२
	महिला	६	१५	७	२१	२४	८	८०	१९	१७	२३	२३९

स्रोत: राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०७५

१४.१.२ बलरा नगरपालिकाको औद्योगिक वर्गिकरण (NSIC) अनुसार व्यावसायिक प्रतिष्ठान र संलग्न व्यक्तिको संख्या

बलरा नगरपालिका भित्र औद्योगिक वर्गिकरण अनुसार व्यवसायिक प्रतिष्ठानमा रहेका संलग्न व्यक्तिको संख्यासम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

नेपाल स्तरीय औद्योगिक वर्गीकरण		नपाको जम्मा	वडा										
			१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
जम्मा	प्रतिष्ठानको संख्या	६२१	७१	५१	२४	६२	४८	३९	५६	९७	४४	४६	८३
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	१२९१	९६	८२	४९	१३६	९९	६०	२५७	१८५	९०	९१	१४६
कृषि, वन र माछापालन (A)	प्रतिष्ठानको संख्या	४१	३	६	२	४	७	१	६	०	०	११	१
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	७७	५	१०	४	७	९	२	१७			२१	२
औद्योगिक उत्पादन (C)	प्रतिष्ठानको संख्या	८५	४	१०	३	११	३	७	९	१२	१०	६	१०
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	२८६	४	१२	५	१९	५	१३	१४६	३३	१४	१०	२५
खानी तथा उत्खनन, विद्युत, ग्यास, पानीको आपूर्ति र निर्माण(B+D+E+F)	प्रतिष्ठानको संख्या	१	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	७								७			
थोक तथा खुद्रा व्यापार: मोटर गाडी र मोटरसाइकल मर्मत (G)	प्रतिष्ठानको संख्या	३७१	५१	२६	९	३५	२८	२५	३३	६०	२४	२४	५६
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	४५९	६०	३७	१०	४५	३८	२९	४०	७९	३०	२६	६५
यातायात, भण्डार, सूचना तथा सञ्चार (H+J)	प्रतिष्ठानको संख्या	३	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	१०	३		३								४
आवास तथा खानाको सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू (I)	प्रतिष्ठानको संख्या	४६	८	४	५	३	३	२	१	११	२	०	७
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	७८	९	६	११	६	७	२	१	२२	३		११

नेपाल स्तरीय औद्योगिक वर्गीकरण		नपाको जम्मा	वडा										
			१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू (K)	प्रतिष्ठानको संख्या	२	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	१
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	११				८							३
शिक्षा (P)	प्रतिष्ठानको संख्या	३७	४	२	१	४	५	३	५	३	५	३	२
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	२७८	१५	८	५	४७	३२	१२	४४	३२	३२	३०	२१
मानव स्वास्थ्य र सामाजिक कार्यसम्बन्धी क्रियाकलापहरू (O)	प्रतिष्ठानको संख्या	७	०	१	१	०	२	०	१	०	१	०	१
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	४६		६	७		८		८		९		८
घरजग्गा कारोबार, पेशाविद, वैज्ञानिक, प्रशासनिक, कला, मनोरञ्जन र अन्य (L+M+N+R+S)	प्रतिष्ठानको संख्या	२८	०	२	२	४	०	१	१	१०	२	२	४
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	३९		३	४	४		२	१		२	४	७

स्रोत: राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०७५

१४.१.३ संलग्न जनशक्तिको संख्याअनुसार वडागत व्यावसायिक प्रतिष्ठान र संलग्न व्यक्तिको संख्या

बलरा नगरपालिका भित्र रहेका संलग्न जनशक्तिको संख्याअनुसार वडागत व्यावसायिक प्रतिष्ठान र संलग्न व्यक्तिको संख्यासम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

संलग्न व्यक्ति		नपाको जम्मा	वडा										
			१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
जम्मा	प्रतिष्ठानको संख्या	६२१	७१	५१	२४	६२	४८	३९	५६	९७	४४	४६	८३
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	१२९१	९६	८२	४९	१३६	९९	६०	२५७	१८५	९०	९१	१४६
१ जना	प्रतिष्ठानको संख्या	४००	५४	२८	११	३६	२६	२७	३३	६८	३३	२६	५८
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	४००	५४	२८	११	३६	२६	२७	३३	६८	३३	२६	५८

संलग्न व्यक्ति		नपाको जम्मा	वडा										
			१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
२ जना	प्रतिष्ठानको संख्या	१३७	१२	२१	७	१८	१५	८	१०	११	३	१६	१६
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	२७४	२४	४२	१४	३६	३०	१६	२०	२२	६	३२	३२
३-९ जना	प्रतिष्ठानको संख्या	७२	५	२	६	७	६	४	८	१७	७	३	७
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	३३८	१८	१२	२४	३५	२६	१७	३६	७६	४१	२०	३१
१० जना र सो भन्दा बढी	प्रतिष्ठानको संख्या	१२	०	०	०	१	१	०	५	१	१	१	२
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	२७९				२९	१७		१६६	१९	१०	१३	२५

स्रोत: राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०७५

खण्ड १५: विविध

यस खण्डमा माथिका क्षेत्रगत विषयहरूको विवरण बाहेक अन्य तथ्याङ्क सम्बन्धी विवरणहरू उल्लेख गरिएको छ। मुख्यतया यस खण्डमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय सम्बन्धी विवरण र अधिकारिक तथ्याङ्कका १० प्रमुख सिद्धान्तहरूको बारेमा चर्चा गरिएको छ।

१५.१ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय सम्बन्धी विवरण

१५.१.१ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको परिचय

केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग (CBS) तथ्याङ्क ऐन, २०१५ अन्तर्गत तथ्याङ्क संकलन, संङ्ग्रह, प्रशोधन, विश्लेषण, प्रकासन र प्रसारका लागि केन्द्रीय निकायको रूपमा वि.सं. २०१५ साल पुस २७ गते स्थापना भएको थियो। यो विभाग शुरुमा अर्थ मन्त्रालय, अर्थ आर्थिक विषय मन्त्रालय अन्तर्गत रहँदै पछिल्लो समय राष्ट्रिय योजना आयोग मातहत रहेर कार्य सम्पादन गरेको थियो। यसले मुख्यतया जनगणना र सर्वेक्षणमार्फत समयसापेक्ष र भरपर्दो सामाजिक-आर्थिक तथ्याङ्कहरू उत्पादन गर्दै आएको तथ्य स्मरणीय छ। केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग स्थापना गर्नुको मुख्य उद्देश्य आवधिक विकास योजना, नीति तर्जुमा र निर्णय निर्माणमा आवश्यक तथ्याङ्क राष्ट्रिय योजना आयोग र अन्य सरकारी निकायहरूलाई उपलब्ध गराउनु हो। विक्रम सम्वत् २०७९ भाद्र २८ मा नयाँ तथ्याङ्क ऐन, २०७९ जारी गरियो। यस ऐनले विगतको केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागलाई राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयमा स्तरोन्नति गर्ने प्रावधान राख्यो। फलस्वरूप विक्रम सम्वत् २०७९ आश्विन २७ गते राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको स्थापना भयो। हाल यो कार्यालय प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय अन्तर्गत रहेको छ। विगतमा केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको नेतृत्व महानिर्देशक (राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी प्राविधिक) बाट भएको थियो भने हाल राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको नेतृत्व प्रमुख तथ्याङ्क अधिकारी (राजपत्रांकित विशिष्ट श्रेणी, सचिव) बाट भइरहेको छ। समग्र रूपमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीको प्रभावकारी सञ्चालनका लागि यस कार्यालयको भूमिका सधैं निर्णायक हुन्छ। तथ्याङ्क प्रदायक, तथ्याङ्क उत्पादक र प्रयोगकर्ताहरूविरूद्ध निरन्तर सहकार्य र सुसम्बन्ध राख्दै नेपालको तथ्याङ्कीय प्रणालीको विकास र सुदृढीकरणमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय प्रतिबद्ध रहेको छ।

१५.१.२ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको दीर्घकालीन सोच

“समन्वयात्मक, क्रियाशील र सवल राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीको स्थापना।”

१५.१.३ लक्ष्य राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको

“समन्यायिक विकास र सम्बृद्धिसम्बन्धी नीतिका लागि संघीय शासन प्रणालीसापेक्ष गुणस्तरीय तथ्याङ्क उत्पादन, व्यवस्थापन र आपूर्ति पद्धति विकास गर्ने।”

१५.१.४ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको रणनीतिक उद्देश्य

- तथ्याङ्कीय क्रियाकलापमा संलग्न नेपाल सरकारका केन्द्रीय निकाय लगायत प्रदेश र स्थानीय तहहरूको बीचमा समन्वय स्थापना गरी संघीय संरचना अनुरूपको तथ्याङ्क प्रणालीको विकास गर्ने।
- तथ्यमा आधारित नीति निर्माण तथा विकास व्यवस्थापन र प्रयोगकर्ताको माग सम्बोधन गर्न विश्वसनीय र गुणस्तरीय तथ्याङ्क उत्पादन गरी नियमित आपूर्ति व्यवस्था मिलाउनु।
- तथ्याङ्कीय कार्य व्यवस्थापनका लागि कानूनी र प्रक्रियागत सुधार गरी सस्थागत सुदृढीकरण गर्नु।

१.१.५ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको उद्देश्य

- योजना तथा नीति तर्जुमाका लागि सरकारलाई समयमै गुणस्तरीय तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने र देशको सामाजिक-आर्थिक अवस्थाको जानकारी लिने।
- संकलित डाटाको प्रशोधन, विश्लेषण, प्रकाशन, प्रसार र संरक्षण।
- तथ्याङ्कीय विसंगतिहरूबाट बच्ने, डाटा सङ्कलन, प्रशोधन र विश्लेषणमा संलग्न विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय गर्ने।
- तथ्याङ्कीय गतिविधिहरूमा अग्रणी भूमिका निर्वाह गर्दै मानक तथ्याङ्कीय प्रणालीको विकास गर्ने।
- तथ्याङ्कीय जनशक्तिको विकास गर्ने।

१.१.६ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको मुख्य कार्यहरू

- योजना र नीति तर्जुमा गर्न सरकारलाई आवश्यक तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने।
- सामाजिक-आर्थिक क्षेत्रसँग सम्बन्धित डाटाको सङ्कलन, प्रशोधन र विश्लेषण।
- भरपर्दो डाटा सङ्कलन र कार्यान्वयनको लागि परिभाषा र वैज्ञानिक विधिहरू विकास गर्ने।
- विभिन्न तथ्याङ्क सङ्कलन एजेन्सीहरूलाई समन्वय गर्ने र समान तथ्याङ्कहरू उत्पन्न गर्न र एकिकृत तथ्याङ्क प्रणालीको विकास गर्ने, प्रयासहरूको दोहोरोपन घटाउने।
- सरकारको आवश्यकता अनुसार विभिन्न तथ्याङ्कीय क्षेत्रको अनुसन्धान गरी यी तथ्याङ्कहरू उत्पादन गर्ने।
- तथ्याङ्कीय अभिलेखहरूको संरक्षण।
- थप वैज्ञानिक, भरपर्दो र उपयोगी डाटा सङ्कलन, प्रशोधन र विश्लेषण विधि बनाउन नयाँ प्रविधिहरूको अन्वेषण।
- राष्ट्रिय स्तरको तथ्याङ्कको गुणस्तरमा निरन्तरता र एकरूपता कायम गरी विभिन्न निकायसँग समन्वय गर्ने।
- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा तथ्याङ्कीय क्षेत्रमा तालिम, गोष्ठी र कार्यशालाको आयोजना गर्ने।
- विभिन्न तथ्याङ्कीय गतिविधि नियन्त्रण र समन्वय गर्न सल्लाहकार भूमिका खेल्ने।
- आधारभूत तथ्याङ्कीय जनशक्तिको विकास गर्ने।
- शाखा तथ्याङ्क कार्यालय मार्फत नियमित र भरपर्दो तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने प्रणालीको विकास र कार्यान्वयन गर्ने।

१.२ प्रमुख सिद्धान्तहरू १० तथ्याङ्कका

सन् १९८० को दशकको अन्त्यमा मध्य युरोपका देशहरूमा वैज्ञानिक र भरपर्दो तथ्याङ्क उत्पादन गर्न आधिकारिक तथ्याङ्कलाई डोर्‍याउने सिद्धान्तहरूको महसुस भयो । सन् १९९१ मा युरोपेली तथ्याङ्कविद्हरूको सम्मेलन (Conference of European Statisticians, CES) ले आधिकारिक तथ्याङ्कका आधारभूत सिद्धान्तहरू विकसित गर्‍यो जुन सन् १९९२ मा (युरोपेली आर्थिक आयोग) (Economic Commission for Europe, ECE) को सचिवालय तथा को मन्त्रीस्तरबाट अङ्गीकार गरियो । सन् १९९४ मा संयुक्त राष्ट्रसंघीय तथ्याङ्क आयोग (United Nations Statistical Commission) ले यी सिद्धान्तहरूलाई विश्वव्यापी रूपमा अङ्गीकार गर्‍यो। यी सिद्धान्तहरू प्रतिपादन भएको समयदेखि घटनाक्रमलाई समेटि तथ्याङ्क आयोगले आफ्नो बयानसँगै सत्रमा आधिकारिक तथ्याङ्कका आधारभूत सिद्धान्तहरूको संशोधित प्रस्तावना स्वीकृत गर्‍यो। सोही बैठकको दोस्रो सत्रमा आर्थिक तथा सामाजिक

परिषदले तथ्याङ्कका आधारभूत सिद्धान्तलाई अनुमोदन गर्‍यो । यी सिद्धान्तहरूलाई संयुक्त राष्ट्रसंघको आधिकारिक तथ्याङ्कको आधारभूत सिद्धान्त (UNFPOS) भनिन्छ । देशमा वैज्ञानिक र भरपर्दो तथ्याङ्क उत्पादन गर्न यी सिद्धान्तहरू अझै पनि सान्दर्भिक छन् । यी सिद्धान्तहरूले आधिकारिक तथ्याङ्कका विविध पक्षहरूलाई समेटेका छन् । देशको तथ्याङ्क प्रणाली आधिकारिक तथ्याङ्कका आधारभूत सिद्धान्तद्वारा निर्देशित हुन्छ जुन विश्वव्यापी तथ्याङ्क प्रणालीको आधारस्तम्भ हो । यहाँ आधिकारिक तथ्याङ्कका दश आधारभूत सिद्धान्तहरू संक्षिप्त रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

सिद्धान्त १: प्रासङ्गिकता, निष्पक्षता, र समान पहुँच (Relevance, Impartiality, and Equal Access) लोकतान्त्रिक समाजको सूचना प्रणालीमा आधिकारिक तथ्याङ्क एक अपरिहार्य तत्व हो जसले सरकार, अर्थतन्त्र र आम नागरिकहरूलाई आर्थिक, सामाजिक, जनसाङ्ख्यिक र वातावरणीय अवस्थाको बारेमा सूचना उपलब्ध गराउँछ । नागरिकको सूचनाको हकको सम्मान गर्दै आधिकारिक तथ्याङ्कीय निकायहरूले व्यावसायिक उपयोगिता भएका तथ्याङ्क सङ्कलन गरी निष्पक्ष रूपमा नागरिकहरूलाई उपलब्ध गराउनुपर्दछ ।

सिद्धान्त २: व्यावसायिक मापदण्ड, वैज्ञानिक सिद्धान्तहरू र व्यावसायिक नैतिकता

(Professional Standards, Scientific Principles, and Professional Ethics) आधिकारिक तथ्याङ्कहरूमा विश्वसनीयता कायम राख्नका लागि तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रशोधन, भण्डारण र प्रस्तुतिकरणका प्रक्रिया निर्धारण गर्दा आधिकारिक तथ्याङ्कीय निकायहरूले वैज्ञानिक सिद्धान्त, व्यावसायिक आचार र व्यावसायिक सोचबाट निर्णय लिनुपर्दछ ।

सिद्धान्त ३ :जवाफदेहिता र पारदर्शिता (Accountability and Transparency)

तथ्याङ्कको सही अर्थ लगाउने काम सहज तुल्याउन तथ्याङ्क निकायहरूले तथ्याङ्कका स्रोत, विधि र प्रक्रियाको विवरण वैज्ञानिक मापदण्डअनुसार प्रस्तुत गर्नुपर्दछ ।

सिद्धान्त ४: दुरुपयोगको रोकथाम (Prevention of Misuse) तथ्याङ्कको गलत व्याख्या र दुरुपयोग भएमा त्यसको खण्डन गर्नसक्ने अधिकार तथ्याङ्क निकायहरूलाई छ ।

सिद्धान्त ५:आधिकारिक तथ्याङ्कको स्रोत (Sources of Official Statistics) तथ्याङ्कीय प्रयोजनका लागि सर्वेक्षण, प्रशासनिक अभिलेखलगायत सबै प्रकारका तथ्याङ्कका स्रोतहरूबाट विवरणहरू लिन सकिन्छ । तथ्याङ्क निकायहरूले स्रोत चयन गर्दा गुणस्तर, समय, लागत र उत्तरदाताको बोझलाई विचार गरी उपयुक्त स्रोत चयन गर्नुपर्दछ ।

सिद्धान्त ६: गोपनीयता (Confidentiality) तथ्याङ्क निकायहरूले तथ्याङ्क उत्पादनका लागि सङ्कलन गरिएका व्यक्तिगत विवरणहरू प्राकृतिक वा कानूनी व्यक्ति जे-जसको भए पनि एकदम गोप्य राख्नुपर्दछ । केवल तथ्याङ्कीय प्रयोजनका लागि मात्र यस्ता विवरणहरू प्रयोग गर्नुपर्दछ ।

सिद्धान्त ७: कानून (Legislation) तथ्याङ्क प्रणाली सञ्चालन गर्ने ऐन, नियम र आदेश सबै सार्वजनिक गर्नुपर्दछ।

सिद्धान्त ८: राष्ट्रिय समन्वय (National Coordination) तथ्याङ्क प्रणालीमा स्थिरता र दक्षता हासिल गर्नका लागि देशभित्रका सबै तथ्याङ्क निकायहरूबीचको समन्वय आवश्यक हुन्छ।

सिद्धान्त ९: अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डको उपयोग (Use of International Standards) प्रत्येक देशका तथ्याङ्क निकायहरूले अन्तर्राष्ट्रिय अवधारणा, वर्गीकरण र विधि प्रयोग गरेमा सबै सरकारी तहहरूमा तथ्याङ्क प्रणालीमा सामञ्जस्यता र दक्षता अभिवृद्धि हुन्छ।

सिद्धान्त १०: अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग (International Cooperation) तथ्याङ्कमा द्विपक्षीय र बहुपक्षीय सहयोगले सबै देशहरूमा आधिकारिक तथ्याङ्क प्रणालीको सुधार गर्न सघाउ पुर्याउँछ। तथ्याङ्कको गुणस्तर कायम राख्न तथा राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा तथ्याङ्कहरू तुलनायोग्य बनाउन आधिकारिक तथ्याङ्कका यी आधारभूत सिद्धान्तहरूको अनुसरण गर्नु आवश्यक छ। नेपालको तथ्याङ्क प्रणालीमा पनि यी सिद्धान्तहरूको अनुसरण गरी आधिकारिक तथ्याङ्कहरूको सङ्कलन, सङ्ग्रह, विश्लेषण, भण्डारण र वितरण गर्ने प्रयत्न गरिएको पाइन्छ।

खण्ड १६: तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयपर्सि सम्बन्धी विवरण

यस खण्डमा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय,पर्सि को परिचय, स्वीकृत दरबन्दी विवरण,सांगठनिक संरचना, कार्यहरु,नागरिक वडापत्र तथा चालु आर्थिक वर्षको कार्य समबन्धी विषय उल्लेख गरिएको छ।

१६.१ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय पर्सि को परिचय,

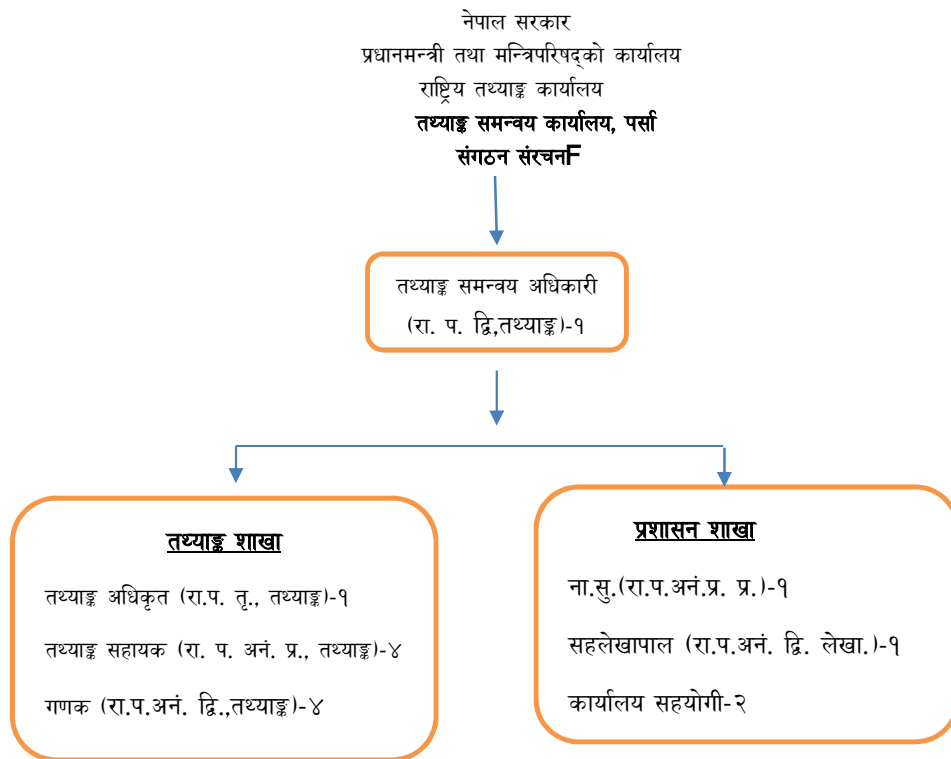
नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्को मिति २०८०/०९/१२ को निर्णय अनुसार प्रधानमन्त्री तथा

मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय अन्तर्गत रहेको राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको मातहतका साविक ३३ वटा तथ्याङ्क कार्यालयहरु खारेजी भई १८ वटा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयहरुको स्थापना भएको १८ओटा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयको नाम, कार्य क्षेत्र सम्बन्धी विवरण अनुसूची १ मा दिइएको छ र सो मध्ये एकको रुपमा यस तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्सि को स्थापना भएको हो। यसको कार्य क्षेत्र पर्सि, बारा,रौतहट र सर्लाही सहित चार जिल्ला रहेका छन्।

१६.२ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय,पर्सि को स्वीकृत दरबन्दी विवरण:

क्र.स.	पद	सेवा	समूह	श्रेणी	संख्या
१	तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी	नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	तथ्याङ्क	रा .प .द्वितीय	१
२	तथ्याङ्क अधिकृत	नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	तथ्याङ्क	रा .प .तृतीय	१
३	तथ्याङ्क सहायक	नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	तथ्याङ्क	रा.प.अनं .प्रथम	४
४	नायब सुब्बा	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	रा.प.अनं .प्रथम	१
५	गणक	नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	तथ्याङ्क	रा.प.अनं .द्वितीय	४
६	सहलेखापाल	नेपाल प्रशासन	लेखा	रा.प.अनं .द्वितीय	१
७	कार्यालय सहयोगी	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	श्रेणीविहीन	२
जम्मा					१४

१६.३ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्साको सांगठनिक संरचना

१६ ,तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय ४.पर्साबाट समपन्न हुने मुख्यमुख्य कार्यहरू-

- वार्षिक राष्ट्रिय लेखासमबन्धी तथा त्रैमासिक राष्ट्रिय लेखा र मूल्य सूचकाङ्कसमबन्धी तथ्याङ्क संकलन,
- राष्ट्रिय जनगणना(प्रत्येक दश वर्षमा) तथा राष्ट्रिय कृषिगणना (प्रत्येक दश वर्षमा) को फिल्ड कार्य सञ्चालन,
- आर्थिक गणना (प्रत्येक पाँच वर्षमा) तथा औद्योगिक प्रतिष्ठान गणना (प्रत्येक पाँच वर्षमा) को फिल्ड कार्य सञ्चालन,
- राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको निर्देशनमा विभिन्न सर्वेक्षण तथा गणनामा सहयोग,
- जिल्लास्तरमा तथ्याङ्कीय सचेतना गोष्ठी तथा कार्यक्रम सञ्चालन,
- कार्यक्षेत्र भित्रका जिल्लाहरूको विकास योजना निर्माण तथा कार्यान्वयन जस्ता कार्यक्रमका लागि आवश्यक पर्ने तथ्याङ्कको उपलब्धताको मूल्याङ्कन गरी सहयोग गर्ने,
- विभिन्न स्थानीय तहहरूमा तथ्याङ्कीय गतिविधि सञ्चालन, वार्षिक कार्यक्रममा निर्धारण भएका अन्य कार्यहरू।

१६.५ स्थापनाकाल देखि हाल सम्मका तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्साको कार्यालय प्रमुखहरुको नामावली

क्र.स.	पद	नामथर	अवधि	
			देखि	सम्म
१.	तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी	सुरेश बस्न्यात	२०८१/०३/२०	२०८१/१०/३०
२.	नितथ्याङ्क समन्वय . अधिकारी	विनय कुमार पाण्डेय	२०८१/११/०१	२०८२/०४/०३
३.	तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी	पूर्ण बहादुर घर्ती मगर	२०८२/०४/०४	२०८२/०७/२८
.४	नितथ्याङ्क समन्वय . अधिकारी	विनय कुमार पाण्डेय	२०८२/०८/२९	२०८२/११/१०
.५	तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी	पुष्कर विजुक्षे	२०८२/११/११	हाल सम्म।

१६.६ हाल (मिति: २०८३/०५/२८ गते) तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्सामा कार्यरत कर्मचारीहरूको नामावली:

क्र.स.	पद	कर्मचारीको नाम ,थर
१.	तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी	पुष्कर विजुक्षे
२.	तथ्याङ्क अधिकृत	विनय कुमार पाण्डेय
३.	तथ्याङ्क अधिकृत	राजेश दास
४.	तथ्याङ्क सहायक	अनिल चौधरी
५.	तथ्याङ्क सहायक	मोहन लाल महतो
६.	तथ्याङ्क सहायक	मुनेश्वर प्रसाद साह
७.	तथ्याङ्क सहायक	उमेश राय यादव
८.	सह -लेखापाल	प्रमोद चौधरी
९.	गणक	सोनालाल साह तेली
१०.	खरिदार	नरेन्द्र राय यादव
११.	गणक	अशोक कुमार यादव
१२.	खरिदार	नितेश साह
१३.	गणक	अनुज बैठा
१४.	कार्यालय सहयोगी	सिकन्दर प्रसाद अहिर
१५.	कार्यालय सहयोगी	दिपमाला डंगोल

१६.७ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयपर्सको नागरिक बडावत्र,

क्र.स.	सेवाका प्रकार	पेश गर्नुपर्ने कागजात	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने समय	लाग्ने दस्तुर	जिम्मेवार फाँट/कर्मचारी	कैफियत
१.	गणना सम्बन्धित सूक्ष्म कोरा तथ्याङ्क बिक्री	सूक्ष्म कोरा तथ्याङ्कको प्रयोगको प्रयोजन खुलाई लिखित निवेदन र निवेदकको परिचय पत्रको प्रतिलिपी	राजस्व प्राप्त भएको ३ कार्यदिन भित्र	नेपाल स्थित विद्यालय/ क्याम्पस/ विश्वविद्यालयका विद्यार्थी रु.२०००।- नेपाल स्थित विद्यालय/ क्याम्पस/ विश्वविद्यालयका विद्यार्थी बाहेक अन्य नेपाली नागरिक रु. ५०००।- सरकारी निकाय/संस्था/राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था रु.८०००। अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था/अन्तराष्ट्रिय निकाय/नेपालस्थित विदेशी संस्था वा व्यक्ति अमेरिकी डलर ३००	राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयमा सम्पर्क गर्नुहोला	तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयले समन्वय गर्ने।

२.	सर्वेक्षण सम्बन्धित सूक्ष्म कोरा तथ्याङ्क बिक्री	सूक्ष्म कोरा तथ्याङ्कको प्रयोगको प्रयोजन खुलाई लिखित निवेदन र निवेदकको परिचय पत्रको प्रतिलिपी	राजस्व प्राप्त भएको ३ कार्यदिन भित्र	नेपाल स्थित विद्यालय/कलेज/ विश्वविद्यालयका विद्यार्थी रु. १२००।- नेपाल स्थित विद्यालय/कलेज/ विश्वविद्यालयका विद्यार्थी बाहेकअन्य नेपाली नागरिक रु. ३०००।- सरकारी निकाय / संस्था/राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था रु. ५०००।- अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था/अन्तराष्ट्रिय निकाय/नेपालस्थित विदेशी संस्था वा व्यक्ति अमेरिकी डलर ३००	राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयमा सम्पर्क गर्नुहोला	तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयले समन्वय गर्ने।
३.	गणना क्षेत्र नक्सा	गणना क्षेत्र नक्सा प्रयोजन खुलाई लिखित निवेदन र		संस्था रु२००. अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था रु३००.		

		निवेदकको परिचय पत्रको प्रतिलिपी				
४.	सरकारी निकाय वा सार्वजनिक संस्थालाई तथ्याङ्क सम्बन्धी कार्यमा सहयोग गर्ने	लिखित निवेदन र निर्णयको प्रतिलिपी		लाग्ने खर्च सम्बन्धित निकाय वा संस्थाले व्यहोर्नु पर्ने	राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयमा सम्पर्क गर्नुहोला	तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयले समन्वय गर्ने।
५.	प्रकाशन वितरण	लिखित निवेदन र निवेदकको परिचय पत्रको प्रतिलिपी	निवेदन प्राप्त भएकै दिन	निःशुल्क	प्रशासन फाँट	
६.	पुस्तकालय सेवा	परिचय खुल्ने कागजात	कार्यालय समयभित्र	निःशुल्क	प्रशासन फाँट	

अनुसूची -१

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयहरुको कार्यालय रहने स्थान, काय क्षेत्र र समन्वय गर्नुपर्ने स्थानीय तह संख्या

क्र.स.	प्रदेश	कार्यालय रहने स्थान	कार्य क्षेत्र	कार्यक्षेत्रमा रहेका जिल्लाको संख्या
१.	कोशी	इलाम ,इलाम	इलाम ,पाँचथर ,ताप्लेजुङ ,तेह्रथुम र झापा	५
२.	कोशी	विराटनगर ,मोरङ	मोरङ ,सुनसरी ,उदयपुर ,धनकुटा र संखुवासभा	५
३.	कोशी	दिक्तेल ,खोटाङ	खोटाङ ,आखलढुङ्गा ,सोलुखुम्बु र भोजपुर,	४
४.	मधेश	जनकपुर ,धनुषा	धनुषा ,महोत्तरी ,सिरहा र सप्तरी,	४
५.	मधेश	वीरगञ्ज ,पर्सा	पर्सा ,बारा ,रौतहट र सर्लाही	४
६.	बागमती	हेटौंडा ,मकवानपुर	मकवानपुर ,चितवन ,धादिङ्ग र सिन्धुली	४
७.	बागमती	धुलिखेल , काभ्रेपलाञ्चोक	काभ्रेपलाञ्चोक ,सिन्धुपाल्चोक , रामेछाप ,दोलखा	४
८.	बागमती	काठमाडौं , काठमाडौं	काठमाडौं ,भक्तपुर ,ललितपुर , नुवाकोट र रसुवा,	५
९.	गण्डकी	पोखरा ,कास्की	कास्की ,तनहुँ ,स्याङ्जा,र नवलपरासी)पूर्व सुस्ता बर्दघाट(	४
१०.	गण्डकी	गोरखा ,गोरखा	गोरखा ,लमजुङ र मनाङ	३
११.	गण्डकी	बाग्लुङ ,बाग्लुङ	बाग्लुङ ,पर्वत ,म्याग्दी र मुस्ताङ	४
१२.	लुम्बिनी	भैरहवा ,रुपन्देही	रुपन्देही ,नवलपरासी) पश्चिम सुस्ता बर्दघाट (र कपिलवस्तु	३

क्र.स.	प्रदेश	कार्यालय रहने स्थान	कार्य क्षेत्र	कार्यक्षेत्रमा रहेका जिल्लाको संख्या
१३.	लुम्बिनी	तानसेन ,पाल्पा	पाल्पा ,गुल्मी ,अर्घाखाँची र प्युठान	४
१४.	लुम्बिनी	घोराही ,दाङ	दाङ ,बाँके ,बर्दिया ,रोल्पा र रुकुम)भाग पूर्वी(	५
१५.	कर्णाली	विरेन्द्रनगर ,सुर्खेत	सुर्खेत ,सल्यान ,जाजरकोट ,रुकुम)पश्चिम भाग (र दैलेख	५
१६.	कर्णाली	खलङ्गा ,जुम्ला	जुम्ला ,मुगु ,कालिकोट ,हुम्ला र डोल्पा	५
१७.	सुदूरपश्चिम	धनगढी ,कैलाली	कैलाली ,कञ्चनपुर ,डडेलधुरा ,बैतडी , दार्चुला	५
१८.	सुदूरपश्चिम	दिपायल ,डोटी	डोटी ,अछाम ,बजुरा र बझाङ,	४

सन्दर्भ सामग्रीहरू

१. राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा प्रतिवेदनहरू, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, थापाथली, काठमाडौं।
१. जनसांख्यिक प्रतिवेदन, २०८१ दिक्तेल रूपाकोट मझुवागढी नगरपालिका, खोटाङ।
२. राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय तथा रत्ननगर नगरपालिकाद्वारा तयार गरिएको "जनसांख्यिक प्रतिवेदन", रत्ननगर नगरपालिका।
३. www.nsonepal.gov.np
४. www.censusnepal.cbs.gov.np
५. www.agricensusnepal.go.np

केही शब्दावली र तिनका पुरा रूप

- गा.पा.- गाउँपालिका
- न.पा.- नगरपालिका
- गा. वि. स.-गाउँ विकास समिति
- कि.मि.- किलोमिटर
- वि.स.- विक्रम सम्बत
- प्रा.लि.- प्राइभेट लिमिटेड
- NSIC- Nepal Standard Industrial Classification
- WASH- Water Sanitation and Hygiene

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्साको अनुरोधः

यथार्थ तथ्याङ्क मुलुकको आर्थिक विकास तथा योजना निर्माणमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने भएकोले राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय र यस कार्यलयबाट समय- समयमा सञ्चालन गरिने गणना, सर्वेक्षण, र लगत सूचि संकलन कार्यका लागि खटिई आउने कर्मचारीलाई सत्य विवरणहरू उपलब्ध गराई मुलुकको सर्वाङ्गीण विकासमा सहयोग गर्नुहुन हार्दिक अनुरोध छ। तपाईंले उपलब्ध गराउनु भएको विवरण तथ्याङ्क ऐन, २०७९ बमोजिम गोप्य रहने र केवल तथ्याङ्कीय प्रयोजनको लागि मात्र एकिकृत रूपमा प्रयोग गरिने छ।

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्सा

प्रकाशक:

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, पर्सा
वीरगंज, पर्सा (पर्सा, बारा, रौतहट र सर्लाही)

फोन नं. ०५१-५२१०३३

वेबसाईट: <https://scoparsa.nsonepal.gov.np/>

ईमेल: scoparsa@nsonepal.gov.np

प्रकाशन वर्ष: २०८३